

Αν συναντήσουμε μέσα στο δάσος ένα ανάχωμα έξι πόδια μήκος, τρία πόδια εύρος, πατικωμένο με το φτυάρι σε μορφή πυραμίδας, σταματάμε και μία σοβαρή φωνή μας λέει: κάποιος είναι θαμμένος εδώ. Ιδού τι είναι η αρχιτεκτονική

Adolf Loos

Trotzdem 1900-1930

ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

Συνύπαρξη δύο κόσμων-κοιμητήρια στο εσωτερικό των κατοικημένων περιοχών

Ο θάνατος και το πένθος ως απαρχή του πολιτισμού

Στους πρωτόγονους λαούς ο θάνατος είναι κοινωνικός, δημόσιος, συλλογικός, είναι πάντα αποτέλεσμα μιας αντίπαλης βούλησης που πρέπει να απορροφηθεί από την ομάδα, η οποίαπραγματοποιείται μέσα από γιορτές και τελετές που σχετίζονται με το πένθο

ΕΚΚΛΗΣΙΣΜΟΣ

Ταφές στις αυλές των εκκλησιών και σε μεγάλα αστικά ταφεία που λειτουργούν ως δημόσιοι χώροι

Εξημερωμένος θάνατος 11ος- 15ος αι.- Πρωίμος Μεσαιώνας

Την συγκεκριμένη περίοδο ο θάνατος προβάλλεται με τη μορφή τιμωρίας προς τους ανθρώπους και αποτελεί γεγονός συχνό και φυσιολογικό. Ο θάνατος συνεπώς αποτελεί δημόσιο γεγονός και η τελετή χαρακτηρίζεται από λιτότητα

ΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ I

Επισκέψιμα κοιμητήρια-κήποι

Ρομαντικός και ηθικοπλαστικός θάνατος 16ος- 18ος αιώνας

Την συγκεκριμένη περίοδο προστίθεται το στοιχείο της ομορφιάς στο θάνατο και πλέον θεωρείται υπερβατικό γεγονός. Επίσης παραμένει οικείος και εξημερωμένος και η τελετή λαμβάνει χώρα στο δωμάτιο του νεκρού

ΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ II

Οπτική απομόνωση ταφείων με τείχια

Η απαρχή του ψεύδους 18ος- 20ος αιώνας

Η συγκεκριμένη περίοδος χαρακτηρίζεται από έντονο κλίμα διαταγμού από την μεριά της οικογένειας στην προσπάθεια να προειδοποιήσει κάποιο μέλος της για την επικείμενη έλευση του τέλους

ΕΚΤΟΠΙΣΜΟΣ

Εκτοπισμός ταφείων στις παρυφές των πόλεων

Ο απαγορευμένος θάνατος Αρχές 20ου αιώνα

Ο θάνατος εκτοπίζεται σταδιακά από την δημόσια σφαίρα, μεταμφιέζεται σε ελάχιστα δραματικά γεγονότα, αποδίδεται σε αυτόν η εικόνα του νοσηρού και παράλληλα γίνεται διαχειρίσιμος από ειδικούς ιατρούς

ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΗ

Το νοσοκομείο ταυτίζεται με τον χώρο έλευσης του θανάτου

Ο θρίαμβος της ιατροκοποίησης 20ος αιώνας

Την συγκεκριμένη περίοδο συντελείται η πλήρης οικειοποίηση του θανάτου από την ιατρική επιστήμη, συνεπώς εκτοπίζεται από την δημόσια σφαίρα και τοποθετείται στη σφαίρα του ήδη γνωστού και ελεγχόμενου

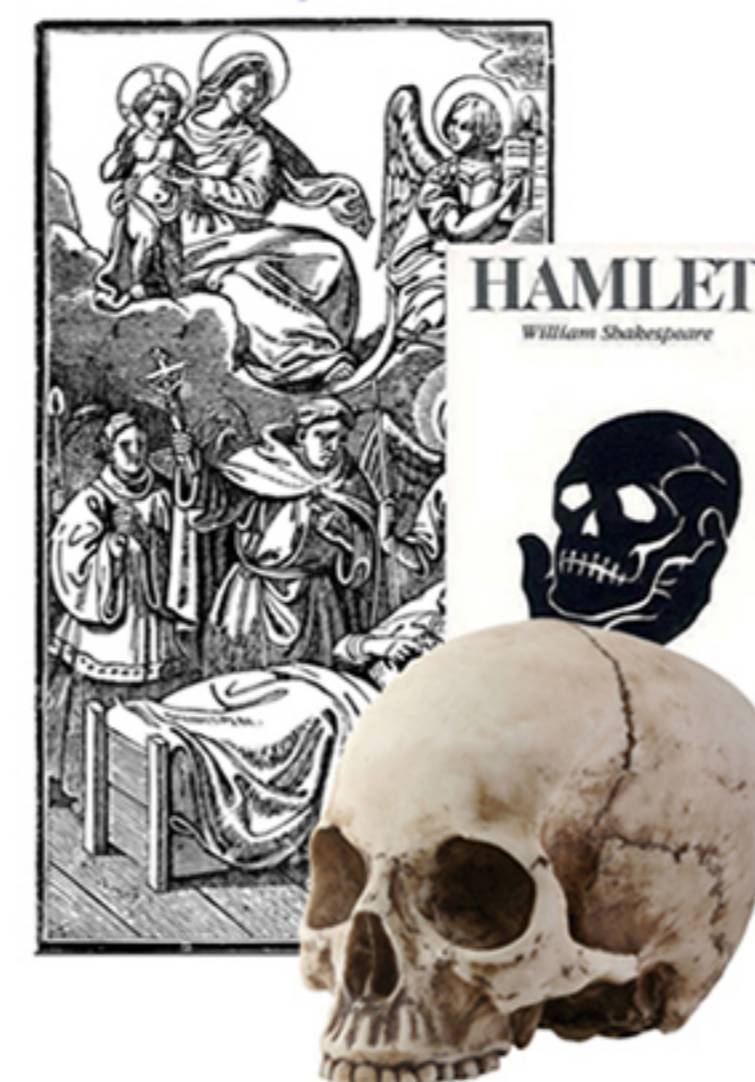
ΕΣΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΠΕΝΘΟΥΣ

Απόθεση της θλίψης και των χώρων ταφής

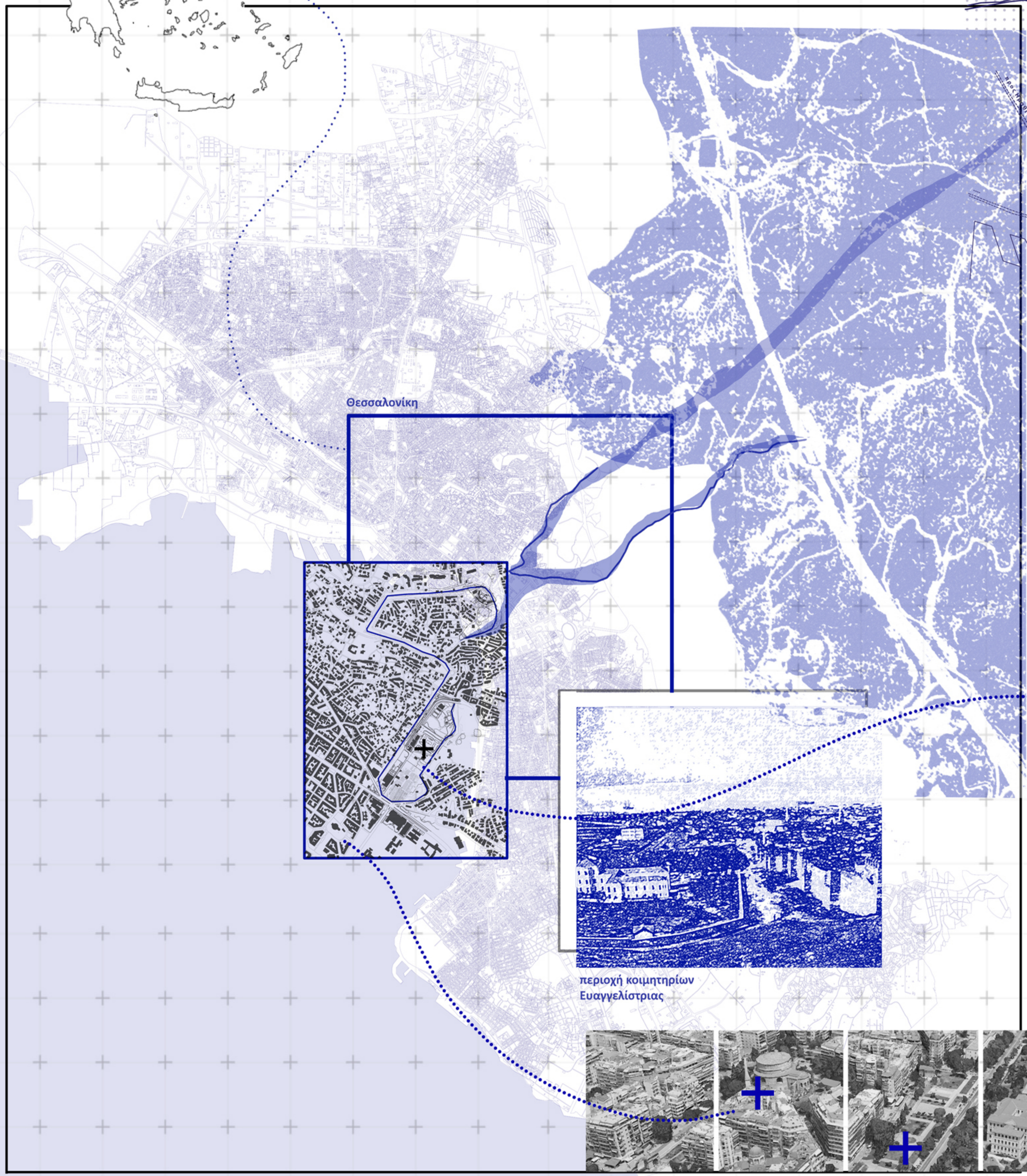

Από την βιοπολιτική στη θανατοπολιτική 20ος αι. - σήμερα

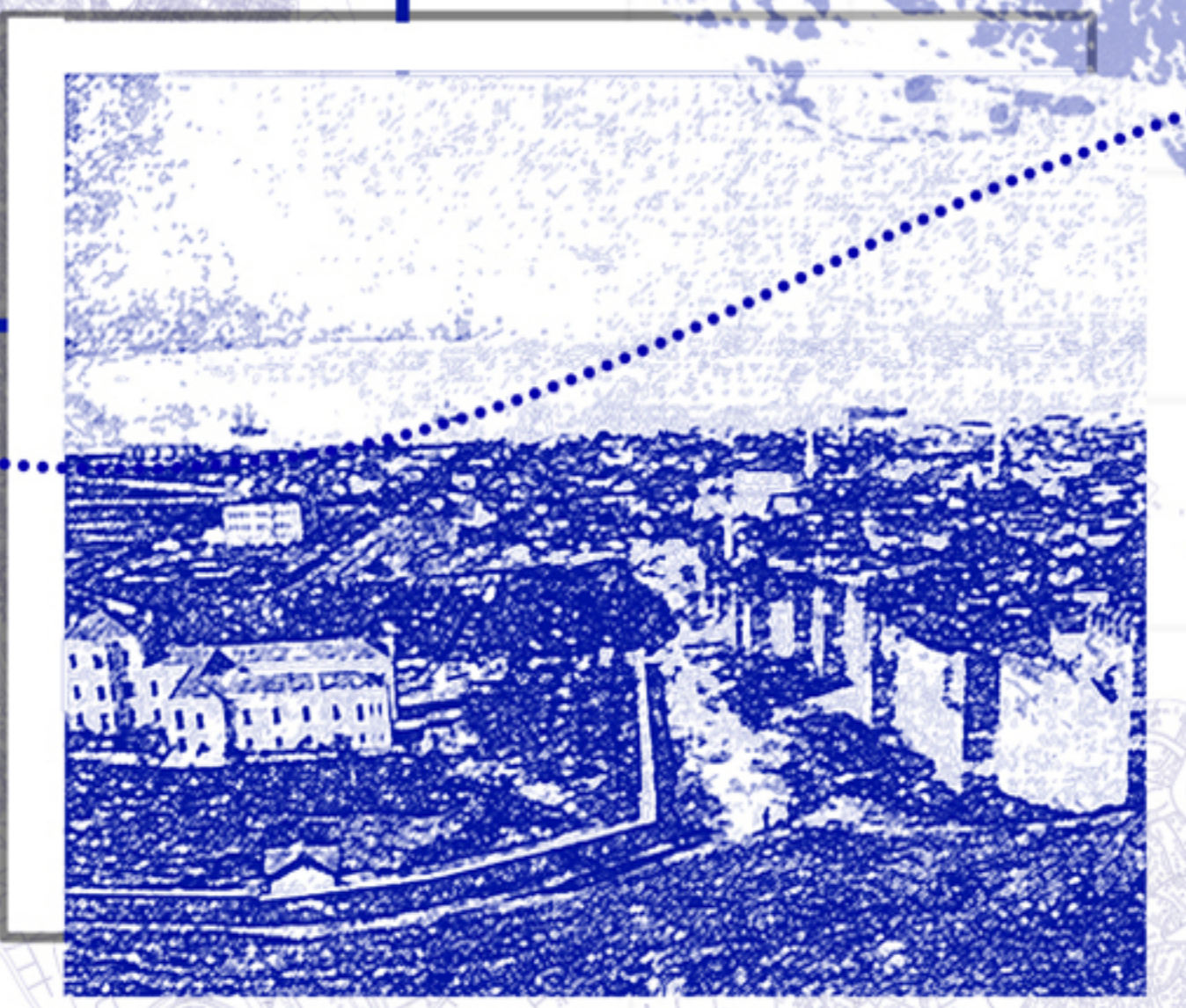
Την συγκεκριμένη περίοδο συντελείται η ανακύρηξη του θανάτου σε πολιτικό ζήτημα. Η ζωή και θάνατος ελέγχονται από παντού

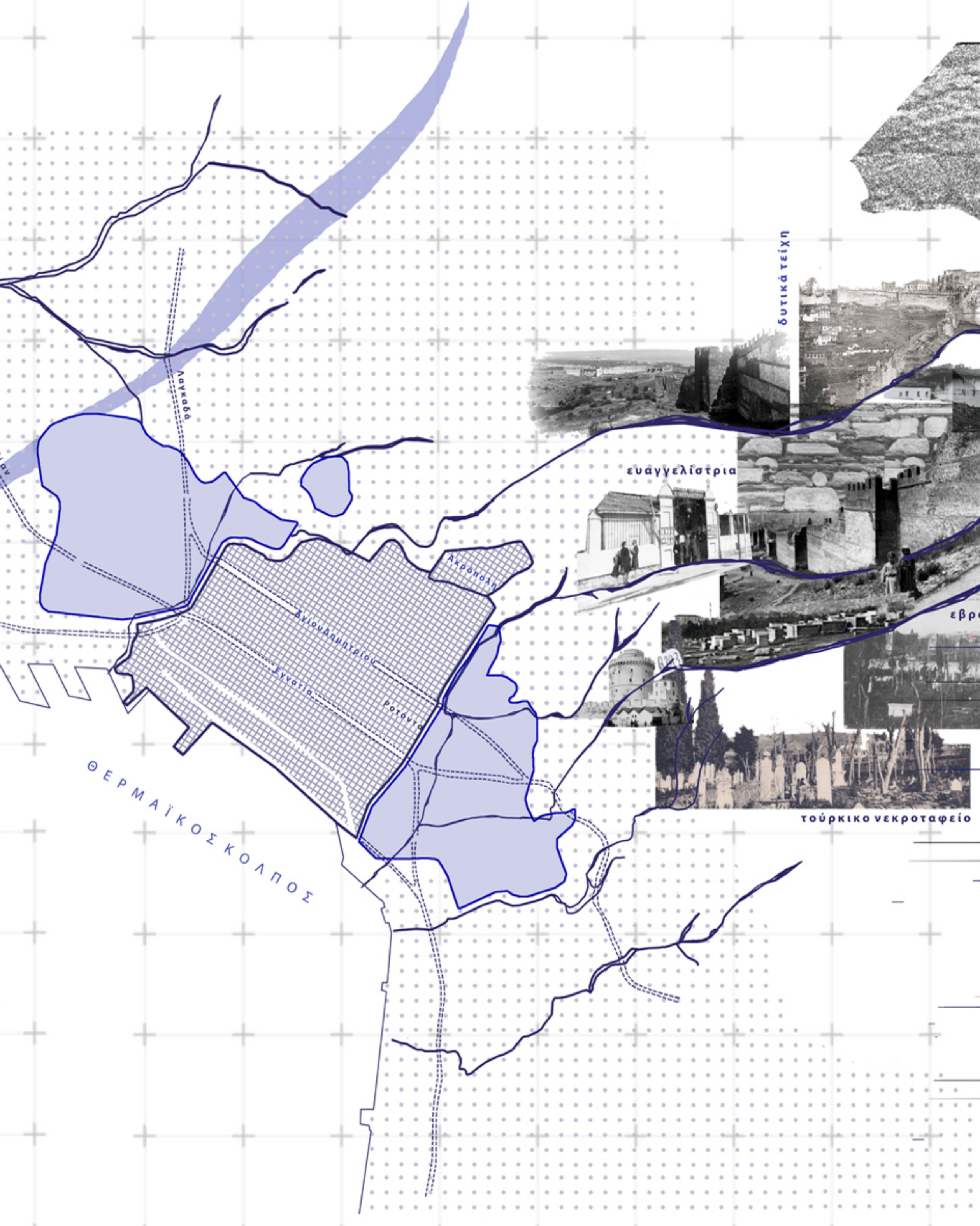
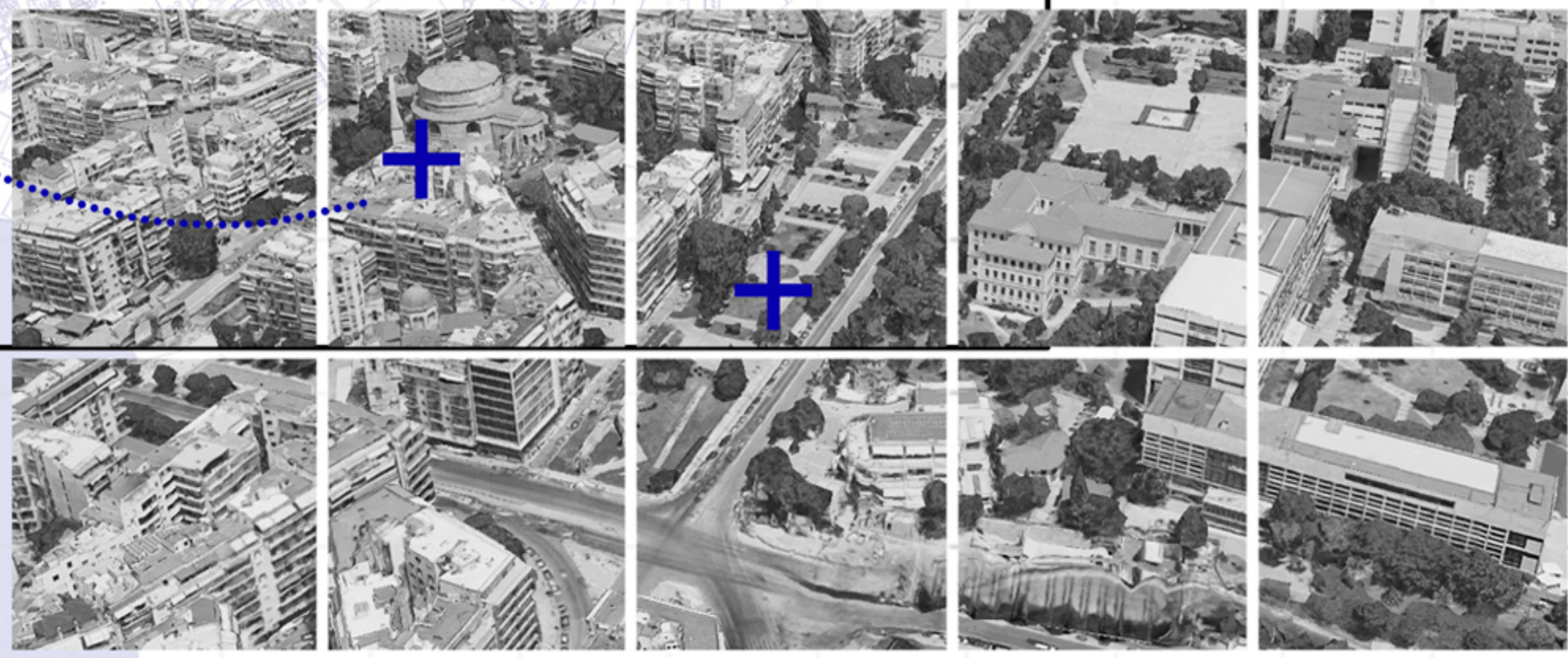
Εντοπισμός περιοχής

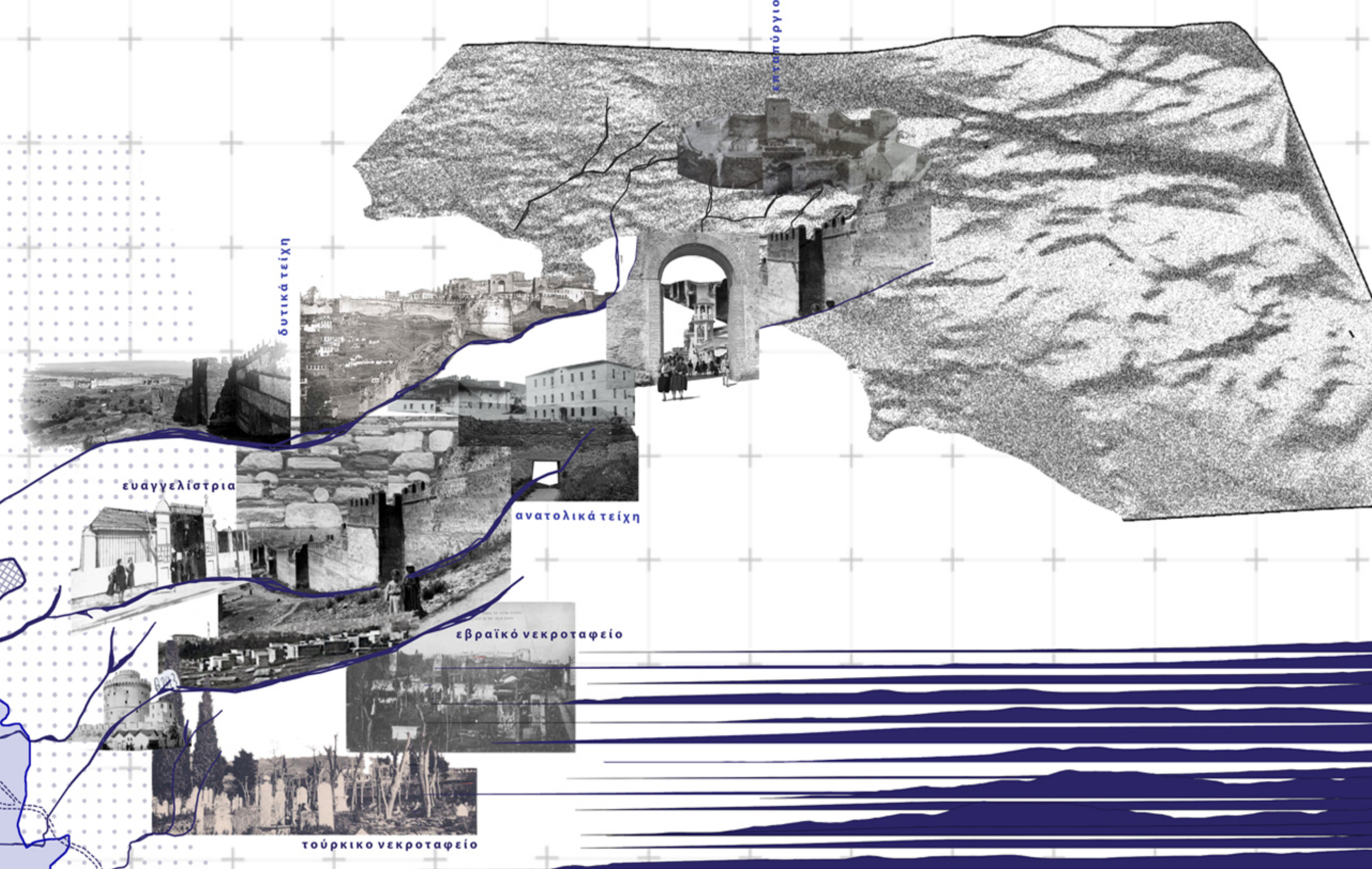
Θεσσαλονίκη

περιοχή κοιμητηρίων Ευαγγελίστριας

ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ

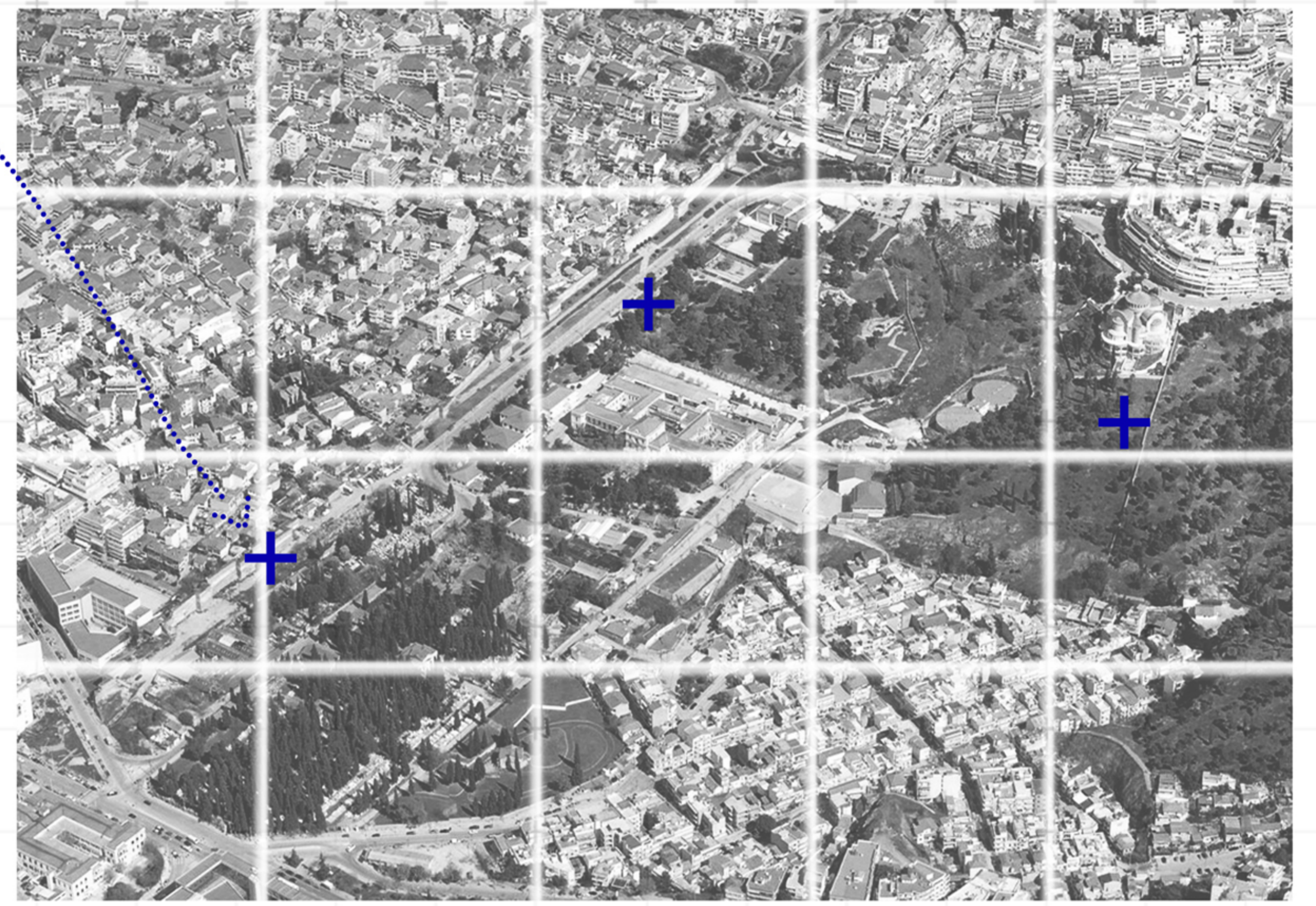
δυτικά τείχη

ευαγγελίστρια

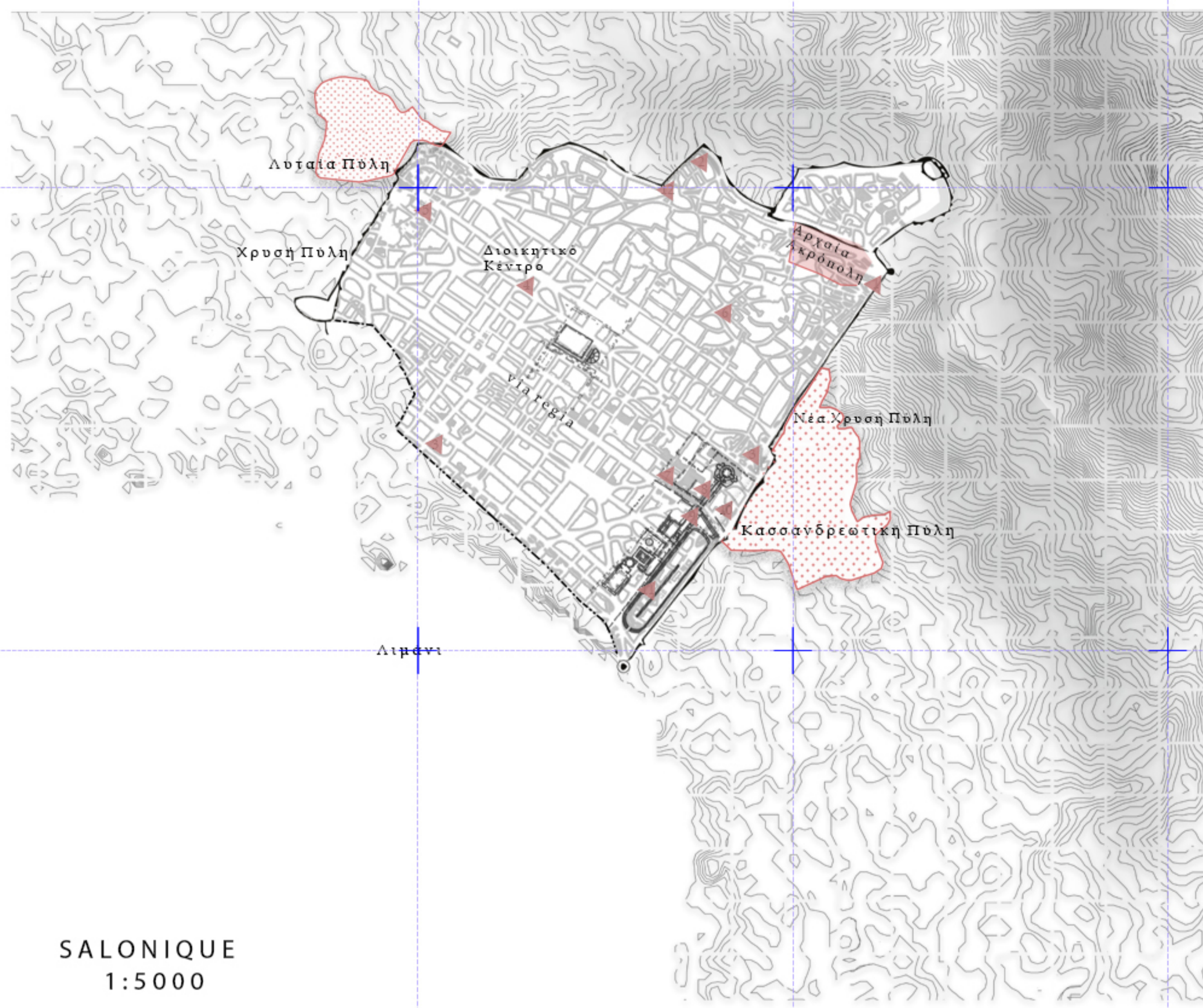
ανατολικά τείχη

εβραϊκό νεκροταφείο

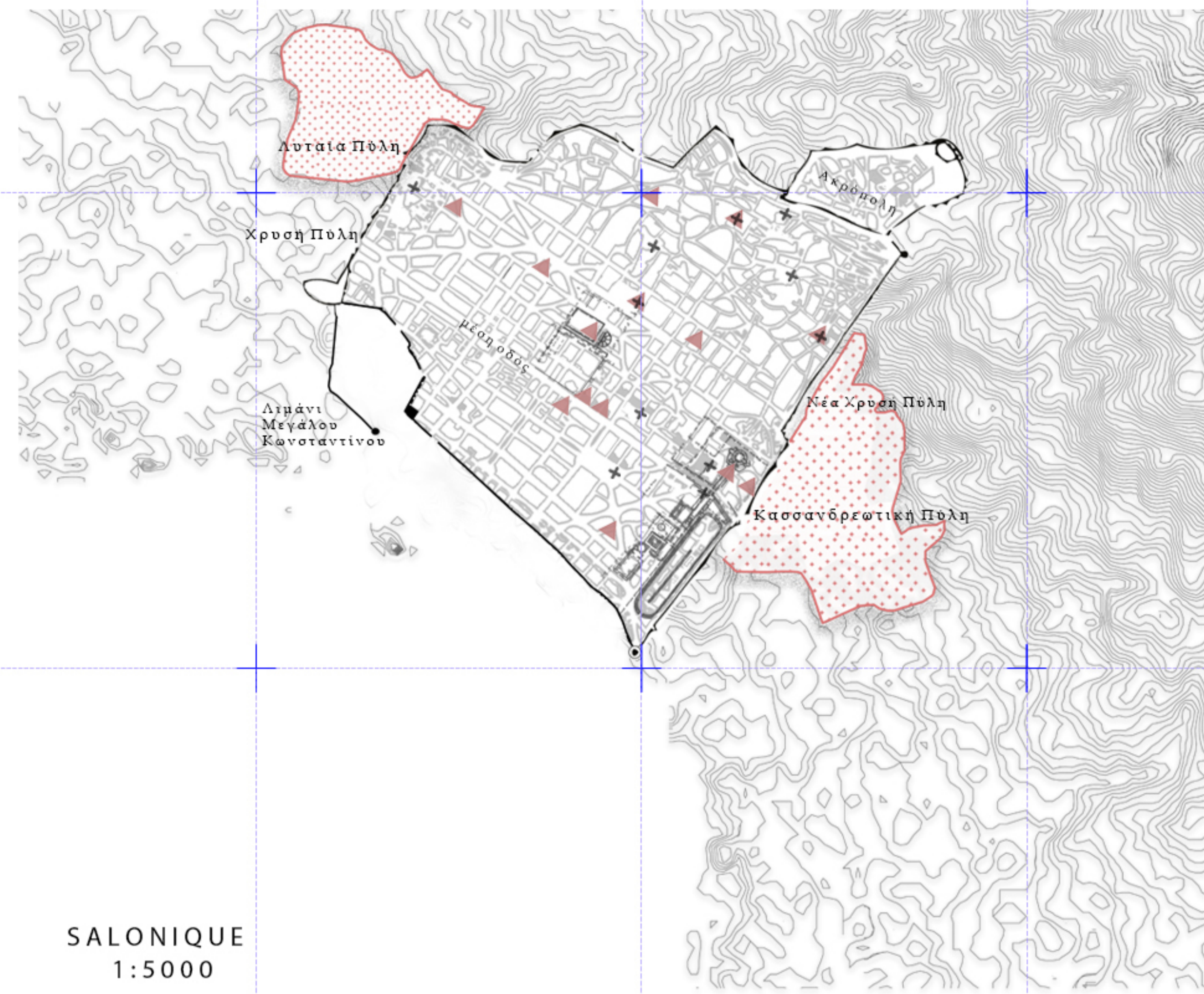
τουρκικό νεκροταφείο

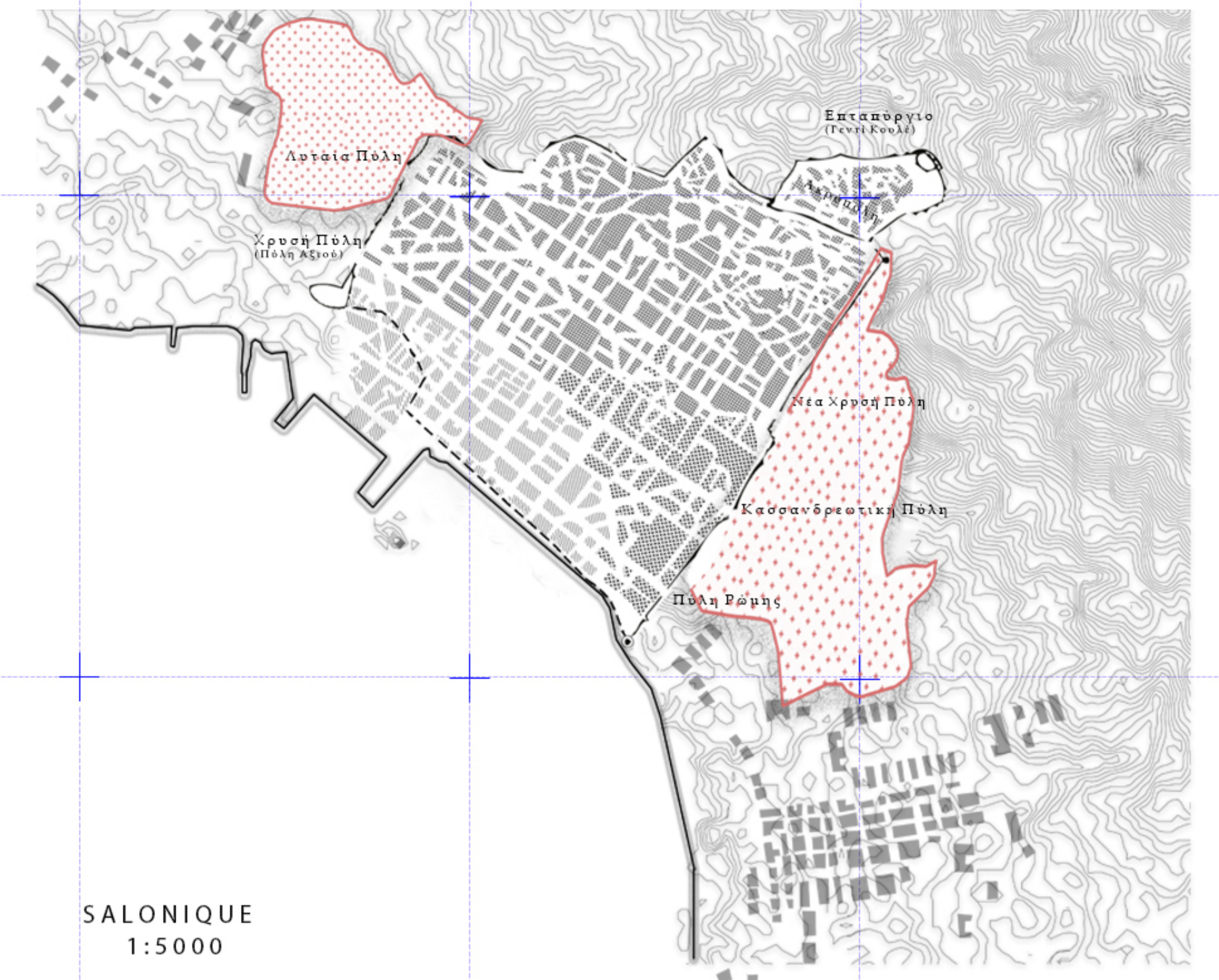
Χωρική εξέλιξη χώρων ταφής σε σχέση με τον αστικό ιστό

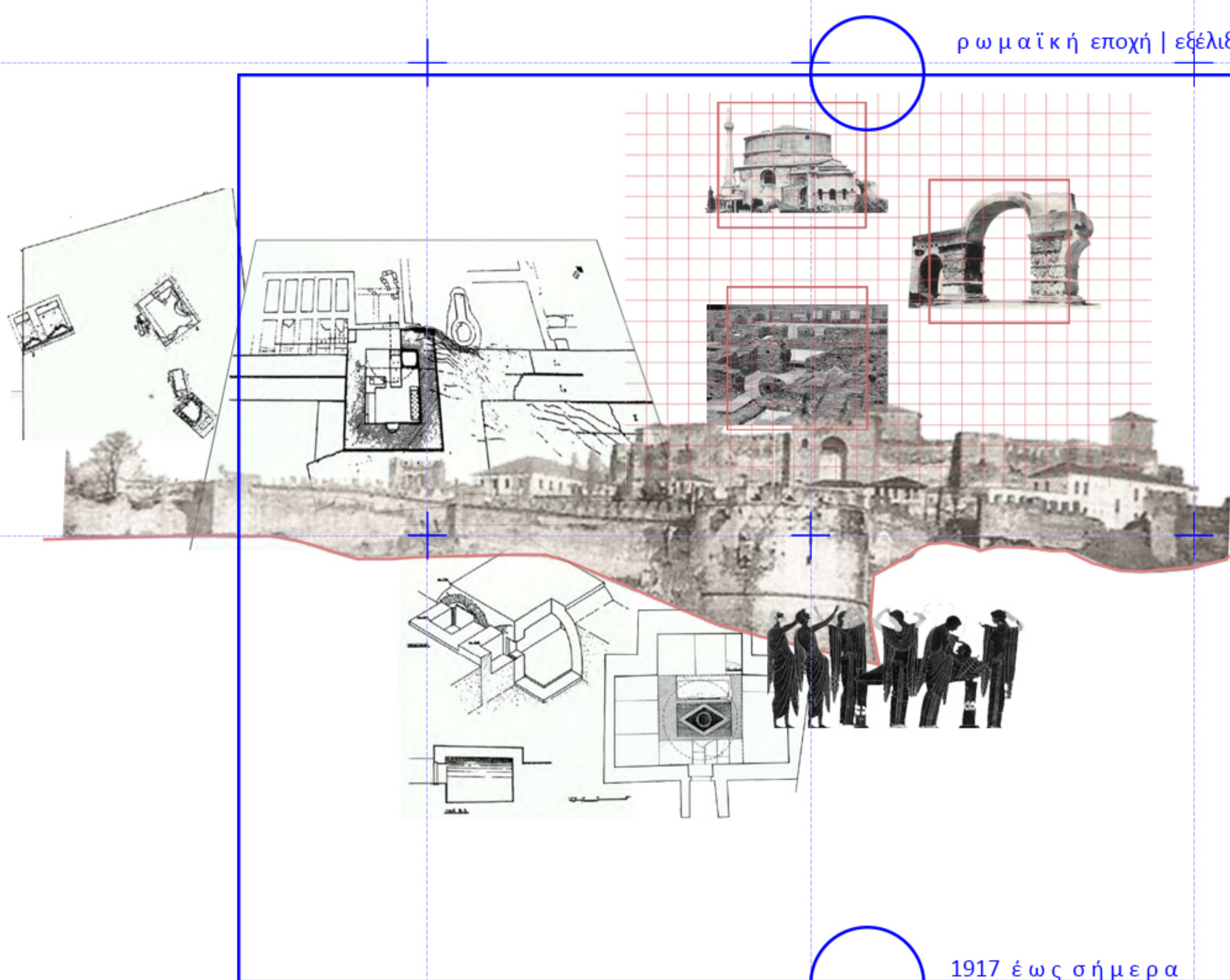
SALONIQUE
1:5000

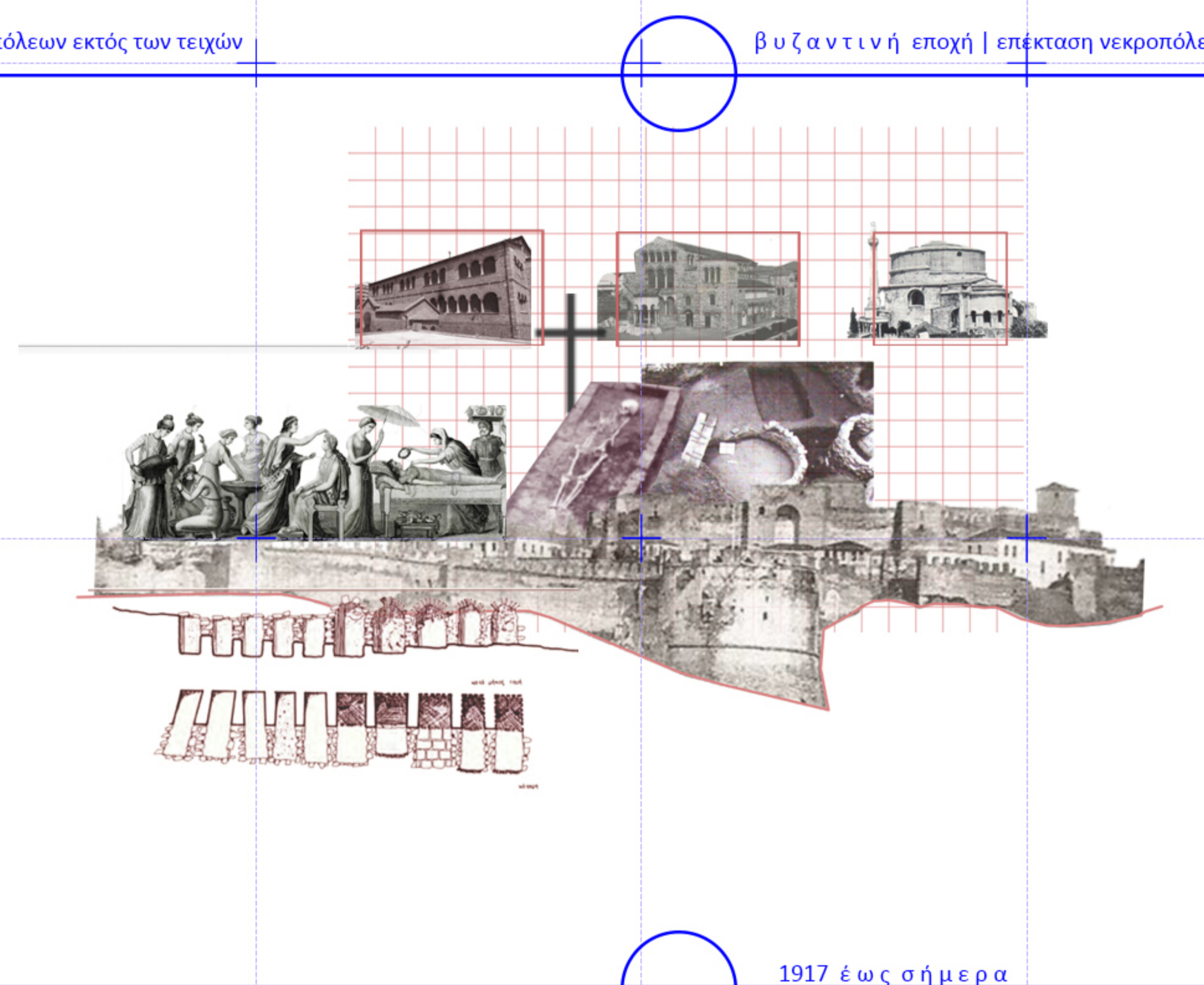
SALONIQUE
1:5000

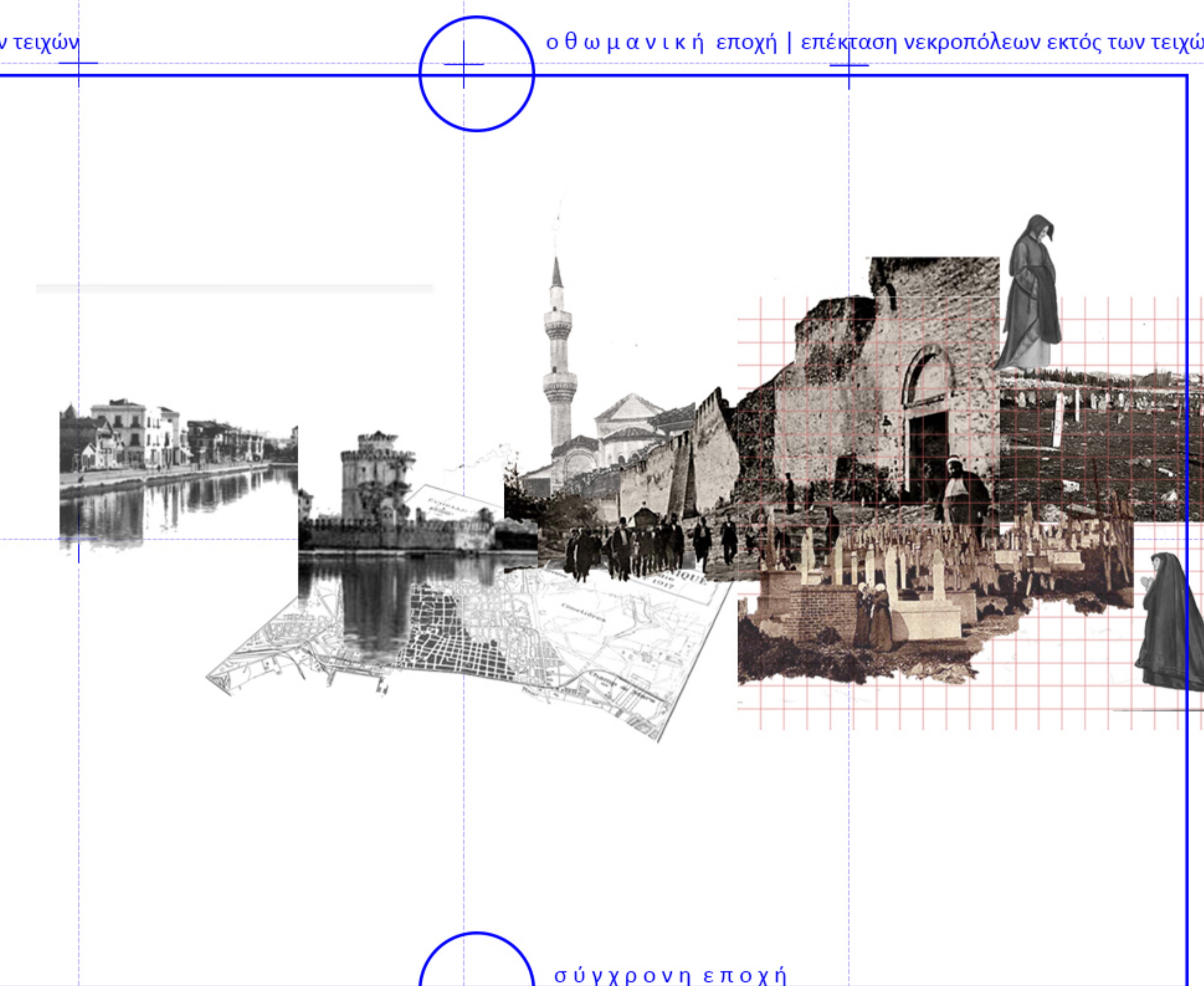
SALONIQUE
1:5000

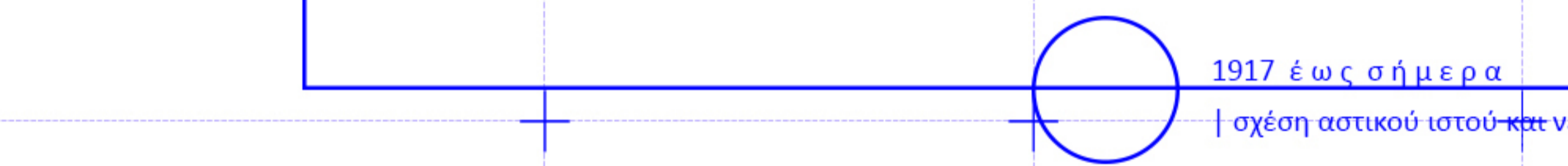
ρωμαϊκή εποχή | εξέλιξη νεκροπόλεων εκτός των τειχών

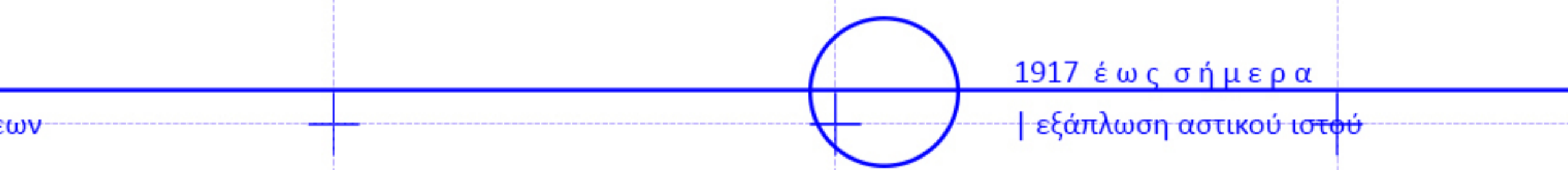
βυζαντινή εποχή | επέκταση νεκροπόλεων εκτός των τειχών

οθωμανική εποχή | επέκταση νεκροπόλεων εκτός των τειχών

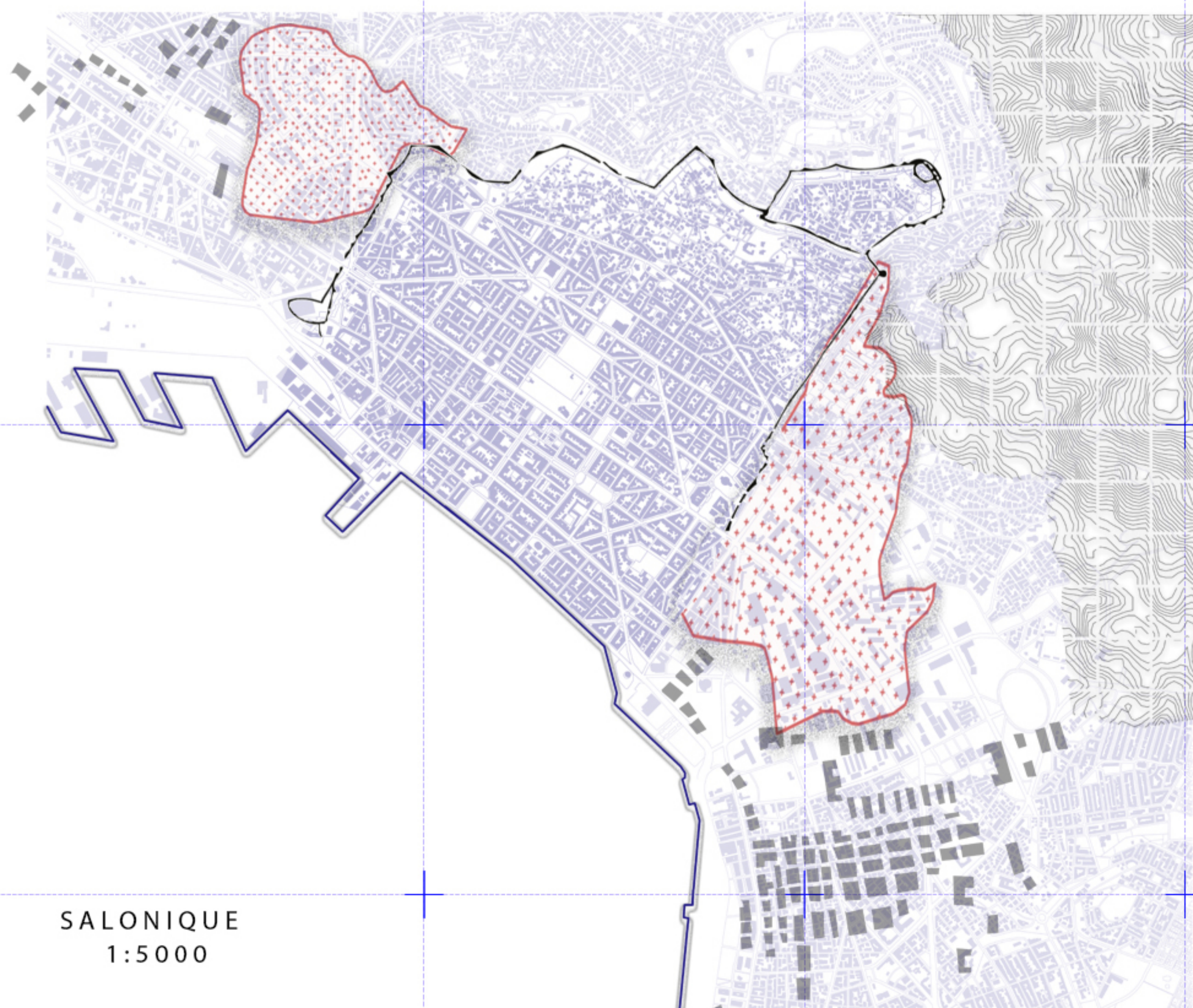
1917 έως σήμερα
| σχέση αστικού ιστού και νεκροπόλεων

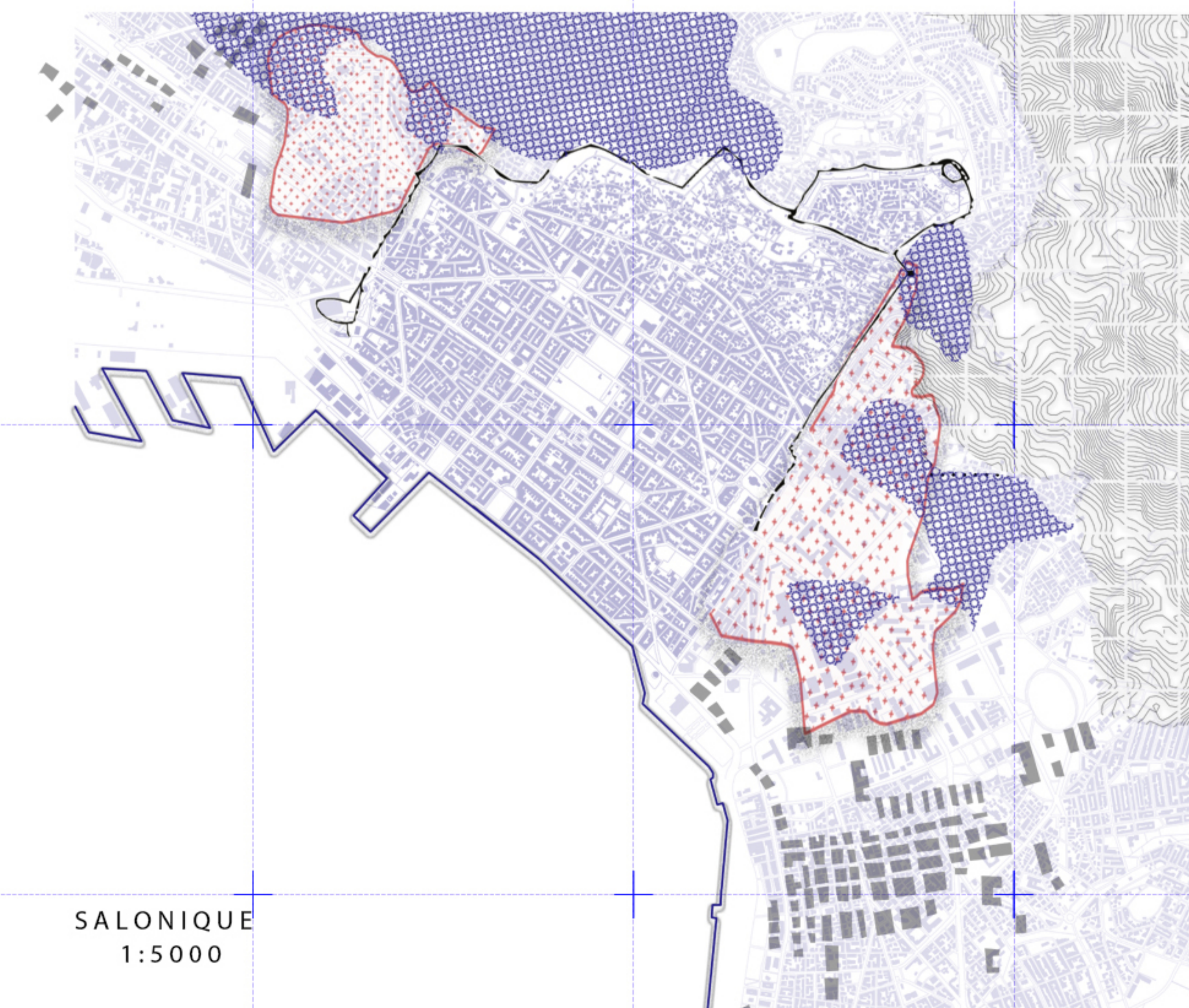
1917 έως σήμερα
| εξαπλώση αστικού ιστού

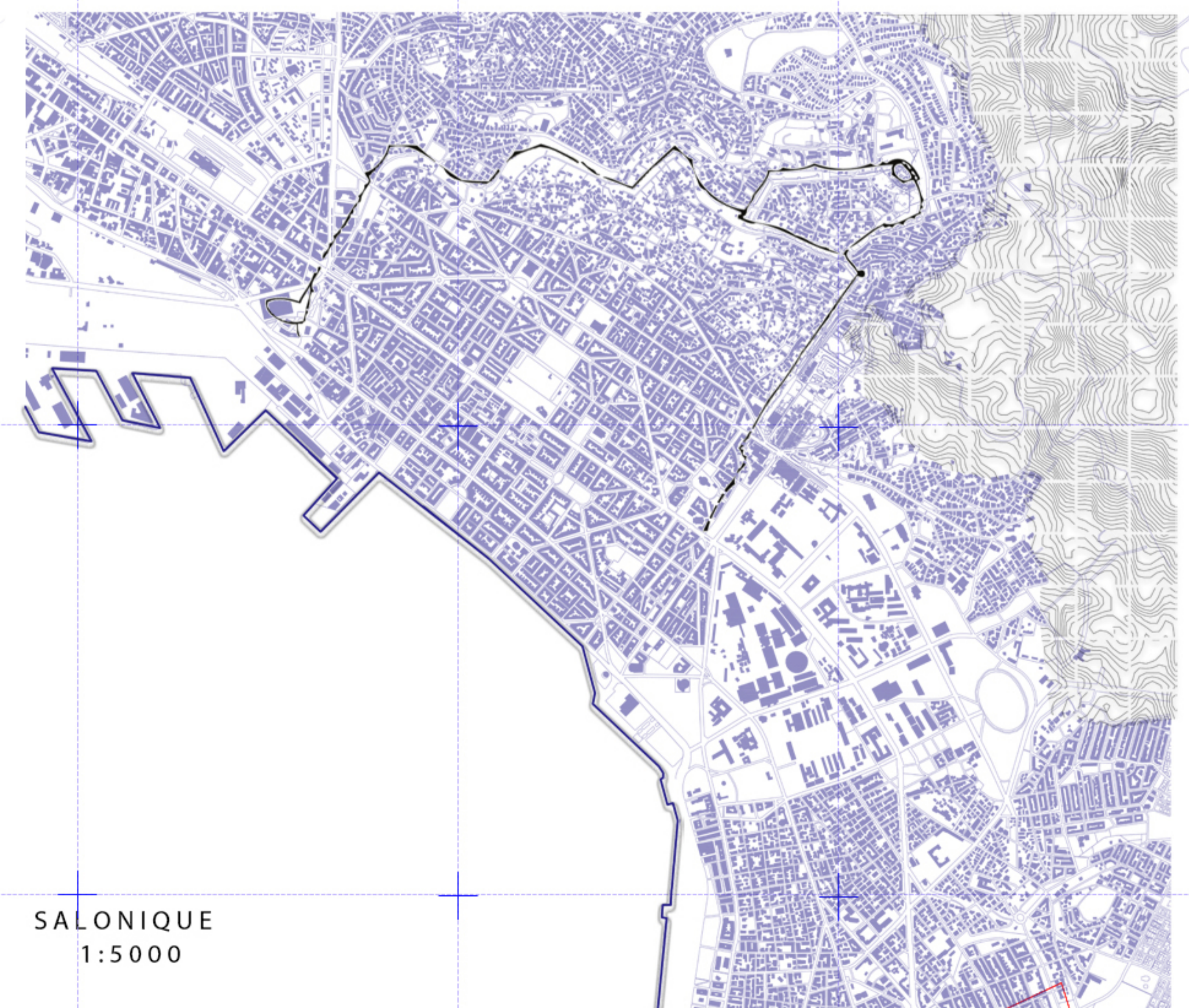
σύγχρονη εποχή
| αστικός ιστός

SALONIQUE
1:5000

SALONIQUE
1:5000

SALONIQUE
1:5000

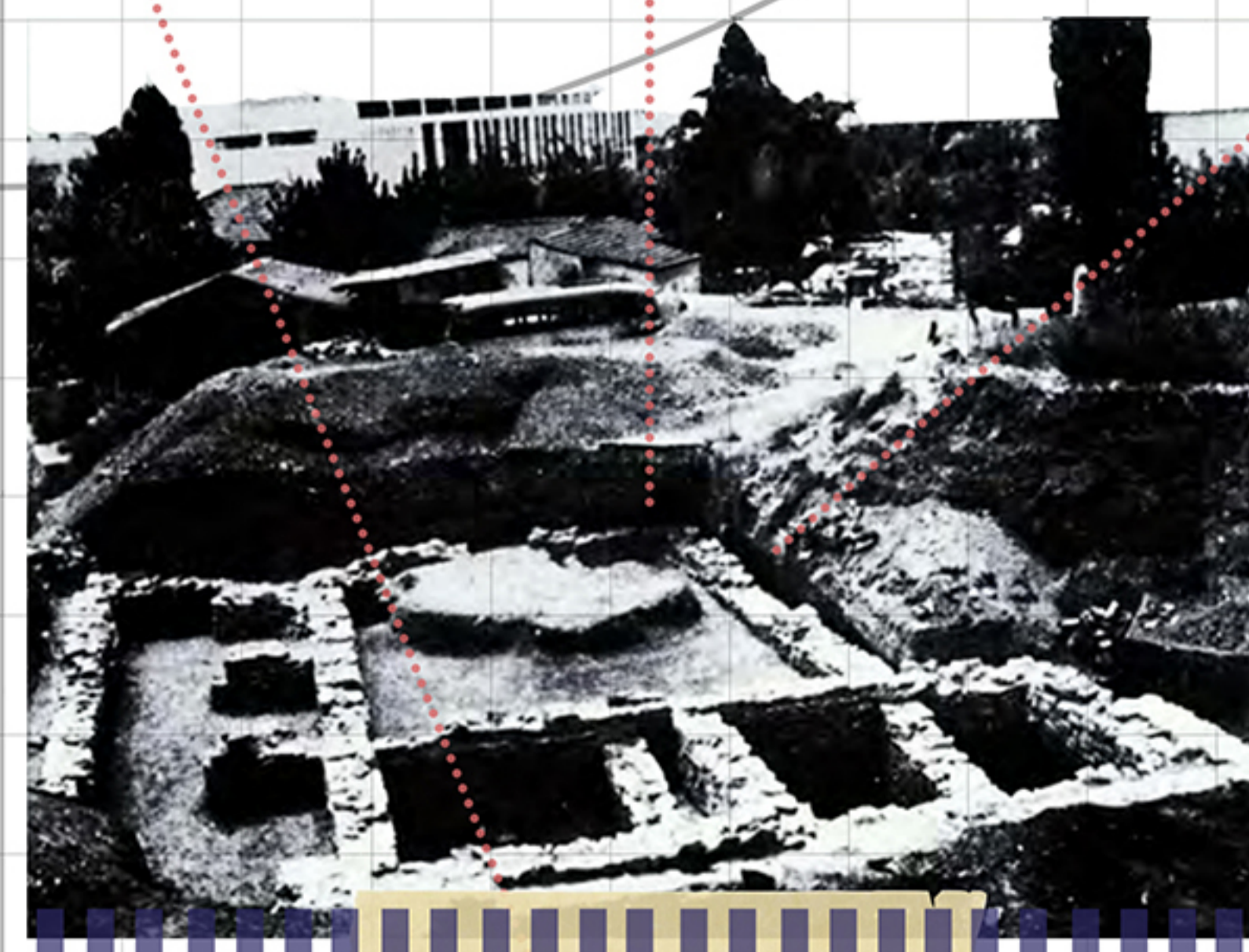
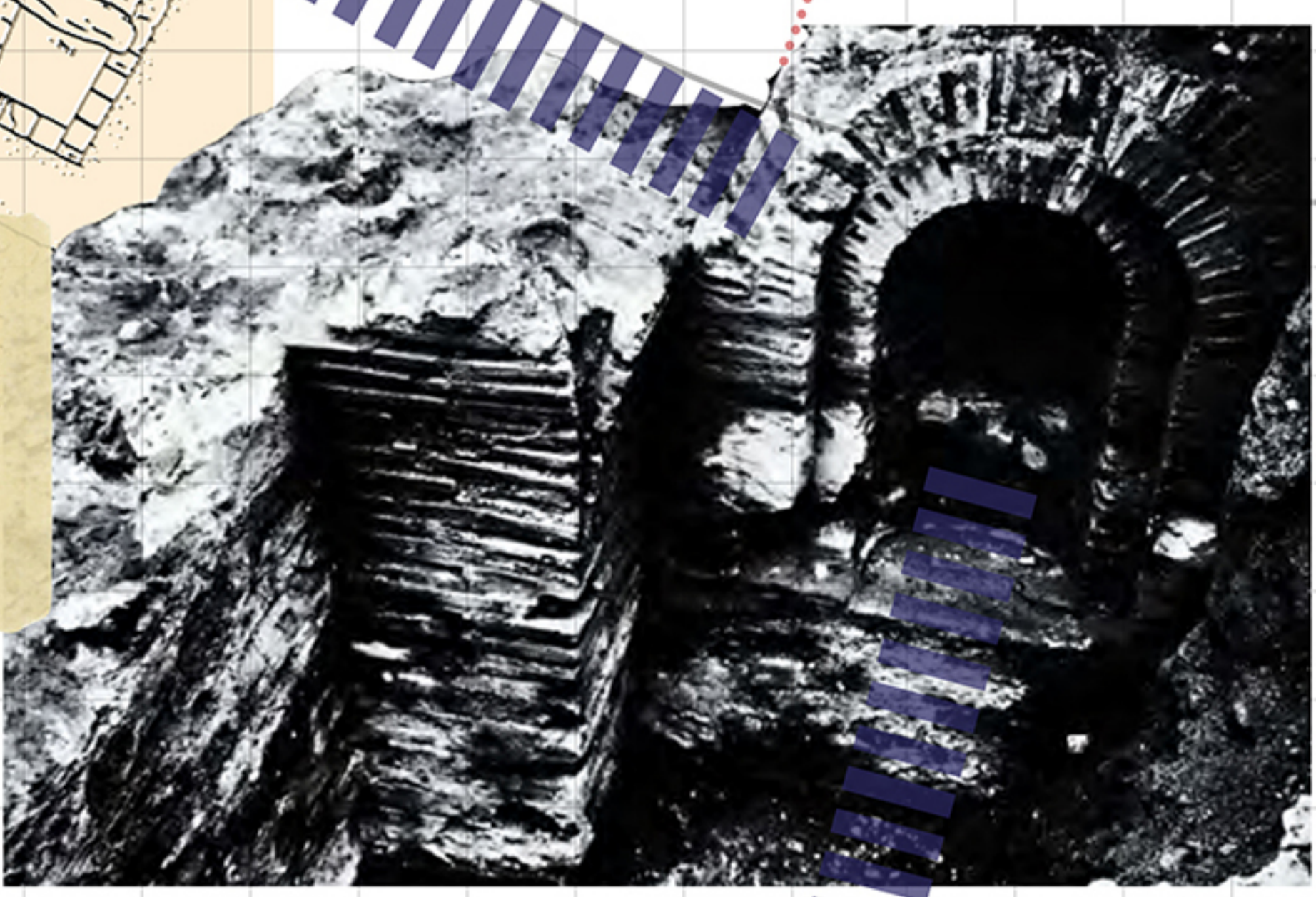
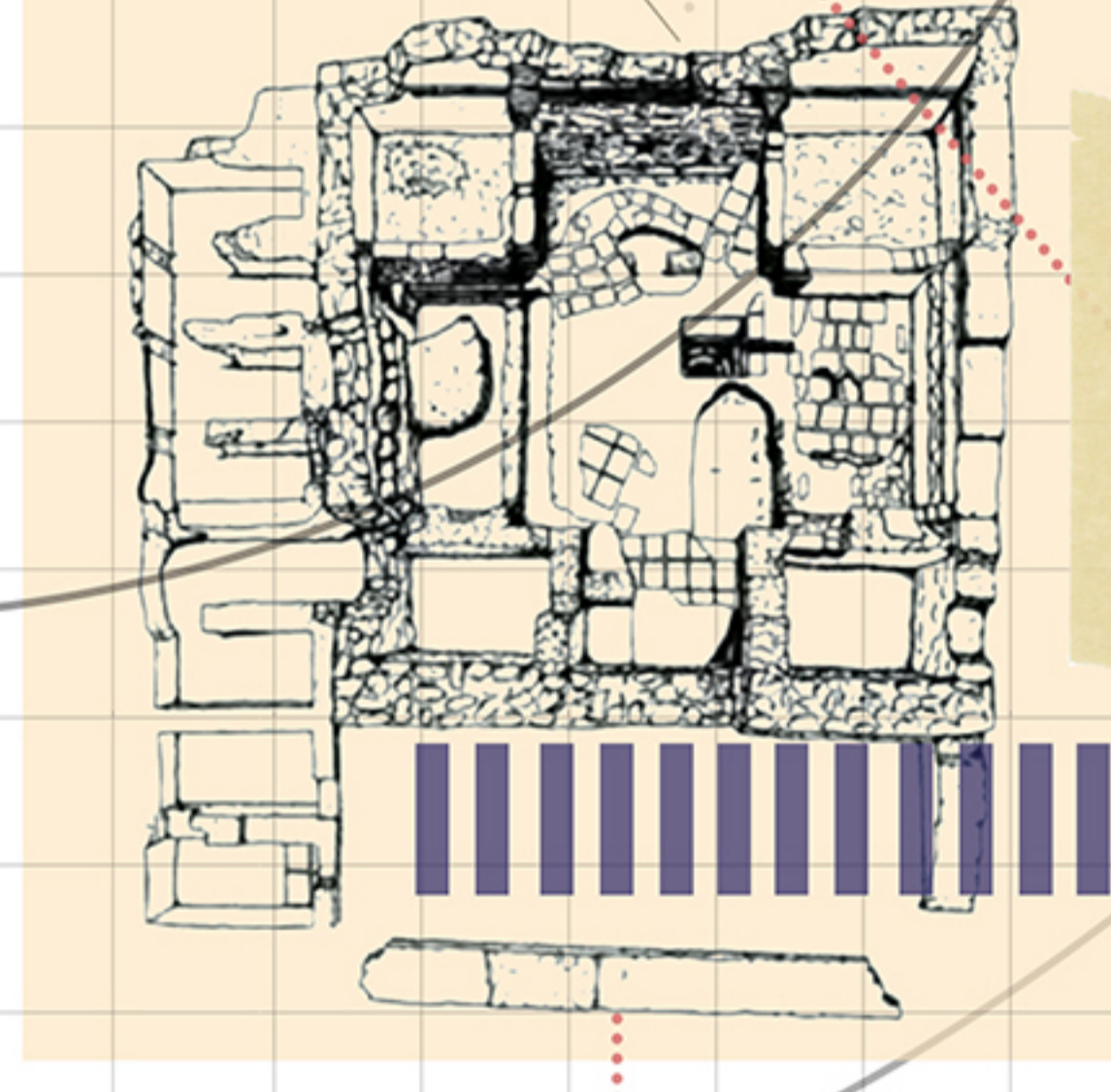
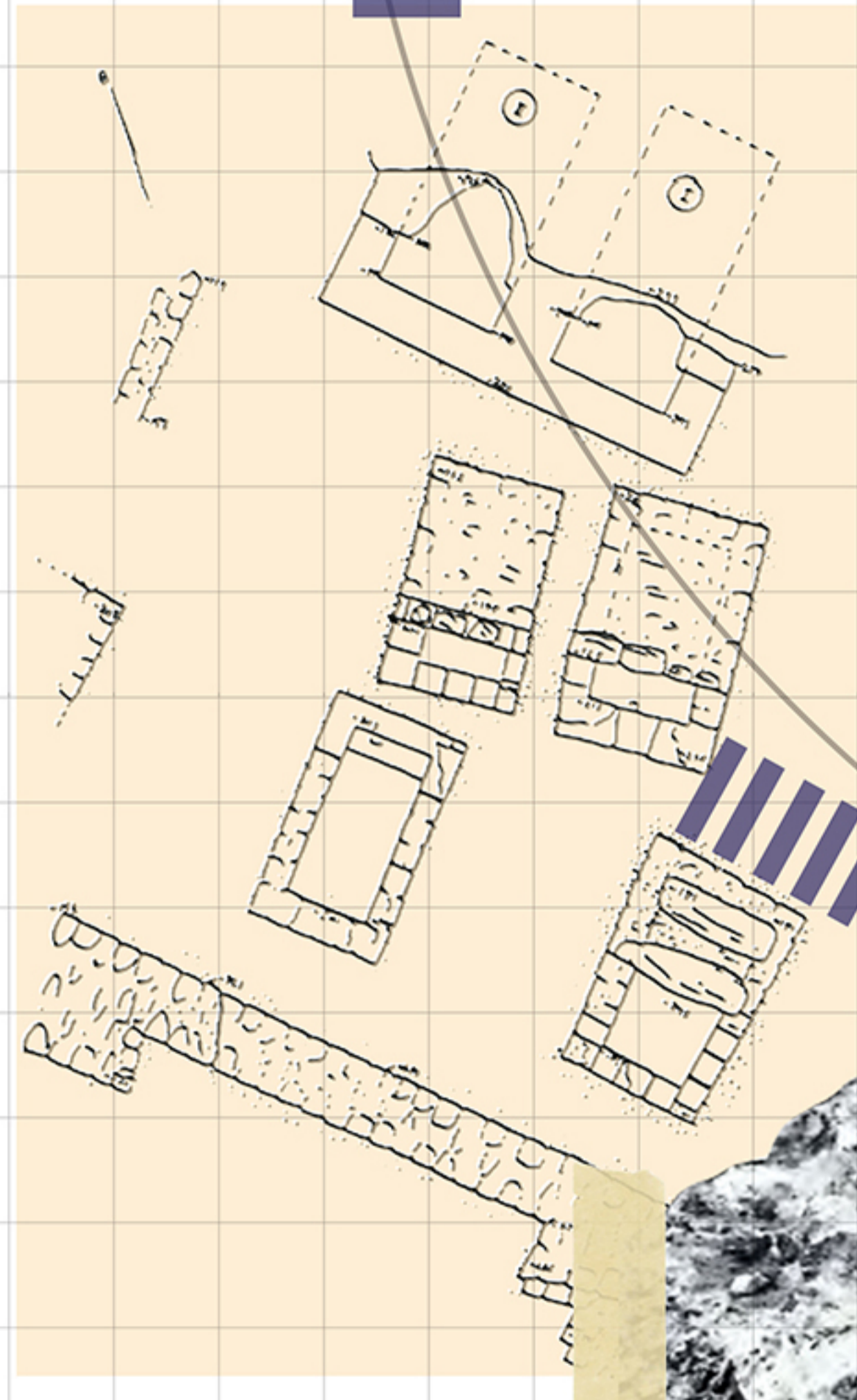
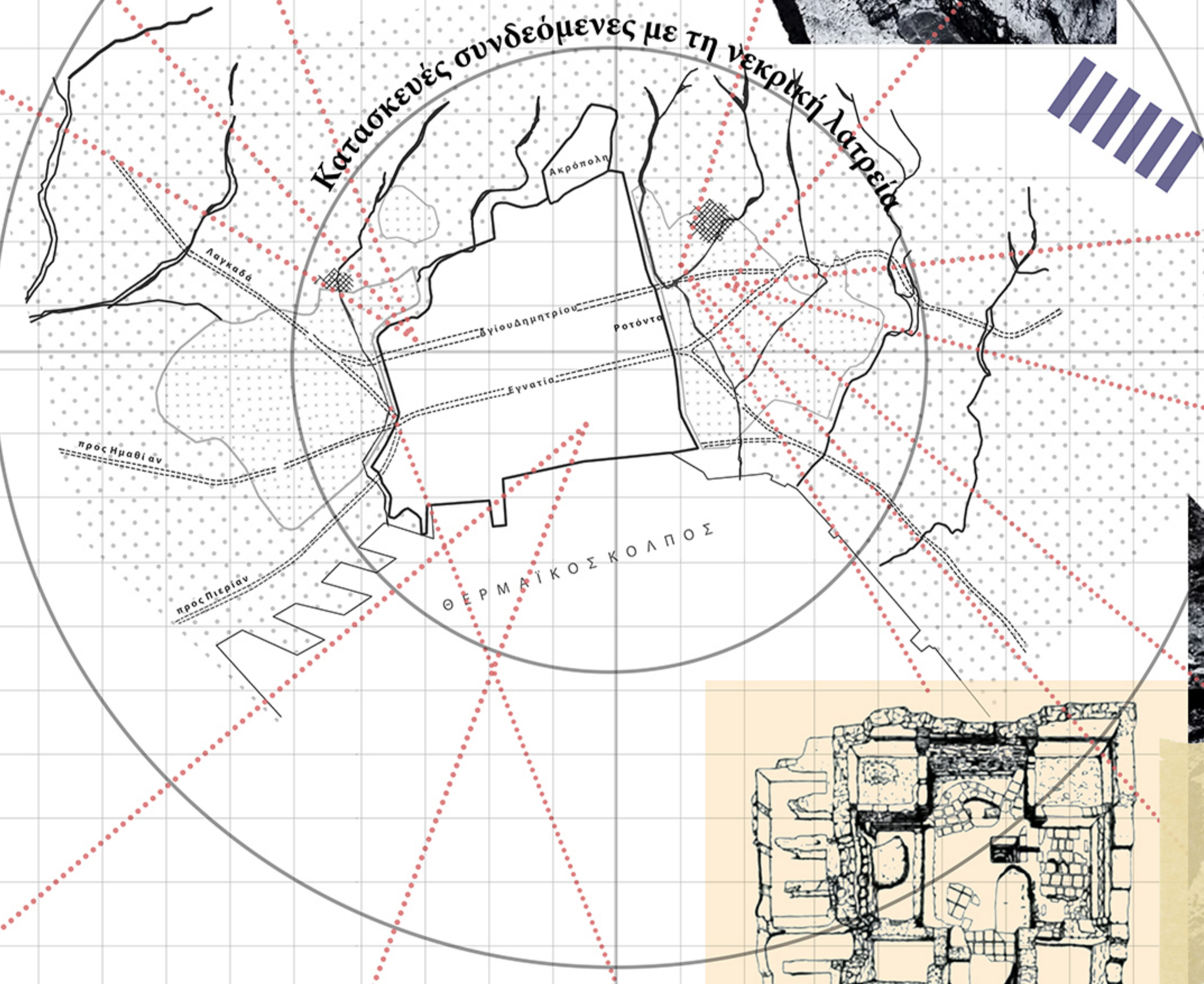
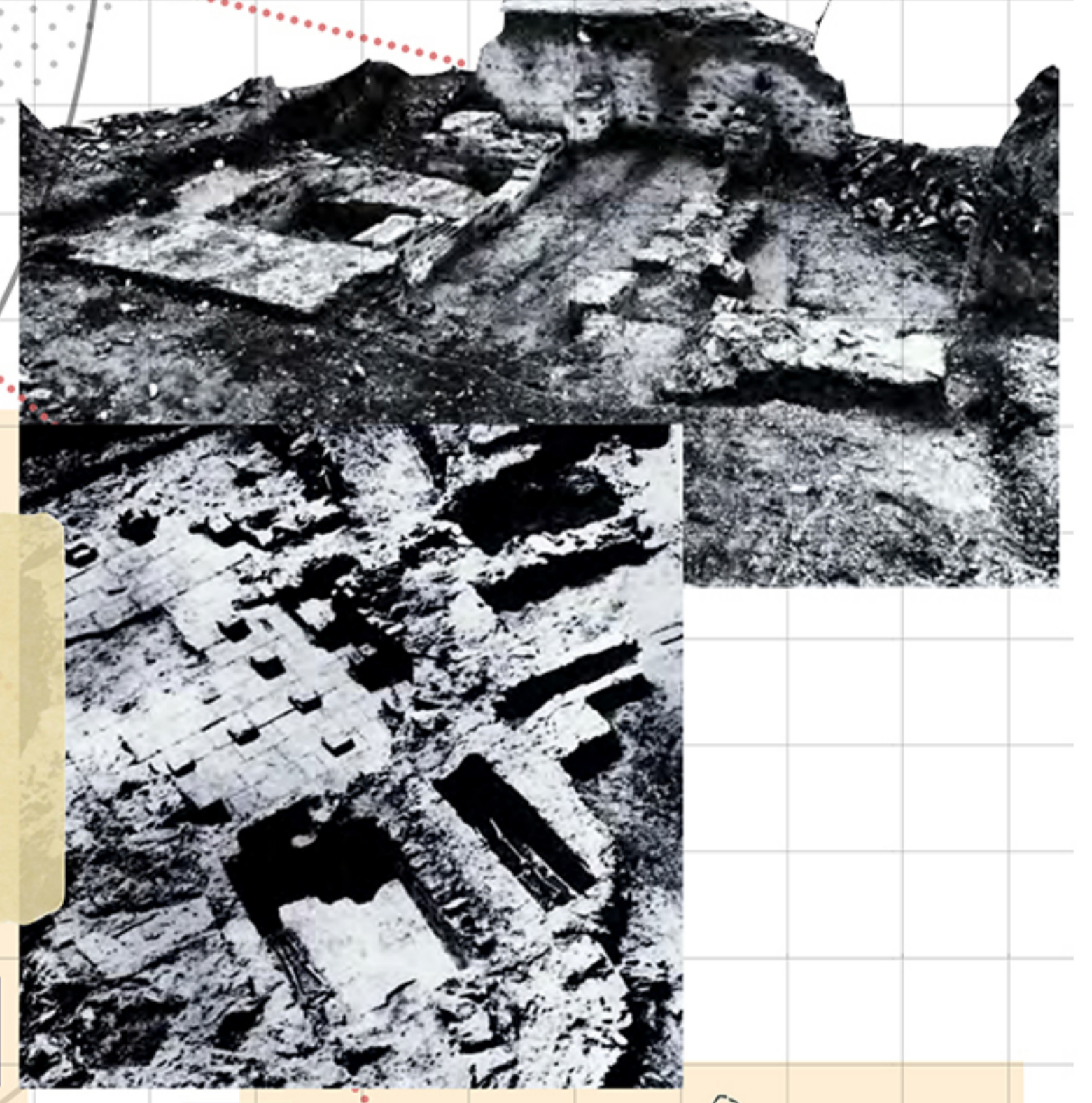
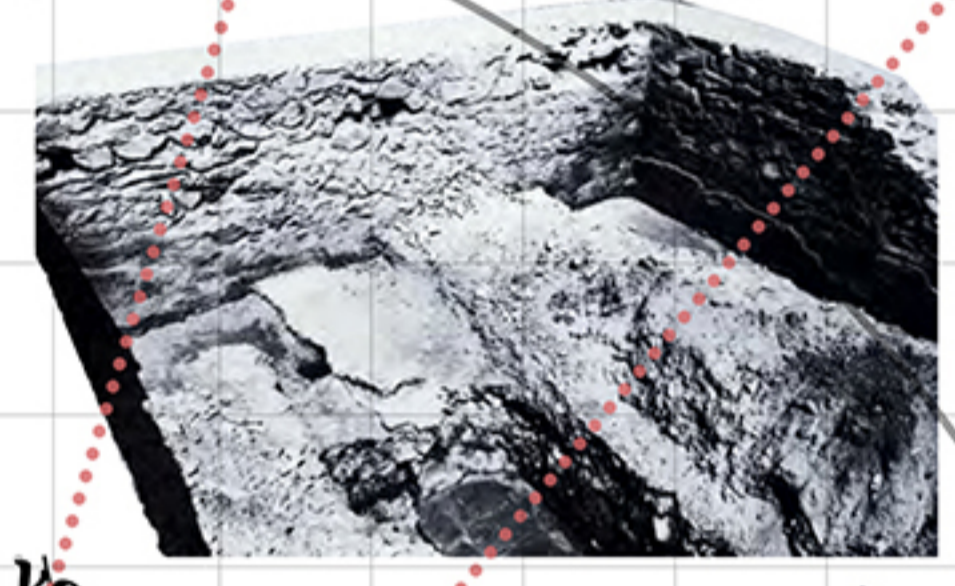
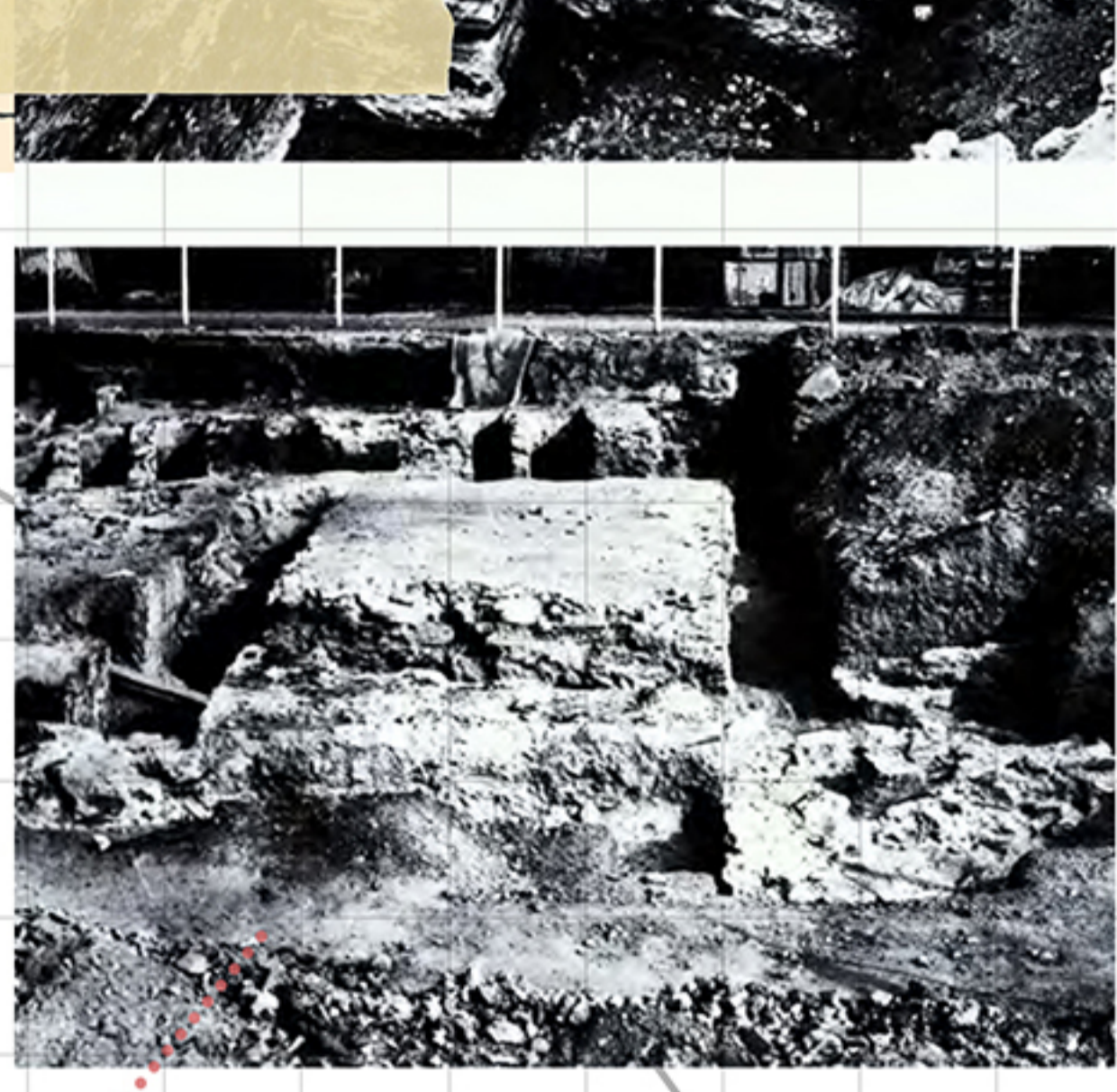
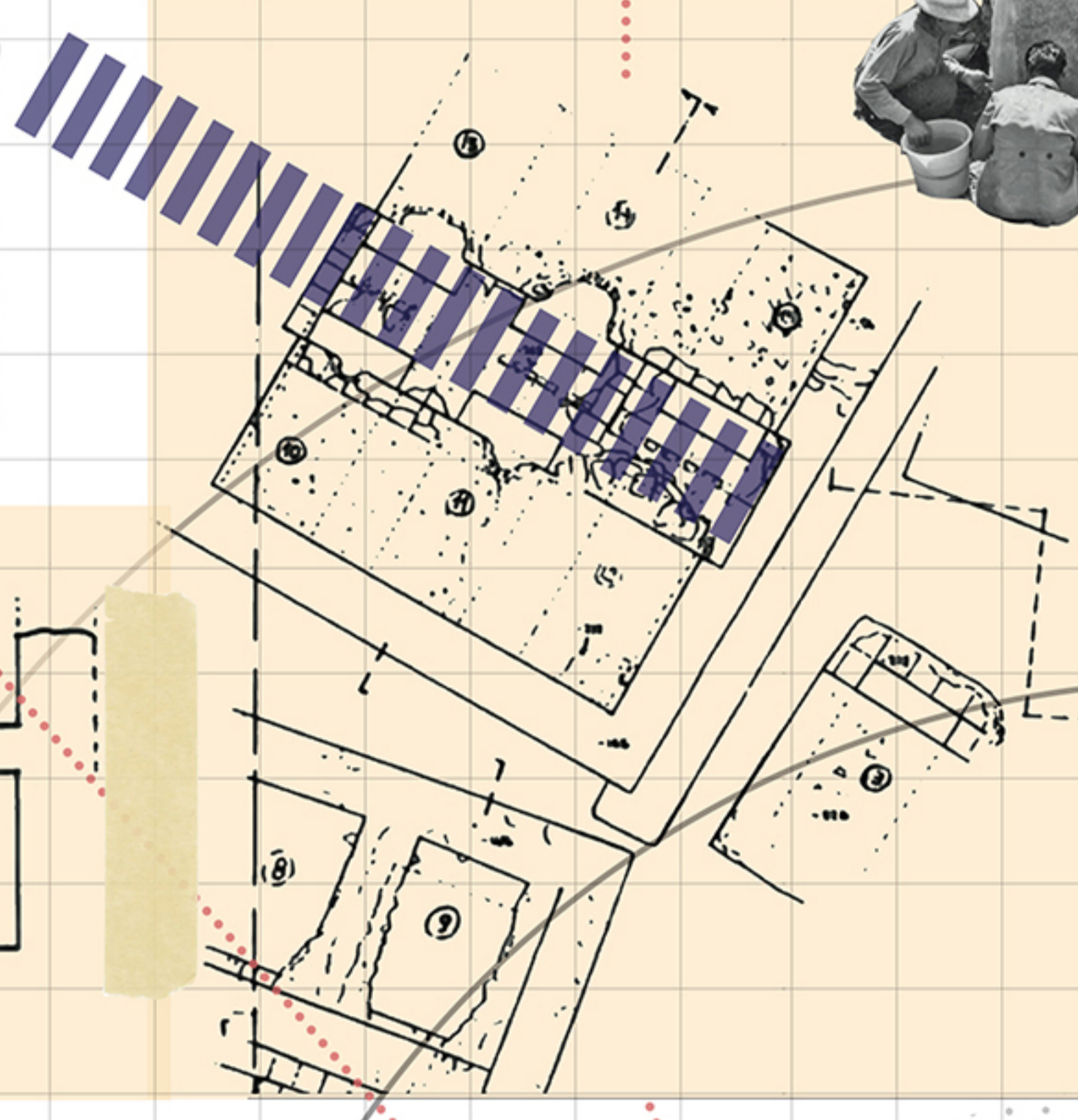
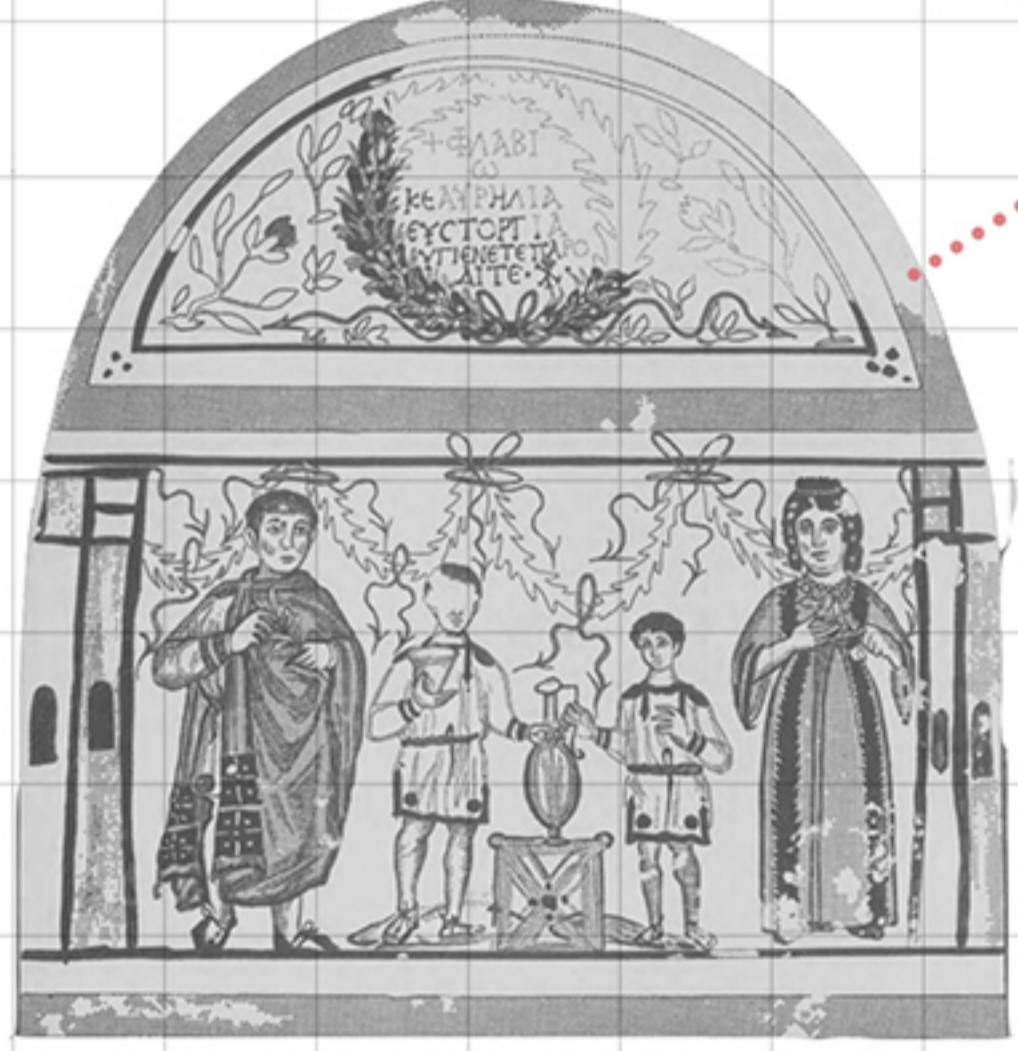
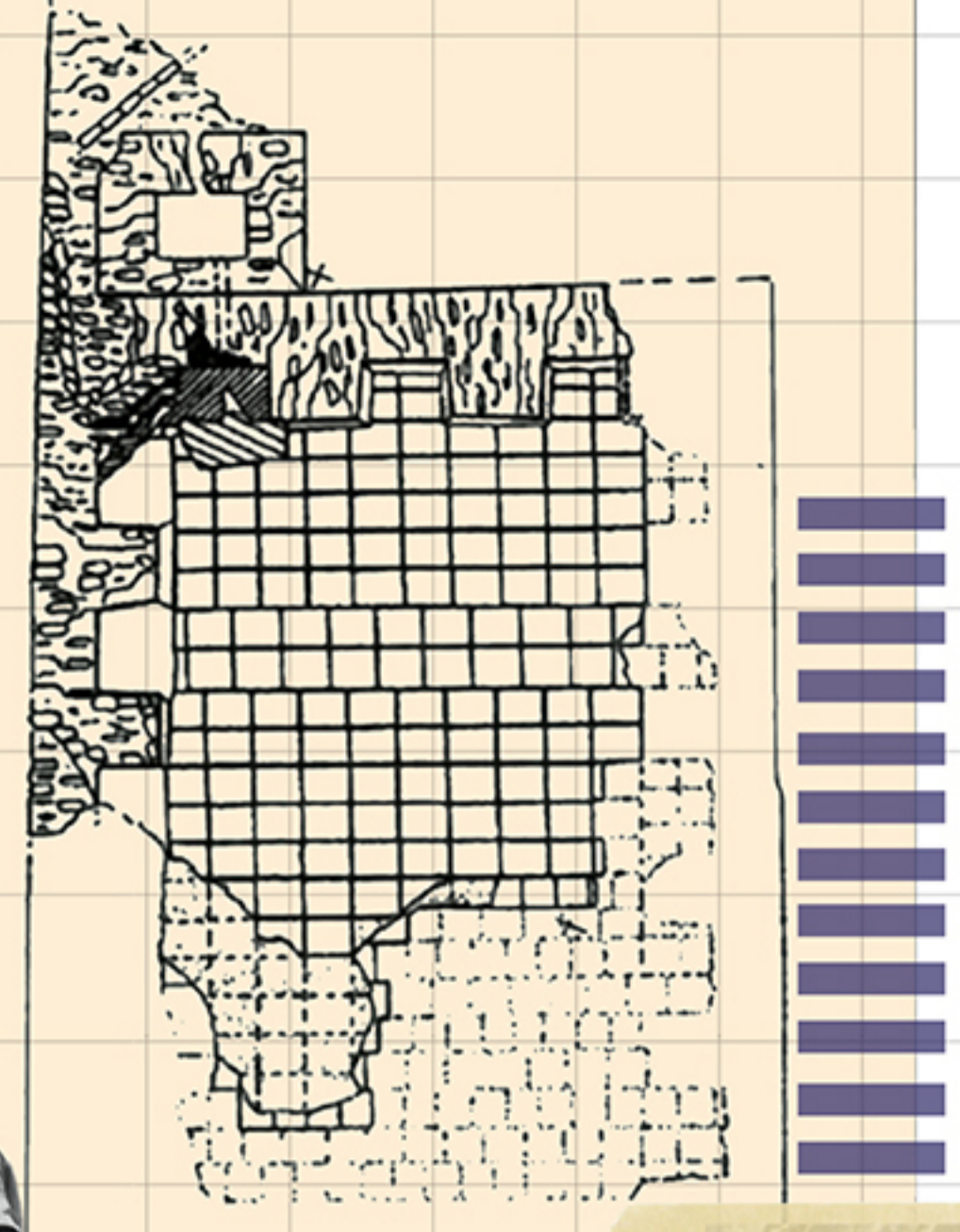
Εξέδρες - pergolae

Είδος εξέδρας-pergola για τη νεκρική λατρεία αποτελούσε ο διάδρομος, διαστ. 5,70x0,86 μ., που αποκαλύφθηκε το 1986 εκατέρωθεν συγκροτήματος καμαρωτών τάφων του 4ου αιώνα, στην οδό Καπετάν Άγρα 8160 στο δυτικό νεκροταφείο. Το συγκρότημα αποτελείται από έξι καμαρωτούς τάφους, που διατάσσονται ανά τρεις ανατολικά και δυτικά του διαδρόμου και πρέπει να είχε είσοδο με χαμηλή μεταλλική θύρα στο κέντρο του νότιου περιμετρικού τοίχου, ο οποίος δεν σώζεται. Οι κιονόκροι αυτοί στηρίζαν πιθανότατα ευθύγραμμο επιστύλιο, στο οποίο περιελίσσονταν φυτά, ενώ το τόξο της βόρειας πλευράς του συγκροτήματος χρoσίμενε πιθανότατα για την ανάρτηση των γιρλαντιών και των στεφανιών κατά τις νεκρικές τελετές. Τα νεκρόδειπνα τελούνταν στην επίπεδη επιφάνεια των τάφων, κάτω από τη στολισμένη με φυτά και άνθη pergola, με τη χρήση κινητών τραπεζών. Στον ίδιο τύπο ανήκουν άλλα δύο συγκροτήματα του δυτικού νεκροταφείου.

Κινστέρνες

Σε όλη την έκταση του δυτικού και ανατολικού νεκροταφείου ανασκάφηκε αριθμός κινστέρνων, που εντοπίστηκαν κυρίως κοντά στα μαρτύρια ή τις κοιμητριακές βασιλικές και ήταν ορθογώνες ή τετράγωνες, στεγασμένες με καμάρα ή υπαίθριες. Οι στεγασμένες γέμιζαν από τους αγωγούς του υδρευτικού συστήματος της πόλης και οι υπαίθριες από τα όμβρια και χρησιμοποιούν για το πότισμα των φυτών, των κήπων, το πλύσιμο των νεκρικών τραπεζών και τη λειτουργία των εντός του κοιμητηρίου εργαστηρίων. Τα τοιχώματά τους επενδύονταν εσωτερικά με υδραυλικό κονίαμα 163, το οποίο για να είναι αδιαπέραστο απαιτούσε συχνή ανανέωση. Στο ανατολικό νεκροταφείο ανασκάφηκαν πέντε κινστέρνες ενώ στο δυτικό έχει ανασκαφεί μόνο μία. Την υδροδότηση της νεκρόπολης συμπλήρωναν πηγάδια... πρόκειται για κυκλικά ορύγματα στο έδαφος με κτιστά τοιχώματα από αργολιθοδομή, το βάθος των οποίων έφτανε έως το επίπεδο του υδροφόρου ορίζοντα.

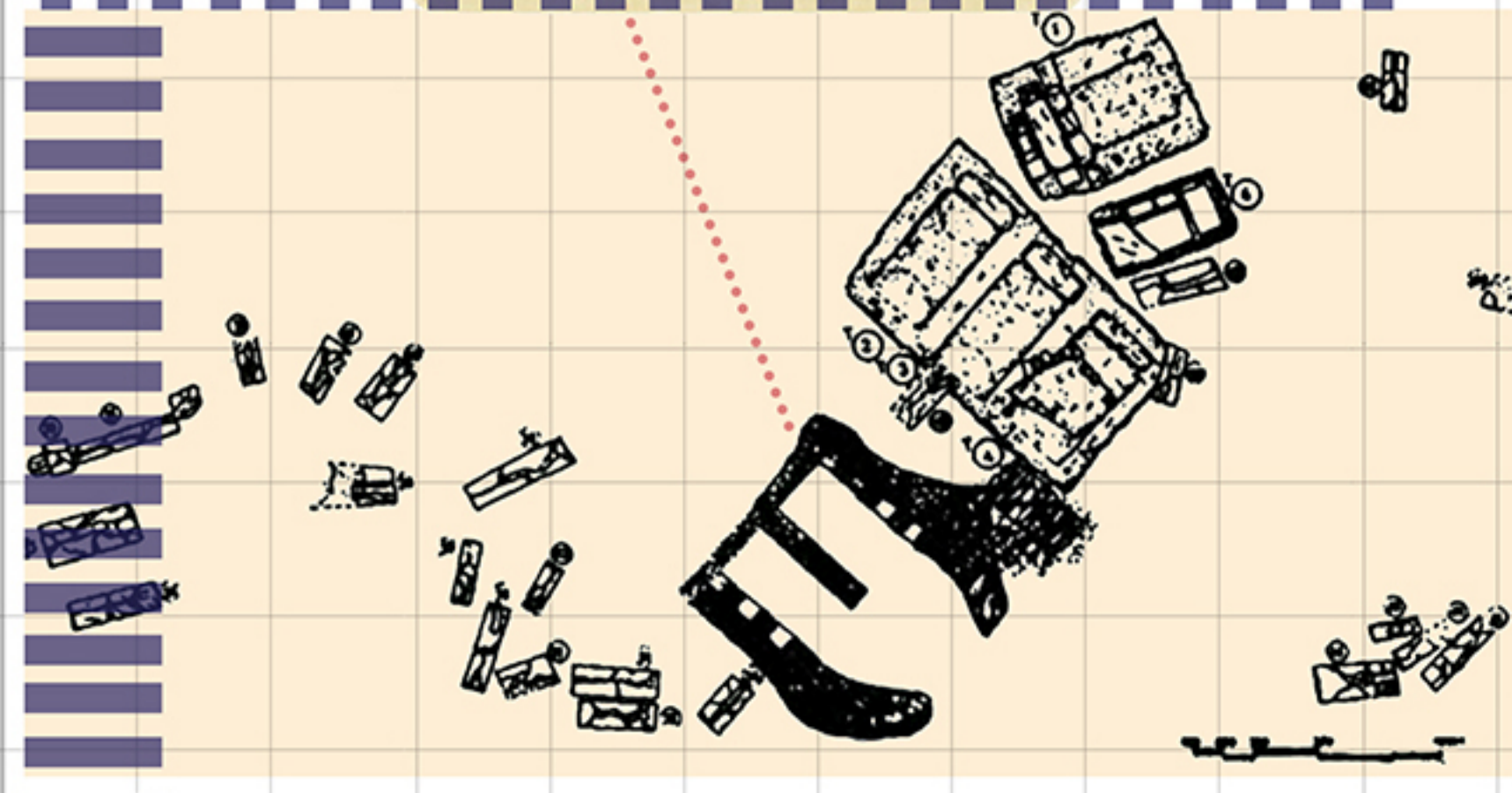
Cellae funerariae

Σε οικόπεδο της οδού Δημοσθένους 7 του δήμου Αμπελοκήπων, ανασκάφηκε τμήμα ορθογώνιου θολωτού κτιρίου. Είναι κατασκευασμένο με αργολιθοδομή στο κάτω τμήμα και πλίνθος στα μορφή, ελαφρώς αρκυσμένο τοξά (κατά μέρος του ανατολικού, βόρειου και δυτικού τοίχου), που διαμορφώνουν ομοιόμορφα τρίγωνα στην ανωδομή, με τη βοήθεια των οποίων στηρίζονταν ο θόλος. Το κτίριο αποτελούσε πιθανότατα μια cella funeraria για τα νεκρόδειπνα και τη νεκρική λατρεία. Επειδή δεν βρέθηκαν κτιστά θρανία στο εσωτερικό του κτιρίου, πρέπει να δεχθούμε ότι τα αντίστοιχα έπιπλα που χρησιμοποιούνταν για τα νεκρόδειπνα ήταν ξύλινα.

Άλλα κτίσματα

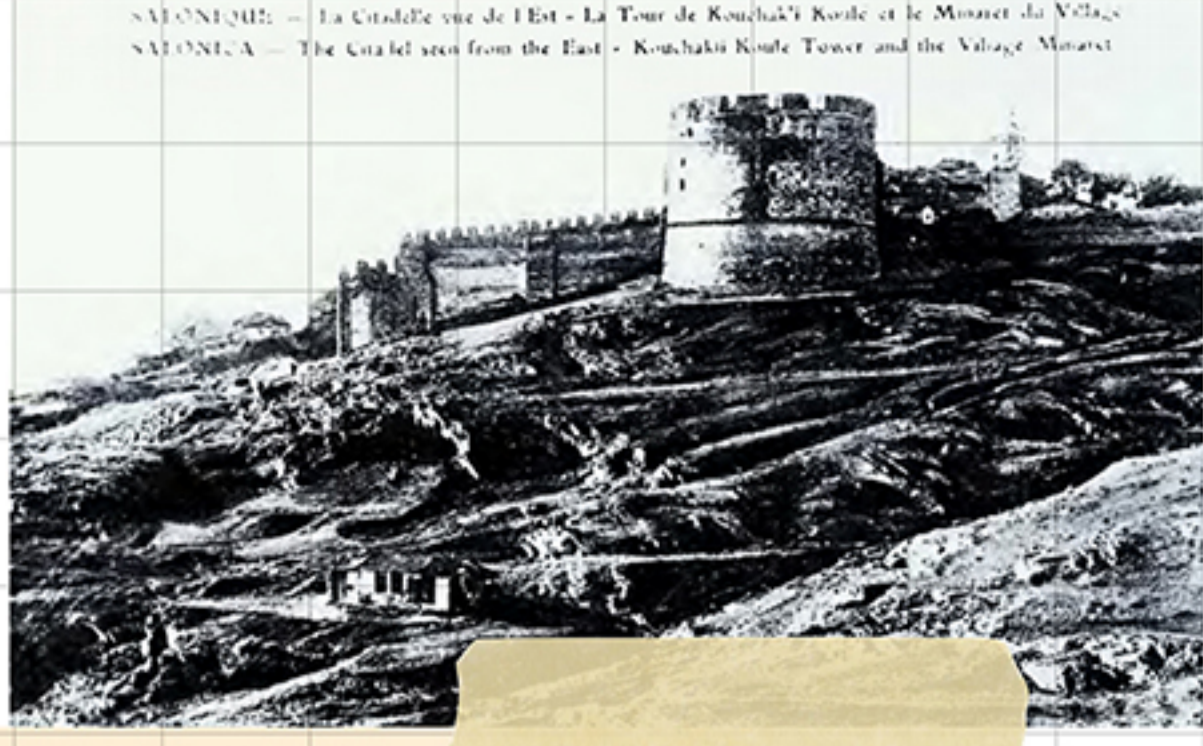
Κεραμικοί φούρνοι, εργαστήρια κεραμικής, κλίβανοι, ορθογώνιοι θαλάμοι καύσης, λουτρά κ.α.

Μαρτύριο Βόρειου νεκροταφείου και Ειρήνης - Αγάης - Χιονιάς

Το 1950 κοντά στον γέφυρα των Αγίων Θεοδώρων του δήμου Σικεών αποκαλύφθηκε τριγωνικός ναός, ο οποίος σύμφωνα με πρόχειρο σκαρίφημα που έγινε κατά τη διάρκεια της ανασκαφής είχε διαστάσεις 10,50x6,30 μ. Πρόκειται πιθανότατα για καθολικό μονής σε θέση αρχαιότερου μαρτυρίου.

Το μαρτύριο της Ειρήνης - Αγάης - Χιονιάς, βρίσκεται στην περιοχή της σημερινής συνοικίας Αγία Φανερωμένη, κοντά στο Δημοτικό Σχολείο, στα θεμέλια του οποίου βρέθηκαν το 1974 οθωμανικοί τάφοι μαζί με κίονες παλαιοχριστιανικού ναού. Πάνω από το μαρτύριο αυτό ανεγέρθηκε ένα μεγάλο τμήμα του χριστιανικού νεκροταφείου, και συγκεκριμένα οι τάφοι της περιοχής Παναγίας Φανερωμένης.

Μαρτύριο Βόρειου νεκροταφείου

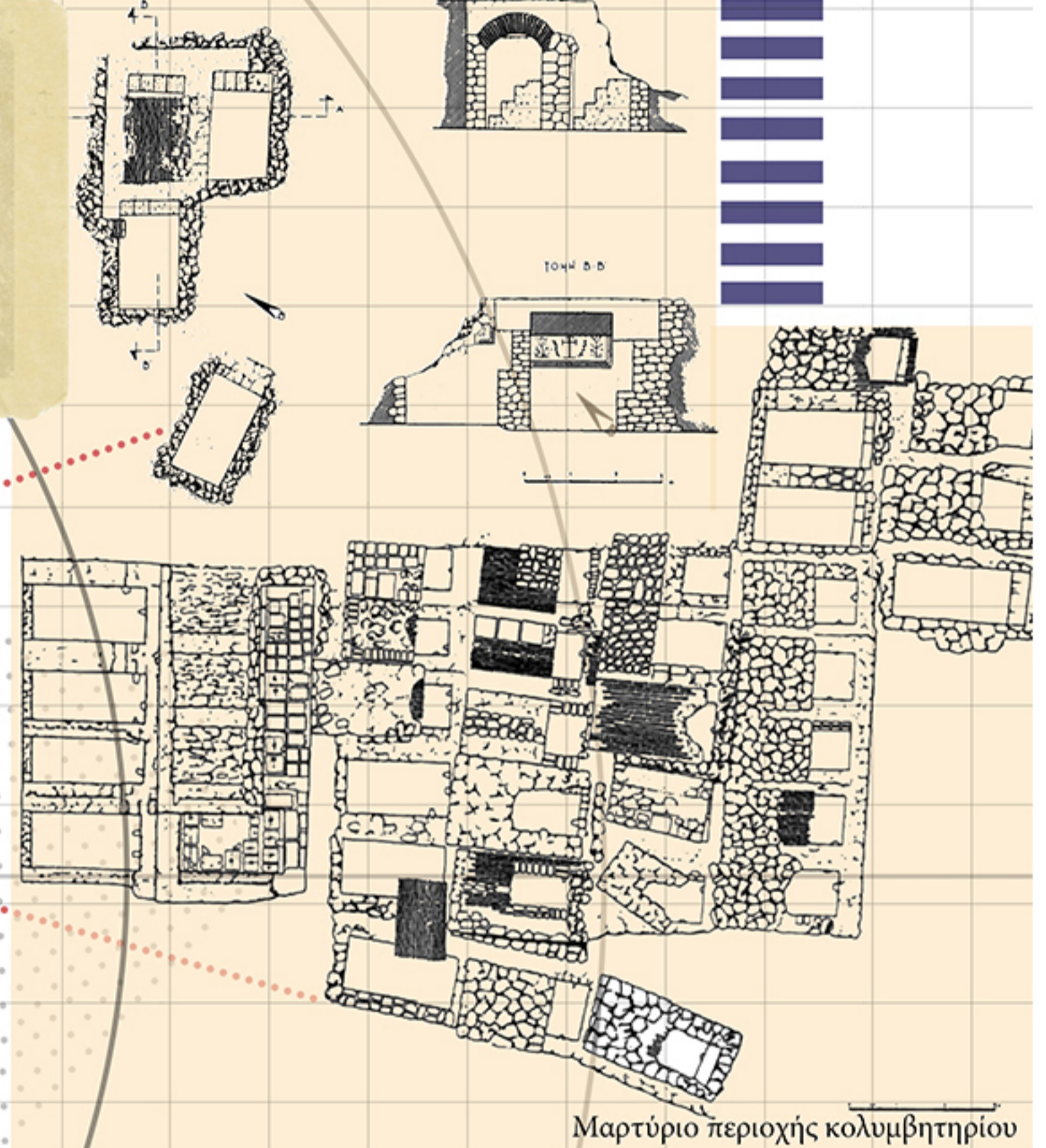
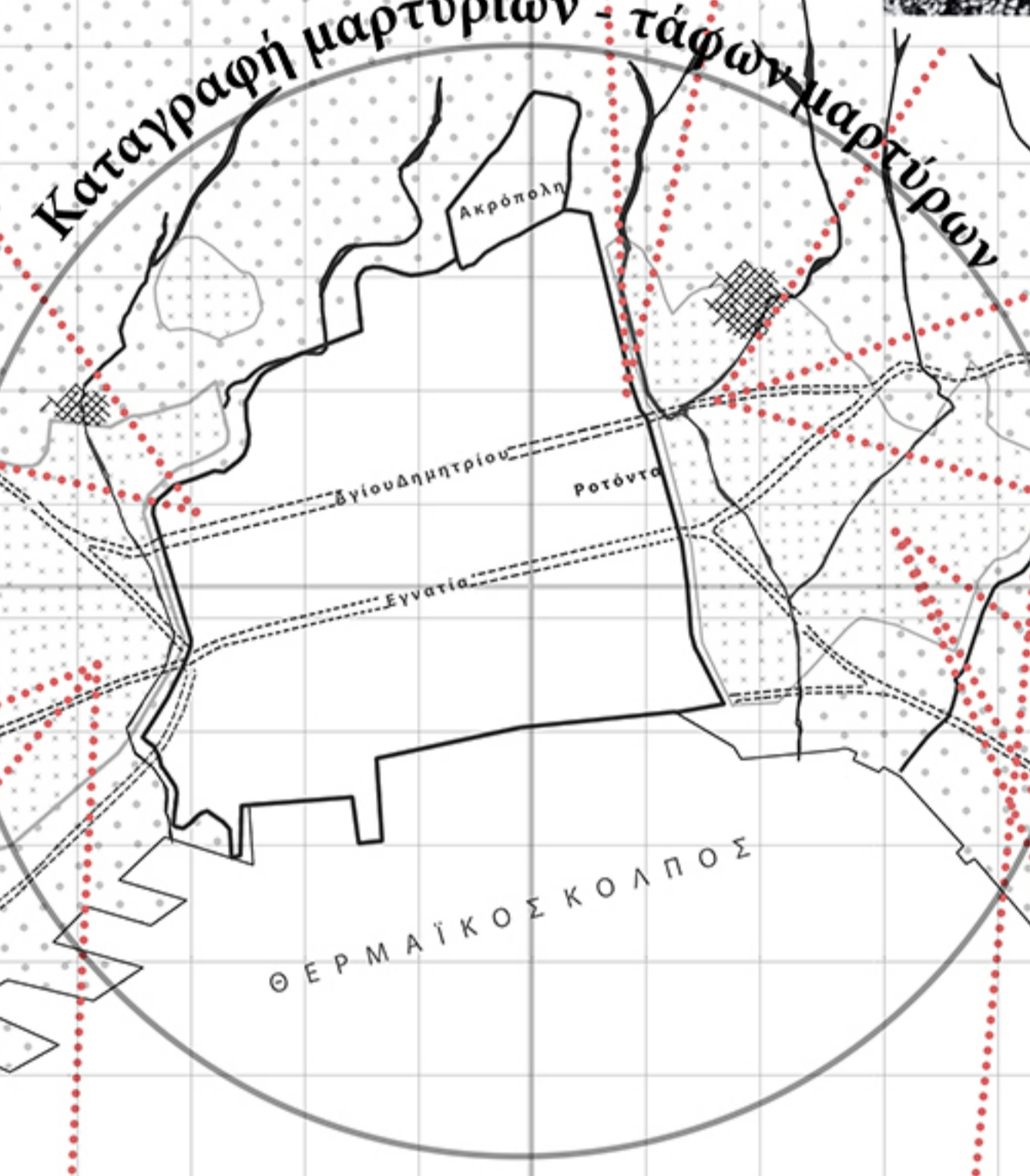
Μαρτύρια Αγ. Δημητρίου και κολυμβητηρίου

Το πρώτο μαρτύριο της ανατολικής νεκρόπολης τοποθετείται στην περιοχή του νοσοκομείου Αγίου Δημητρίου, όπου ερευνήθηκε μεγάλο τμήμα της ρωμαϊκής νεκρόπολης της Θεσσαλονίκης, με τάφους που χρονολογούνται από τον 1ο έως και το 12ο αιώνα μ.Χ. Η παραδοχή ενταφιασμού κάποιου μαρτύρου στην παραπάνω εθνική νεκρόπολη και η ίδρυση σε αυτήν ενός μαρτυρίου μετέτρεψε σε σύγχρονο χρονικό διάστημα το εθνικό νεκροταφείο σε χριστιανικό. Το μαρτύριο βρίσκεται σε τμήρο σημείο και γ' από το λαγύρι οδού που σε αυτό μνημειακή πρόβαση η οποία από ένα σημείο και έπειτα γεφυρώνεται με μαρμάρινα σκαλοπάτια.

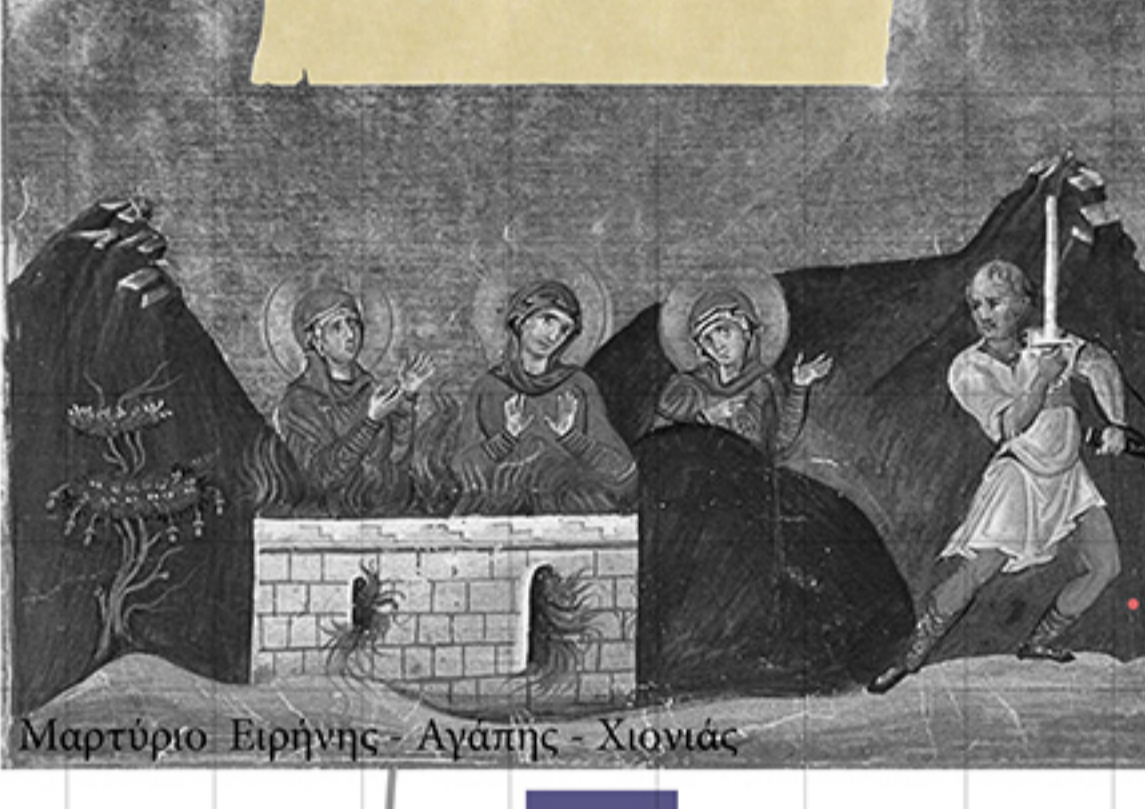
Στο μαρτύριο της περιοχής του Κολυμβητηρίου ανασκαφίκαν 80 περίπου κτιριακά κελάρια και κρηνοφόρους τάφοι της παλαιοχριστιανικής περιόδου με ενδείξεις χρήσης τόσο κατά τη μεσοβυζαντινή εποχή (12ος αι.) όσο και κατά τη νεότερη (20ός αι.). Φαίνεται πως μίσα σε μια περιοχή που περιελά πολλούς ιδιωτικούς και σε αμφι διτάλη τάφους που αποτέλεσαν τον αρχικό πυρήνα ιδρύθηκε τον 5ο αιώνα ένα μαρτύριο. Στην ίδια περιοχή και πάνω στα ερείπια του μαρτυρίου ανασκαφίκαν δεκάμετρα και τάφοι που αποδεικνύουν τη χρήση του χώρου και μετά την καταστροφή του.

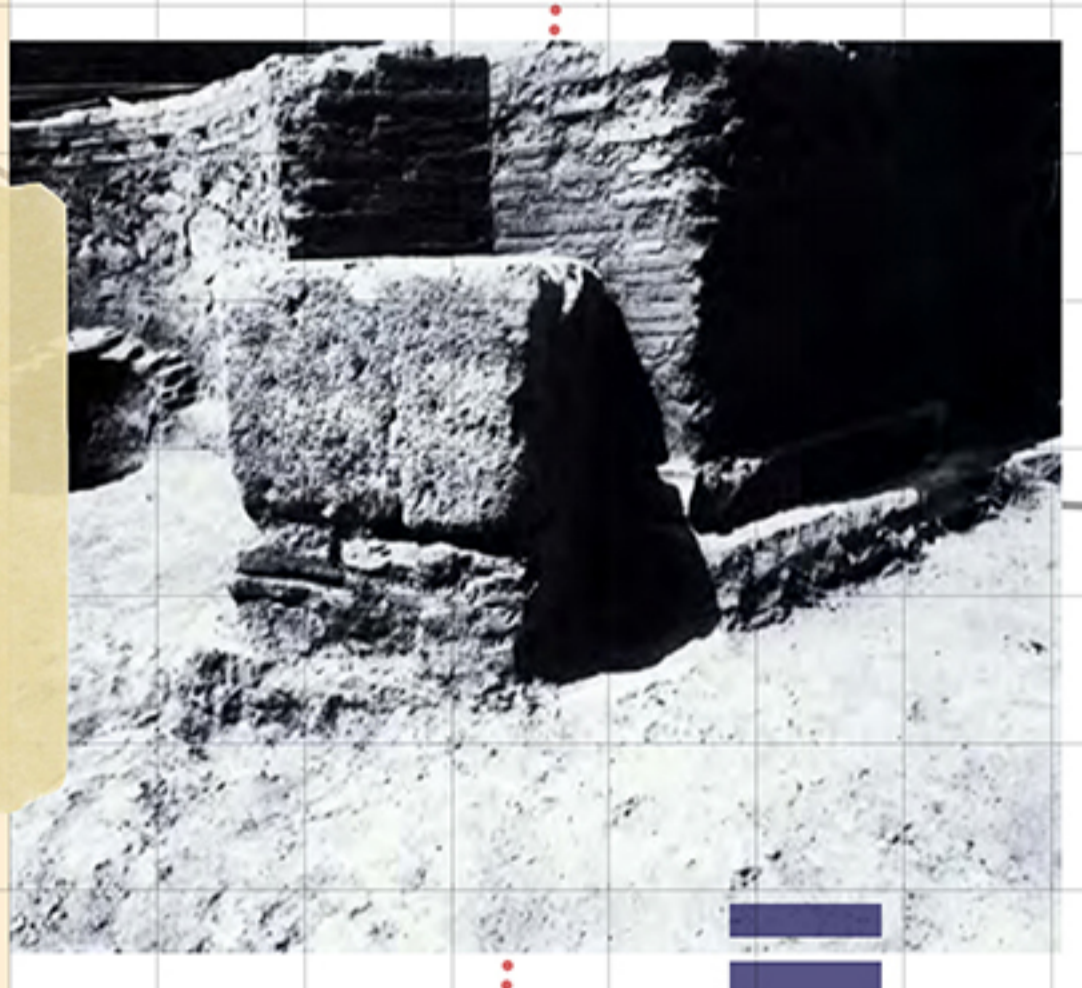
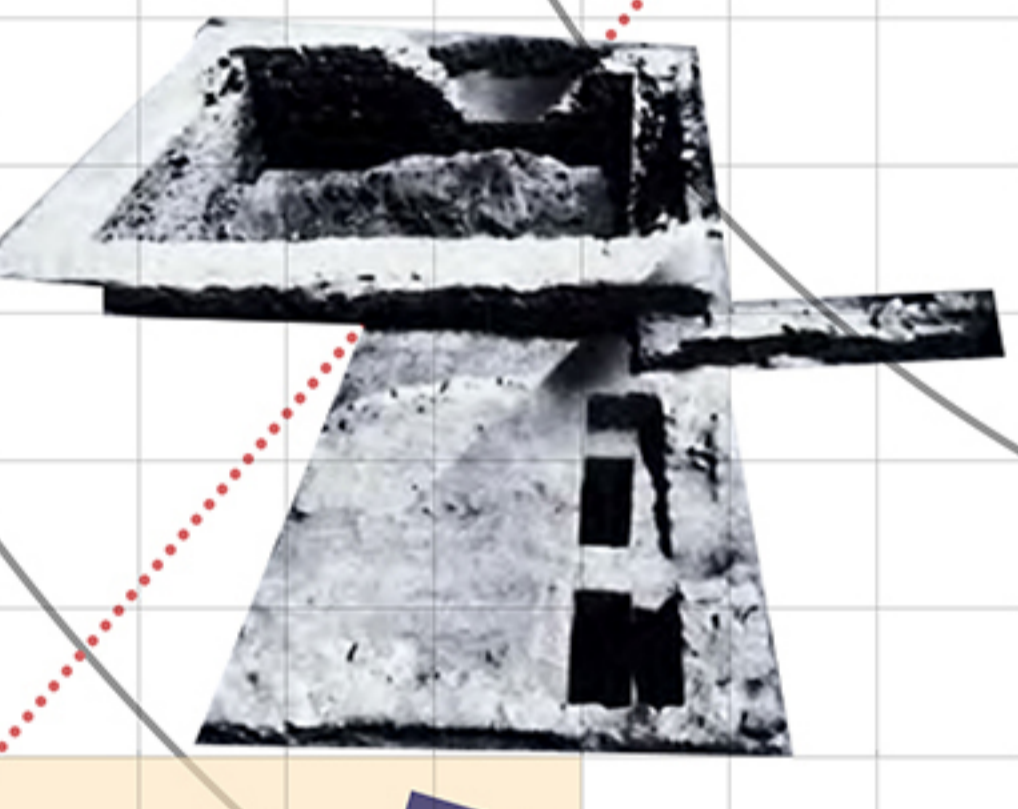
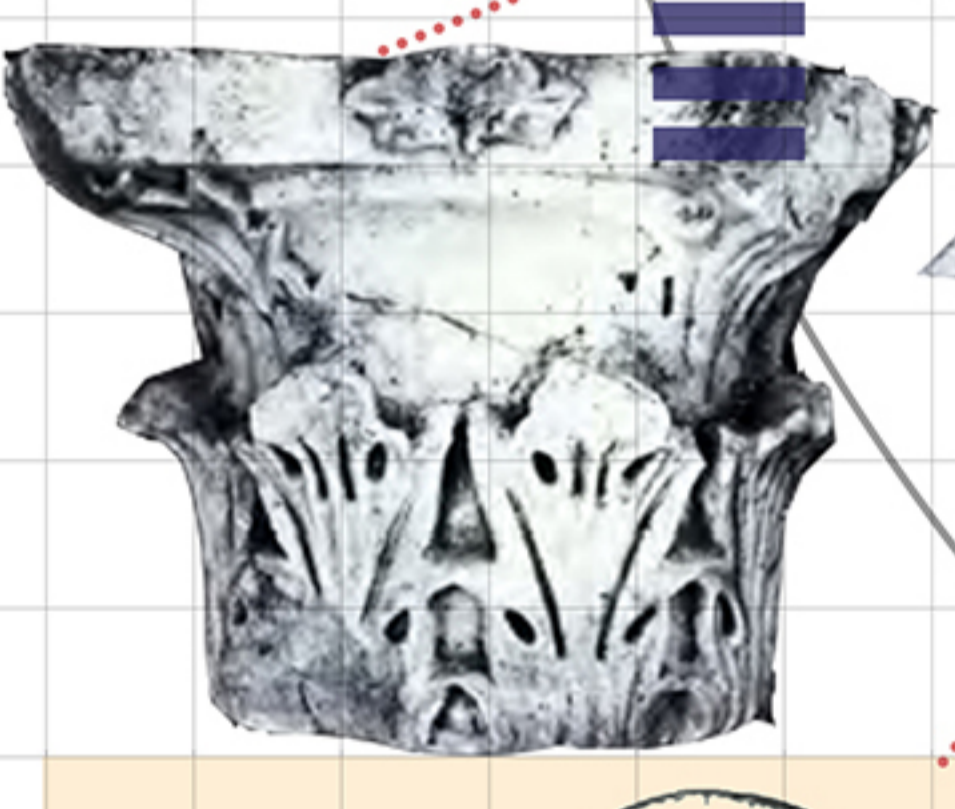
Μαρτύριο Αγίου Δημητρίου

Μαρτύριο περιοχής κολυμβητηρίου

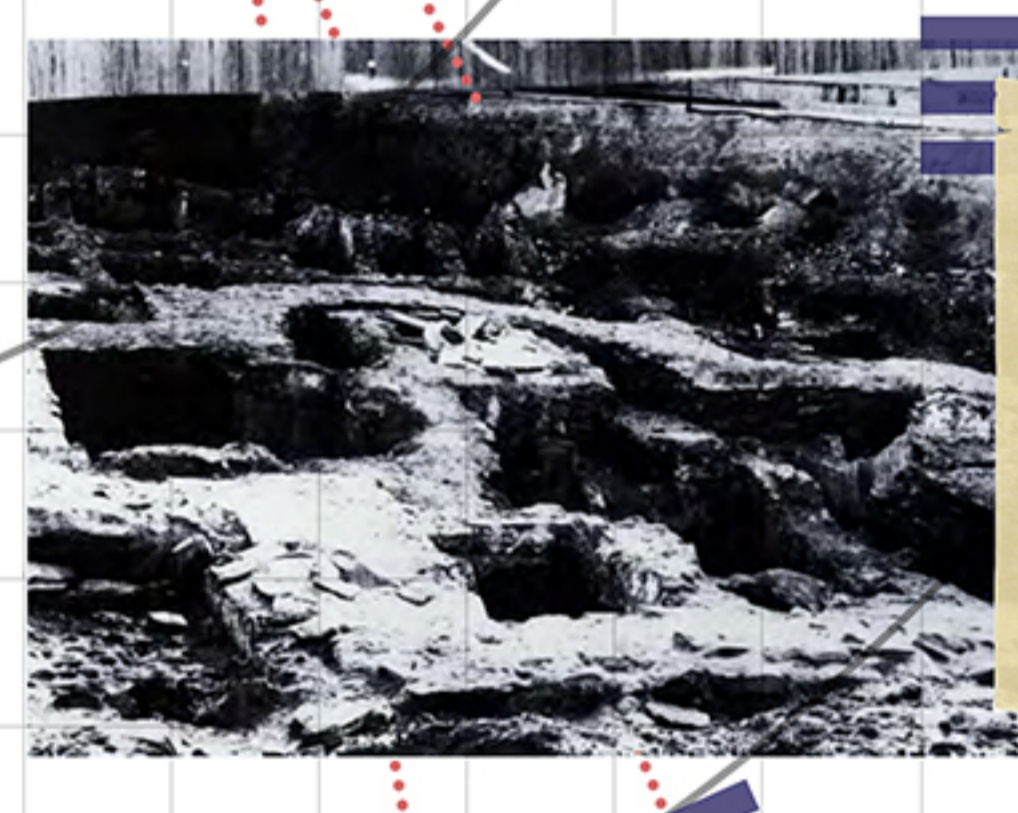
Μαρτύριο Ειρήνης - Αγάης - Χιονιάς

Πεντάκογχο οδού Καλλιθέας

Το πεντάκογχο της οδού Καλλιθέας

Το πεντάκογχο μαρτύριο της οδού Καλλιθέας ανασκάφηκε το 1972 έξω από το δυτικό τείχος και διατηρείται σήμερα στο υπόγειο της οικοδομής της οδού Καλλιθέας 25. Πρόκειται για ένα πεντάκογχο οικοδομήμα διαστ. 13,50x11,50 μ. με προανατολικό νότιοανατολικό. Ο προανατολικός και η είσοδος του, που ανοίγεται στη βορειοανατολική πλευρά, υπογραμμήθηκε από την κατεύθυνση του δρόμου που οδηγούσε σε αυτό.

Μαρτύριο 3ης Σεπτεμβρίου

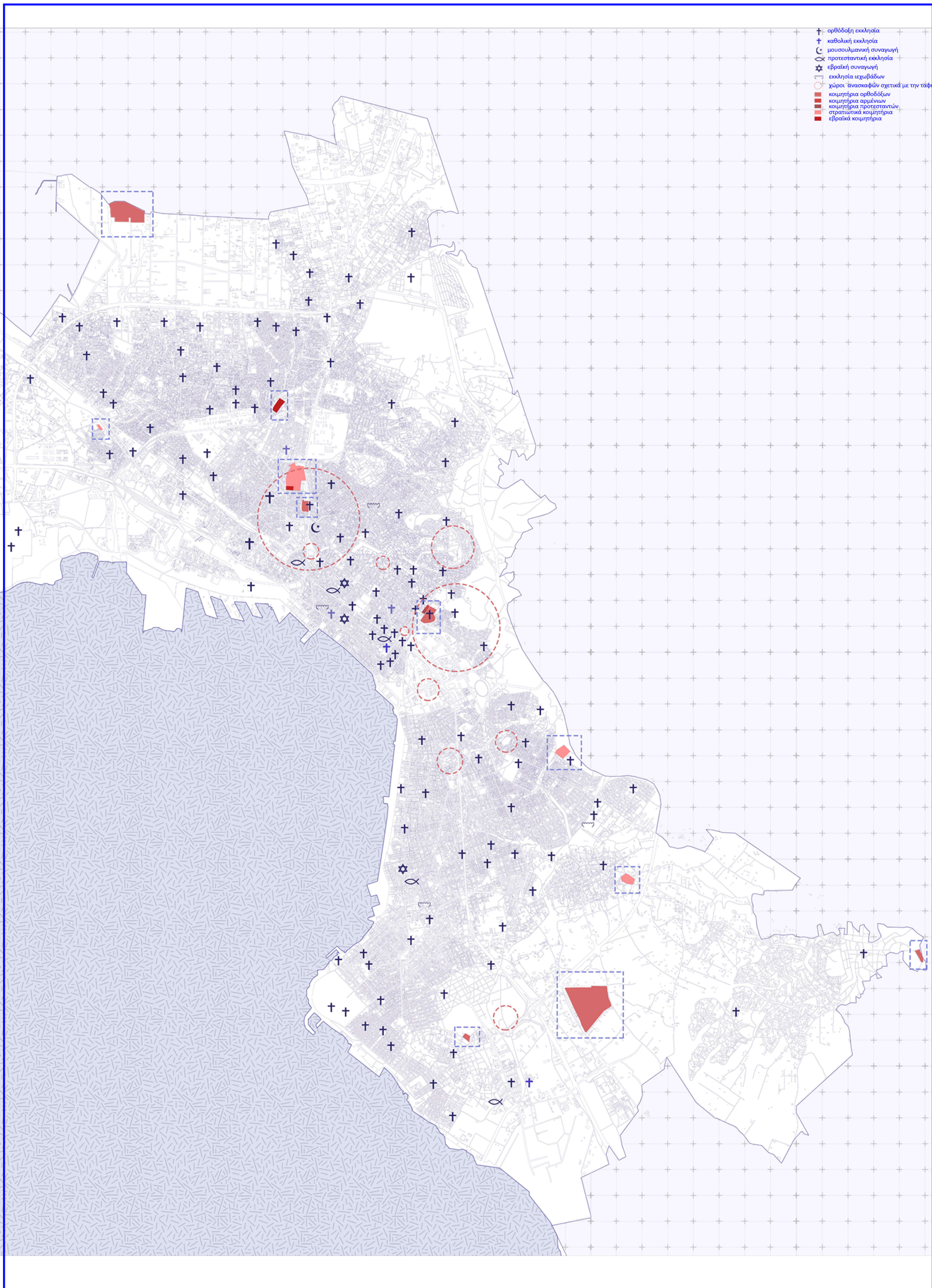
Μαρτύρια 3ης Σεπτεμβρίου και Αγίας Τριάδος

Το μαρτύριο στην περιοχή της σημερινής οδού 3ης Σεπτεμβρίου, ανάμεσα στη ΔΕΘ και το Γ' Στάδιο Σπυριδίου, εντοπίστηκε το 1981 κατά τη διάνοξη της οδού. Πρόκειται για ένα μικρό σταυρικό κτίσμα, διαστ. 10,50x8,70 μ., που είναι προσαρτημένο στο νότιο τείχος της κοιμητηριακής βασιλικής της οδού 3ης Σεπτεμβρίου και περιέχει τάφους μαρτύρων.

Στη συμβολή των οδών Αγίας Τριάδος-Σπάρτης, ανάμεσα στον τρίτο και τέταρτο χείμαρρο, υπήρχε μια κοιμητηριακή βασιλική ή ένα μαρτύριο, τα αρχαιολογικά στοιχεία του οποίου είναι ελάχιστα. Το 1997, κατά τις εργασίες διέλευσης του αγωγού φυσικού αερίου από την οδό Τρικοπύτη, εντοπίστηκε στην οδό εσχάρος τοίχος, πλ. 1 μ., που ενδεχομένως σχετίζεται με λατρευτικό κτίριο και νοτιό του συστάδα τριών κληρονομικών τάφων, με γραπτό διάκοσμο, που χρονολογούνται από τον 6ο έως τον 7ο αιώνα.

Μαρτύριο Αγίας Τριάδος

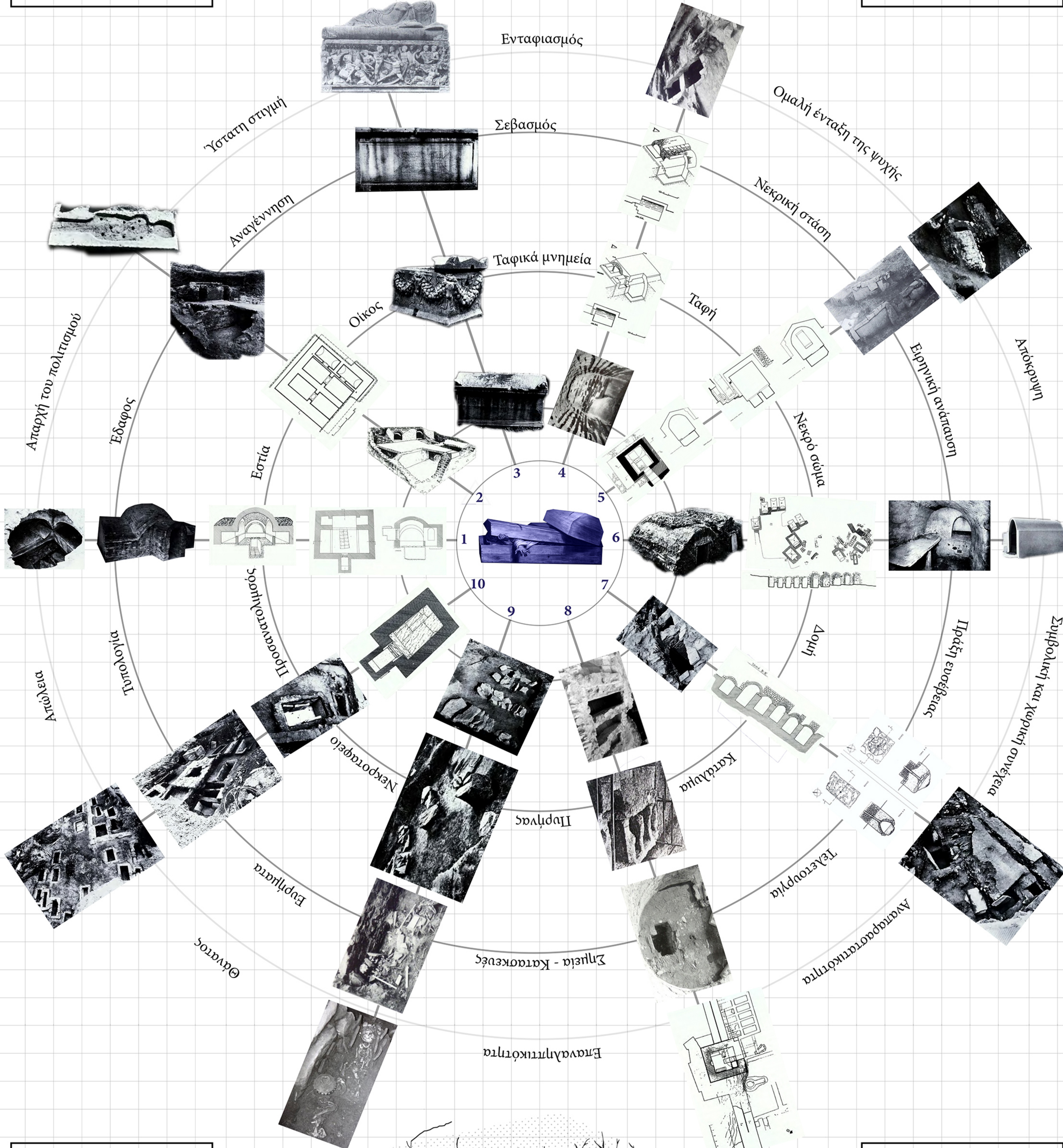
Cubicula και ταφικά συγκροτήματα

Cubicula είναι οι νεκρικές αίθουσες των κατακομιών, αλλά και κάθε μνηματώδη μορφή τάφου που έχει αρκοσόλια. Η λέξη cubiculum δηλώνει τον κορμό ή το βάθος και η επιλογή της για το συγκεκριμένο ταφικό μνημείο ερμηνεύεται με την αντίληψη του θανάτου ως ύπνου, όπου ο νεκρός ξεπληρωμένος στη νεκρική του κλίνη αναμένει την αναστάση. Πρόκειται για έναν τύπο οικογενειακού ταφικού μνημείου, που εμφανίζεται από τα τέλη του 2ου αιώνα και εγκαταλείπεται τον 6ο αιώνα. Τα cubicula της Θεσσαλονίκης είναι ημιυπόγειες αίθουσες κατασκευασμένες με αργιλοδομή και στεγασμένες με πλινθόκτιστη ασπίδα, στις τρεις πλευρές των οποίων ανοίγονται αρκοσόλια, δηλαδή τόξα που στεγάζουν τάφους. Με τον όρο ταφικά συγκροτήματα δηλώνονται τα συγκροτήματα τριών ή περισσότερων τάφων, που κατασκευάστηκαν ειδικά για τα μέλη μιας οικογένειας ή μιας εθνικής ομάδας, με σκοπό την κοινή νεκρική λατρεία.

Τυπολογία ταφικών μνημείων
Θεσσαλονίκη, Ελλάδα (40° 37' 45.3684" N, 22° 56' 50.6832" E)
Εντός και εκτός των τειχών ταφοί

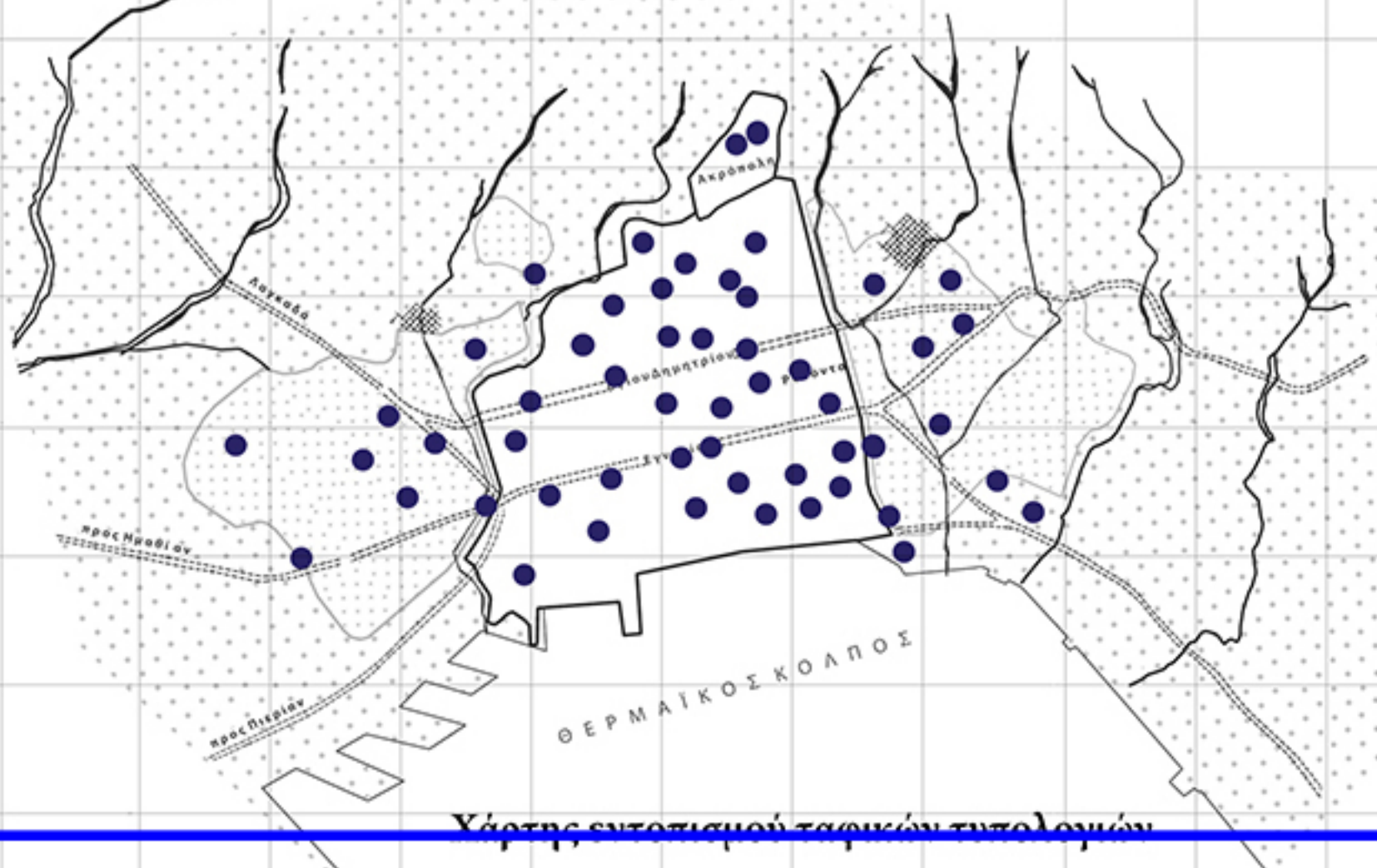
Σαρκοφάγοι και κιβωτιόσχημοι τάφοι

Με τον όρο Σαρκοφάγος δηλώνονται οι ορθογώνιοι πάρινοι, πήλινοι ή μαρμαρινοί θύλακες που καλύπτονται με επίπεδο ή αμφικλιτές κάλυμπα. Πρόκειται για έναν τύπο πολυτελέσιων τάφων, που κάνει την εμφάνισή του την αρχαϊκή περίοδο και συνεχίζει να χρησιμοποιείται στους κλασσικούς και στους ελληνορωμαϊκούς χρόνους ως θύλας με επίπεδη ή αμφικλιτή κάλυψη και ανθήματα στις γωνίες. Η χρήση του τύπου εξακολουθεί κατά τους ρωμαϊκούς και παλααιοβυζαντινούς χρόνους από εμπορικούς αστούς και όλη τη βυζαντινή περίοδο για ταφές διακεκριμένων και πλούσιων προσηπών. Οι σαρκοφάγοι βυθίζονται στο έδαφος κατά το ένα τρίτο, οπότε το κάτω τρίτο τους είναι μαρμαρινοί, ακατέργαστοι ή τοποθετούνταν σε cubicula ή μουσουλεία, οπότε ήταν καταγραφοίτες όλες τις πλευρές. Κιβωτιόσχημοι ονομάζονται οι βυθισμένοι στο έδαφος ορθογώνιοι, κτιστοί με κάλυψη από μαρμαρίνες πλάκες ή σχοτόπλακες τάφοι, των οποίων ήταν ορατή μόνον η πάνω επιφάνεια. Είναι κατασκευασμένοι με λιθόκοι, πλινθόκοι και κόνιαμα (Αιθιοπικό/Βυζαντινό), μόνον από πλινθόκοι και κόνιαμα (πληθόκοι), αποκλειστικά με μαρμαρίνες πλάκες ή είναι πλινθόκοι επενδεδυμένοι με λεπτές μαρμαρίνες πλάκες. Ο τύπος εμφανίζεται από την αρχαϊκή περίοδο και χρησιμοποιείται συνεχώς έως τους νεότερους χρόνους.

Λακκοειδείς και κεραμοσκελείς τάφοι
Πρόκειται για ορθογώνια ή με πλατύτερη τη δυτική πλευρά ορθογώνια στο έδαφος, που εμφανίζονται στην Ελλάδα από την εποχή του Χαλκού, καλύπτονται με μαρμαρίνες πλάκες, σχοτόπλακες ή κεραμίδια και αποτελούν την απλούστερη μορφή τάφου. Στη Θεσσαλονίκη ανασκαφθηκαν πάνω από 1.000 παραδείγματα του τύπου, που βρέθηκαν τα περισσότερα στο ανατολικό νεκροταφείο, στα θεμέλια των κτιρίων της Θεολογικής Σχολής και του Κτηρίου Διοικήσεως του Πανεπιστημίου ενώ λίγα παραδείγματα βρέθηκαν στην περιοχή Ραϊμόνα της δυτικής νεκρόπολης. Οι τάφοι του τύπου αυτοί μαζί με τους κεραμοσκελείς χρησιμοποιήθηκαν από τις ασθενέστερες οικονομικά κοινωνικές ομάδες.
Οι κεραμοσκελείς τάφοι είναι κρηματοί με θύρα και διήρητη στέγη.

- 1| Cubicula
- 2| Ταφικά συγκροτήματα
- 3| Σαρκοφάγοι
- 4| Καμαρωτοί τάφοι με κάθodo
- 5| Κεραμοσκελείς κρηματοί τάφοι
- 6| Καμαρωτοί τάφοι
- 7| Καμαρωτοί τάφοι με βωμοειδή κατασκευή
- 8| Ταφή μέσα στα τείχη με κρηματοίς τάφους
- 9| Λακκοειδείς τάφοι
- 10| Κιβωτιόσχημοι τάφοι

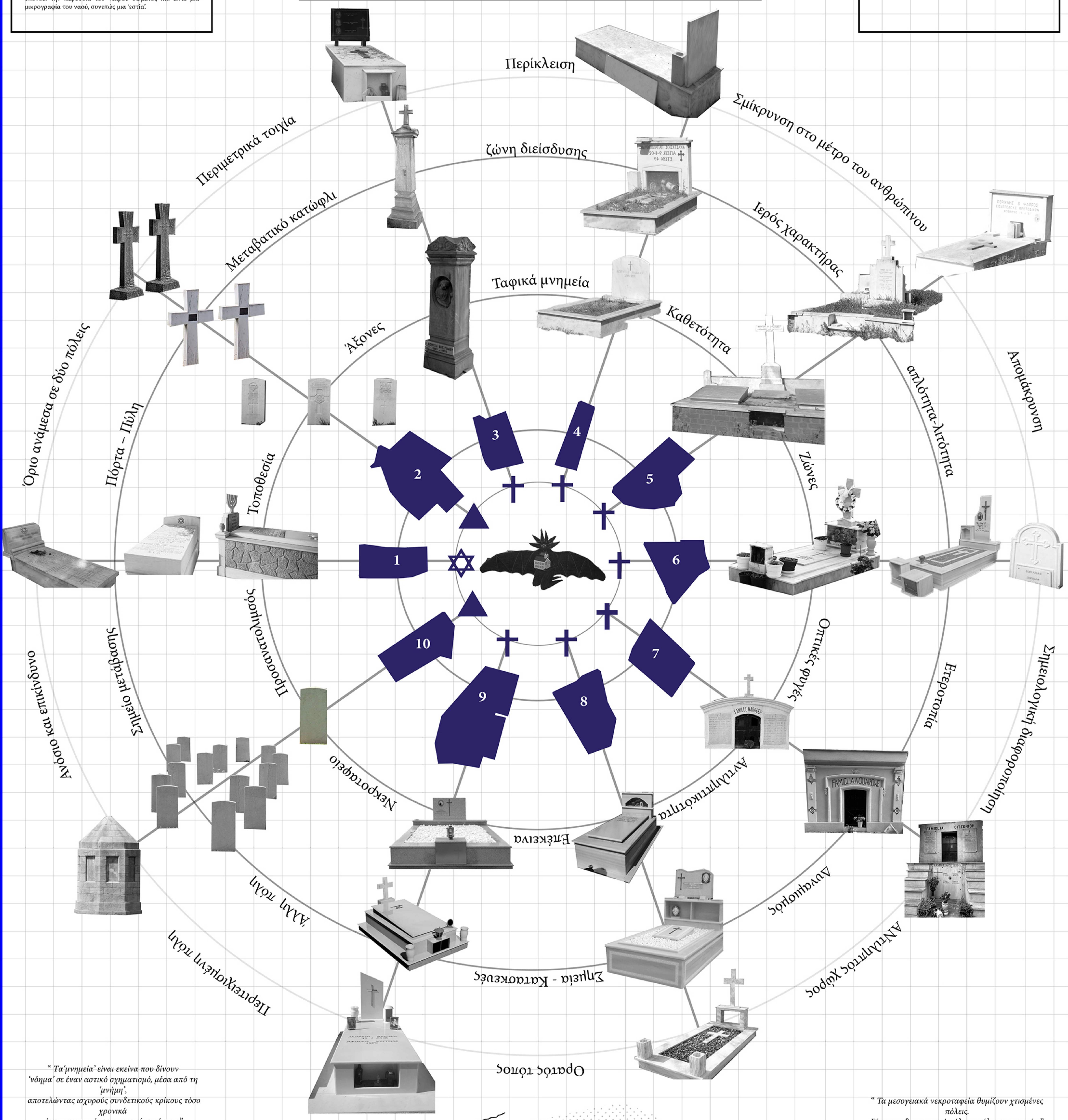

Καμαρωτοί τάφοι και ταφή στα τείχη
Καμαρωτοί ονομάζονται οι ορθογώνιοι κτιστοί τάφοι, με κάθodo ή μη, που καλύπτονται με κυλινδρική κάλυψη πλινθόκτιστη ή κατασκευασμένη από αργιλοδομή. Ο κρηματοίς τάφος, στον οποίο ανήκει η πλειονότητα των κρηματοίς τάφων της Θεσσαλονίκης, καλύπτεται από το ανατολικό κρηματοί. Εμφανίζεται στα νεκροταφεία της πόλης στα τέλη του 2ου-αρχές του 3ου αιώνα ως τάφος της μέσης αστικής τάξης. Σήμερα ο τύπος εξακολουθεί να κατασκευάζεται στα νησιά του Αιγαίου. Επίσης, υπάρχουν και κιβωτιόσχημοι τάφοι με βωμοειδή κατασκευή.
Η ταφή μέσα στα τείχη της πόλης εντοπίζεται νότια του πύργου του τριγώνου και στο βόρειο τείχος κοντά στο επαταύριο. Πρόκειται για ταφή σε κιβωτιόσχημο τάφος.

Περιγραφή κοιμητηρίων
 Τα κοιμητήρια της Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζονται από έντονη απόδοση της μνημειοκράτητος στον χώρο μέσω του σχεδιασμού τους εφόσον επιμένουν στην διατήρηση της γεωμετρίας του νεκρού σώματος εν μέσω μιας φορμαλιστικής ρητορικής. Επίσης, χαρακτηρίζονται από επαναληπτικότητα - αναπαράστατικότητα και οι γεωμετρικές ταφικές επιφάνειες τους εκφράζουν ποικίλες χωρικές και φαντασιακές νοήσεις σχετικά με την 'παρουσία' του νεκρού σώματος. Συνεπώς τα κοιμητήρια αποτελούν μια ειδικολογική απεικόνιση του 'επέκεινα' μέσω του έντονου γλυπτικού διακόσμου και της επιτιμίας γραφής. Επίσης, όπως περιγράφει χαρακτηριστικά ο Heidegger τον 'ναύ' ως μια 'ισρή εστία' που εμφανίζεται η παρουσία του θείου, προκύπτει ότι και το μεμονωμένο 'μνήμη' υπονοεί την παρουσία του νεκρού σώματος και είναι μια μικρογραφία του ναού, συνεπώς μια 'εστία'.

Υπαιθριες βιβλιοθήκες
 Σύμφωνα με τον Ken Worpole στο βιβλίο του Last Landscapes, αναδεικνύεται μια νέα λειτουργία των χώρων ταφής, αυτή της υπαίθριας βιβλιοθήκης του παρελθόντος της πόλης. Οι βιβλιοθήκες και τα ταφεία εκφράζουν ένα αίσθημα συνέχειας και όπως συγκεκριμένα αναφέρει ο Michel Foucault « οι βιβλιοθήκες αποτελούν εστιασμένες στις οποίες ο χρόνος δεν σταματά να ανασυντάσσεται και να ανακατασκευάζεται στο ζενίθ του [...] Εκφράζεται η ιδέα της ανασύστασης των πάντων, η ιδέα του σχηματισμού ενός είδους γενικού αρχείου, η θέληση να κλειστεί σε έναν τόσο άδικο ο χρόνο, όπως ο έπαινος, οι φόρμες και οι προμήθειες» (Foucault 1984). Συνεπώς, οι νεκροταφειακοί χώροι αποτελούν ένα είδος αρχείου μνήμης στο οποίο εδρεύει η αchronότητα καθώς λειτουργούν ως αναπόσπαστο κομμάτι της αστικής συνάφειας.

Καταγραφή τυπολογιών
 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα (40° 37' 45.3684" N, 22° 56' 50.6832" E)

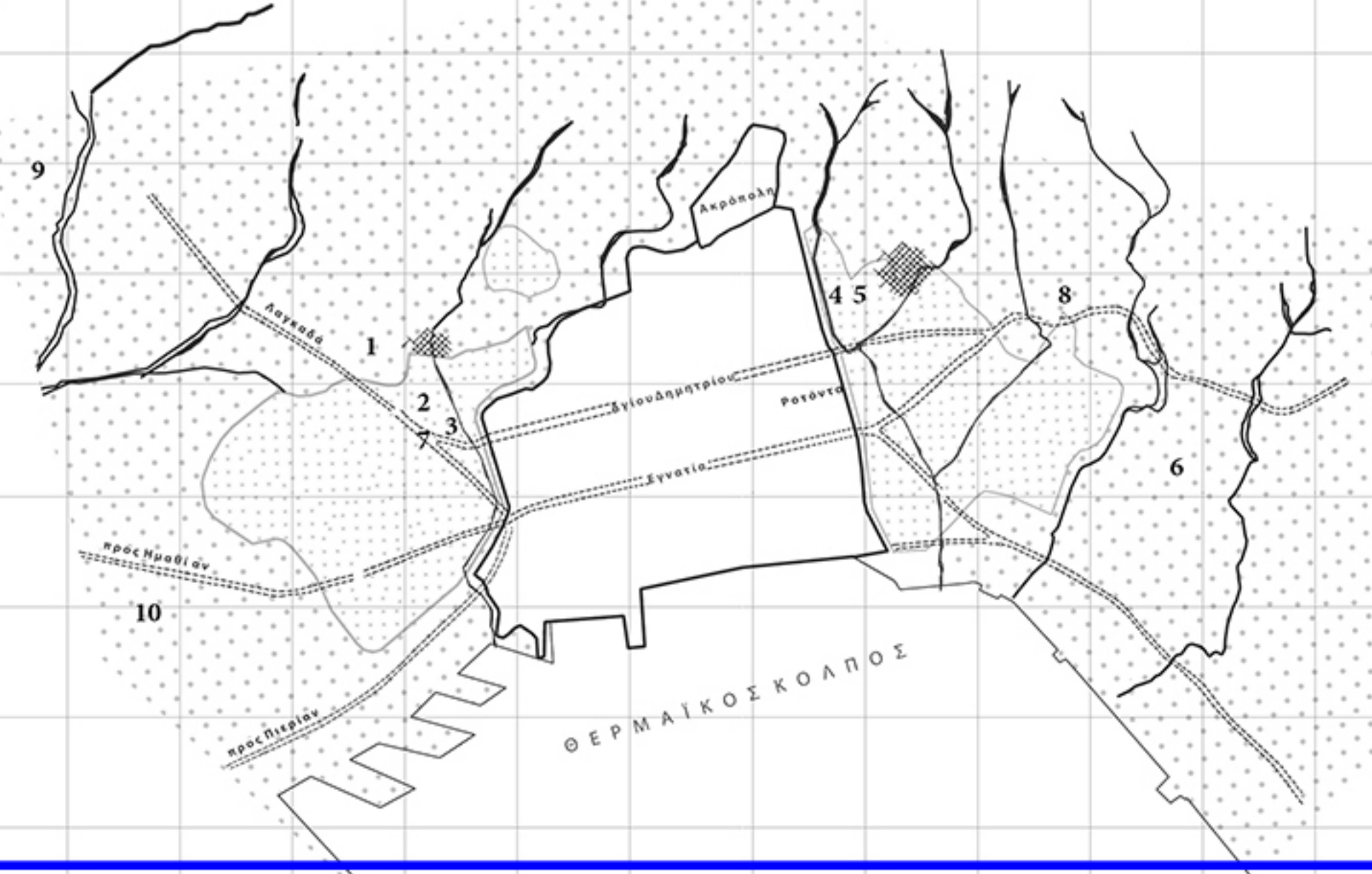

“Τα μνημεία είναι εκείνα που δίνουν νόημα σε έναν αστικό σχηματισμό, μέσα από τη μνήμη”, αποτελώντας ισχυρούς συνδετικούς κρίκους τόσο χρονικά όσο και χωρικά στην αστική συνάφεια”
 [Aldo Rossi]

“Τα μεσογειακά νεκροταφεία θυμίζουν χτισμένες πόλεις. Είναι μια διαφορετική πόλη, η πόλη των νεκρών”
 [Gunther Vogt]

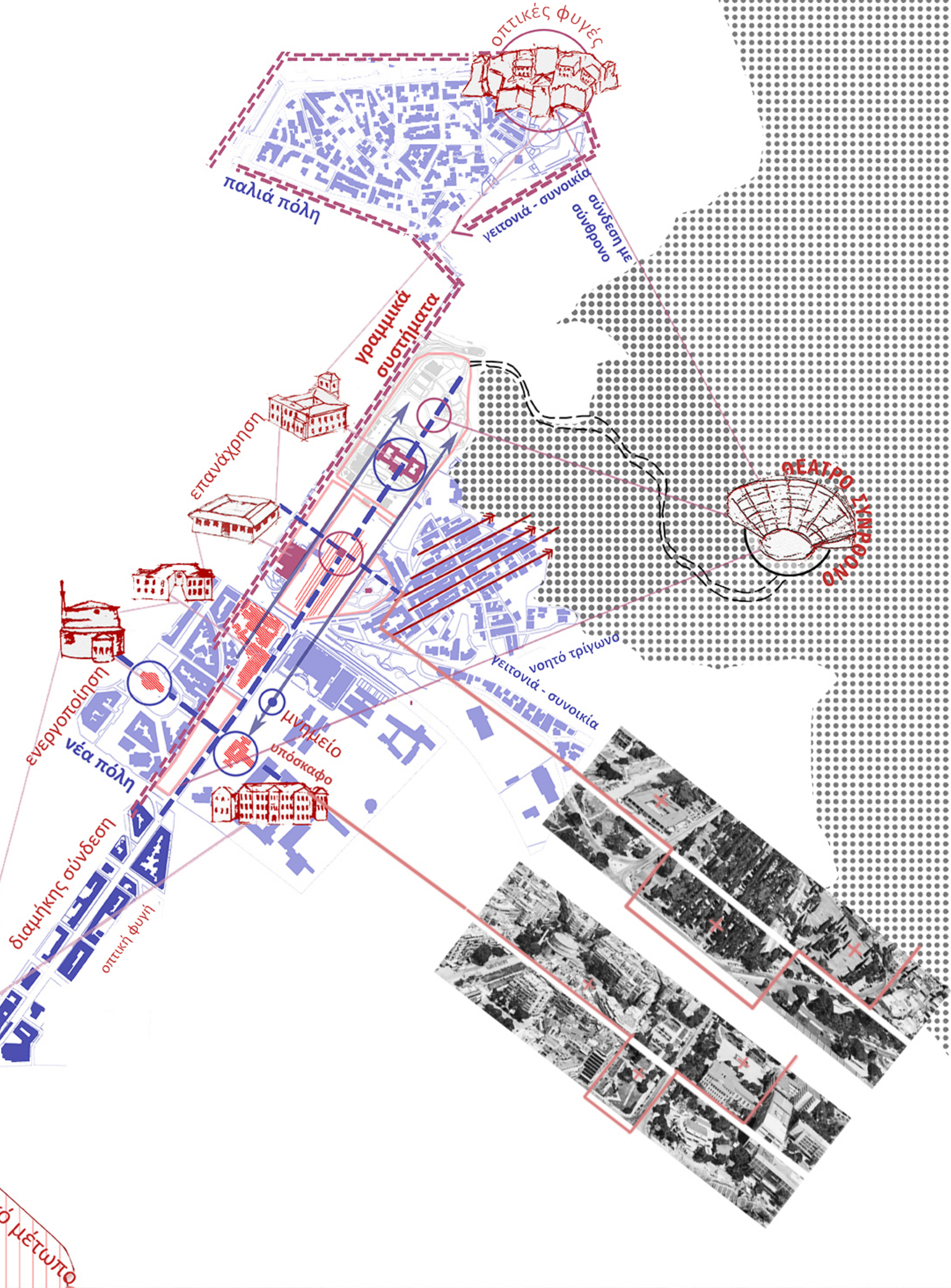
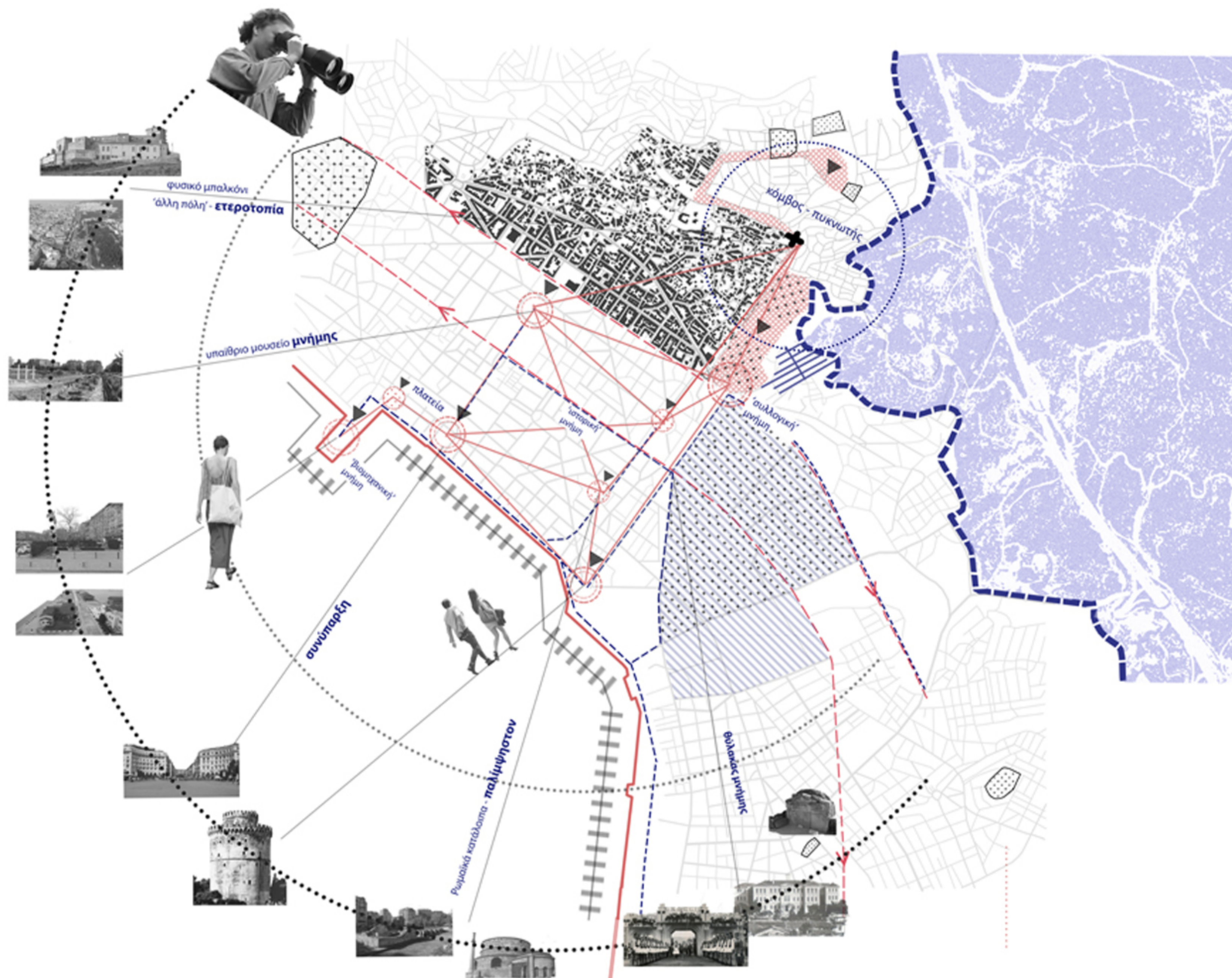
Η απομόνωση των νεκροταφείων
 Η έντονη οικοδομική ανάπτυξη των πόλεων οδήγησε στην εγκόλιση των ιστορικών νεκροταφείων στον αστικό ιστό ως 'αστικά θραύσματα μνήμης', ενώ σε δεύτερη φάση τα εκτόπισε εκτός των ορίων τους, με αποτέλεσμα να τα μετατρέψει σε διαφοροποιημένους τόπους. Πολλά από τα νεκροταφεία στις παρυφές των πόλεων λειτουργούν ως μη οργανωμένα 'αστικά κενά'. Οι συγκεκριμένοι χώροι ταφής δεν κατέχουν ξεκάθαρη λειτουργία λόγω της γενοβέτησής τους, δηλαδή αποτελούν τόπους χωρίς συγκεκριμένη νοηματοδότηση. Παρά την εξοστρακισμένη θέση τους στον αστικό ιστό λόγω του εξαρισμού της πόλης, κατέχουν ιδιαίτερη χωρική και συμβολική αξία καθώς συγκεντρώνουν στοιχεία και ποιότητες 'μεταβασης'.

- 1| Νέο Εβραϊκό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης
- 2| Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό κοιμητήριο Ζεϊνλικ
- 3| Κοιμητήριο Αγίας Παρασκευής
- 4| Κοιμητήριο Αρμενίων και Προτεσταντών
- 5| Χριστιανικά Κοιμητήρια Ευαγγελιστριάς
- 6| Κοιμητήρια Αναστάσεως του Κυρίου
- 7| Χριστιανικό Κοιμητήριο Αγίου Βικεντίου του Παύλου
- 8| Κοιμητήριο Μαλακόπης - Τοψμας
- 9| Κοιμητήριο Ευόσμου
- 10| Κοινοπολιτειακό Ινδικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο

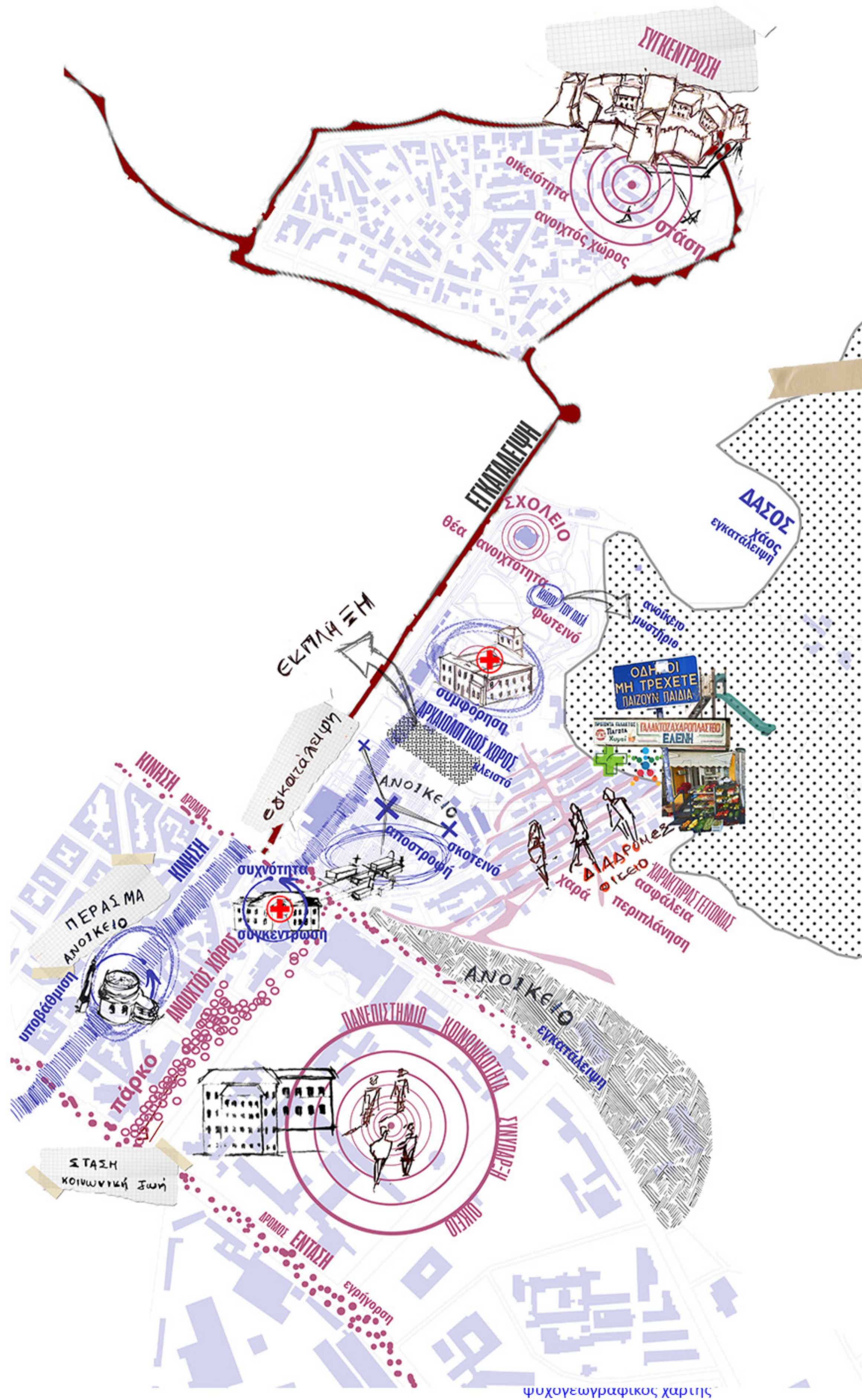

Τρέχουσες τυπολογίες
 Στα περισσότερα κοιμητήρια της Θεσσαλονίκης εντοπίζεται μια συγκεκριμένη τυπολογία ταφικού μνημείου, αυτή του κιβωτιοειδούς τάφου. Η συγκεκριμένη τυπολογία εμφανίζεται στα χριστιανικά, στα καθολικά και εβραϊκά ταφεία της περιοχής. Επίσης, στα καθολικά εμφανίζονται και ταφικά μνημεία υπό την μορφή μικρού οικογενειακού μασωλιού που εκπροσωπούν την ομαδική ταφή. Όσον αφορά το Εβραϊκό, οι κιβωτιοειδείς τάφοι συνδέονται κατασκευαστικά με εκείνους του παλιού ταφείου της ανατολικής νεκρόπολης και διατηρούν στην πλειοψηφία τους την χρήση των ίδιων υλικών. Τέλος, στα στρατιωτικά νεκροταφεία της περιοχής εμφανίζεται ο τύπος του Λαικοειδούς τάφου που σηματοδοτείται από έναν σταυρό ή μια μαρμάρινη πλάκα σε επανάληψη.

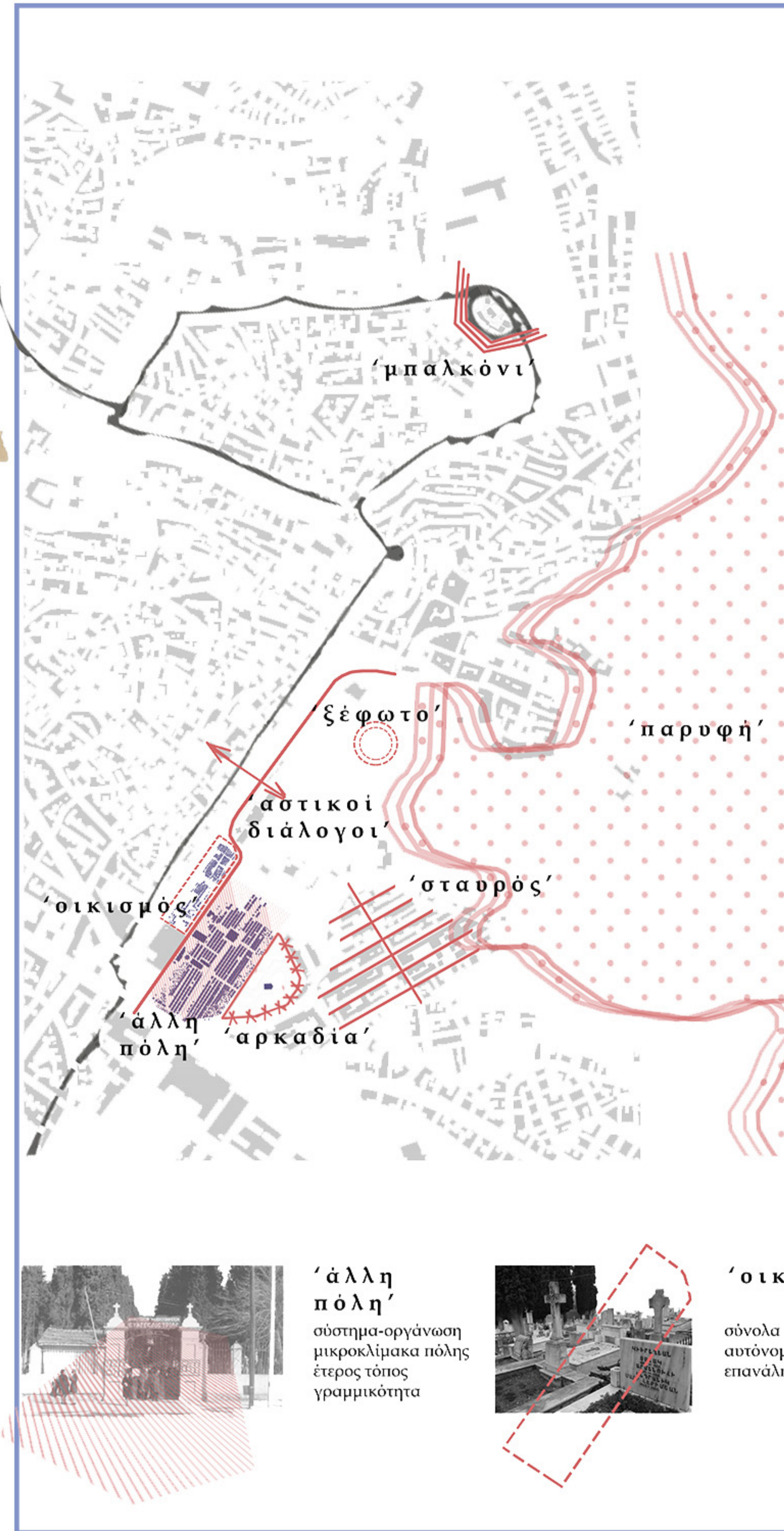
| Ανάλυση περιοχής

| Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

ψυχογεωγραφικός χάρτης

‘παρυφή’
 Σειχ Σου
 θέαση
 περιαστικό πράσινο
 ισχυρό όριο

‘ξέφωτο’
 Κήποι του Πασά
 θέαση
 φυσικό
 μπαλκόνι προς πόλη

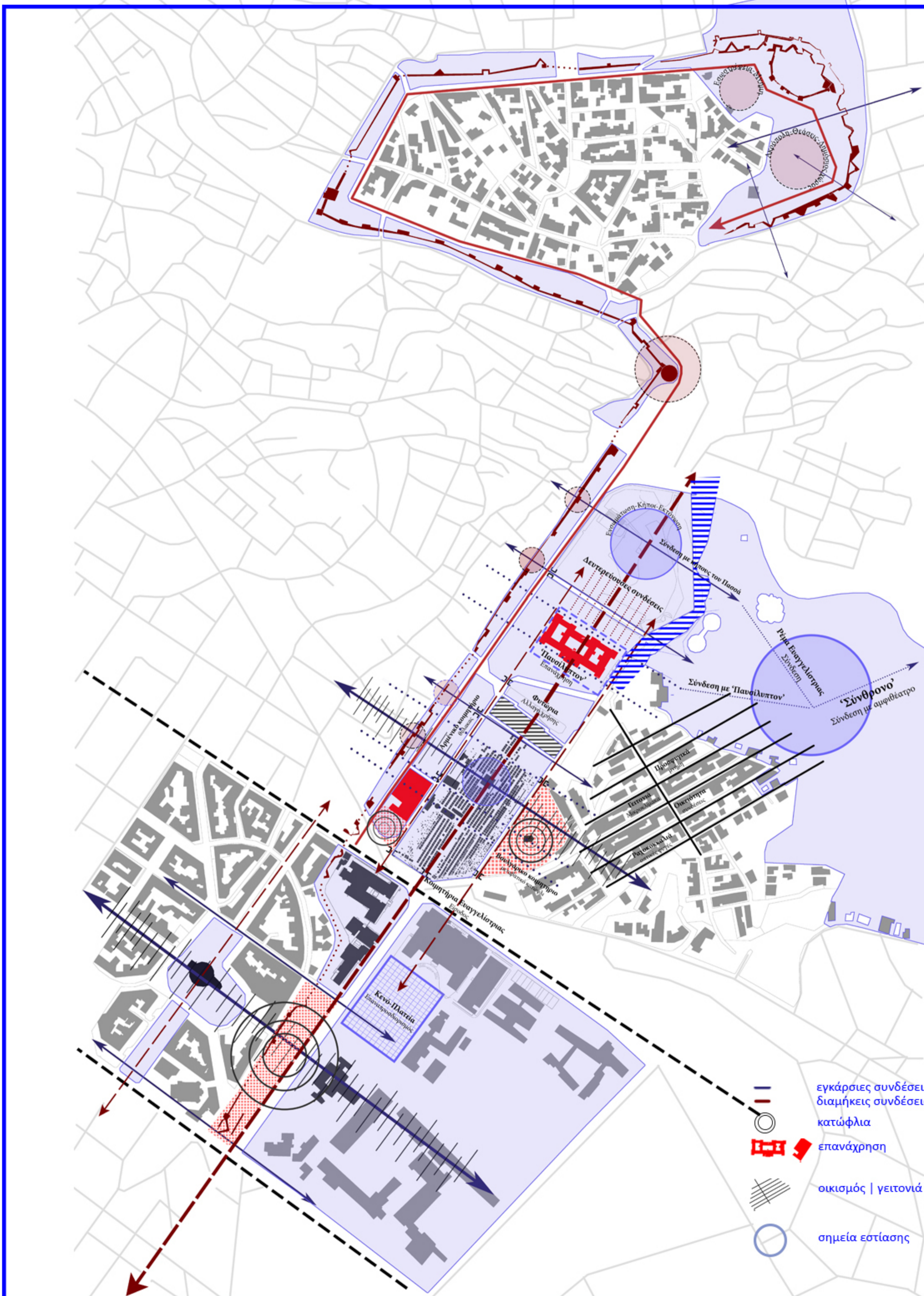
‘αστικοί διάλογοι’
 μνήμη-ιστορία
 γειτνίαση με τείχη
 έλλειψη εγκάρσιων
 συνδέσεων

‘μπαλκόνι’
 φυσική εξέδρα
 θέαση
 προεξοχή προς την πόλη

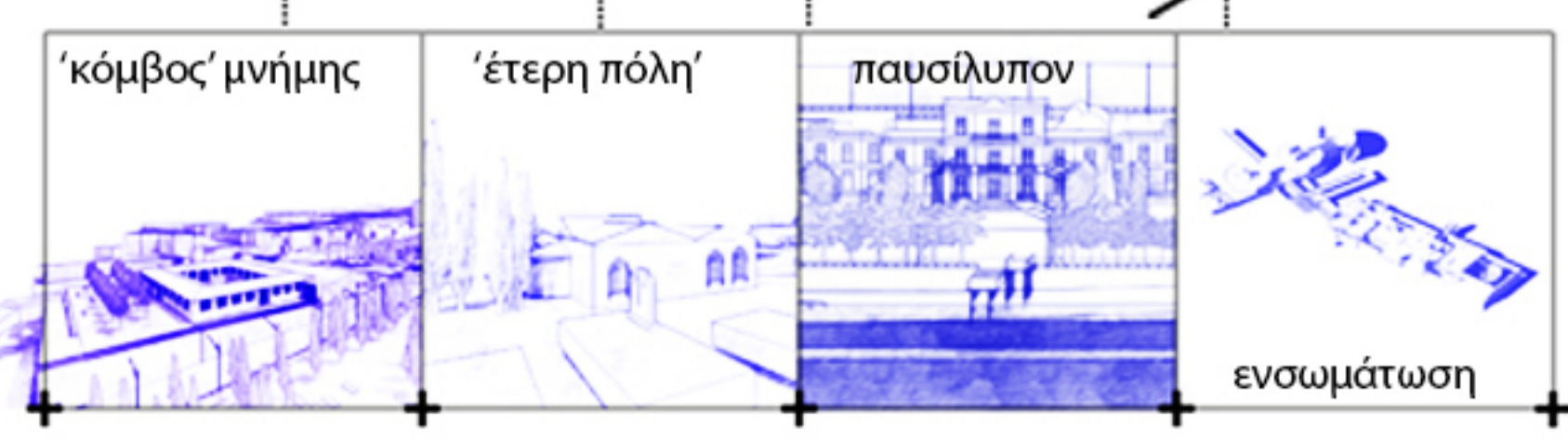
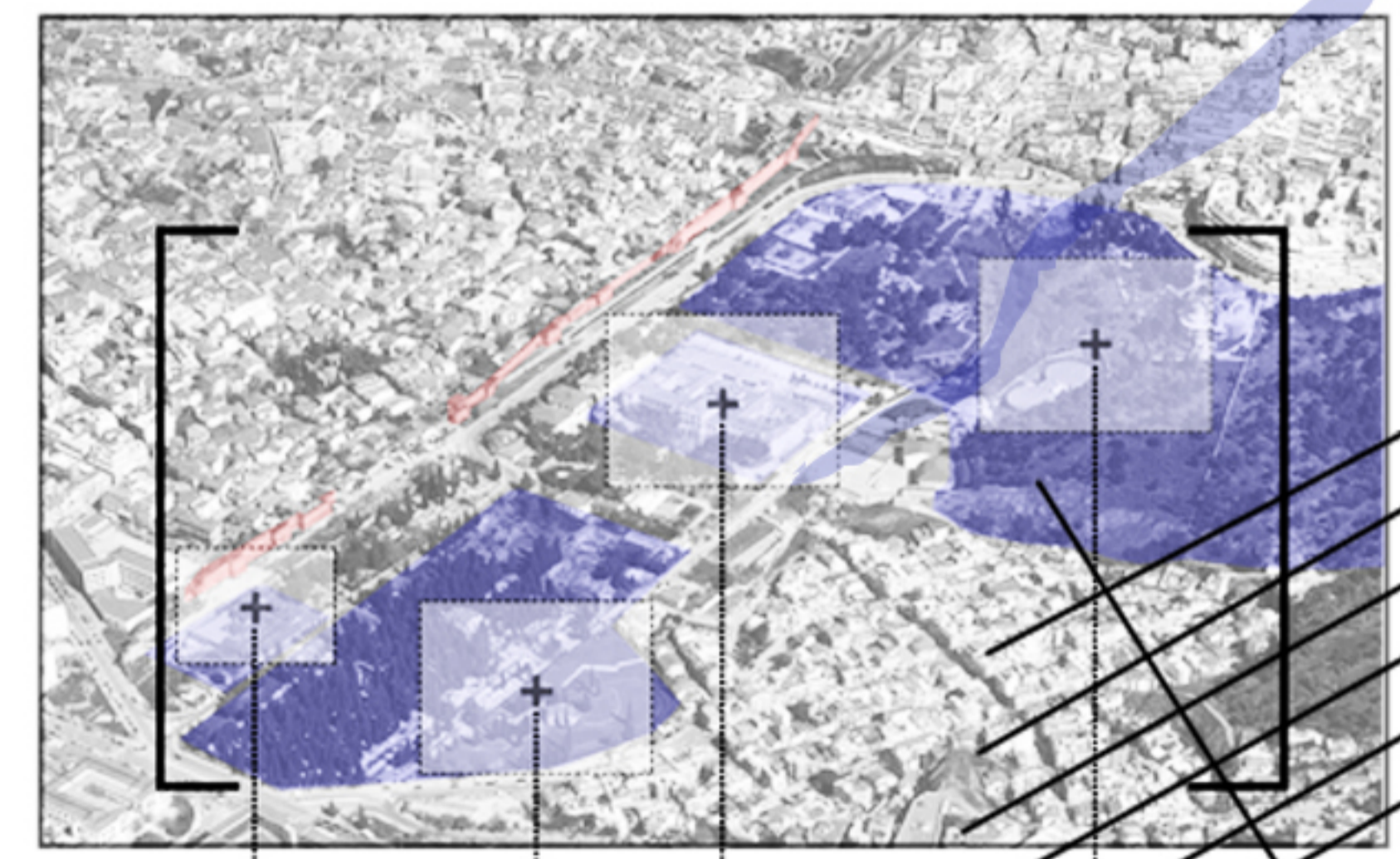
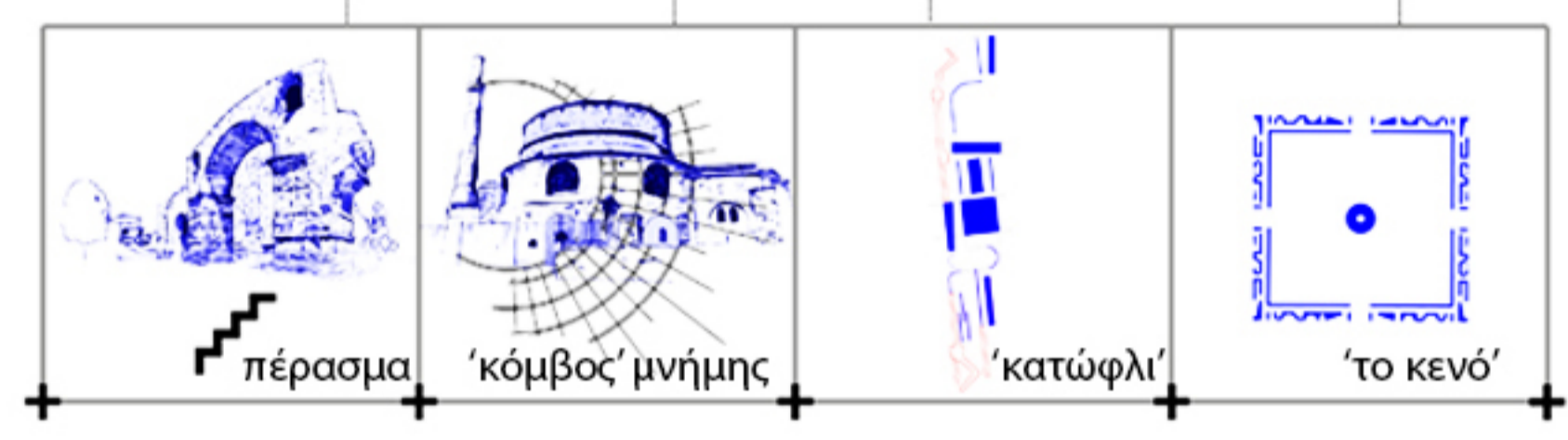
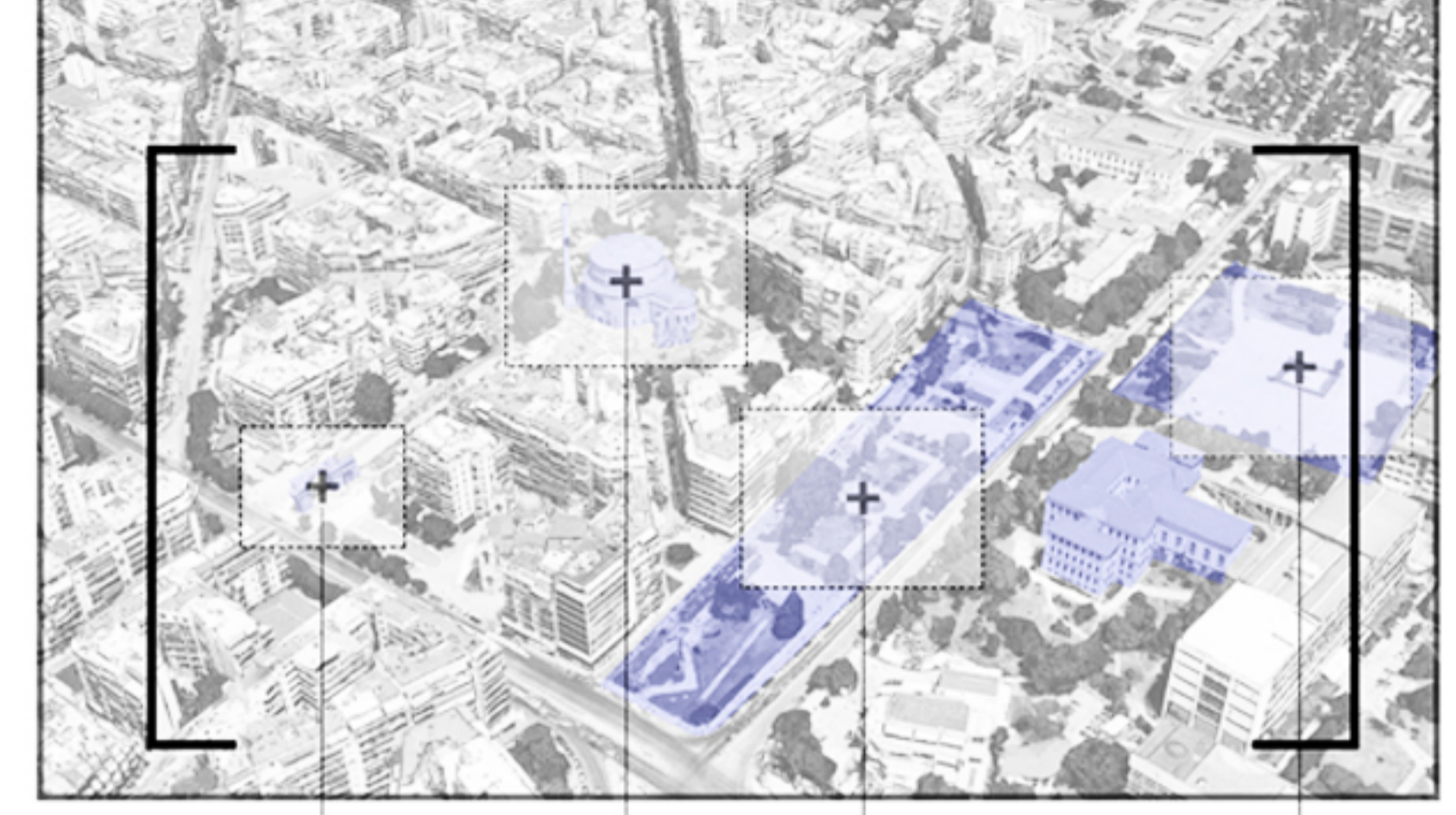
‘σταυρός’
 κάναβος-οργάνωση
 γειτονιά
 ενδιαφέρουσες επιμέρους
 συνδέσεις

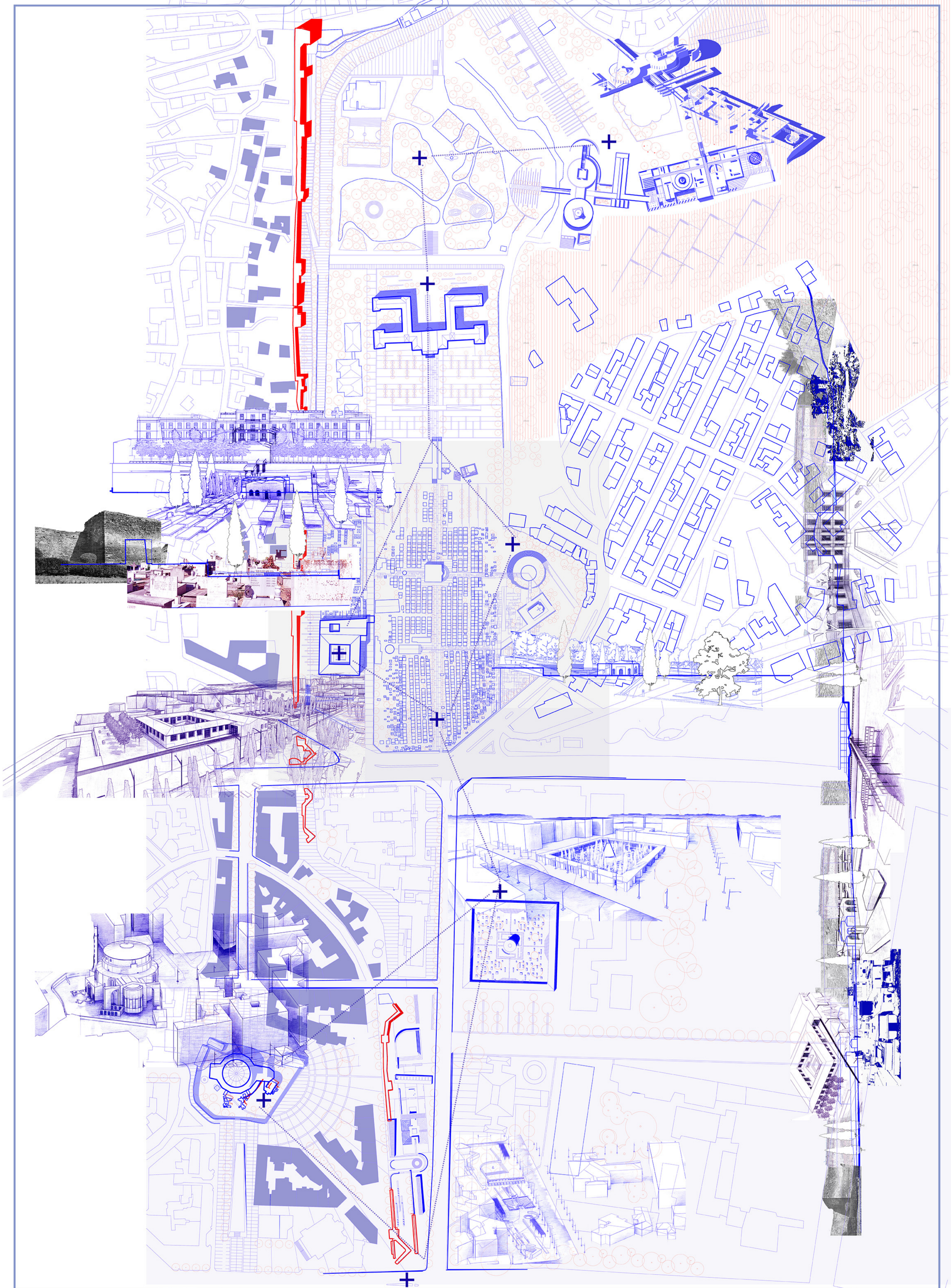
‘αρκαδία’
 κατόφλι
 φυσικό στοιχείο
 μνήμη
 οικειότητα

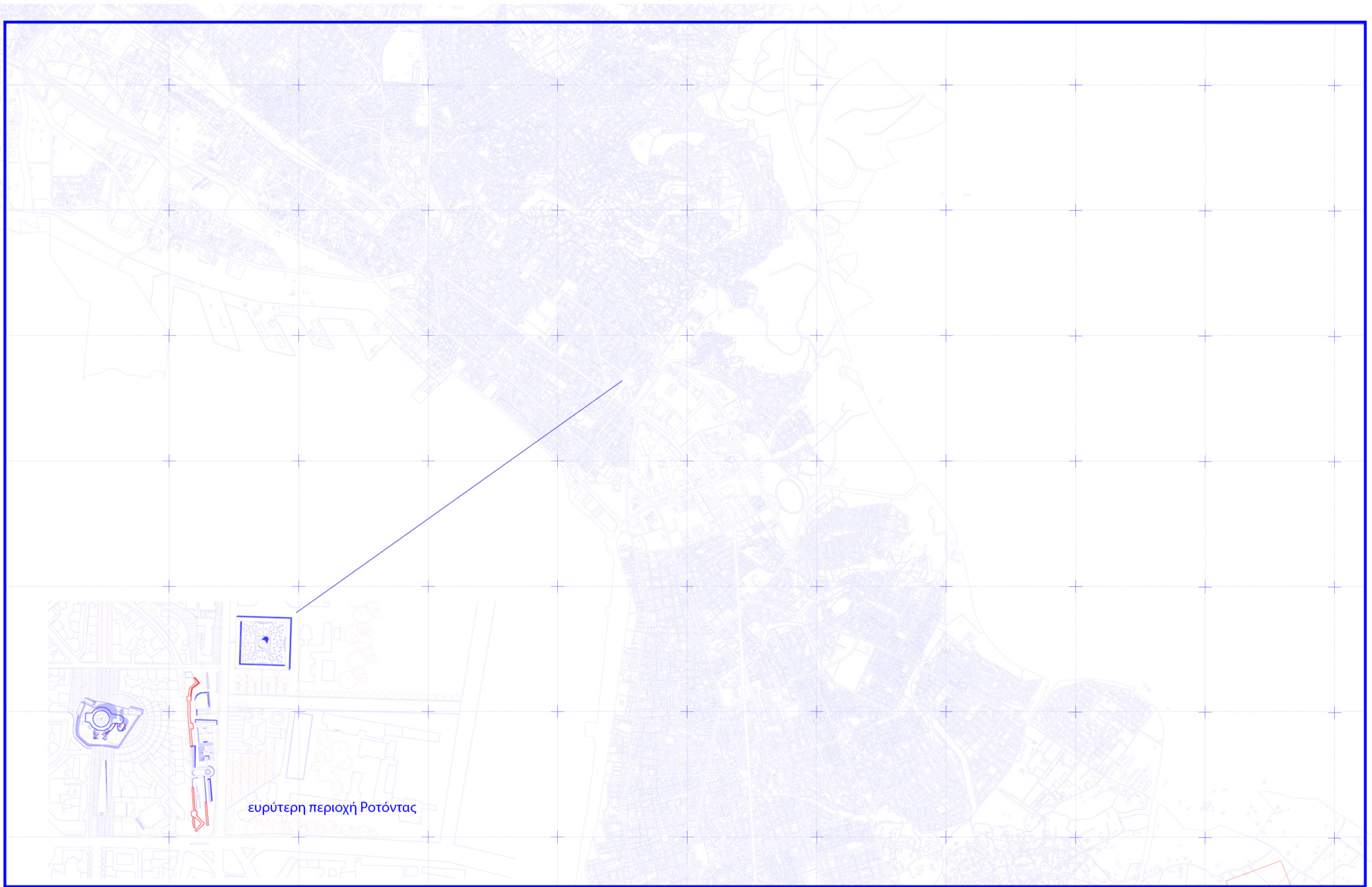
αστικά χαρακτηριστικά

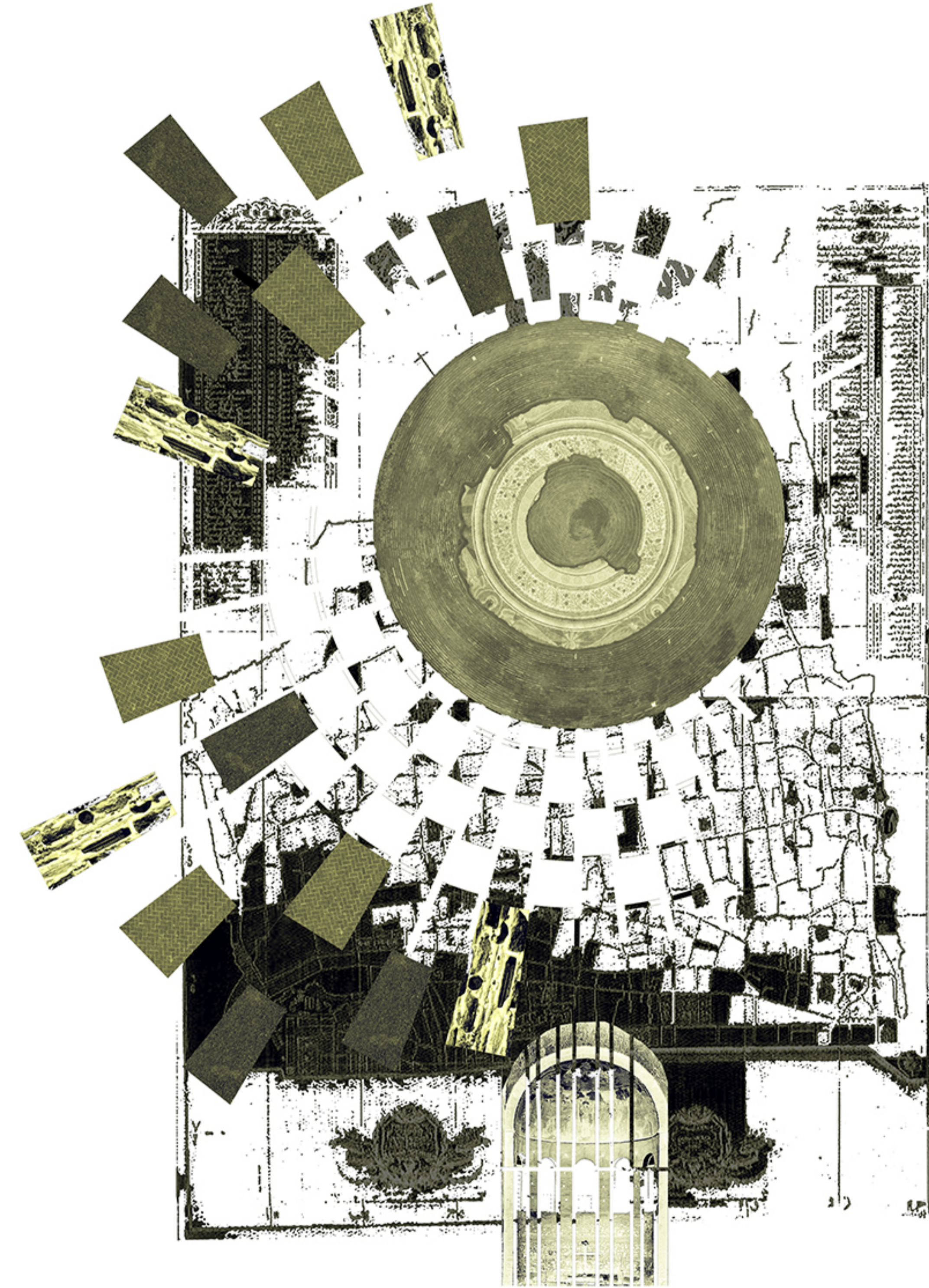

Θεσσαλονίκη, Ελλάδα (40° 37' 45.3684" N, 22° 56' 50.6832" E)

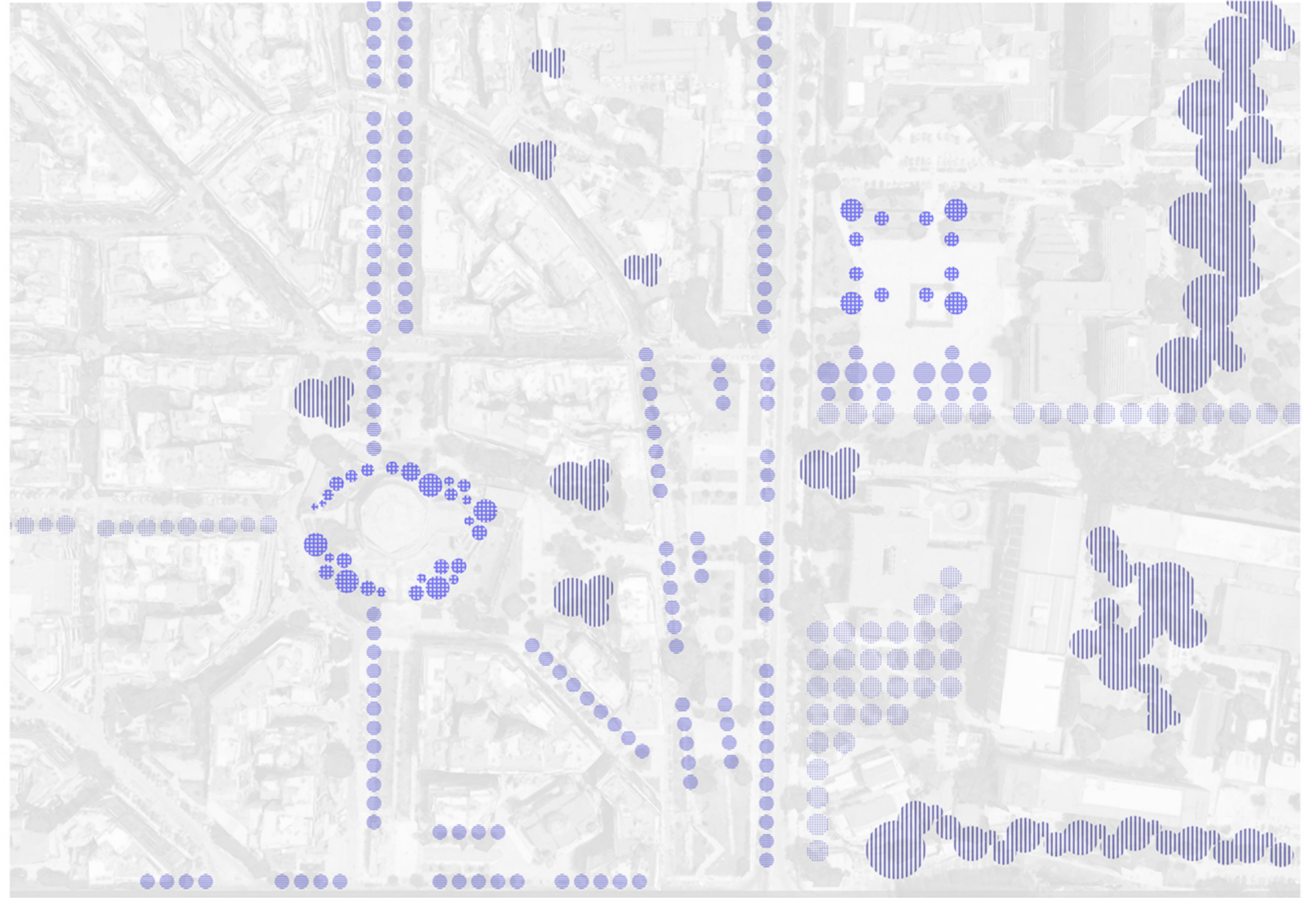

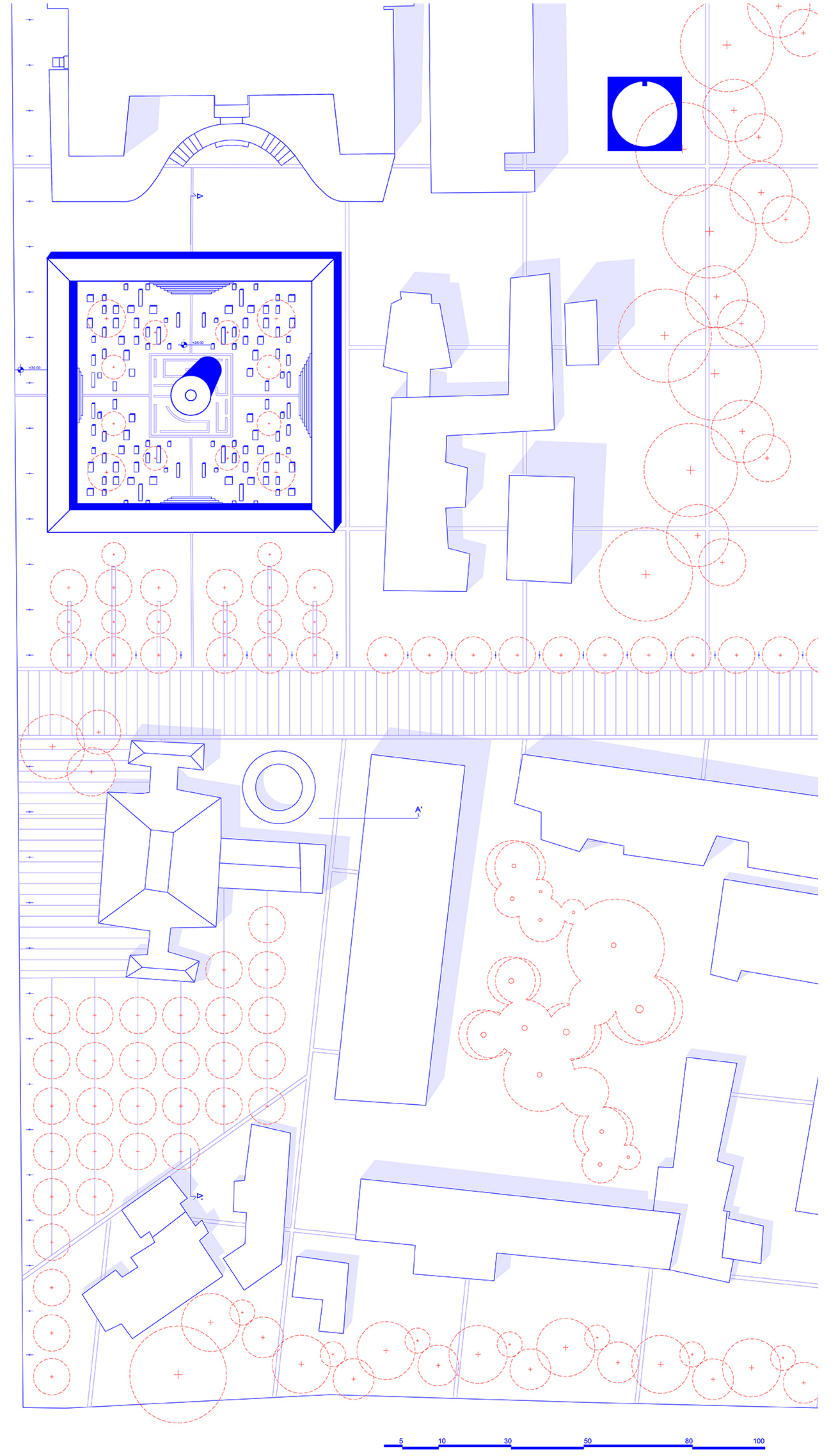
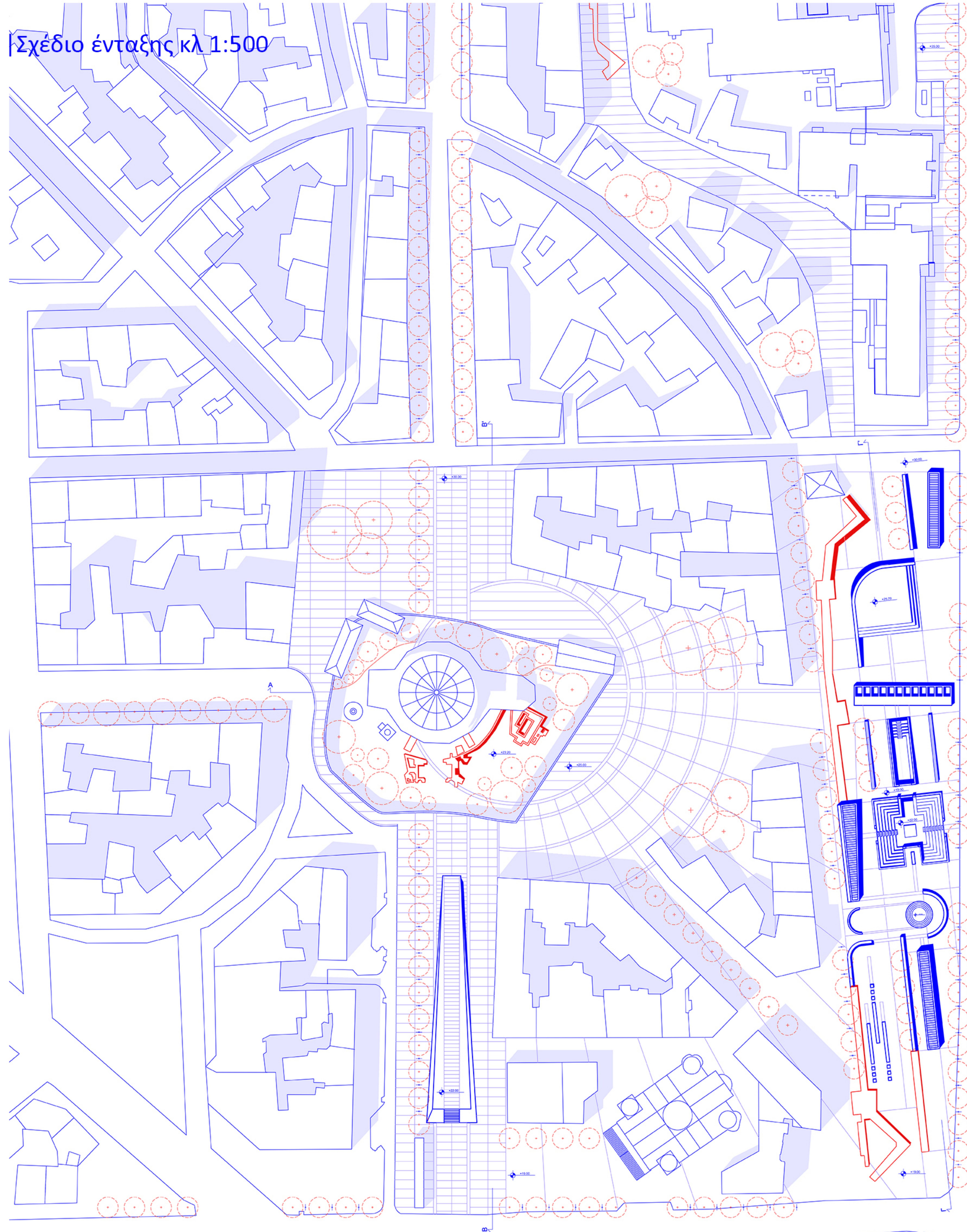
κολλάζ πλακόστρωσης | Ροτόντα

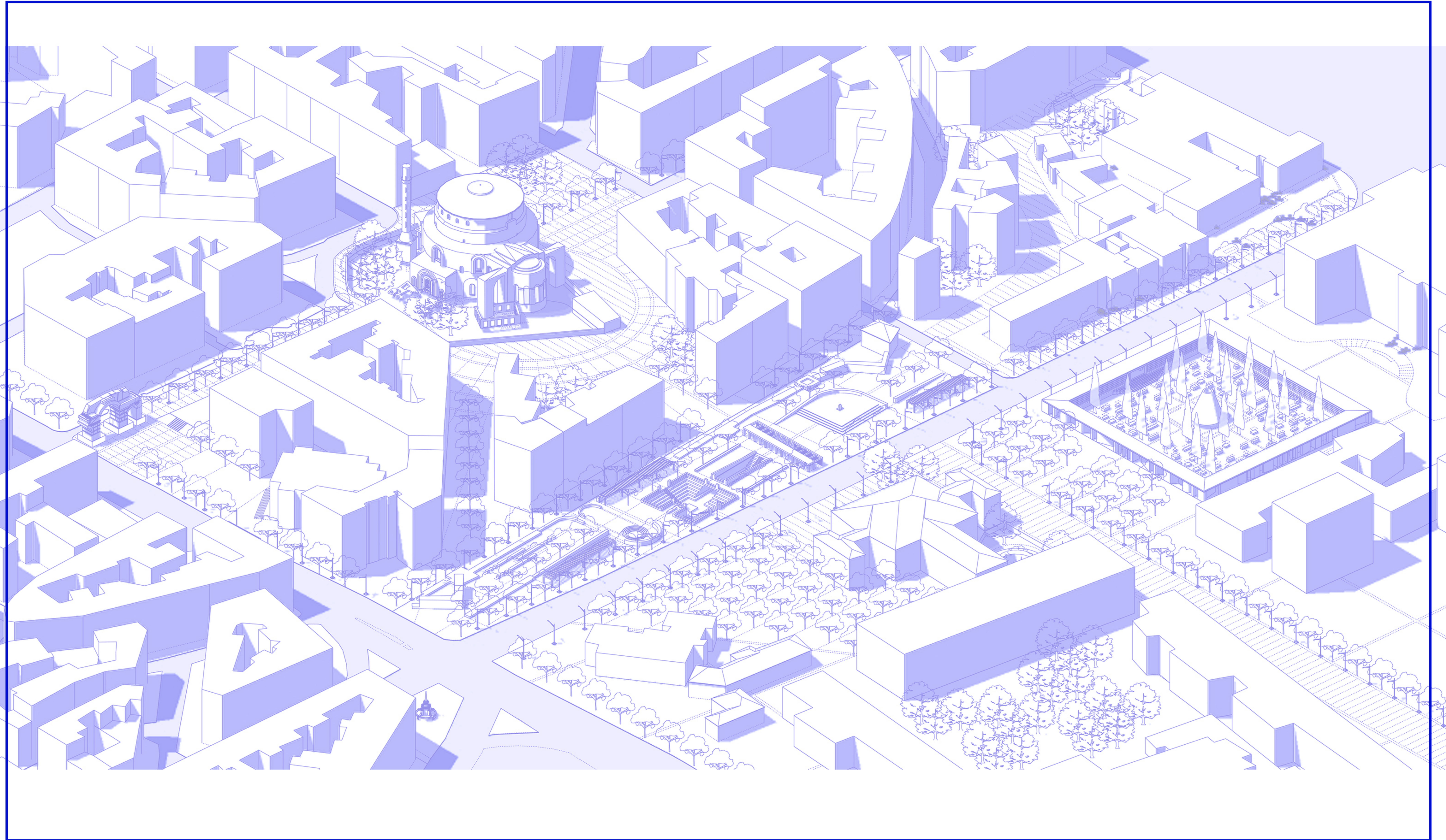
διάγραμμα φύτευσης

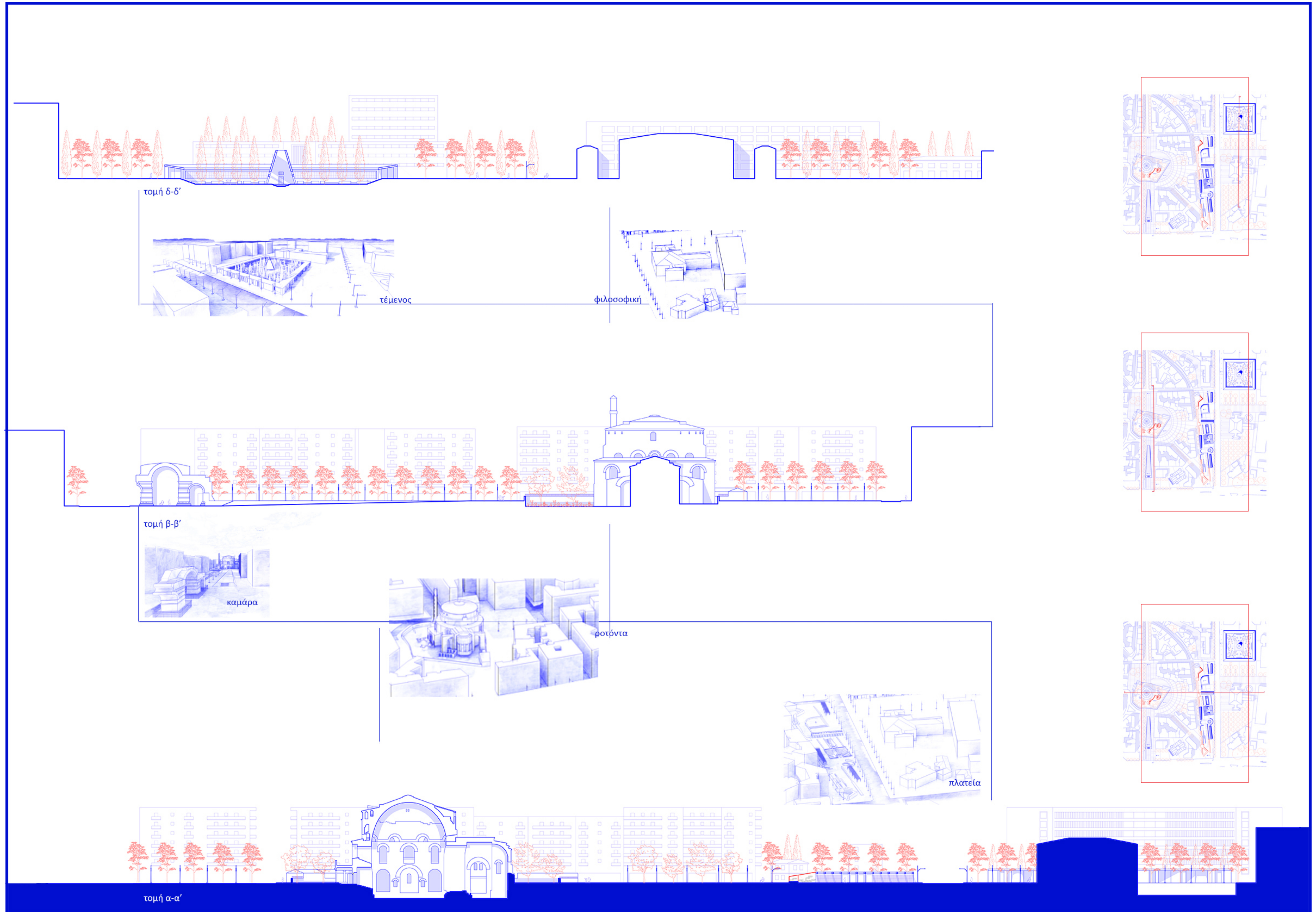
- μάζες υψηλής φύτευσης
- γραμμική ψηλή φύτευση
- γραμμική μεσαία φύτευση
- μοναχικά δέντρα

Σχέδιο ένταξης κλ 1:500

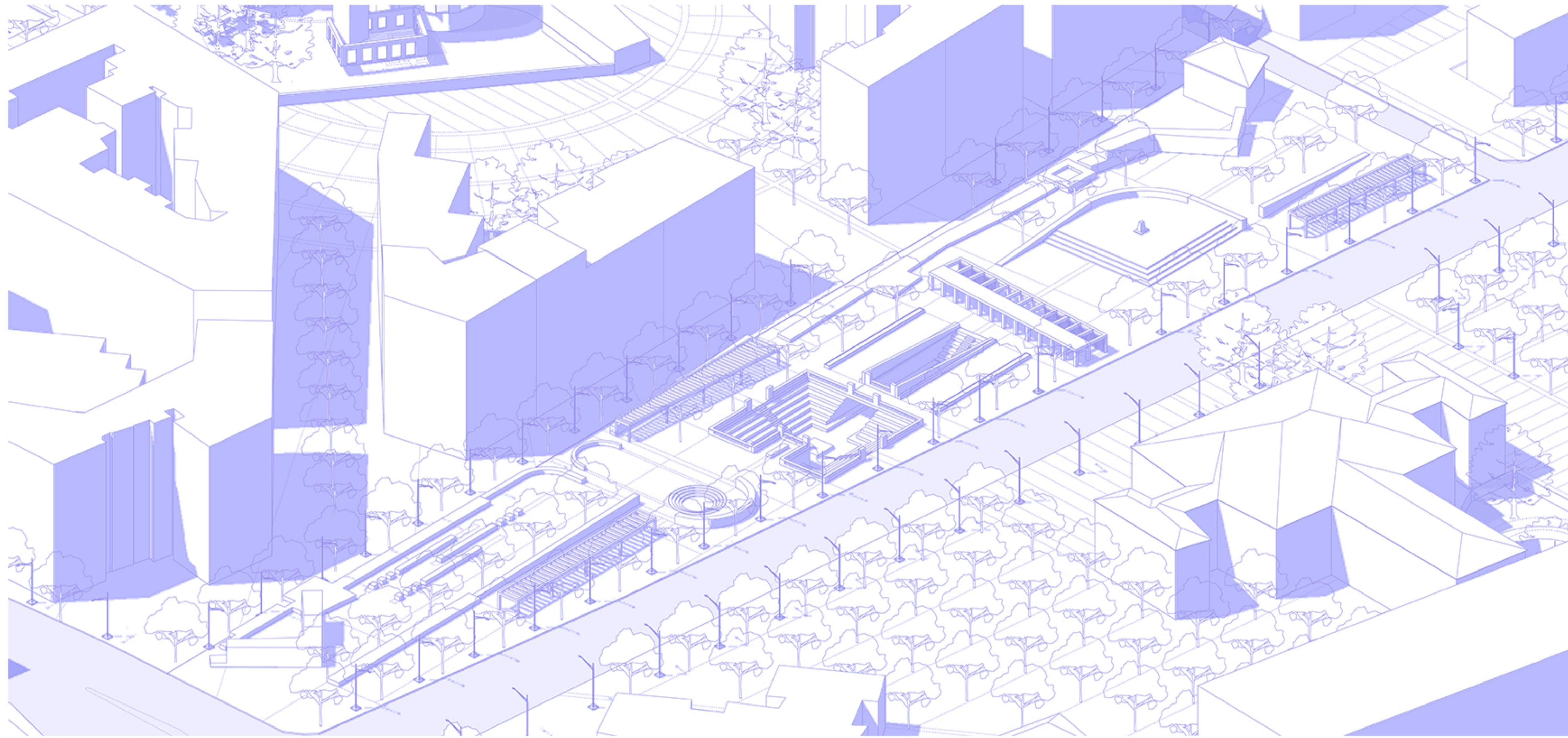

{Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

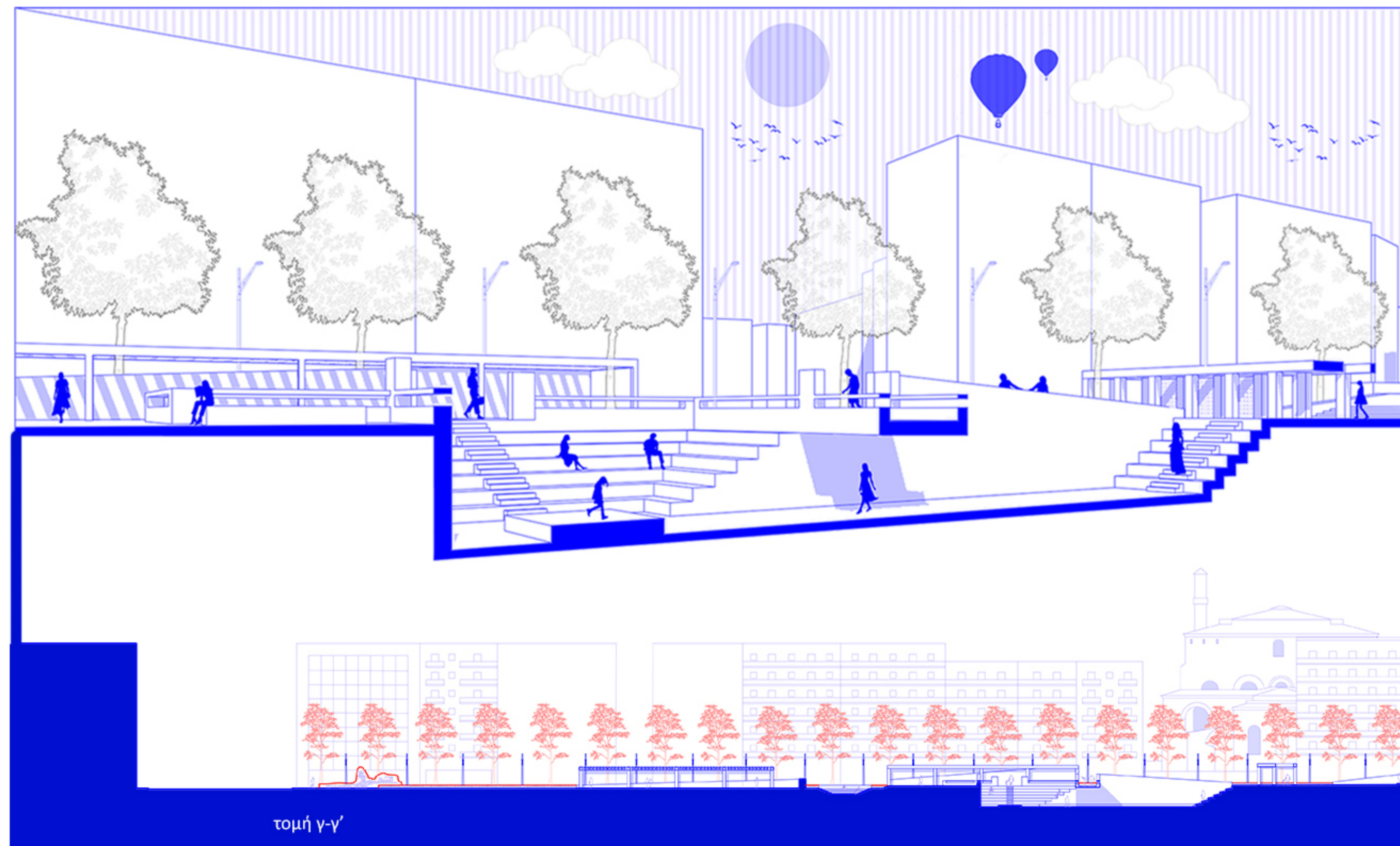

|Άποψη πλατείας

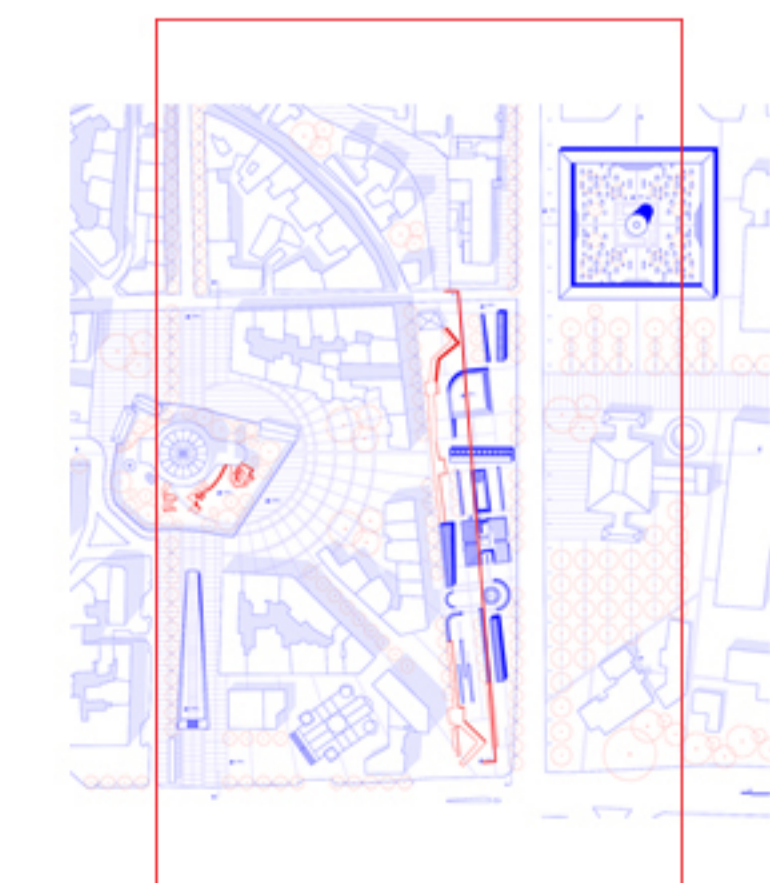
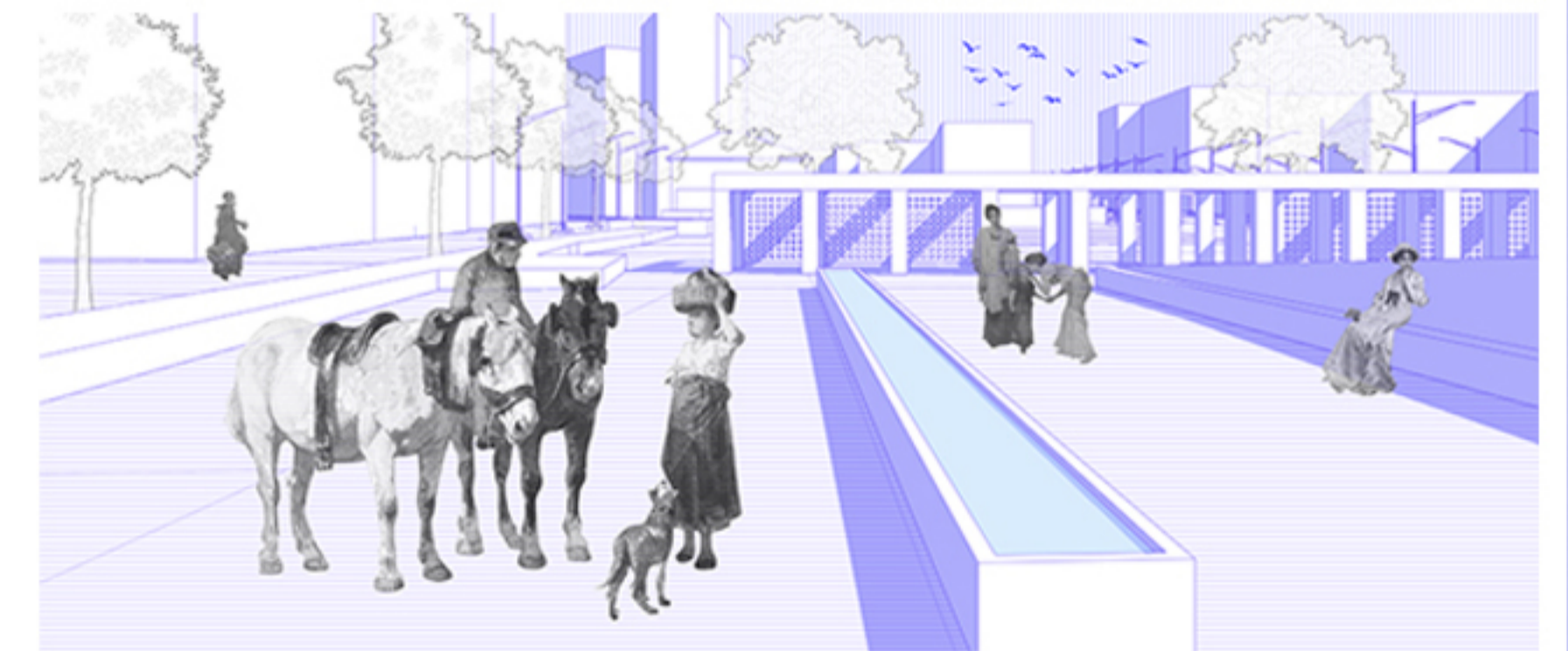
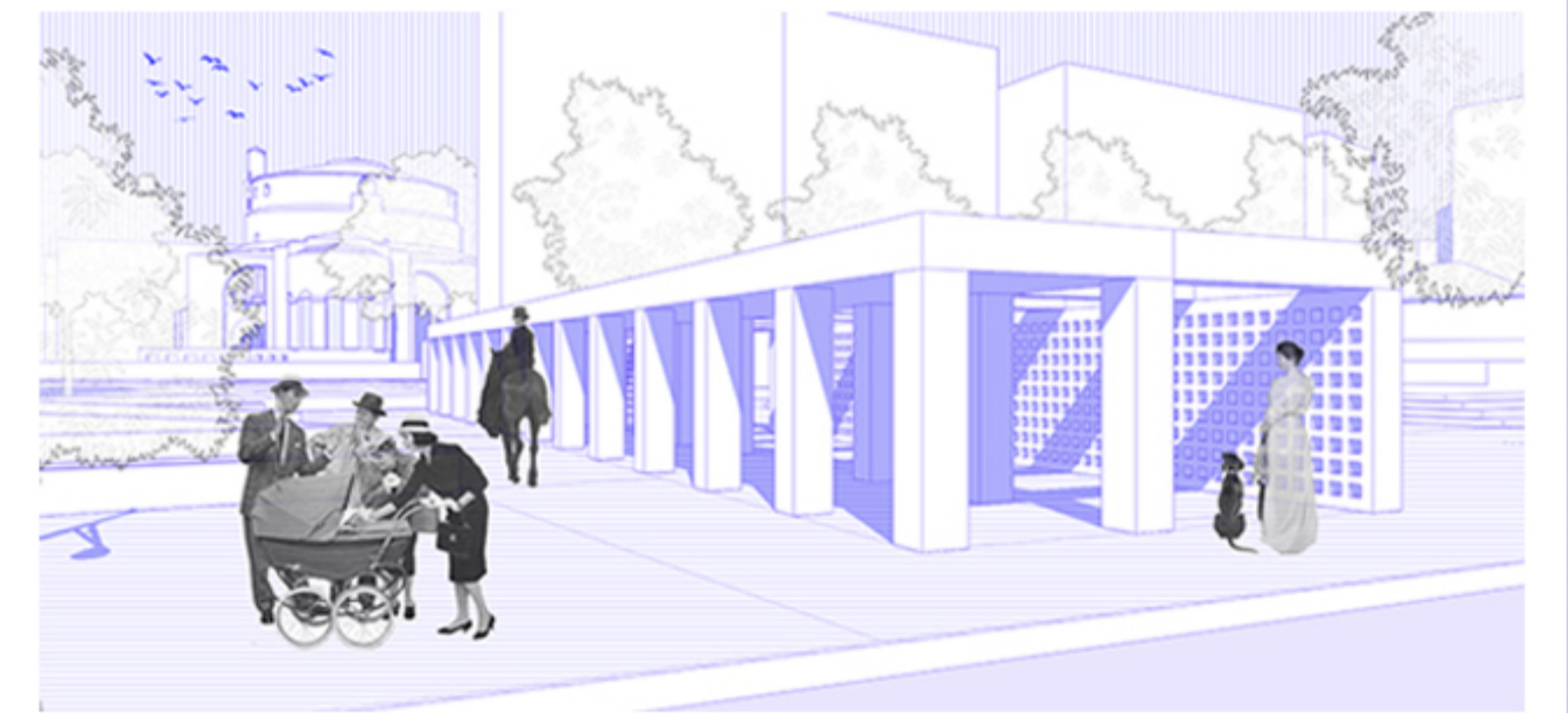
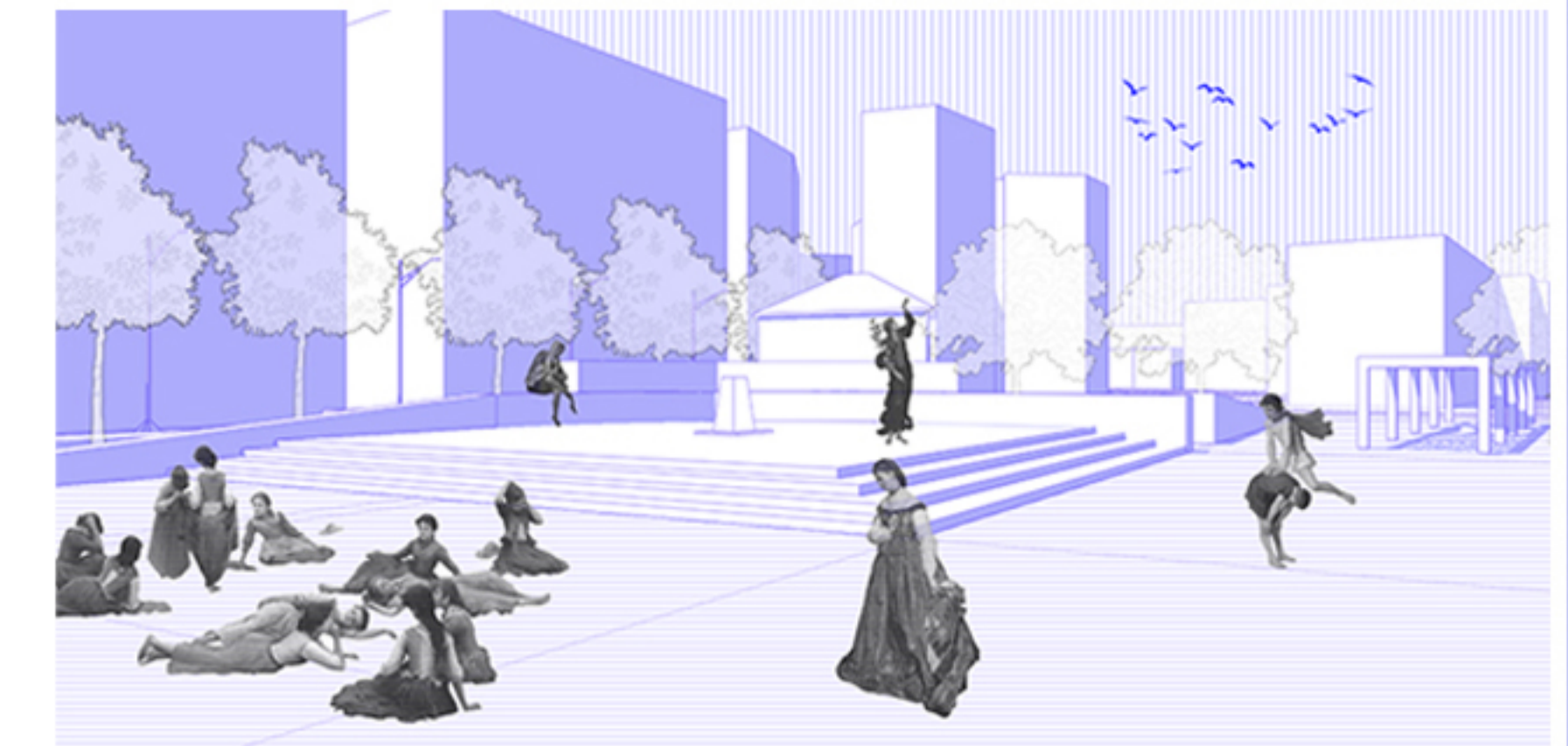

τριδιάστατη απεικόνιση πλατείας

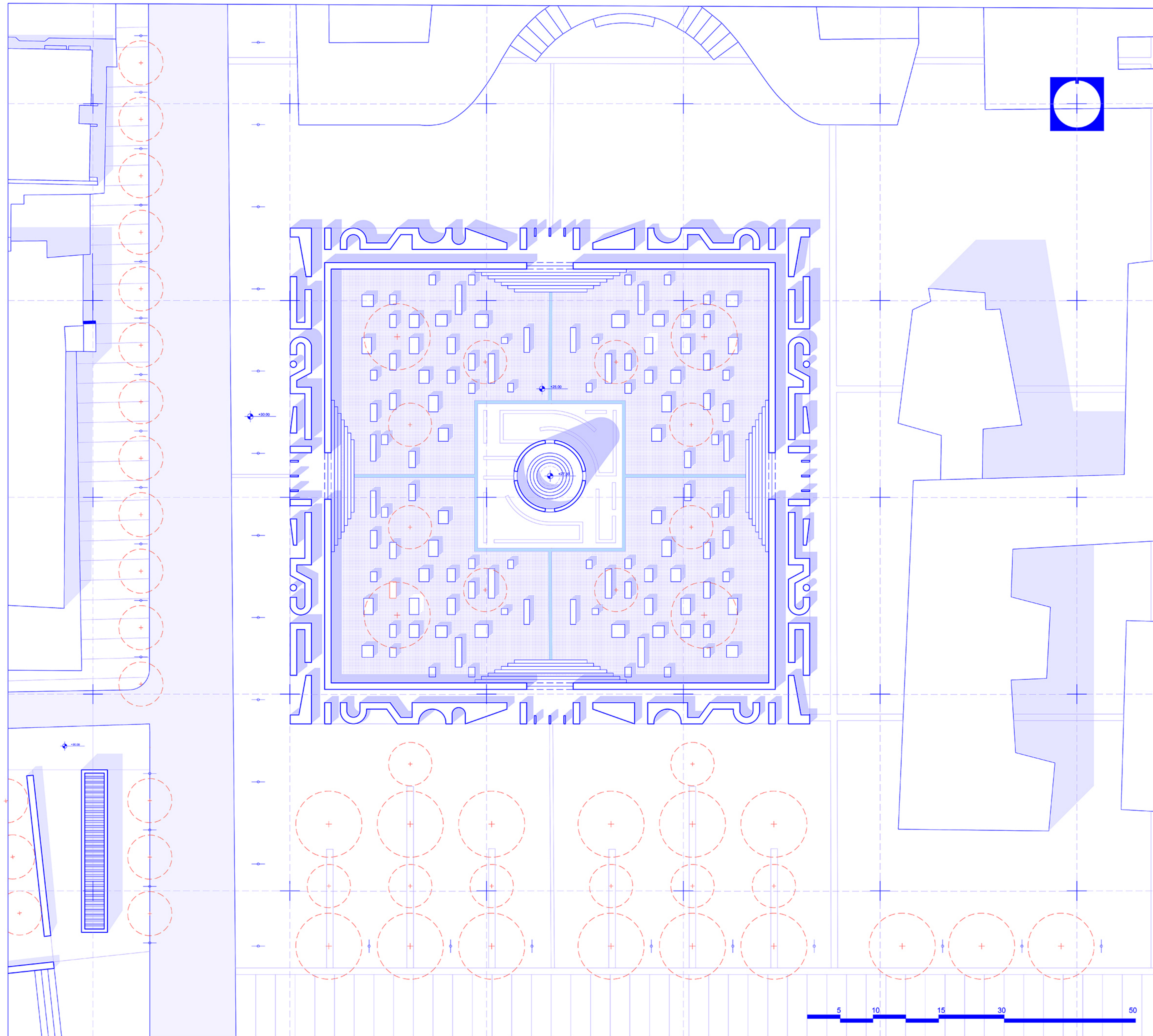
προοπτική τομή υποβαθμισμένου χώρου

τομή γ-γ'

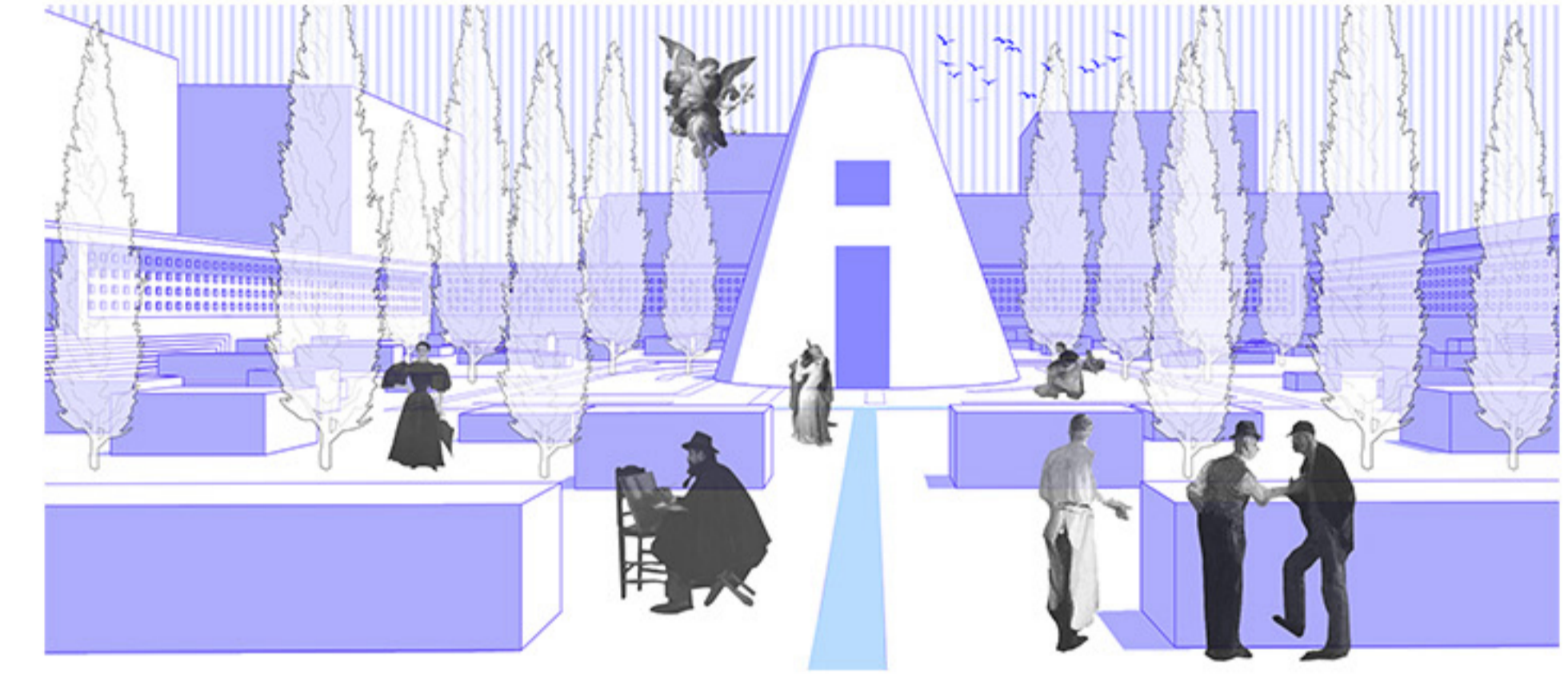
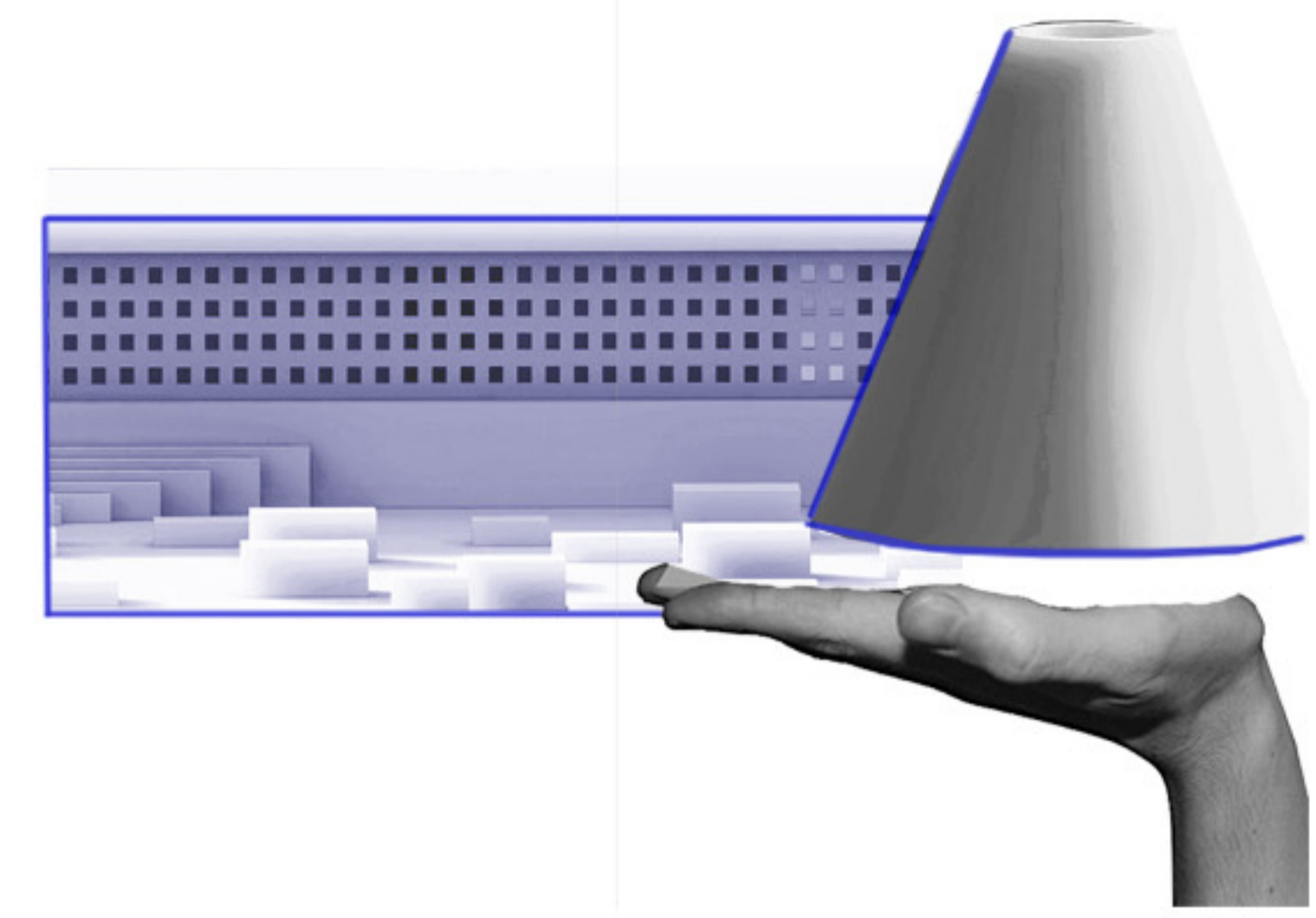
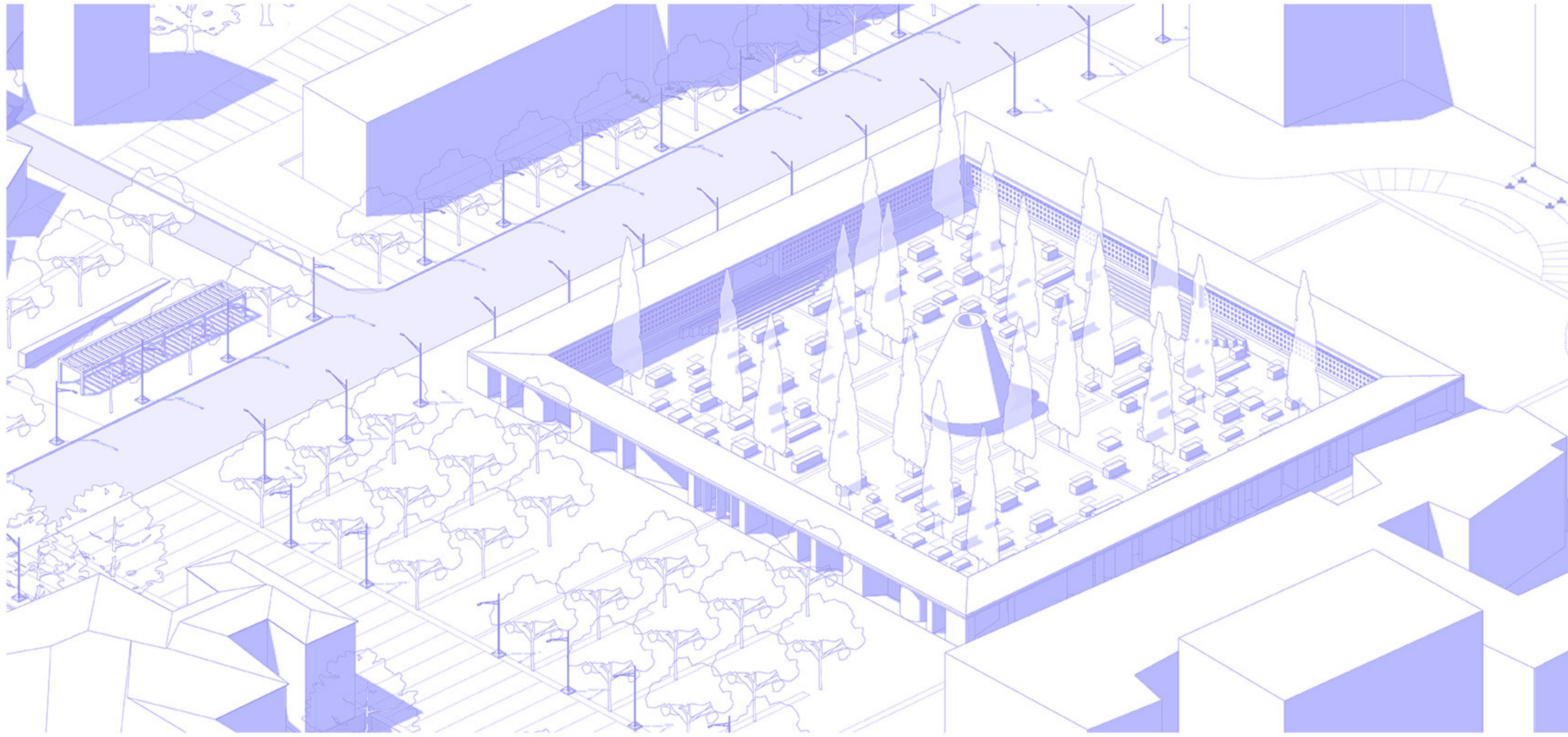

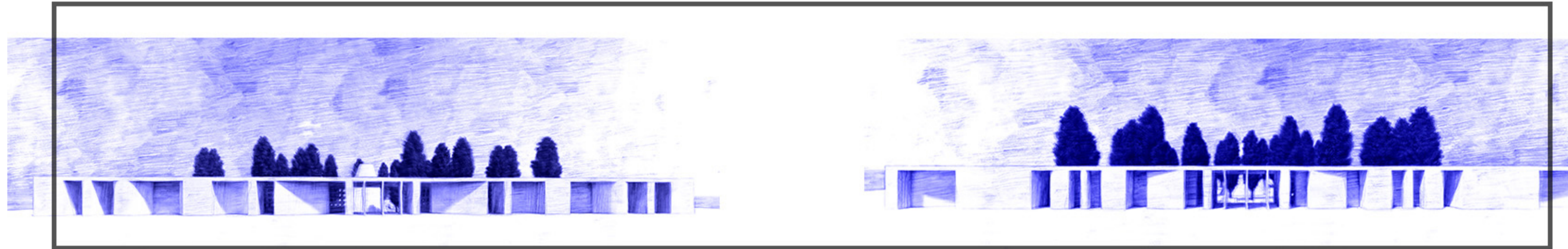
«Πρόκειται για μια εποπτεία κλεισμένη στον-εαυτό της, που γίνεται αντιληπτή ως αυτάρκης ενότητα, κι ωστόσο διαπλέκεται με κάτι το οποίο εκτείνεται απείρως περισσότερο και την υπερβαίνει, περικλειόμενη σε όρια τα οποία δεν υπάρχουν για τη λανθάνουσα, ετερότροπη αίσθηση του θεϊκού Ενός, του όλου της φύσης »
Georg Simmel

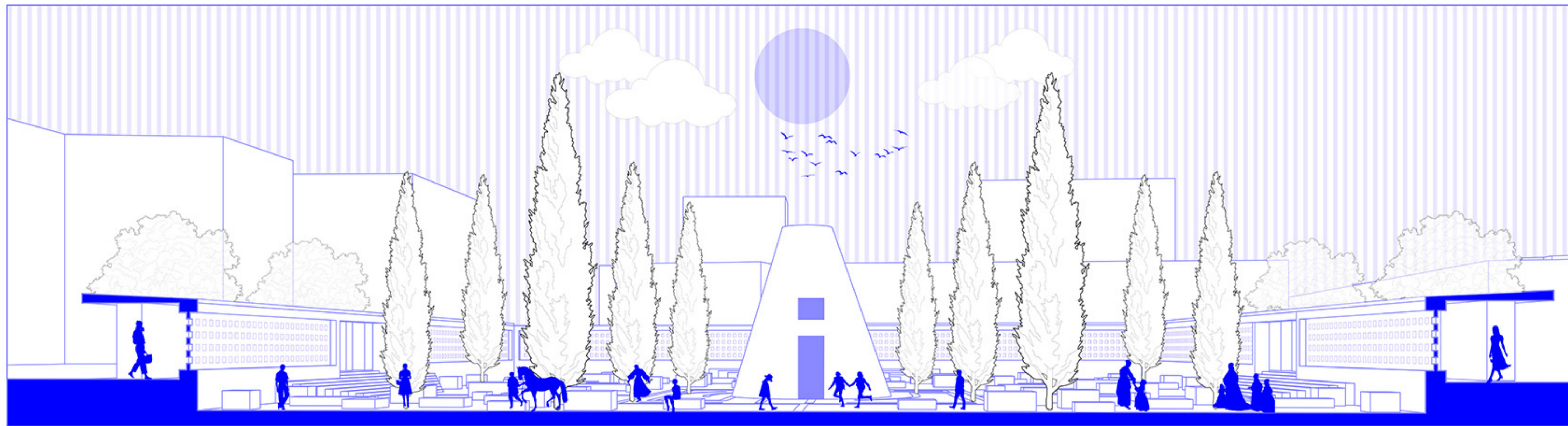
| Άποψη πλατείας τέμενους

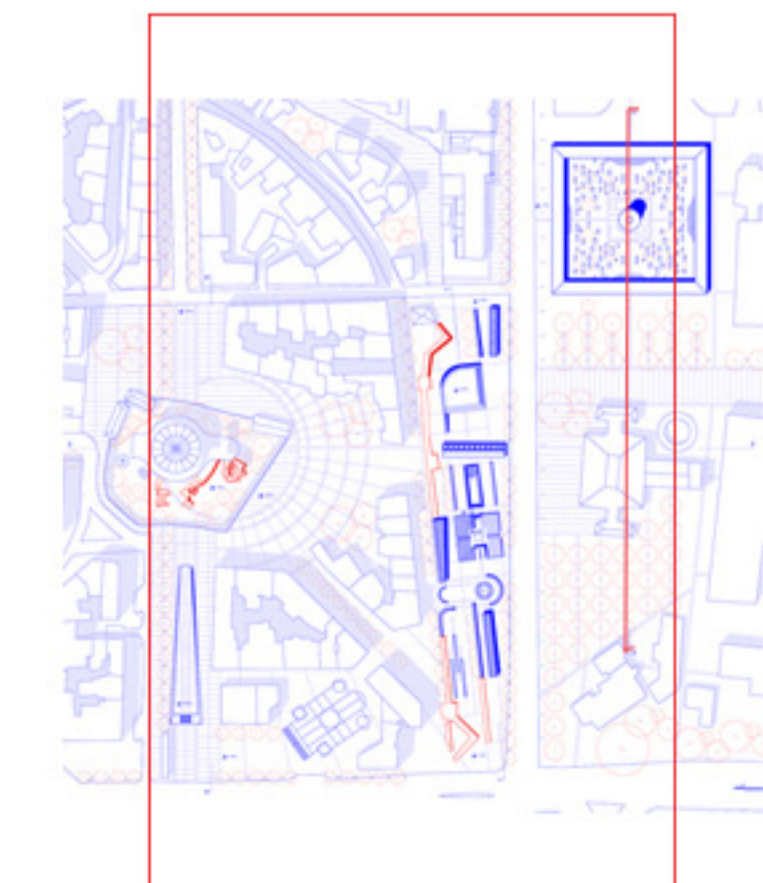
τριδιάστατη απεικόνιση πλατείας

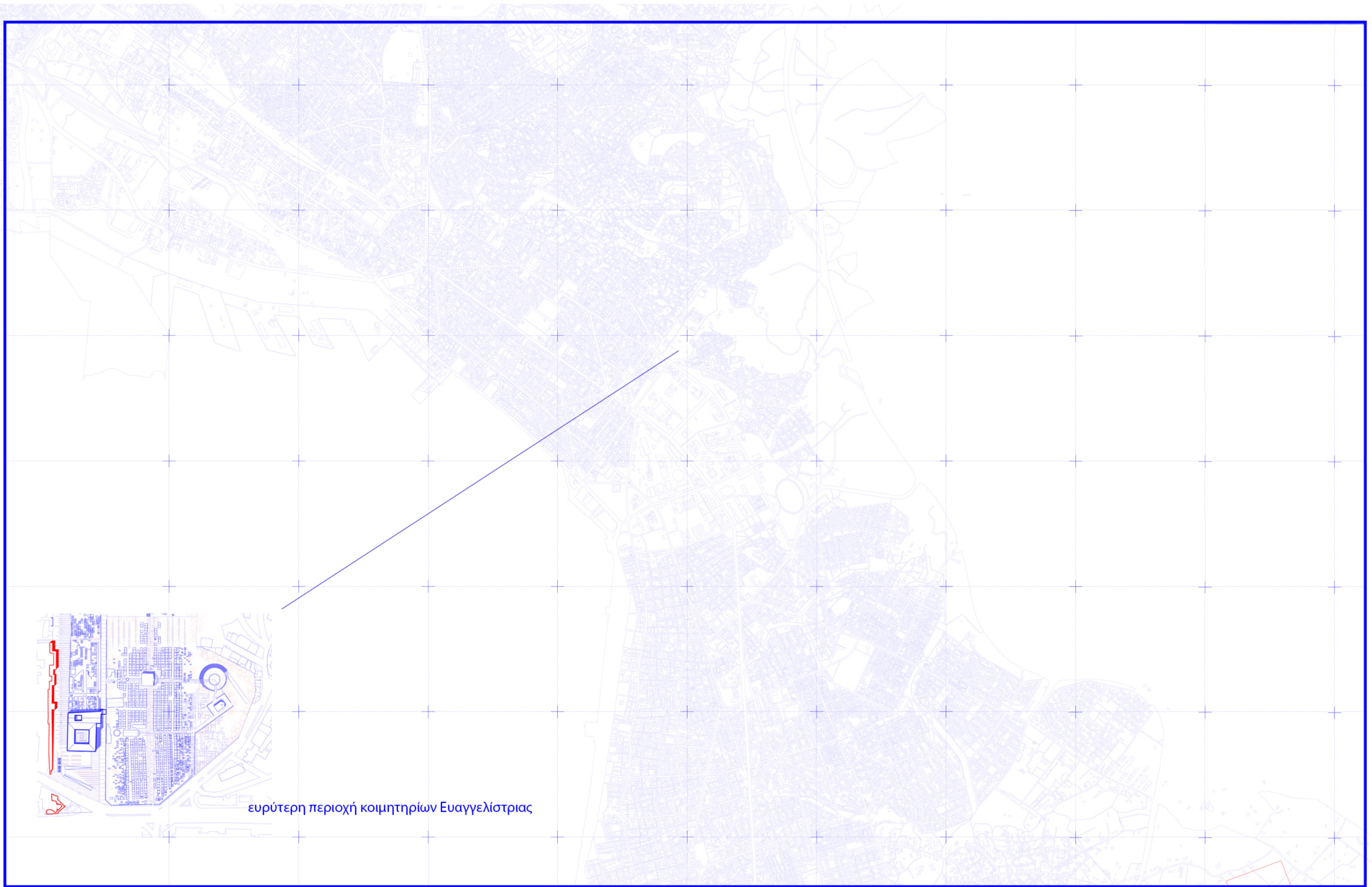

όψεις τέμενους

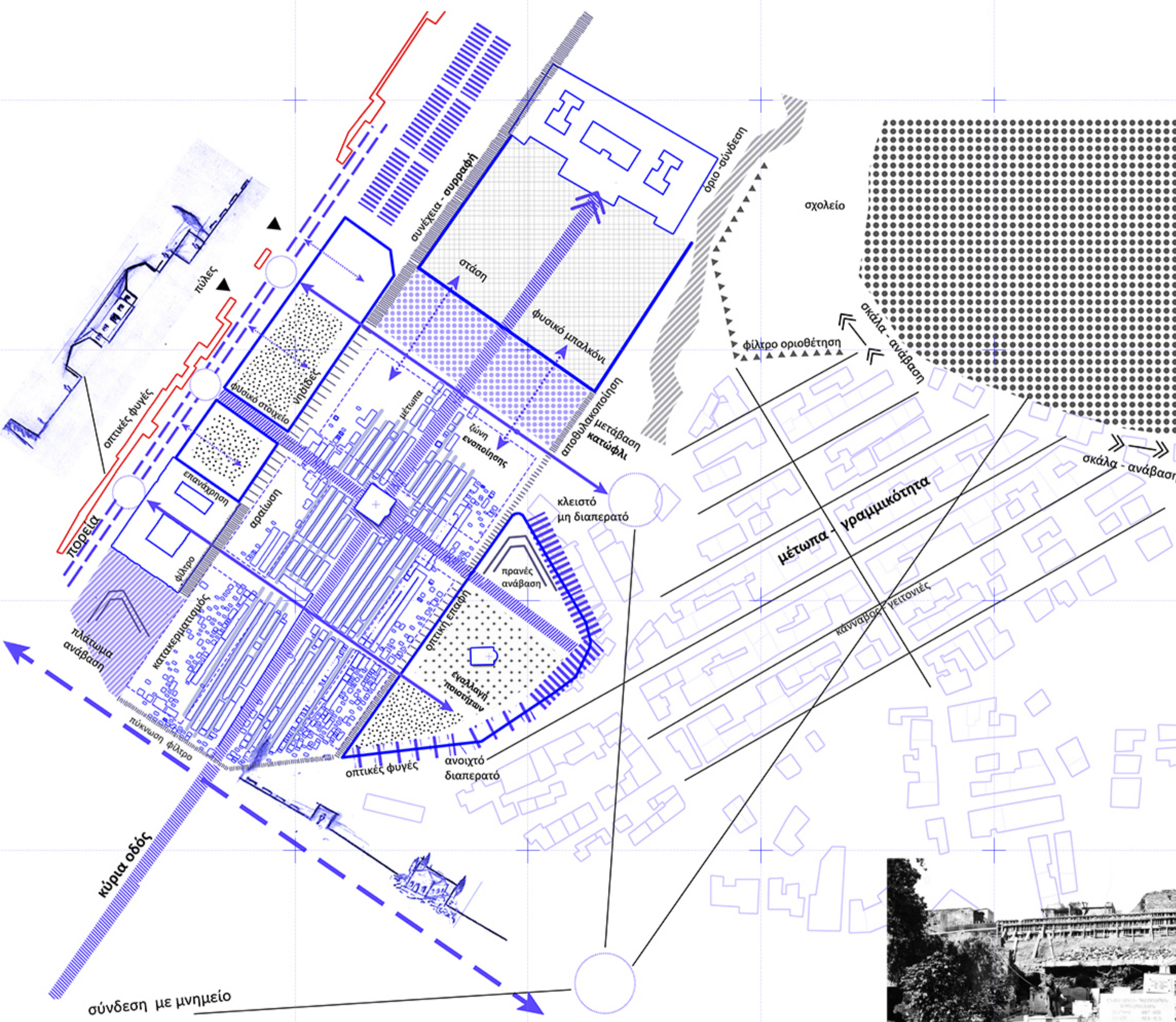

προοπτική τομή
πλατείας του τέμενους

| Ευρύτερη περιοχή Κοιμητηρίων Ευαγγελίστριας

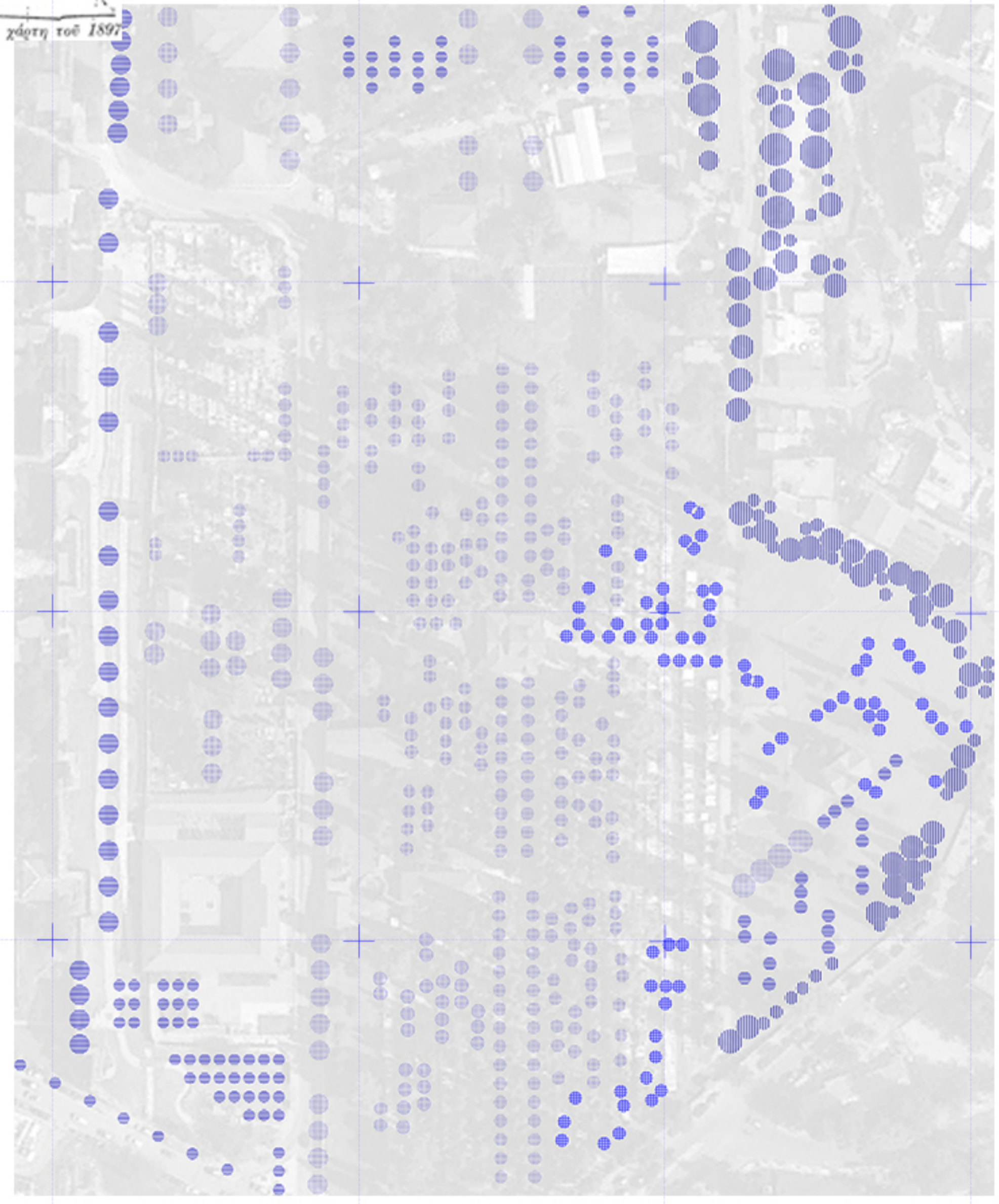

διάγραμμα προθέσεων

δ. 2. Σχέδιο βασισμένο σε χάρτη το 1891

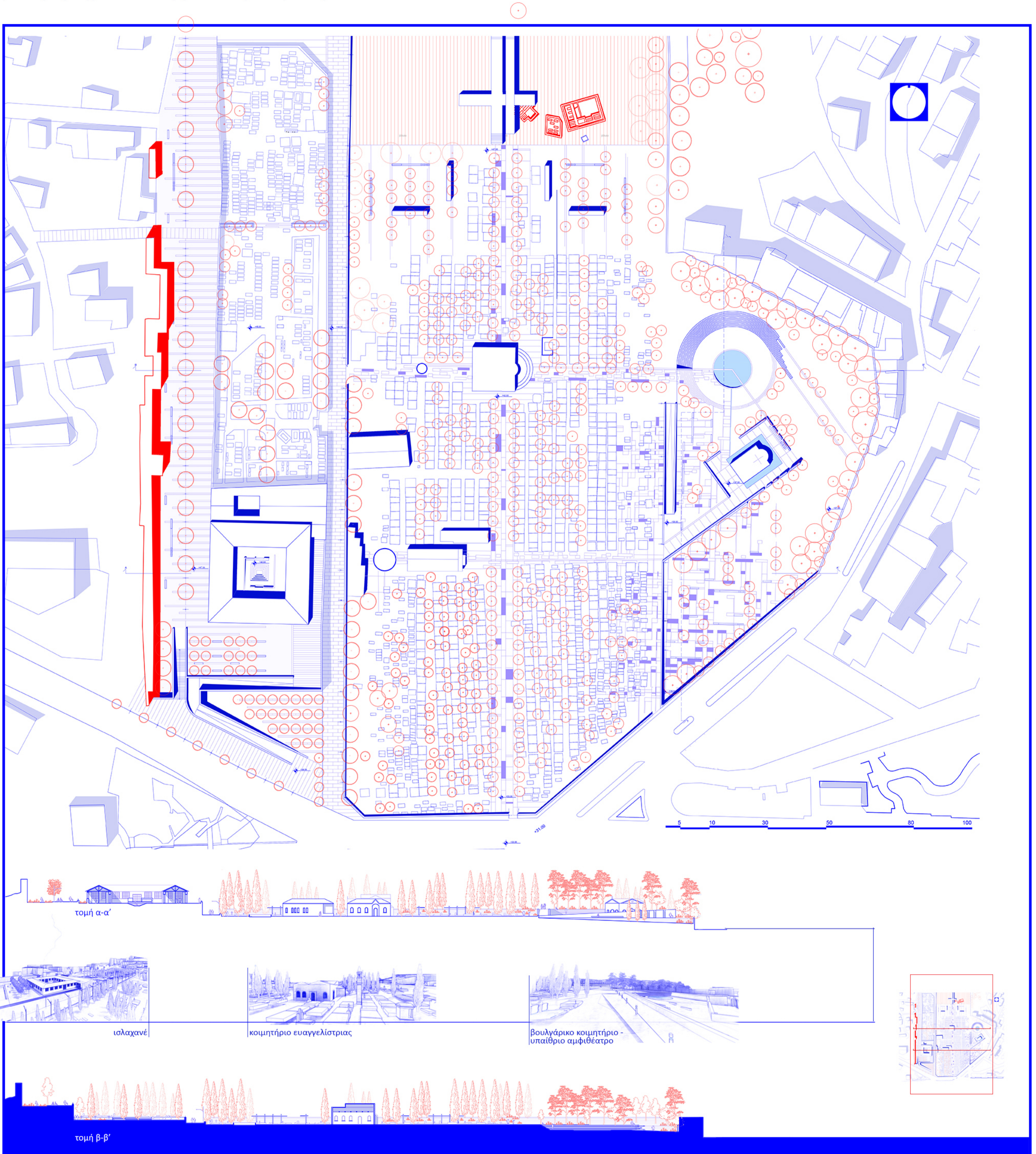
Τα Κοιμητήρια της Ευαγγελίστριας αποτέλεσαν ο πρώτο νεκροταφείο της πόλης, στο οποίο οι ταφές ξεκίνησαν οργανωμένα τη δεκαετία του 1880. Τα Κοιμητήρια βρίσκονται στη συμβολή της οδού Ελένης Ζωγράφου και Αγίου Δημητρίου, στην οποία υπάρχουν επίσης τα Κοιμητήρια των διαμαρτυρομένων, της αρμενικής κοινότητας, το Ισλαχανέ, το νοσοκομείο του Αγίου Δημητρίου και οι Κήποι του Πασά.

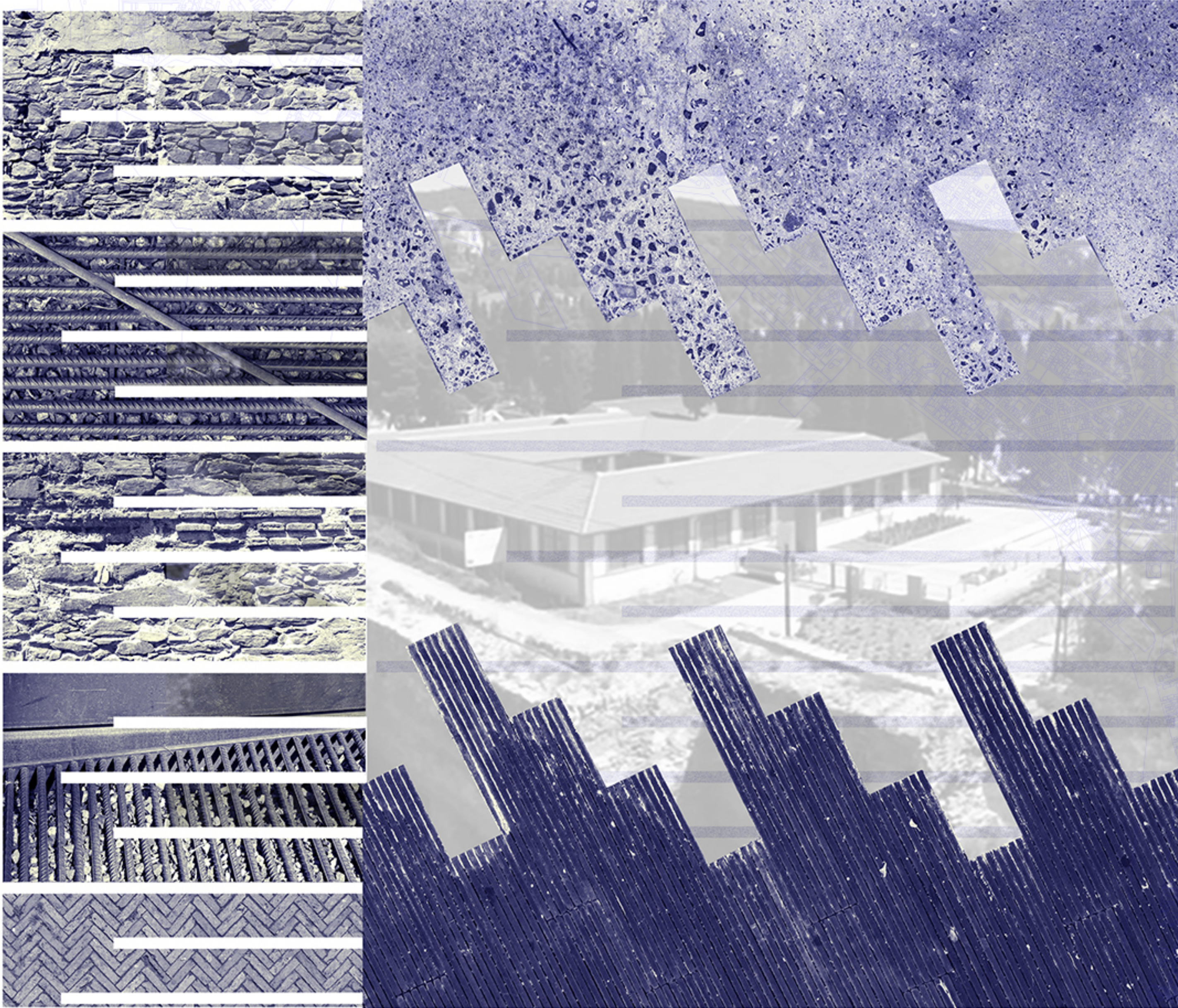

διάγραμμα φύτευσης

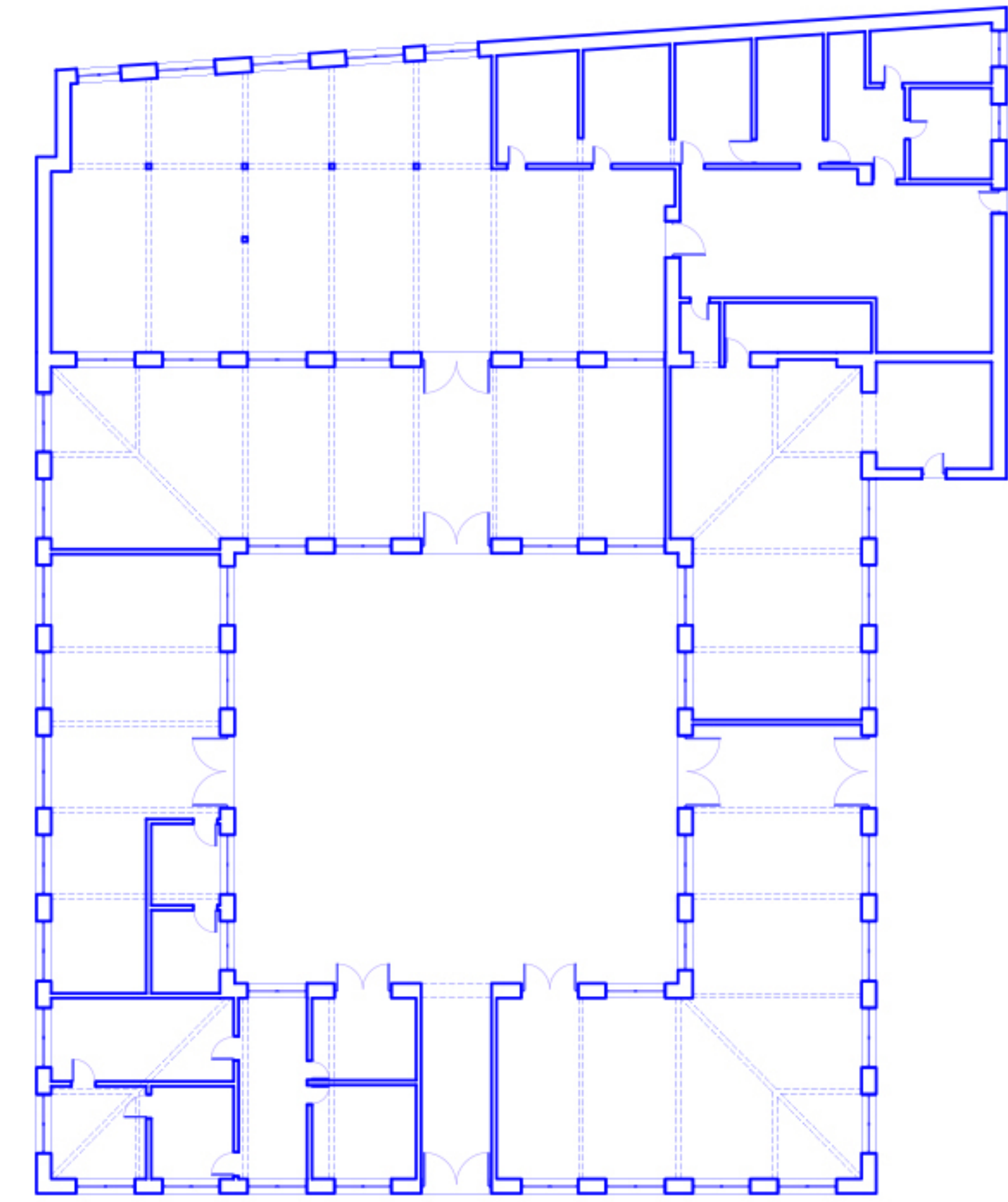
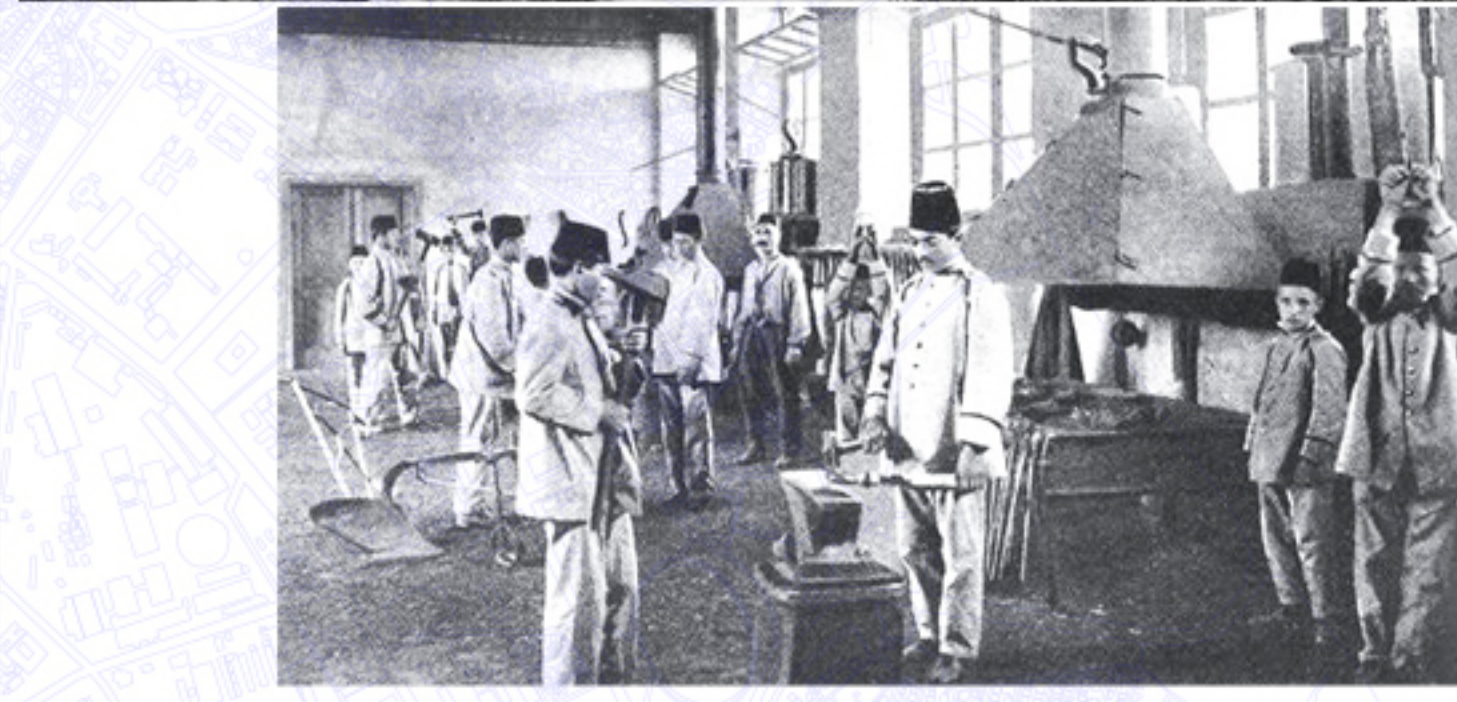
- ▬ μάζες υψηλής φύτευσης
- ▬ γραμμική ψηλή φύτευση
- ▬ γραμμική μεσαία φύτευση
- μοναχικά δέντρα

Κοιμητήρια Ευαγγελίστριας κλίμακα 1:500

κολλάζ πλακόστρωσης Ισλαχανέ | πορεία στα τείχη

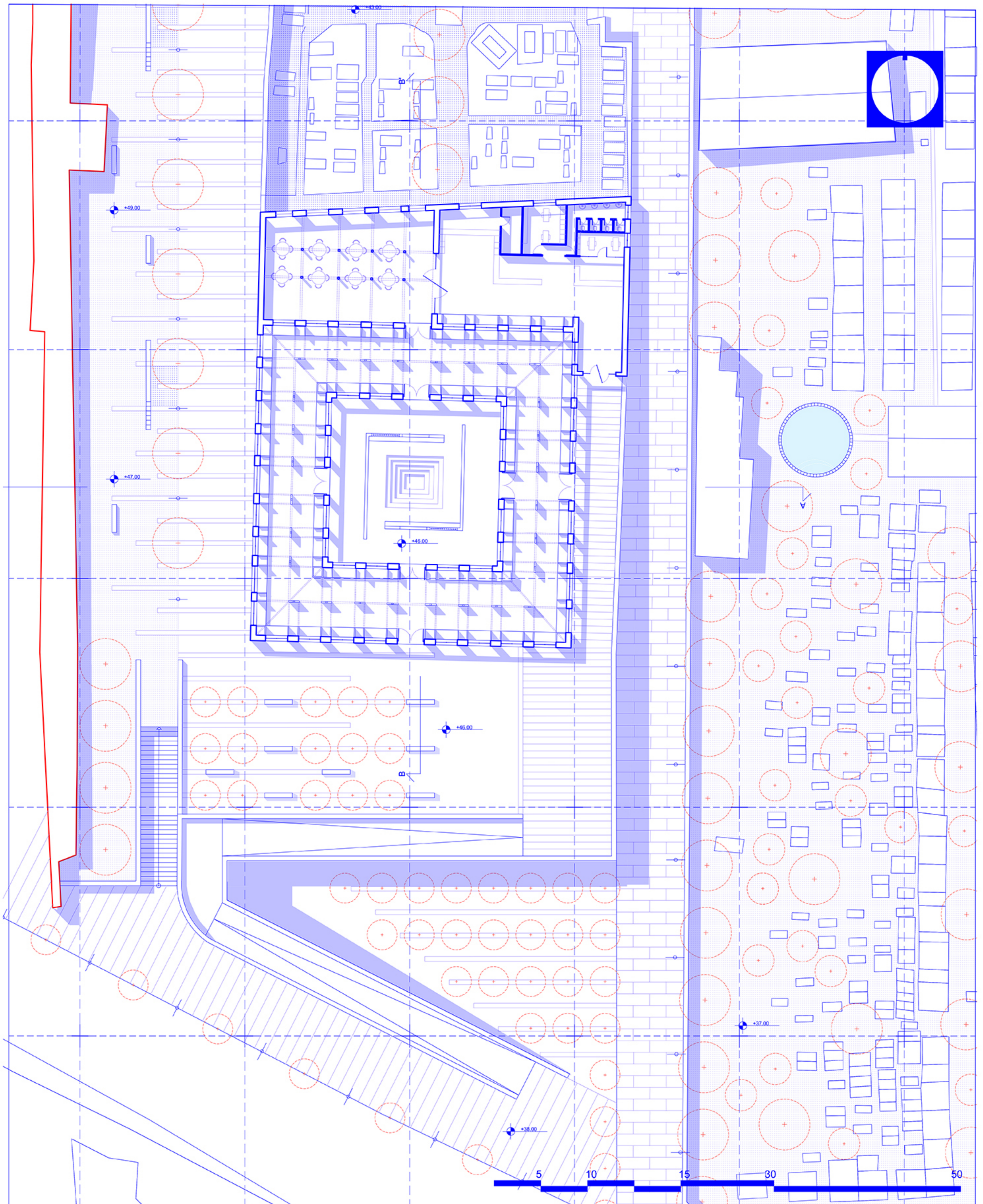

κάτοψη υφιστάμενης κατάστασης

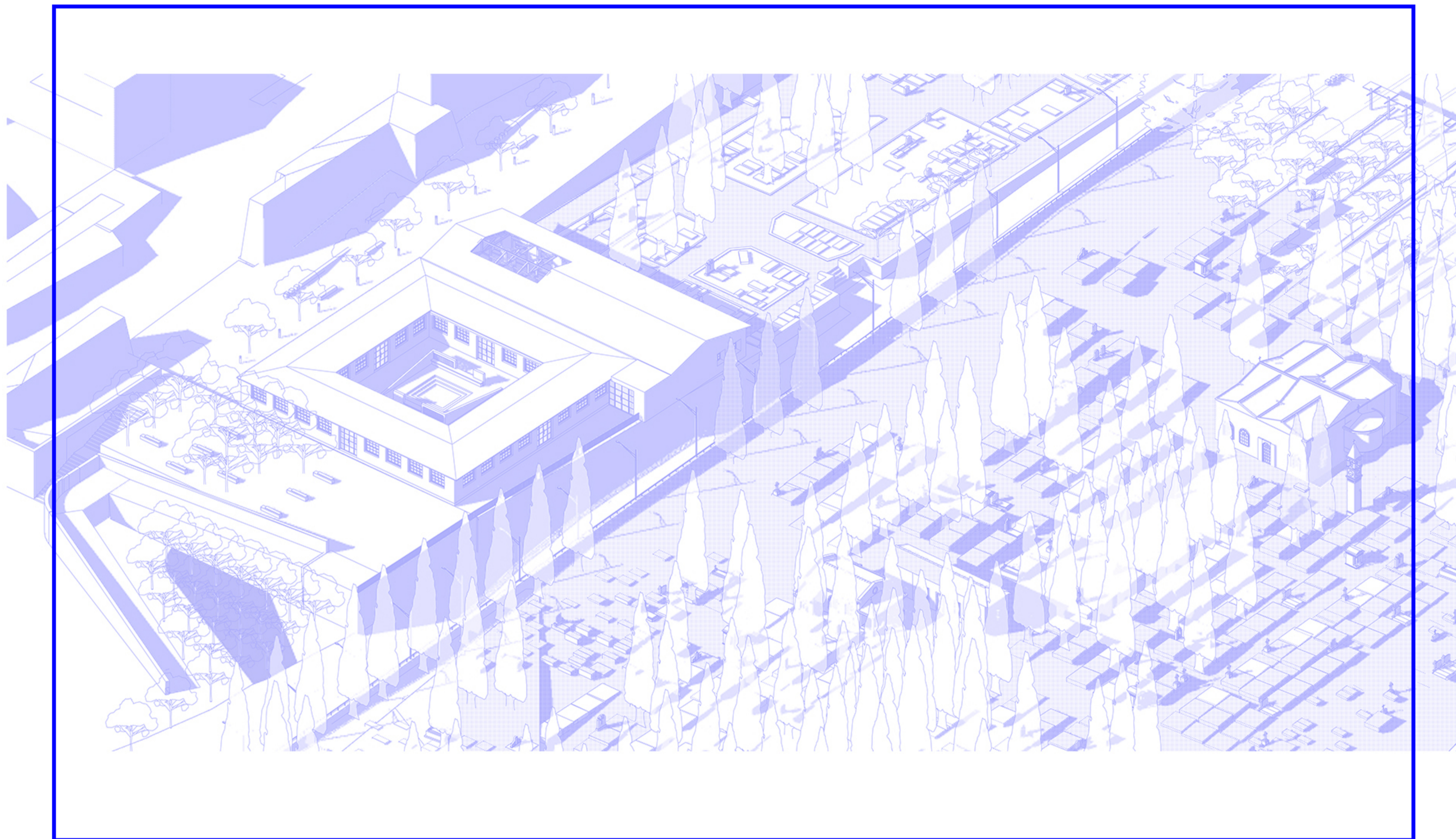
Η Σχολή Τεχνών κι Επαγγελματιών Χαμιδιέ, ή αλλιώς Ισλαχανέ της Θεσσαλονίκης, ή αλλιώς Πολυτεχνείο Μιδάτ Πασά, βρισκόταν στο ανατολικό άκρο της σημερινής οδού Αγίου Δημητρίου, μεταξύ των οδών Αποστόλου Παύλου και Ελένης Ζωγράφου, στο μέσο περίπου των ανατολικών τειχών της πόλης, κοντά στη Νέα Χρυσή Πύλη. Πρόκειται για το πρώτο συγκρότημα ορφανοτροφείου - τεχνικής σχολής της πόλης και χτίστηκε κατά την τελευταία περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας στη Θεσσαλονίκη, ενδεικτικό παράδειγμα των μεταρρυθμίσεων που επιχείρησε η Οθωμανική Αυτοκρατορία (1839-1876), αλλά και των ευρύτερων εκσυγχρονιστικών εκπαιδευτικών τάσεων της εποχής. Το συγκρότημα απαρτιζόταν από τέσσερις κτιριακές ενότητες, τρεις από τις οποίες είχαν οικοδομηθεί εντός των ανατολικών τειχών της πόλης και μία εκτός.

Η πρόταση στοχεύει στην μετατροπή του Ισλαχανέ σε κέντρο ενημέρωσης για τις εναλλακτικές μορφές ταφής και διαχείρισης των νεκρών σωμάτων, καθώς και σε έναν χώρο έκθεσης της ιστορίας των κοιμητηρίων της περιοχής.

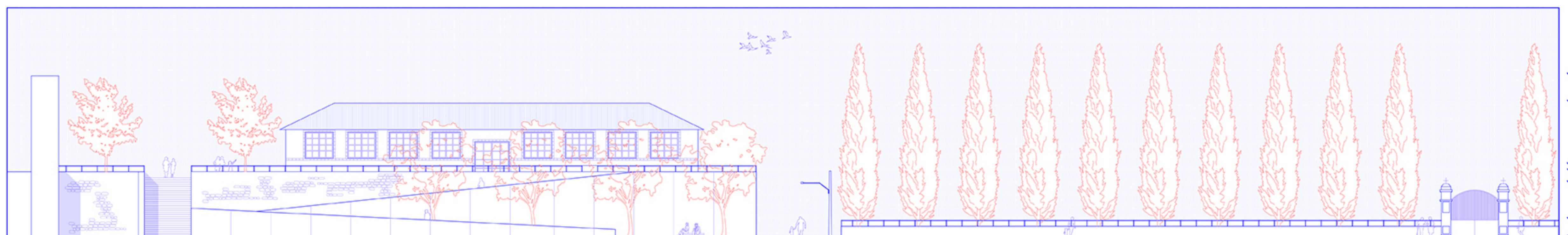
| Κάτοψη Ισλαχανέ κλίμακα 1:200

{Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

γενική αξονομετρική λήψη

Όψη Ισλαχανέ και κοιμητηρίου Ευαγγελίστριας

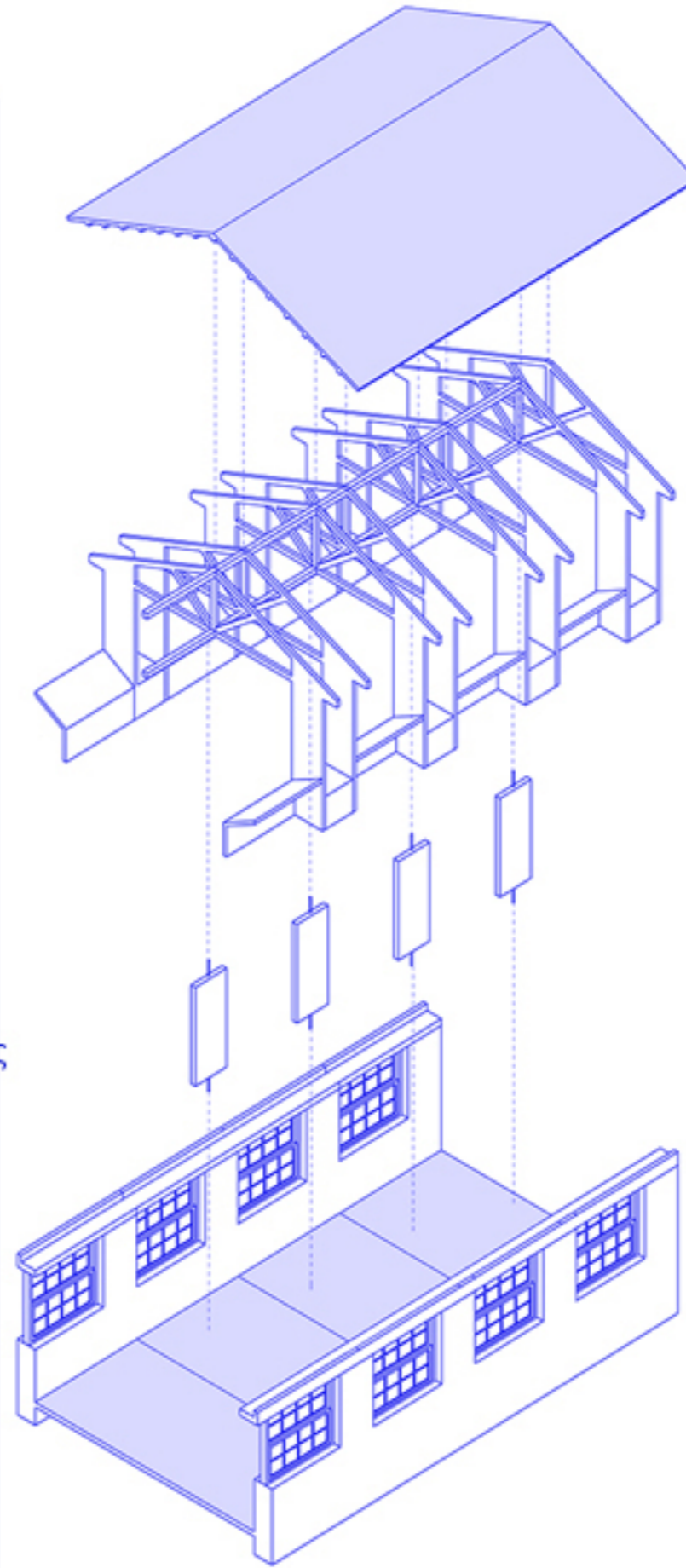
Ισλαχανέ

τομή και τρισδιάστατες απεικονίσεις

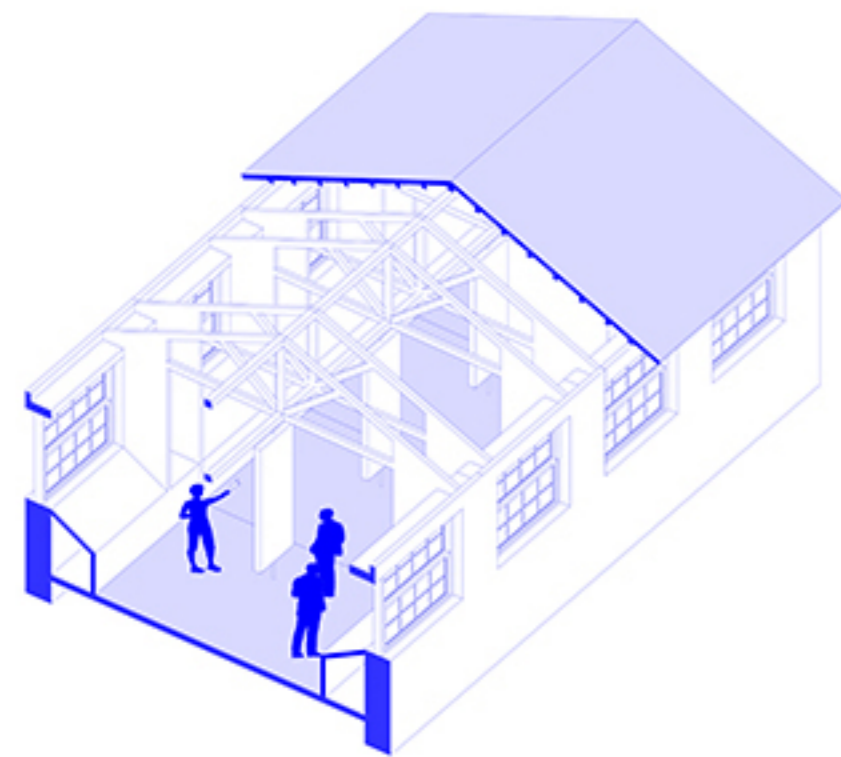
στέγη

λεπτομέρεια δικτυώματος

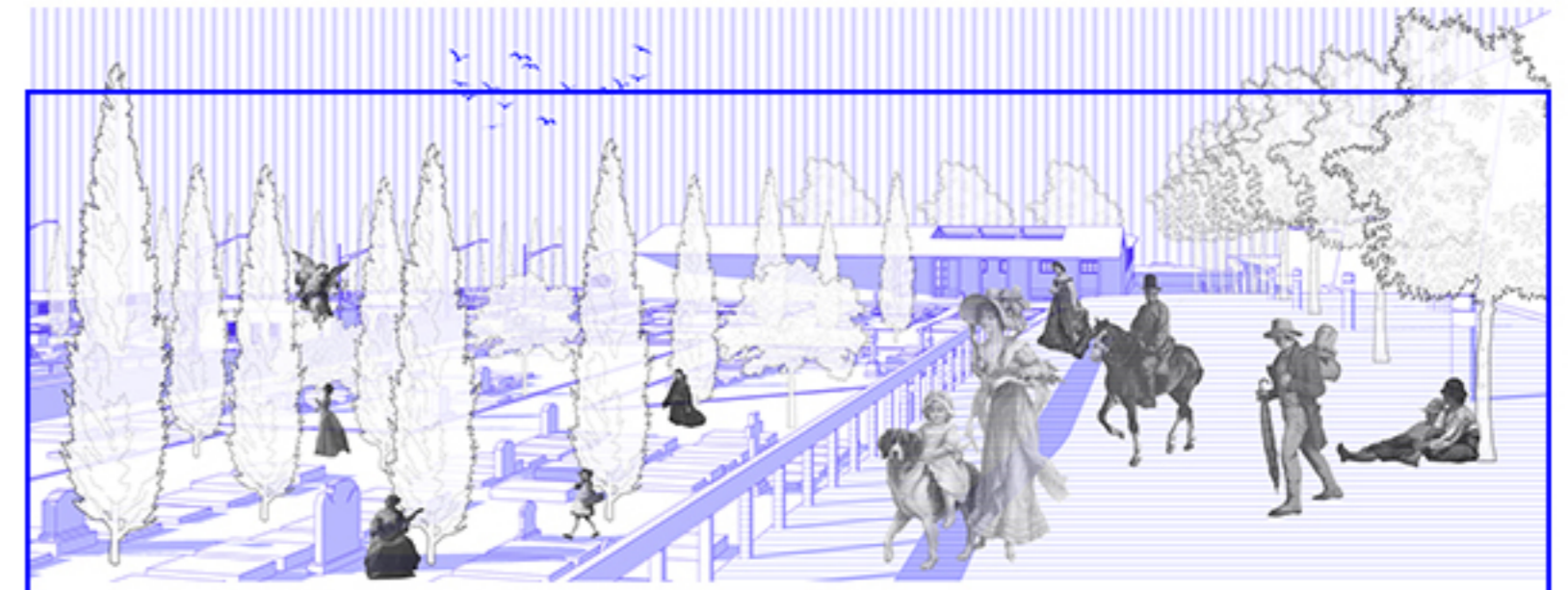

πανέλα έκθεσης

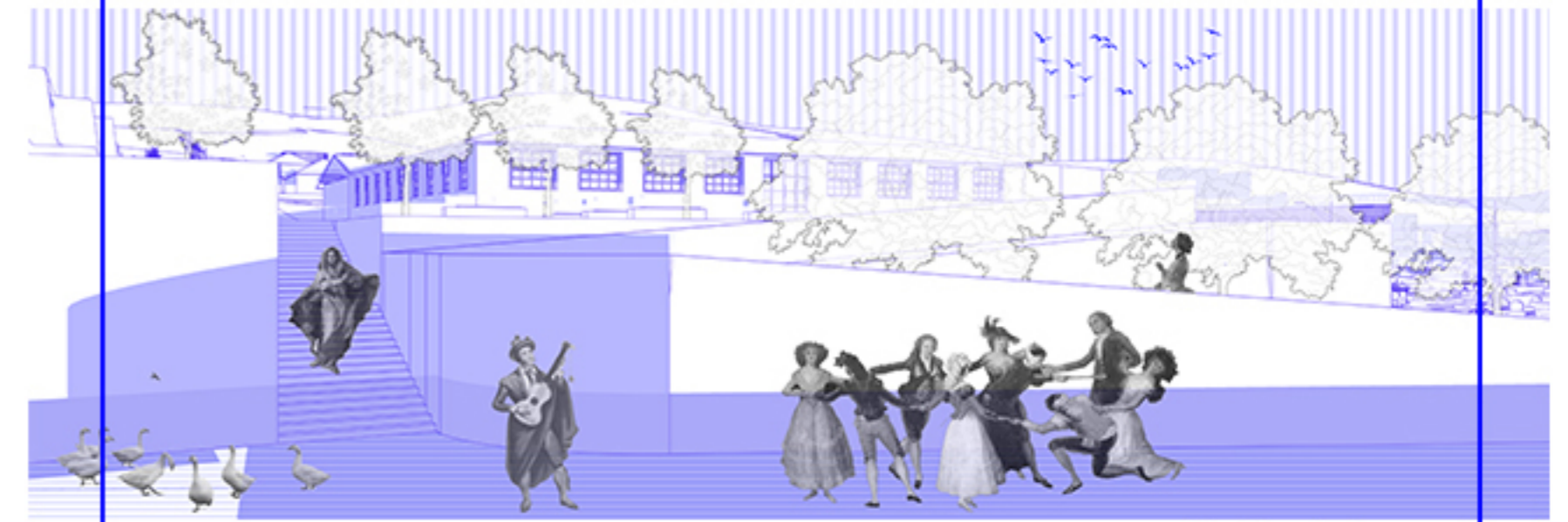
Αξονομετρικό σε έκρηξη - εσωτερικό Ισλαχανέ

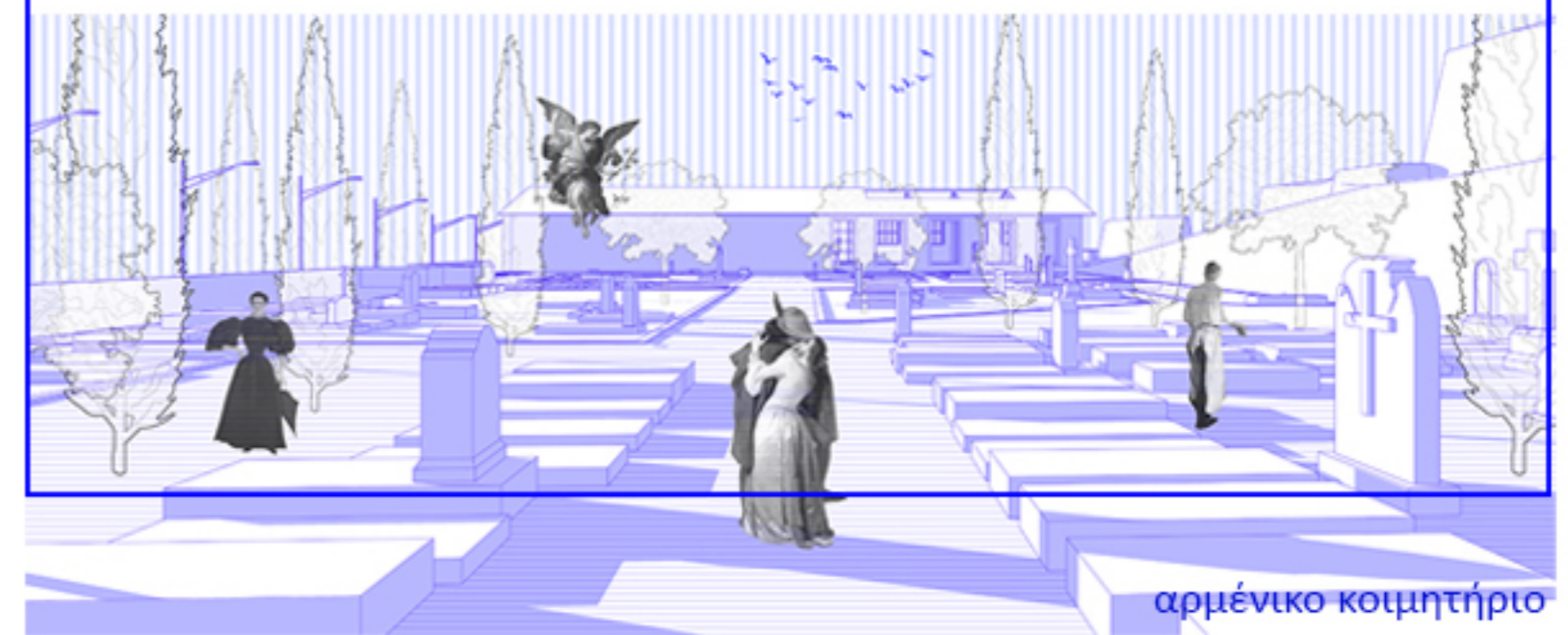
προοπτική τομή εσωτερικού χώρου

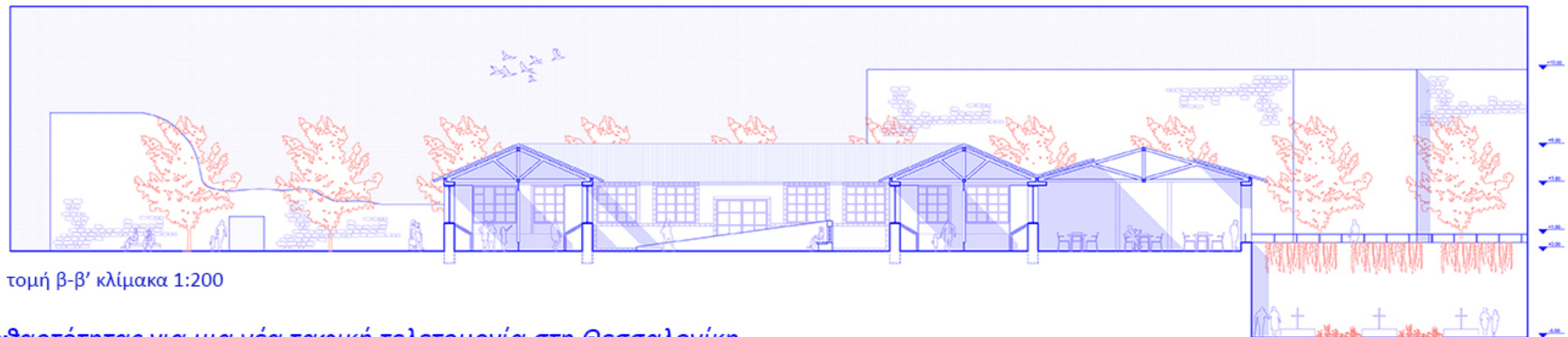
πορεία στα τείχη

είσοδος Ισλαχανέ

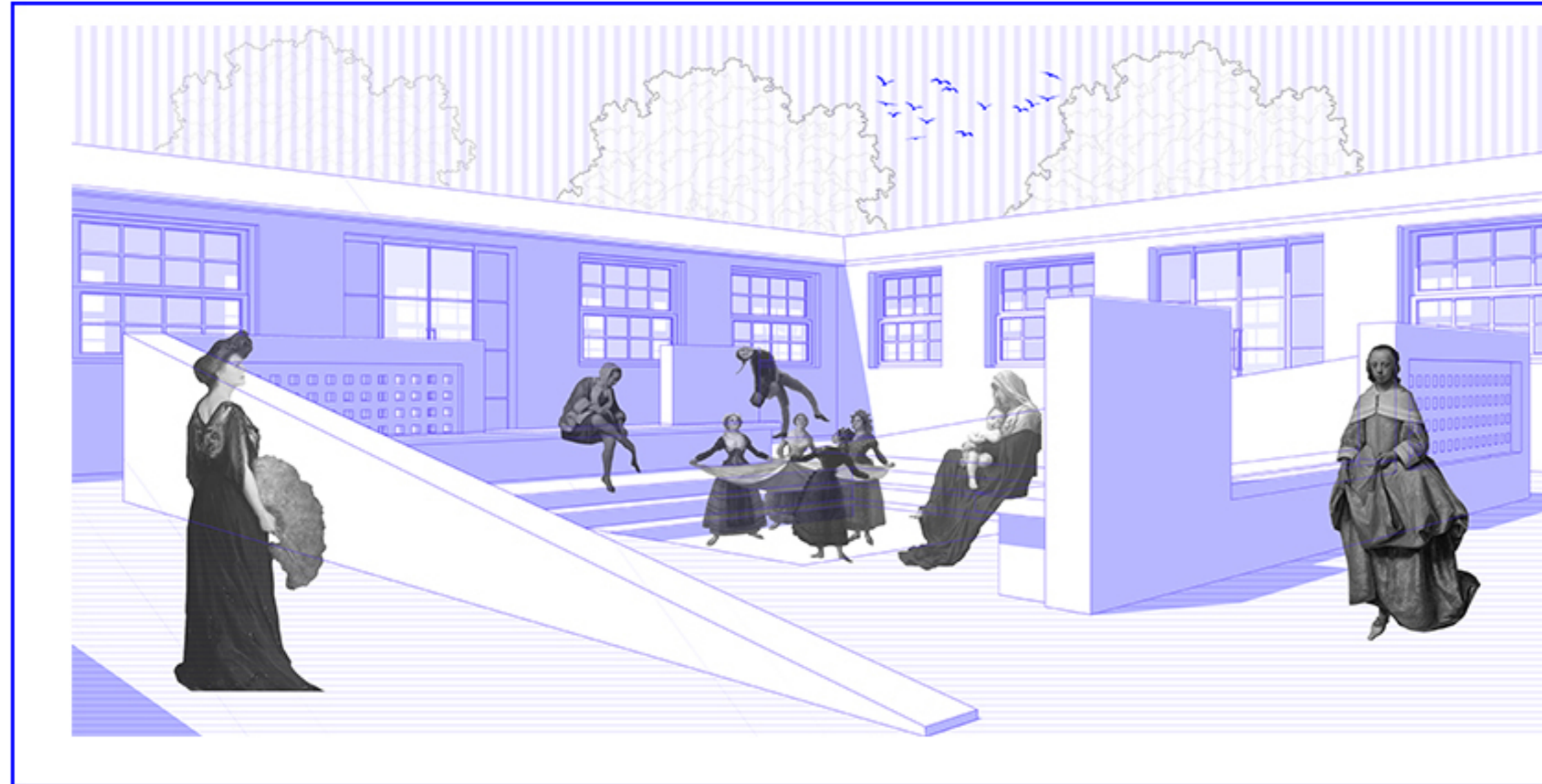
αρμένικο κοιμητήριο

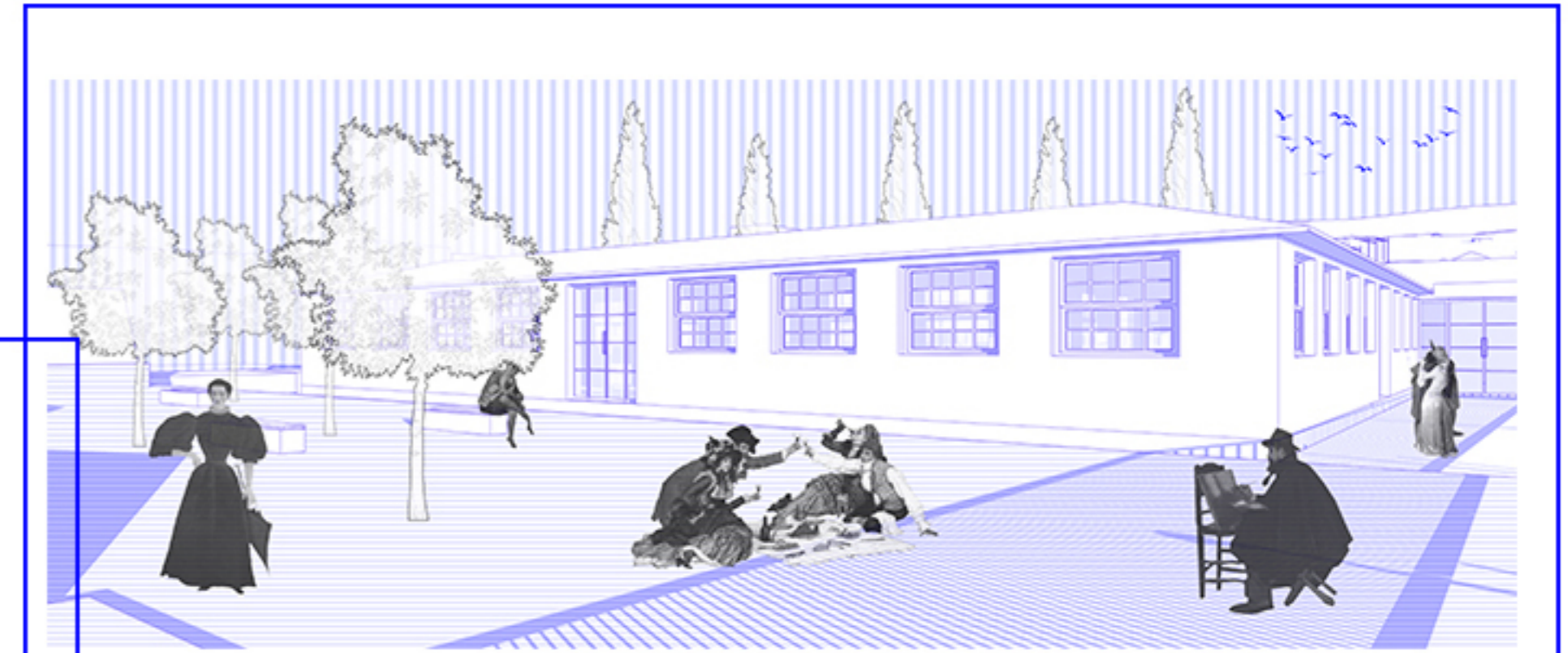
τομή β-β' κλίμακα 1:200

Ισλαχανέ

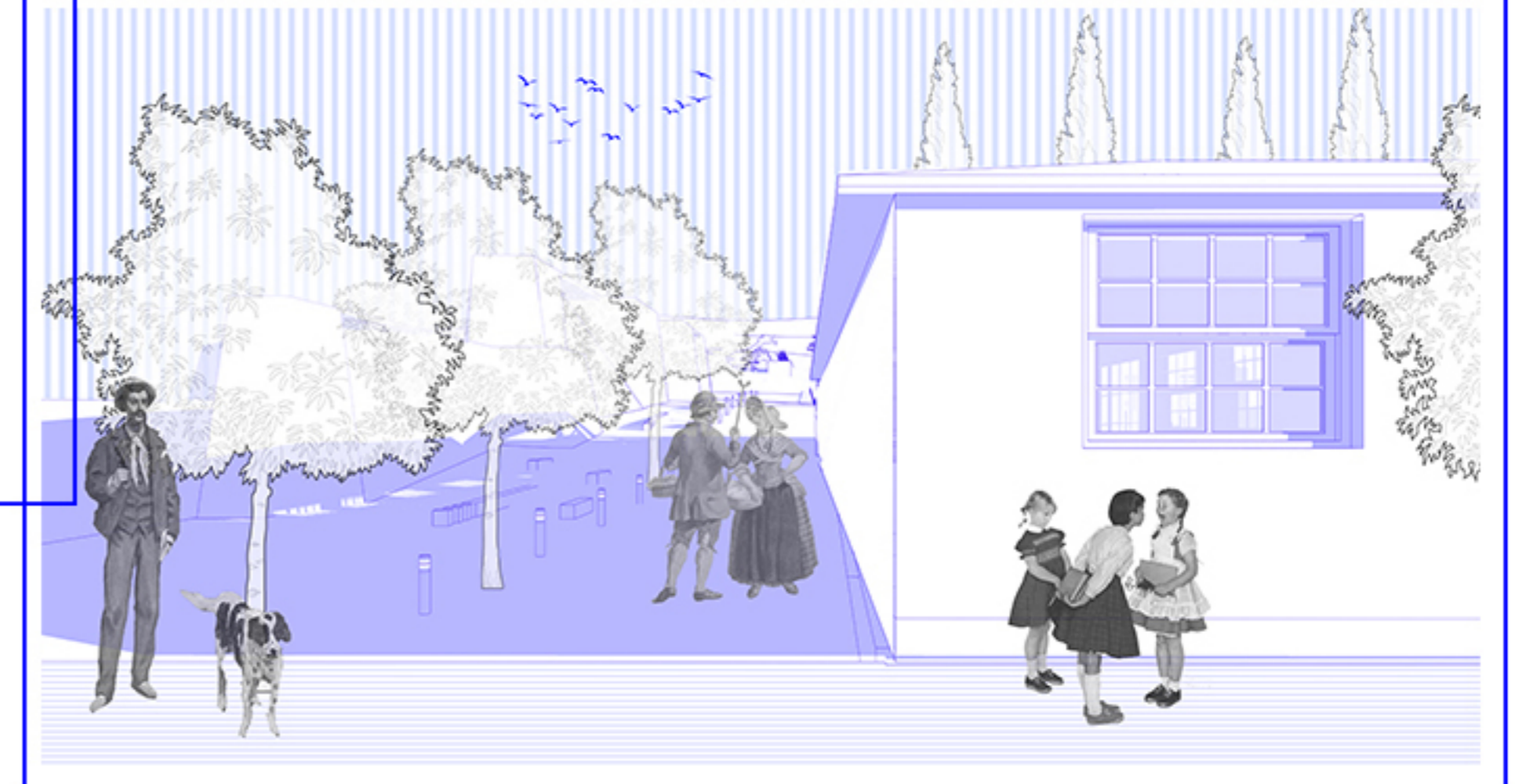
τομή και τρισδιάστατες απεικονίσεις

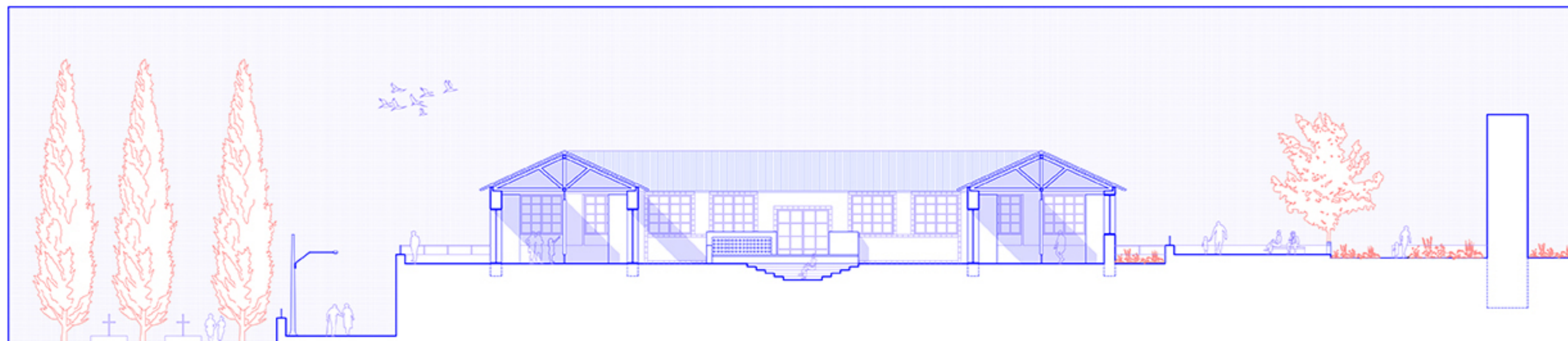
εσωτερική αυλή

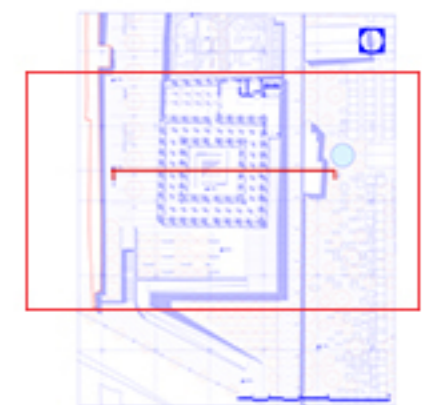
πλατεία

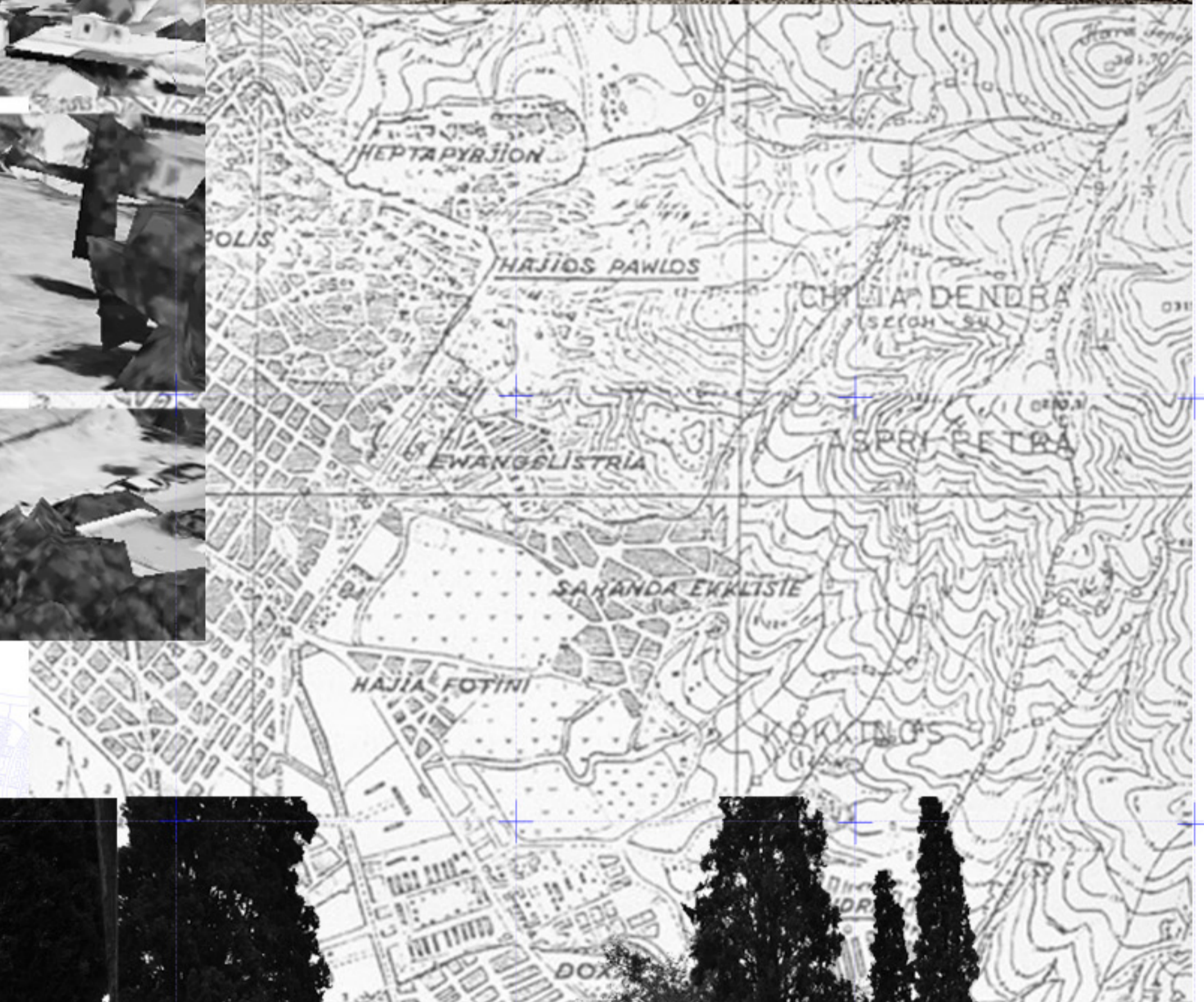

παράλληλες 'πορείες'

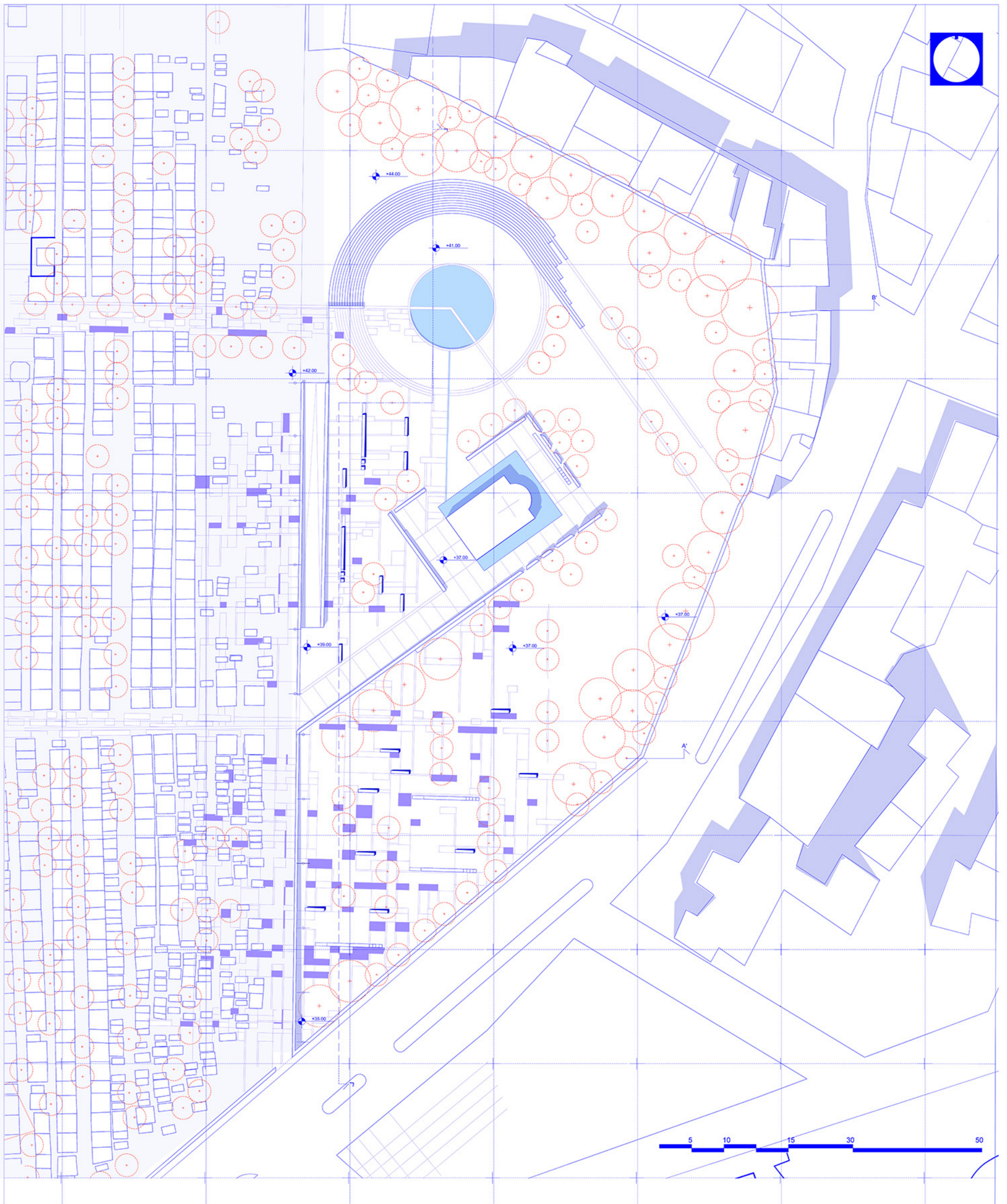
τομή α-α' κλίμακα 1:200

Στα τέλη του 18ου και τις αρχές του 19ου αιώνα το βουλγάριο νεκροταφείο βρισκόταν στην περιοχή της Ευαγγελίστριας. Η βουλγαρική κοινότητα ζητούσε επέκταση του δικού της κοιμητηρίου που βρισκόταν στον ίδιο χώρο με εκείνο των ορθοδόξων. Μετά το 1912 το βουλγάριο κοιμητήριο διαλύθηκε και οι χώροι του προστέθηκαν στην Ευαγγελίστρια. Απομεινάρι του είναι η εκκλησία στην ανατολική πλευρά της Ευαγγελίστριας που δεν καταστράφηκε καθώς ήταν ορθόδοξη ωστόσο έπαψε να λειτουργεί και σήμερα χρησιμοποιείται ως αποθήκη.

| Βουλγάριο κοιμητήριο
σχέδιο ένταξης κλίμακα 1:200

{Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

| Κοιμητήρια Ευαγγελίστριας

τομή βουλγάρικου κοιμητηρίου και τρισδιάστατες απεικονίσεις

Ευαγγελίστρια

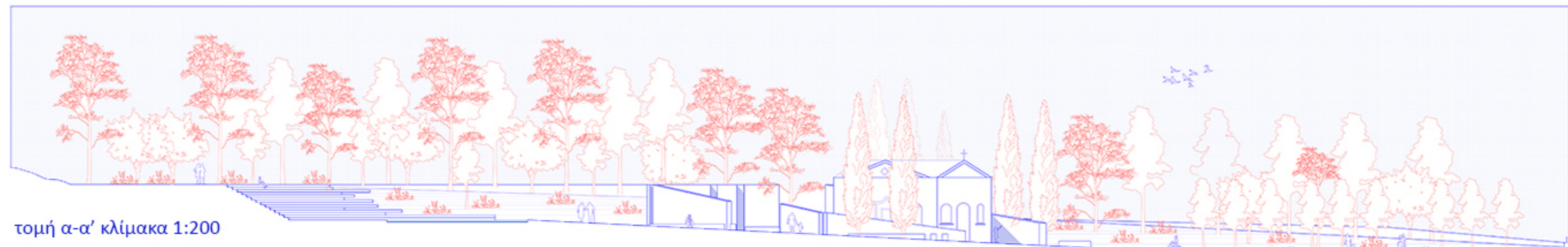

βουλγάρικο κοιμητήριο

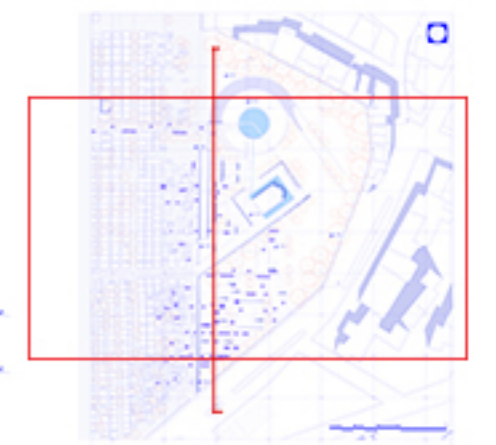

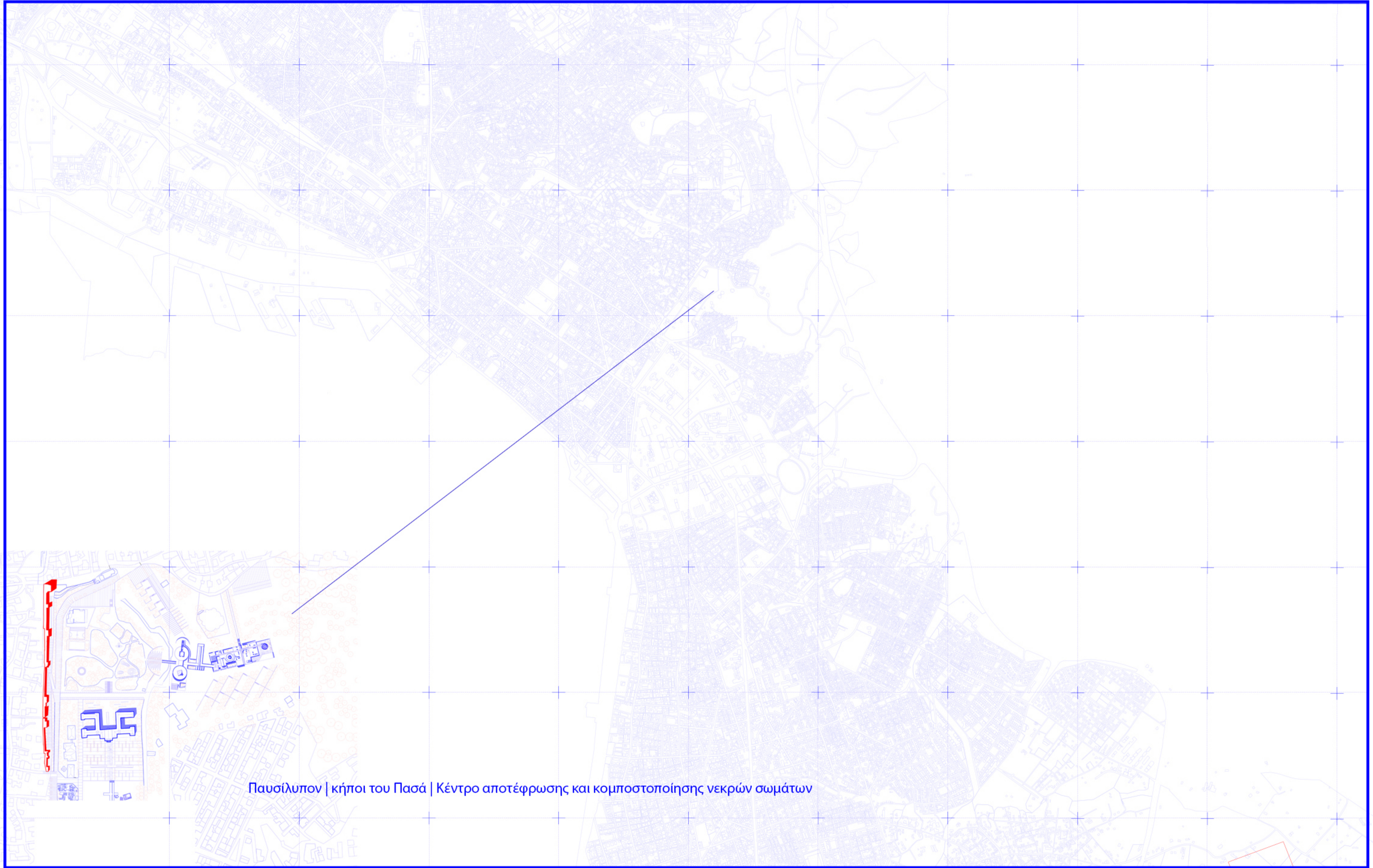
υπαίθριο αμφιθέατρο

εκκλησία | περικλείση

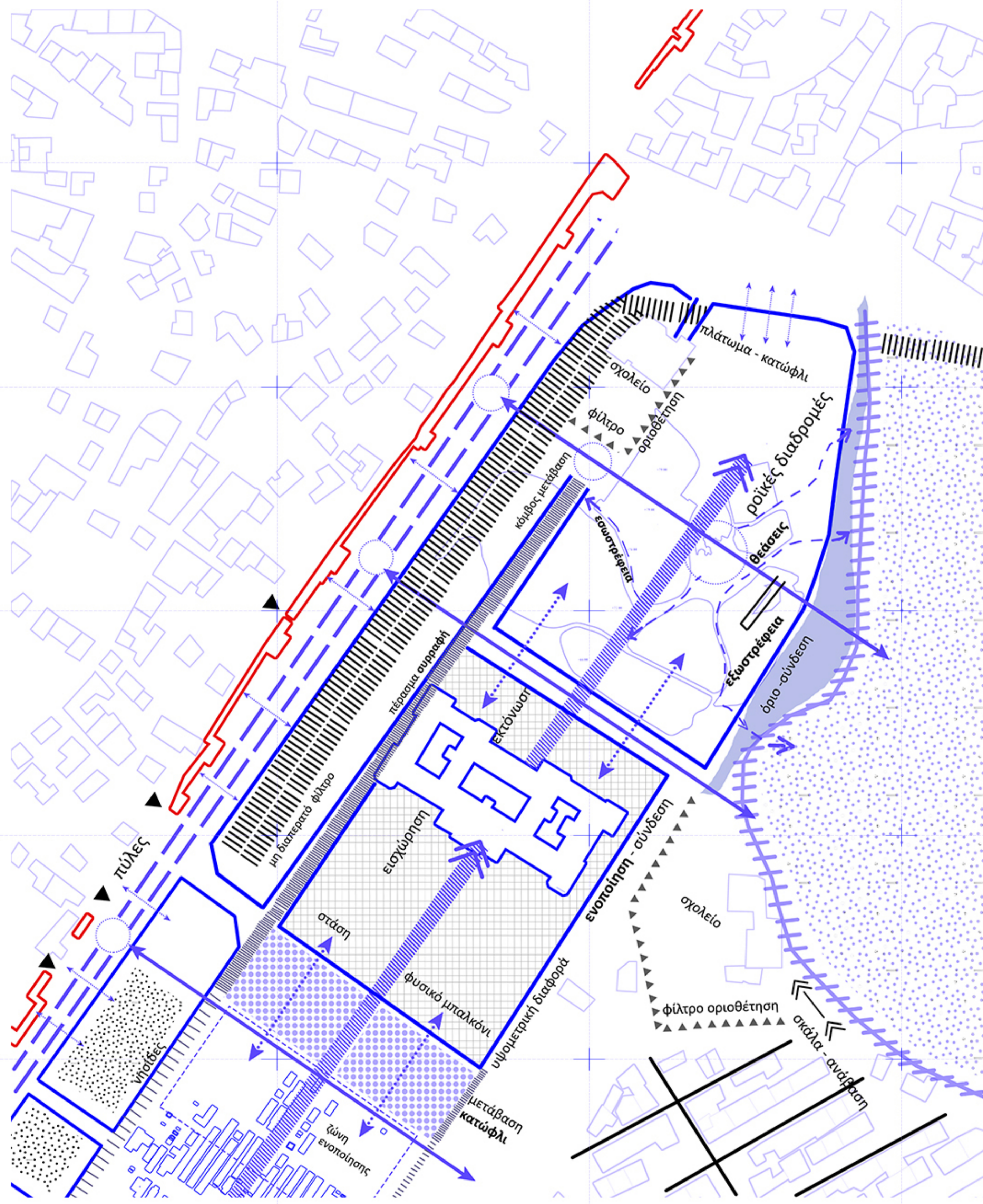

τομή α-α' κλίμακα 1:200

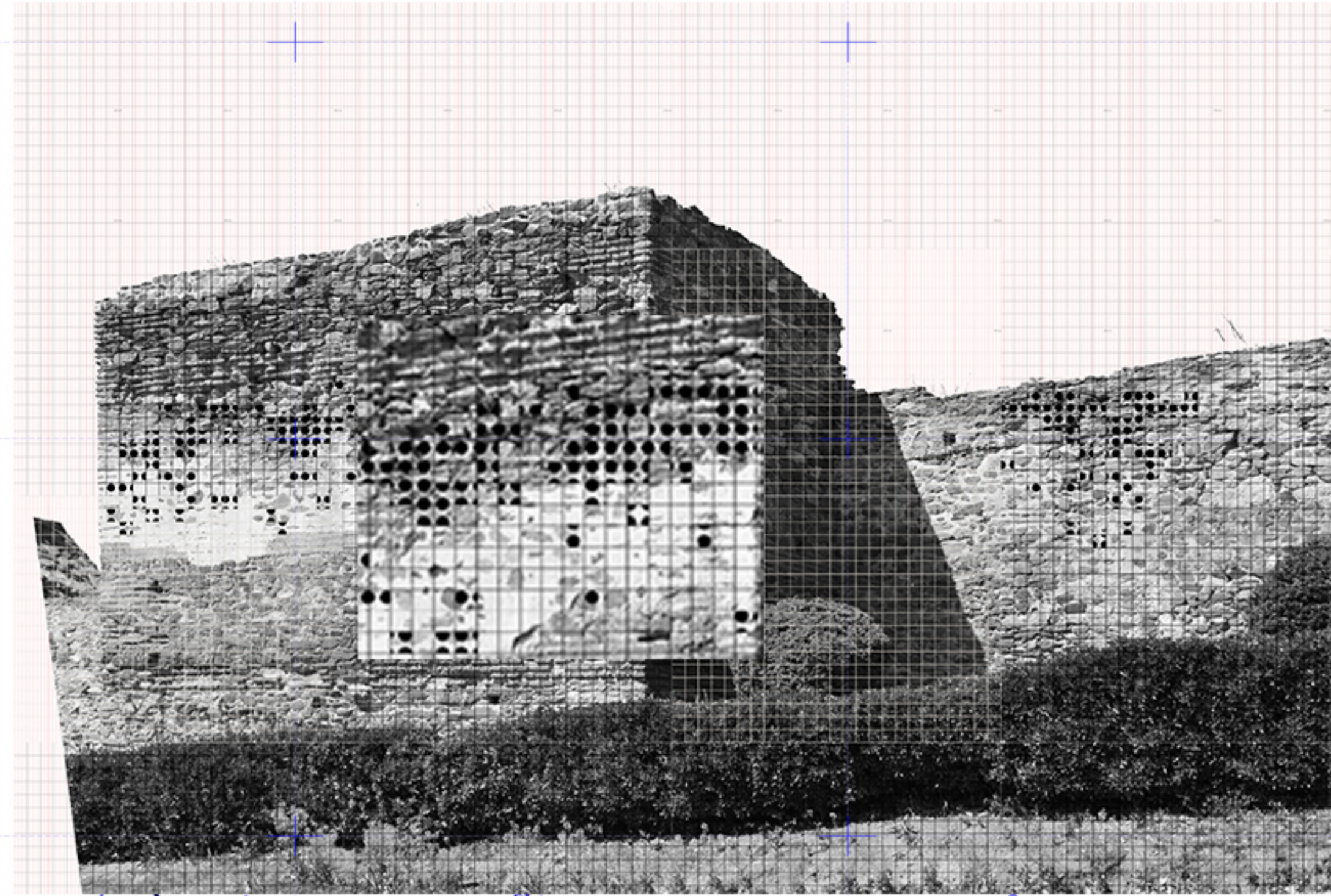

Παυσίλυπον | κήποι του Πασά | Κέντρο αποτέφρωσης και κομποστοποίησης νεκρών σωμάτων

διάγραμμα προθέσεων

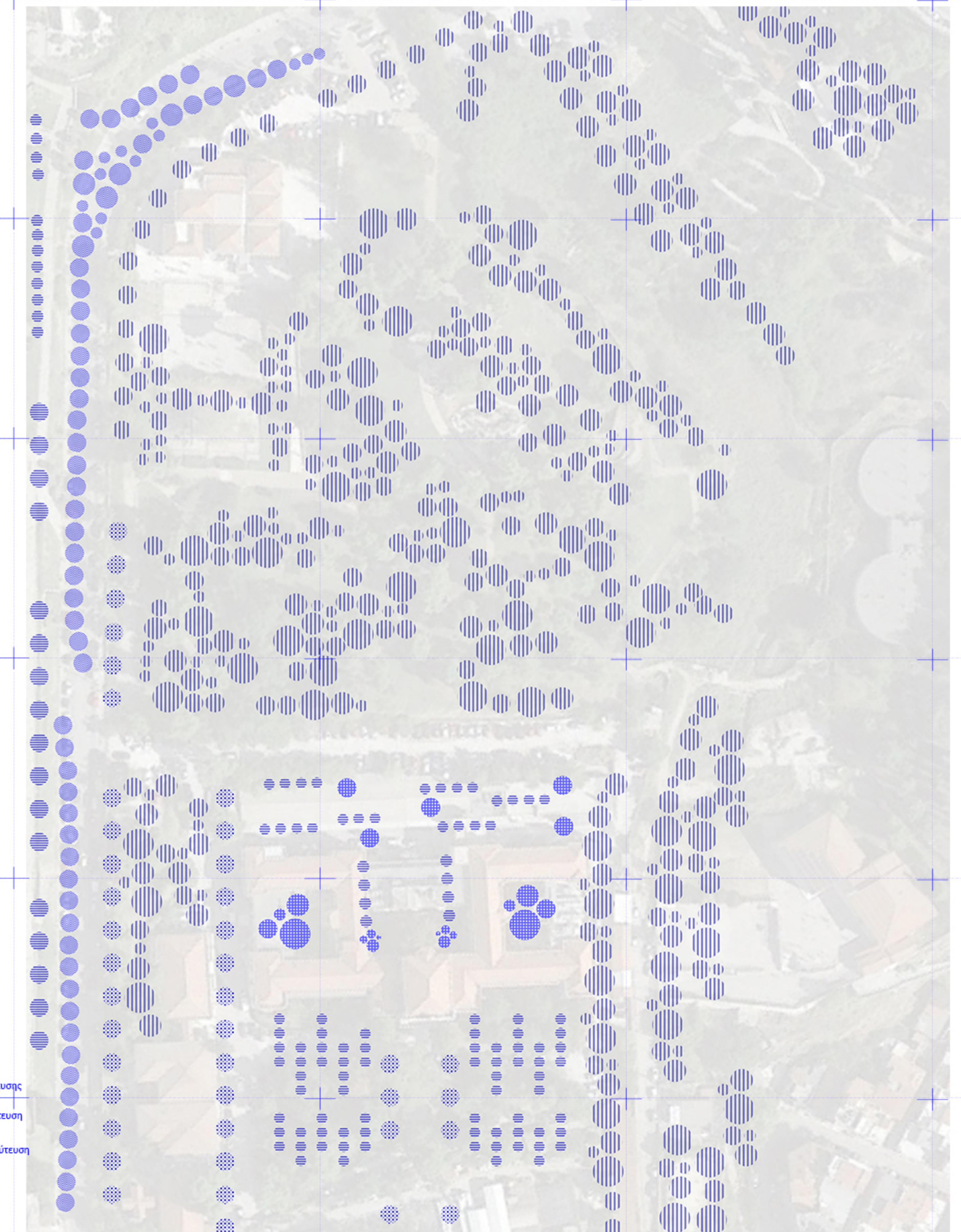

Collage of images and site plans related to the project. Key elements include:

- Map of TRIANDRIA showing the project location.
- Photographs of stone walls and architectural details.
- Photographs of plants and flowers.
- Photographs of water features and landscaping.
- Photographs of various materials and textures.

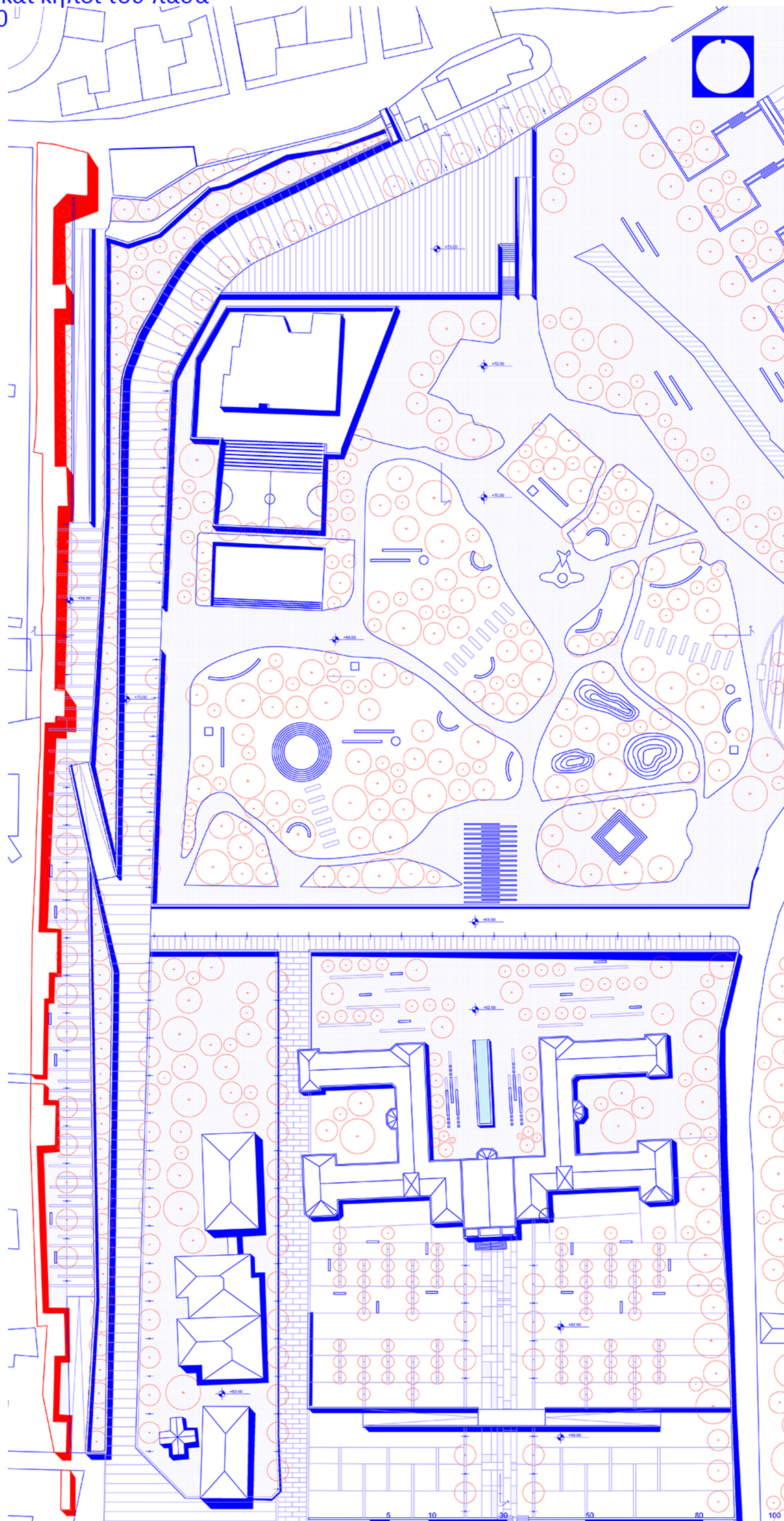
κολλάζ πλακόστρωσης | Ροτόντα

- μάζες υψηλής φύτευσης
- γραμμική ψηλή φύτευση
- γραμμική μεσαία φύτευση
- μοναχικά δέντρα
- χαμηλή φύτευση

διάγραμμα φύτευσης

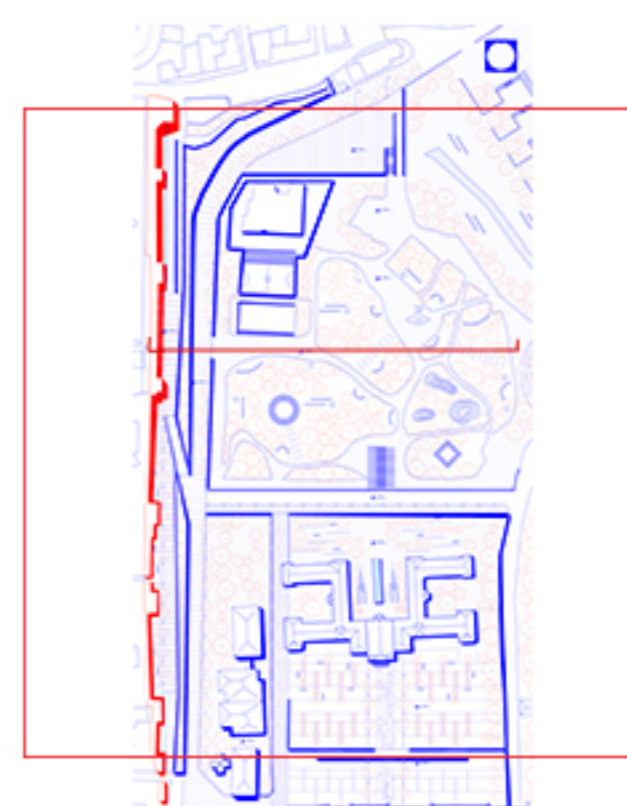
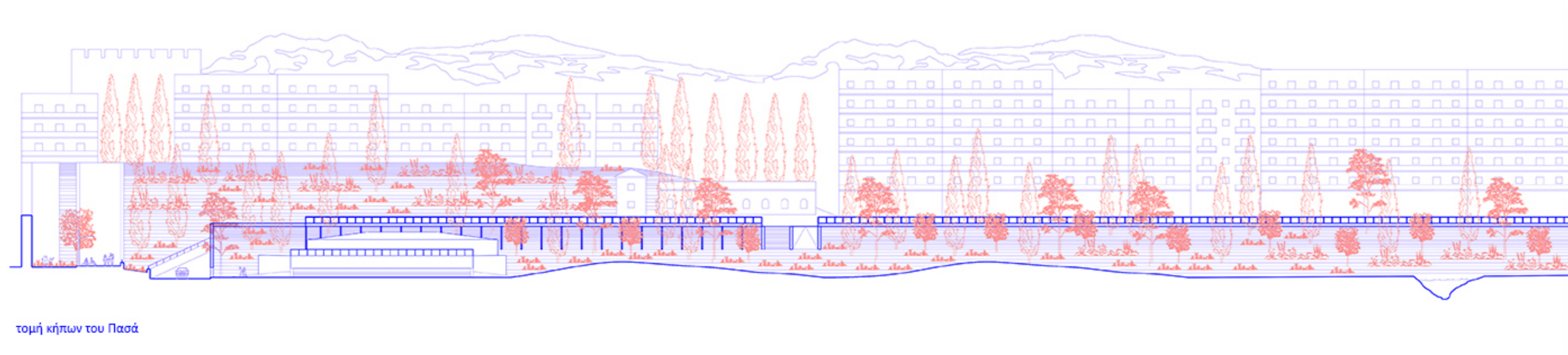
Παυσίλυτον και κήποι του πασά
κλίμακα 1:500

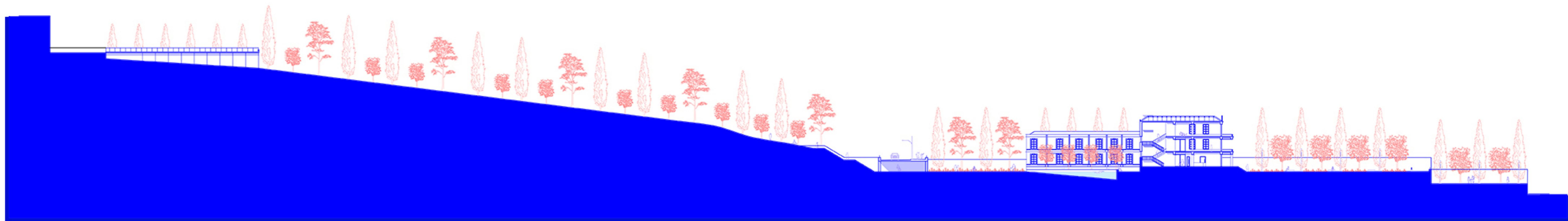
{Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

| Κήποι του Πασά και Πασίλυπον

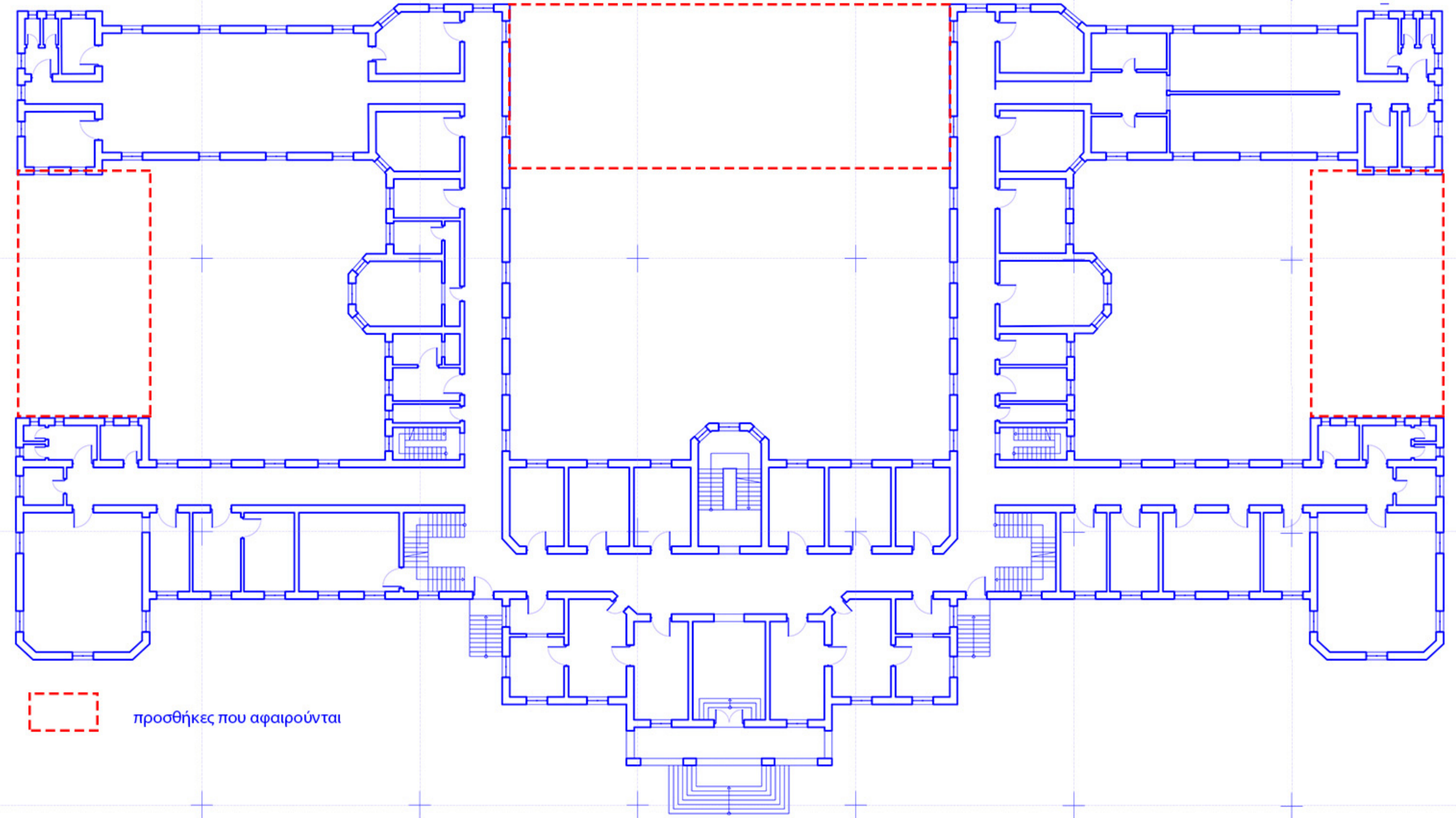
τομές κλίμακα 1:500

τομή κήπων του Πασά

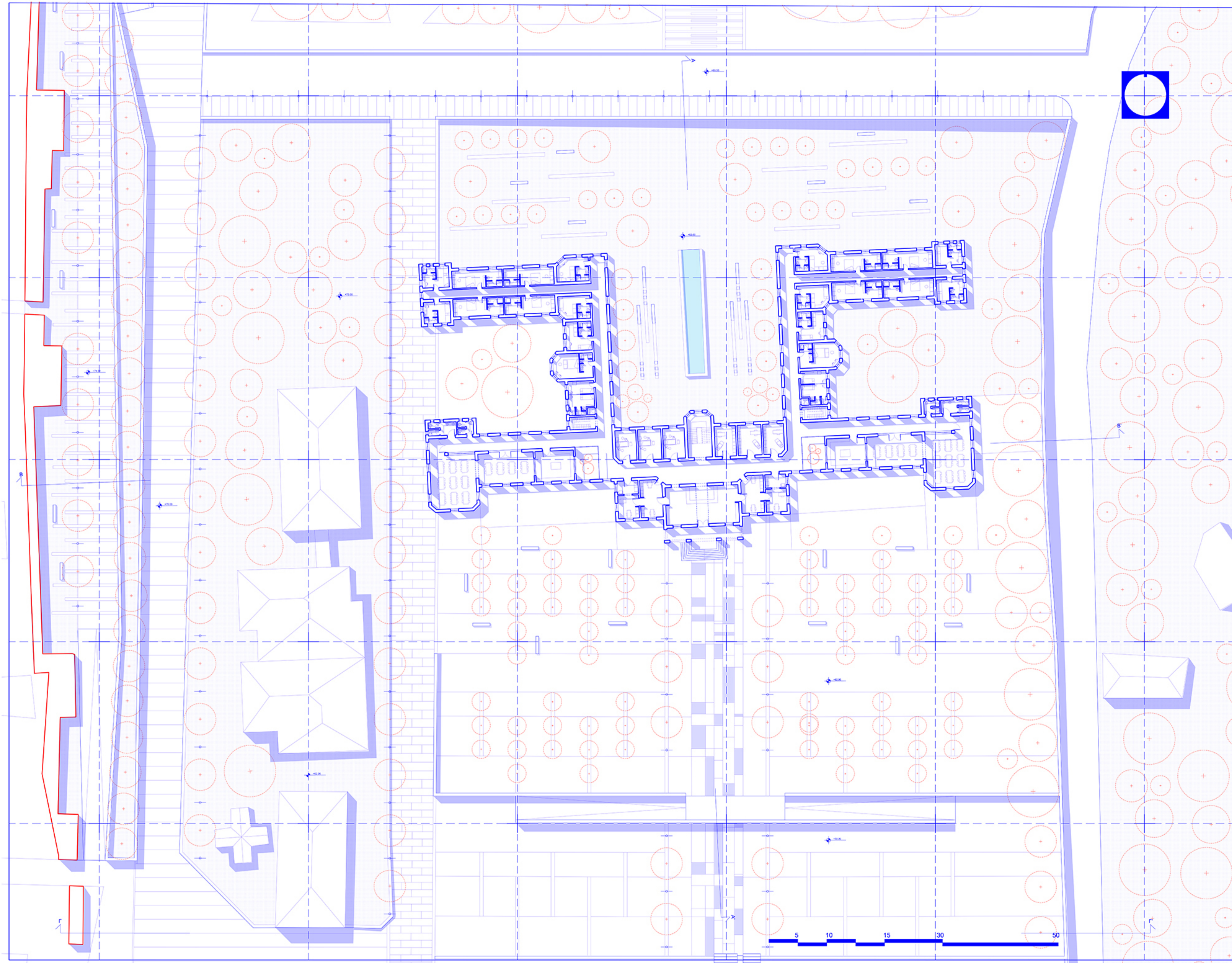

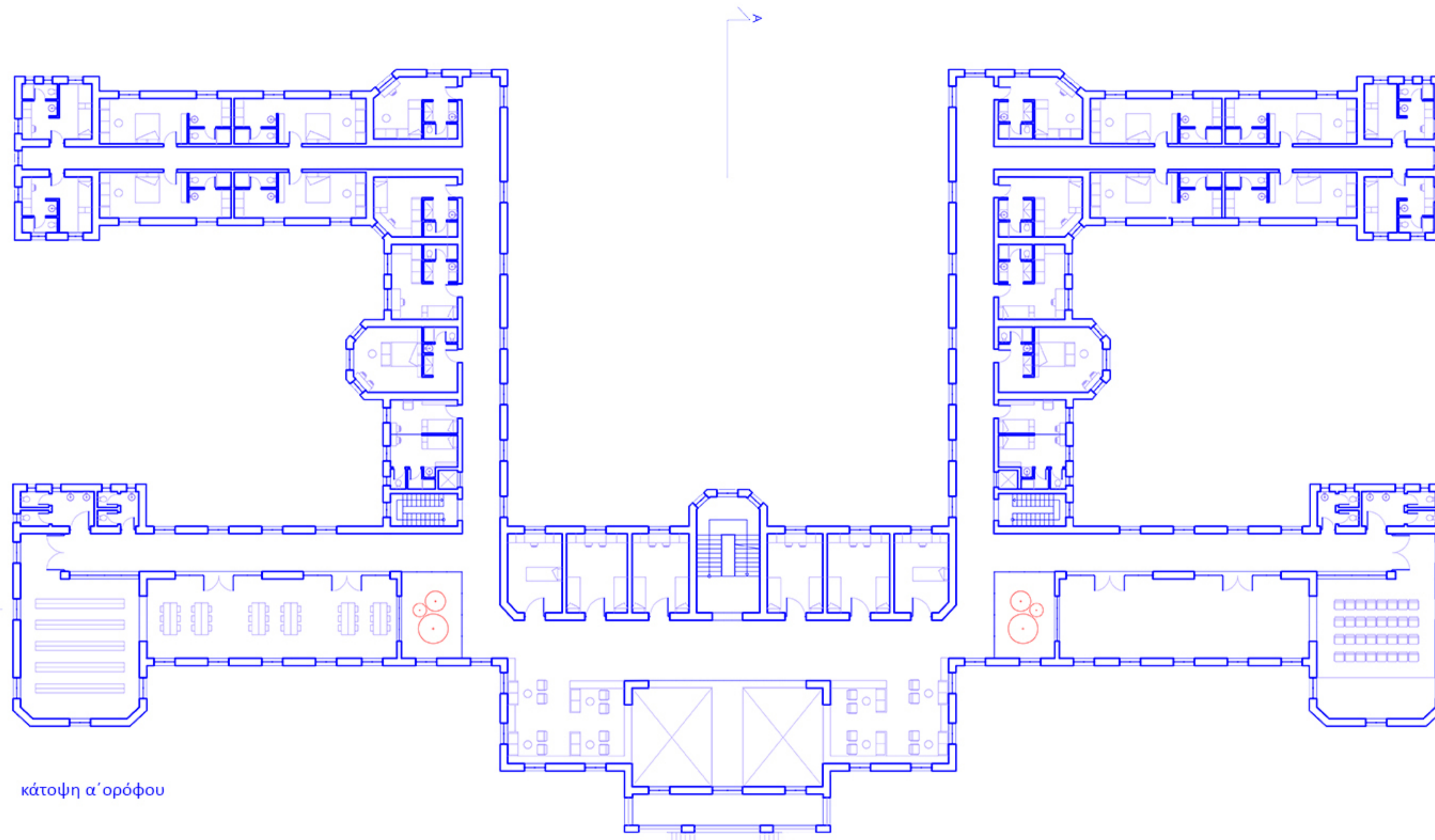
τομή Πασίλυπον

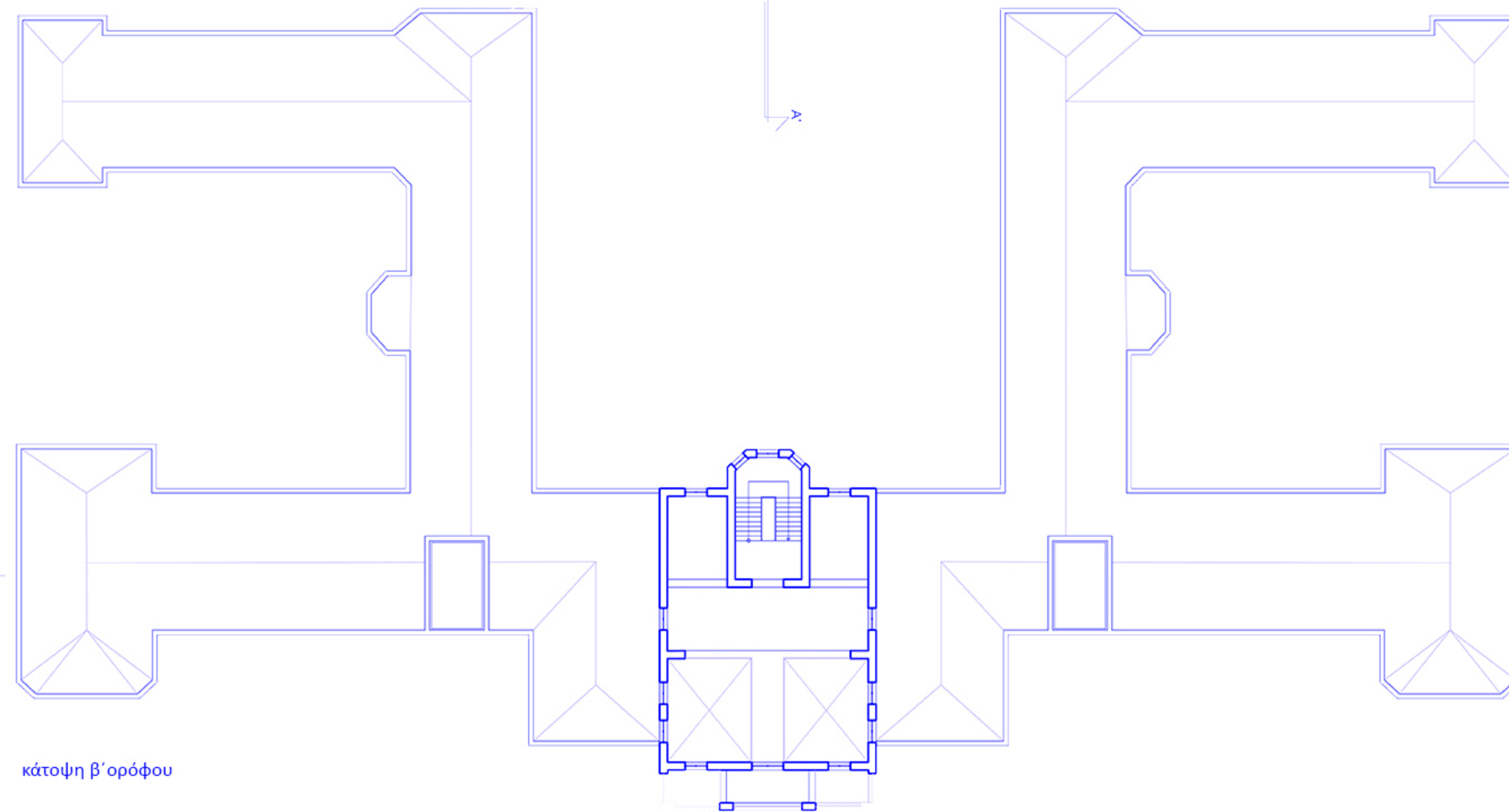
προσθήκες που αφαιρούνται

Το θεραπετήριο κτίστηκε γύρω στο 1900-1901, την περίοδο της μεγάλης οικοδομικής δραστηριότητας της πόλης. Λόγω ασυμβατότητας της χρήσης του με την περιοχή, το νοσοκομείο μετατρέπεται σε ένα θέρετρο αποκατάστασης που στοχεύει στην παύση της λύπης λόγω της απώλειας του θανάτου. Το 'Παυσίλυπον' λειτουργεί σε συνδυασμό με τους κήπους του πασά, τη μονάδα κομποστοποίησης και το κέντρο αποτέφρωσης. Συγκεκριμένα οι χρήστες διαμένουν στο θέρετρο για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, κατά το οποίο αποχωρίζονται τον οικείο τους, συμφιλιώνονται με το ζήτημα του θανάτου και προετοιμάζονται μέσω μιας σωματικής και ψυχολογικής εμπειρίας για τη συνέχεια της ζωής.

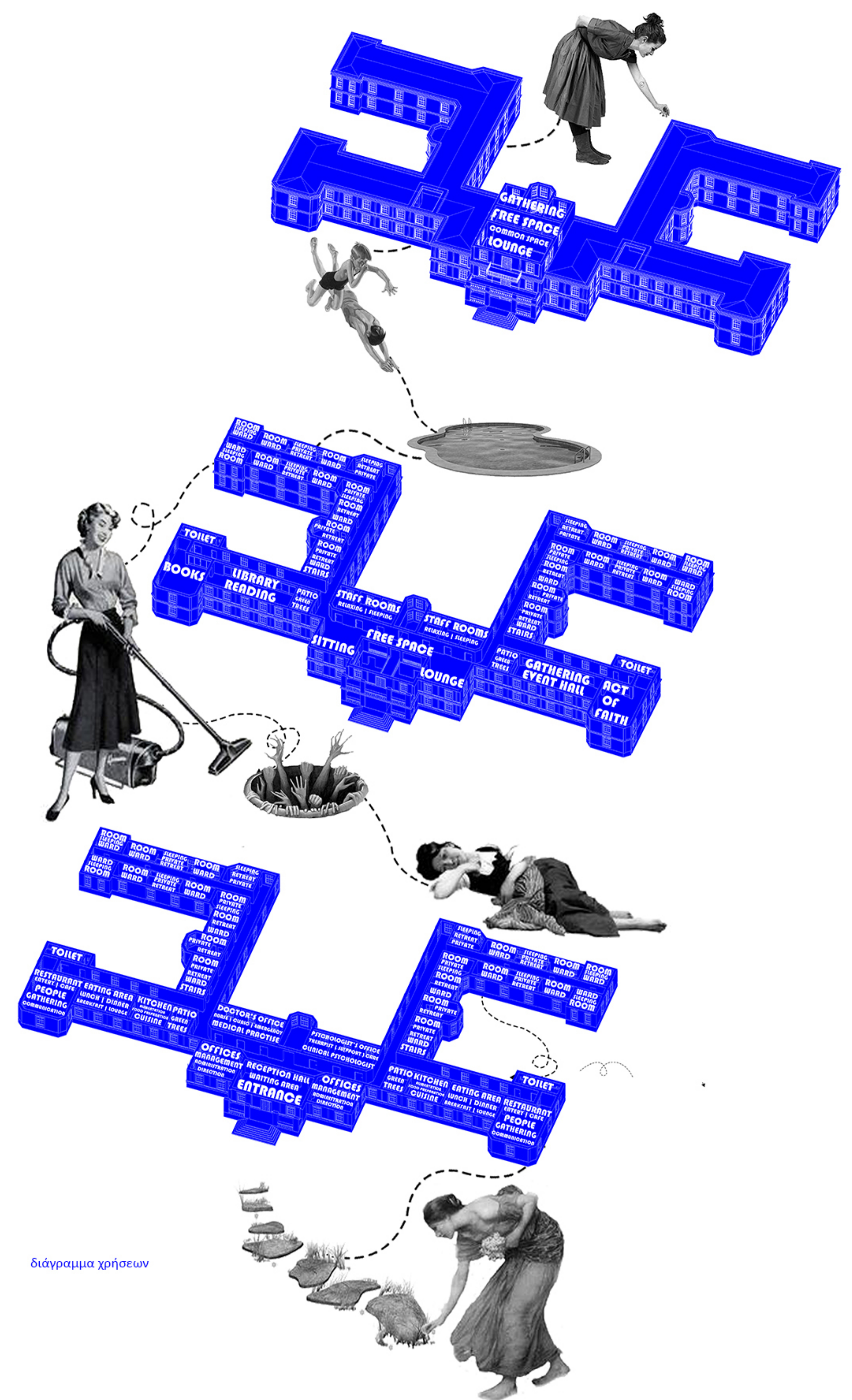

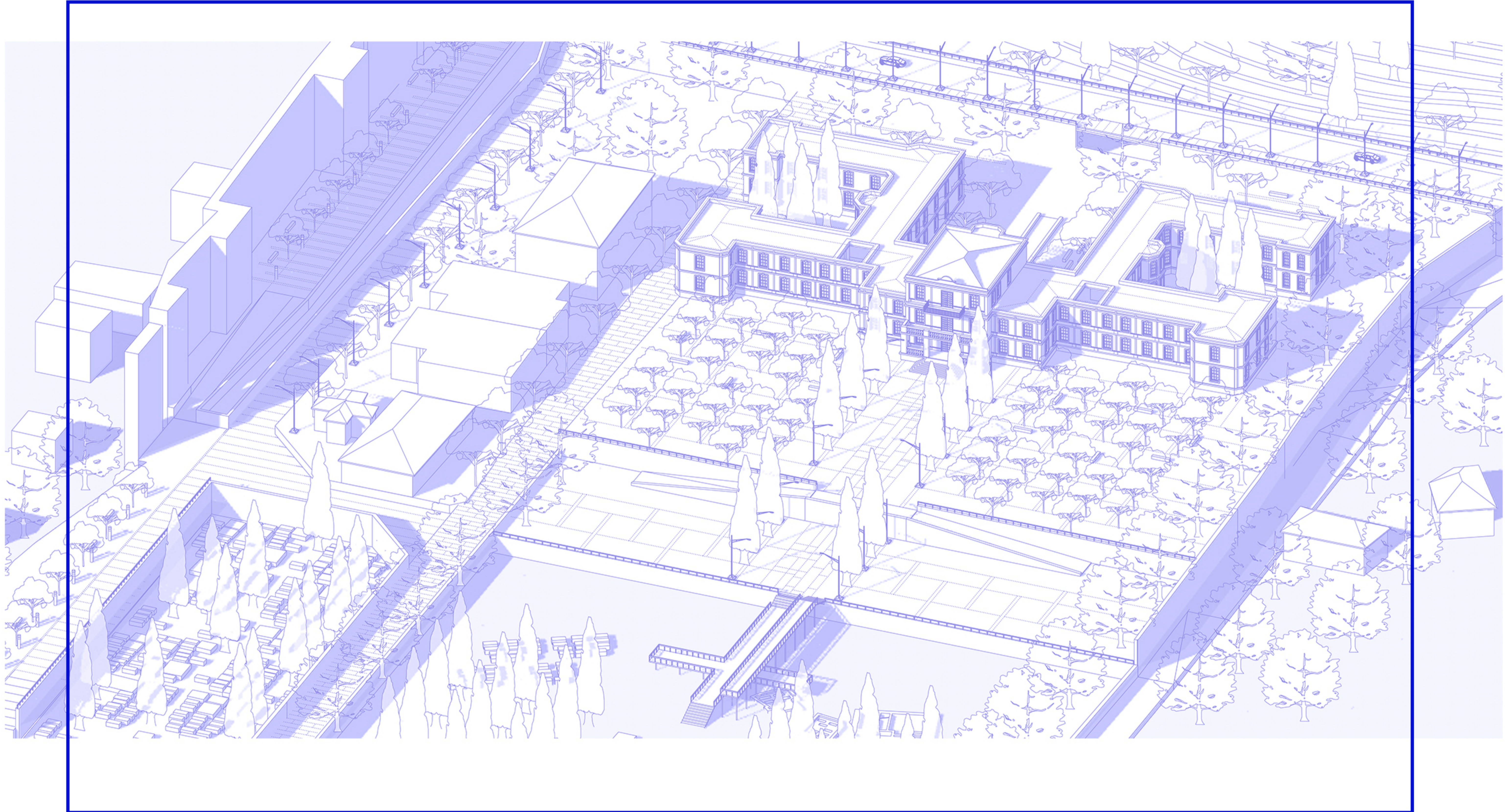
κάτοψη α' ορόφου

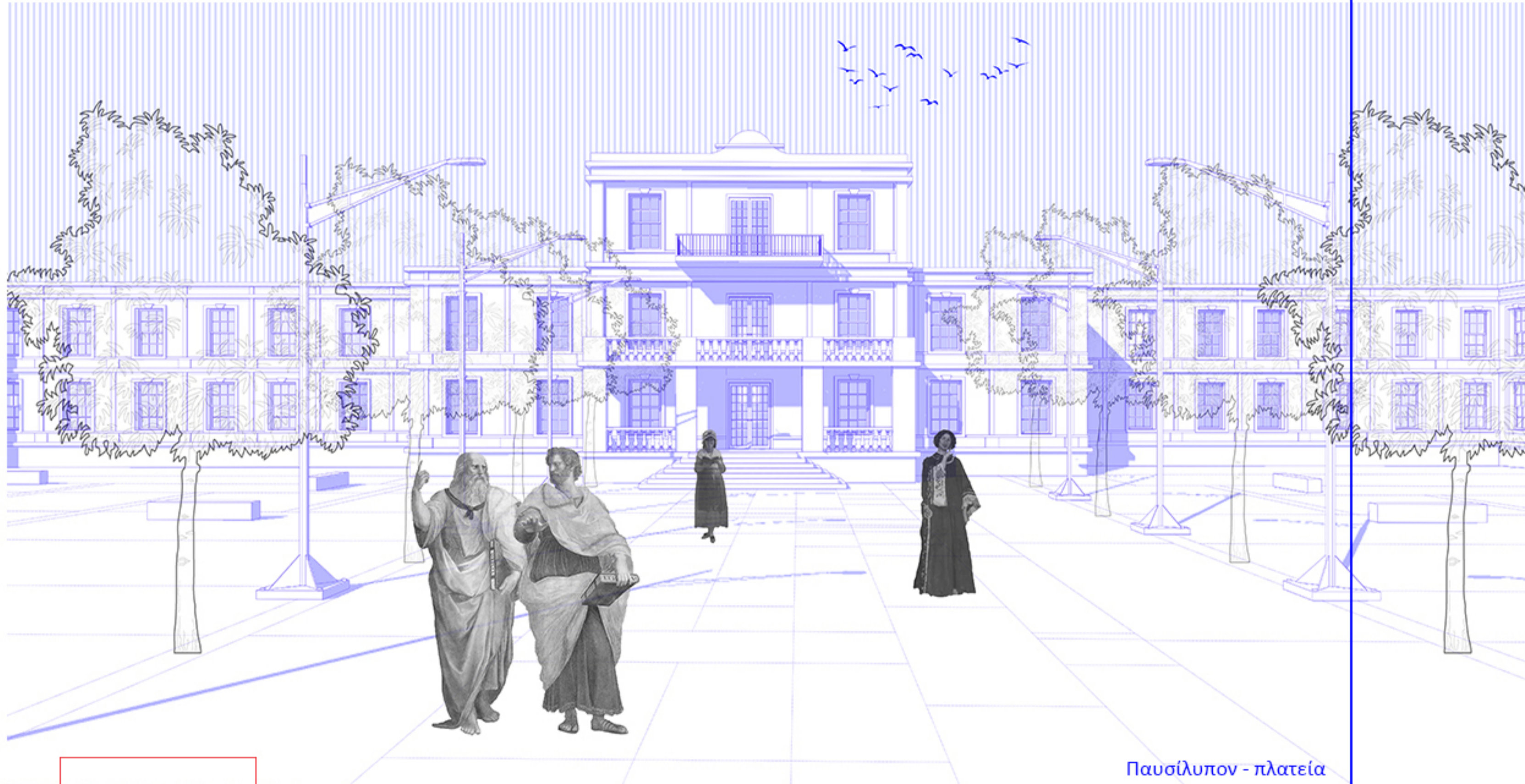
κάτοψη β' ορόφου

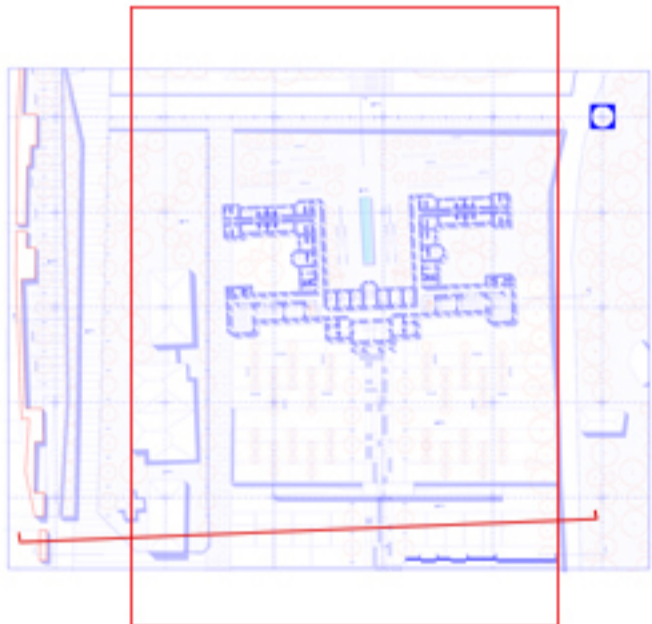
διάγραμμα χρήσεων

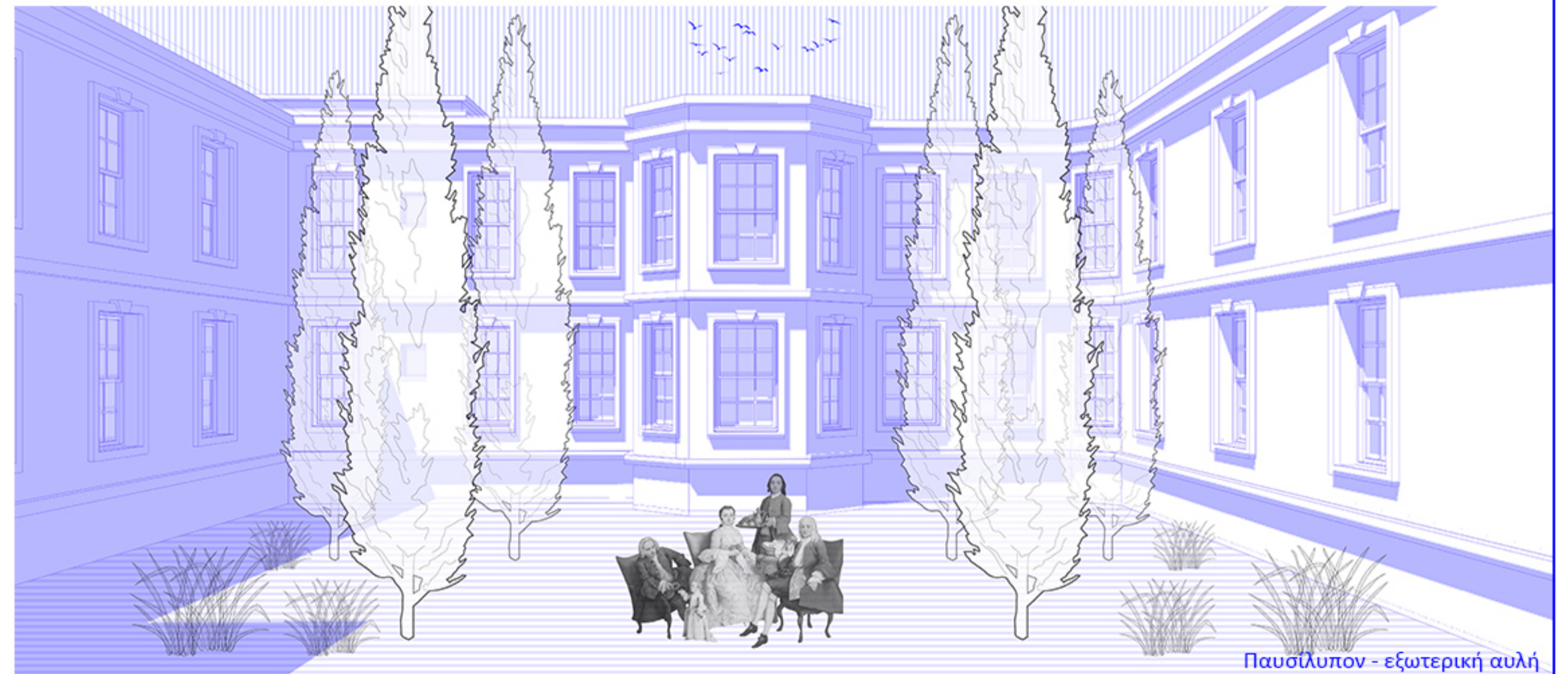
Παυσίλυπον
όψη κλίμακα 1:200 και τρισδιάστατες απεικονίσεις

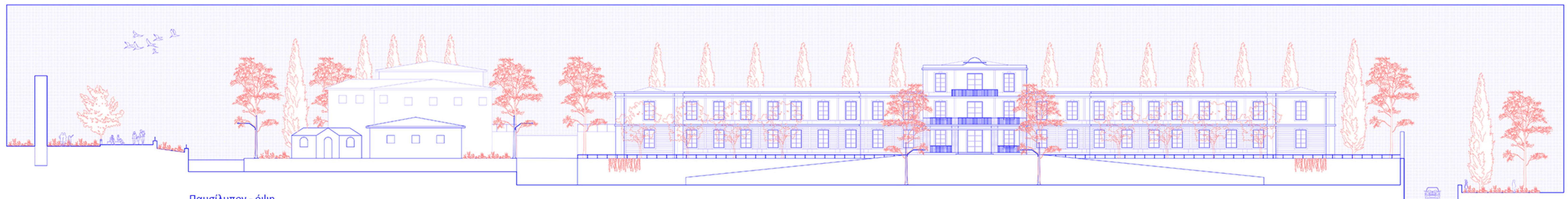
Παυσίλυπον - πλατεία

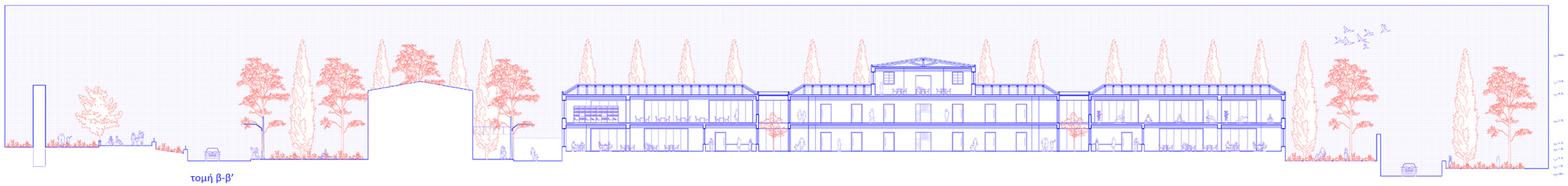
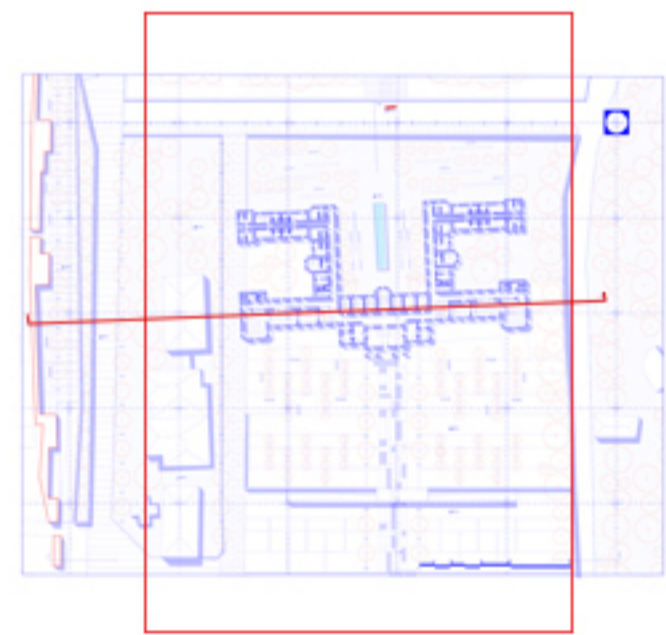
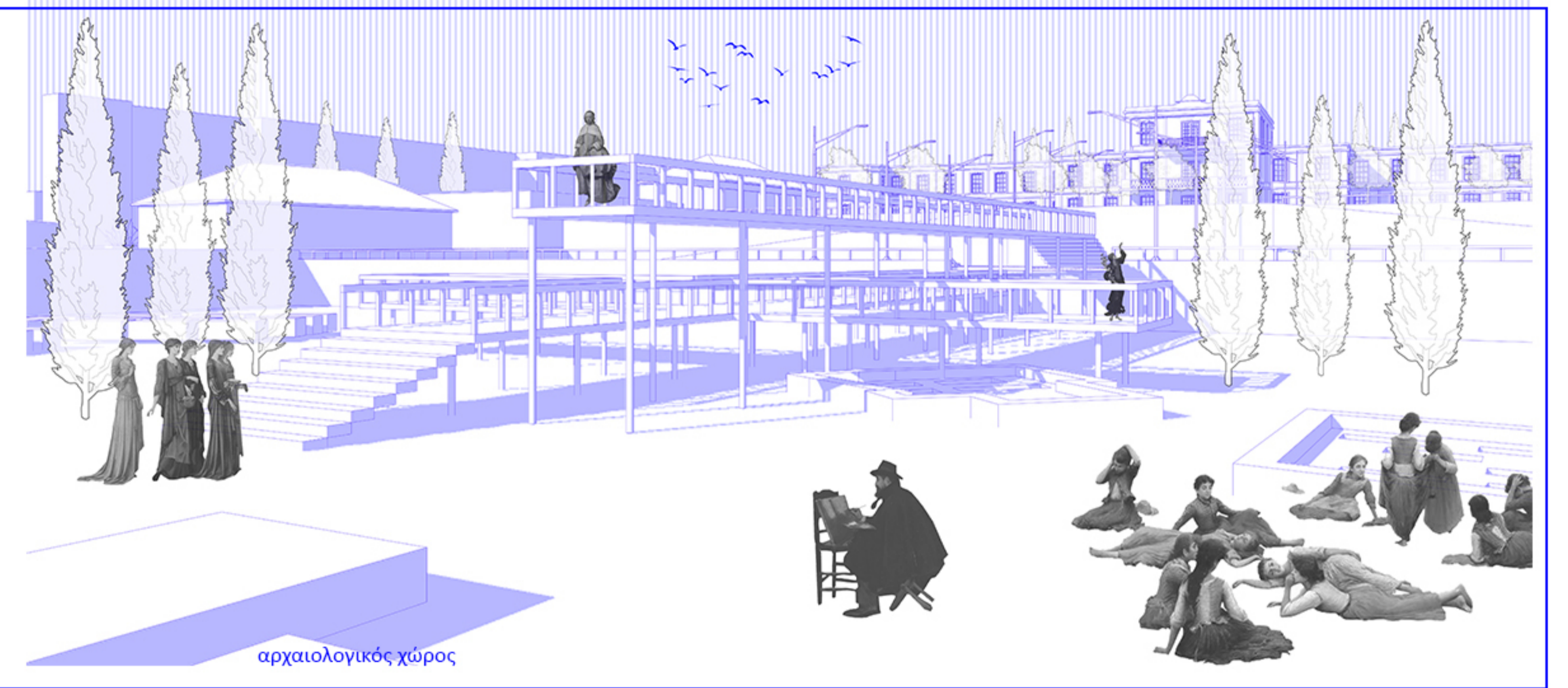
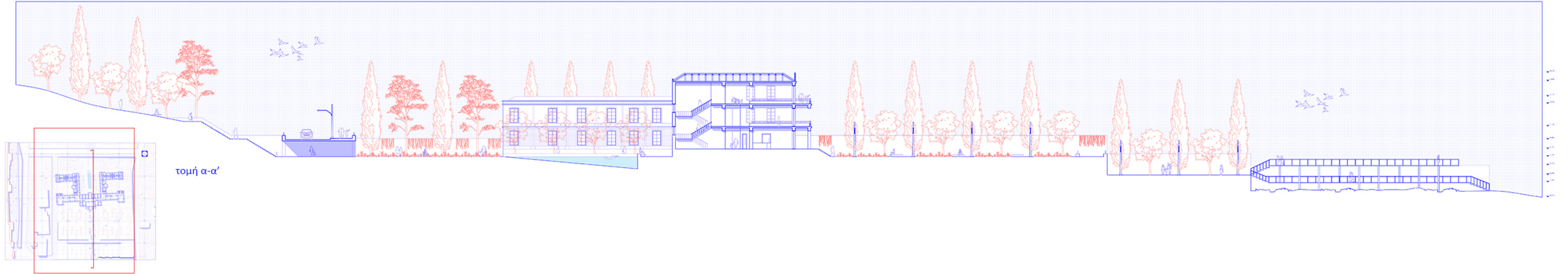
Παυσίλυπον - εξωτερική αυλή

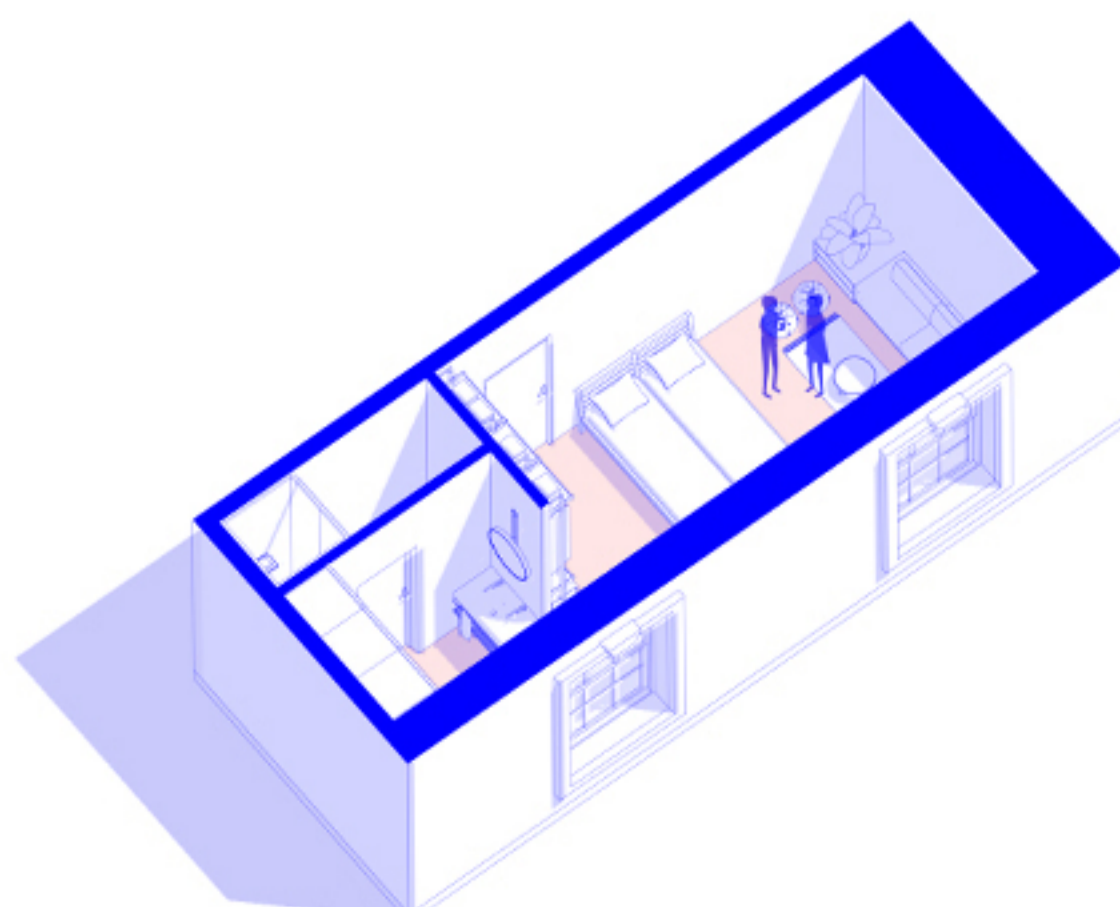
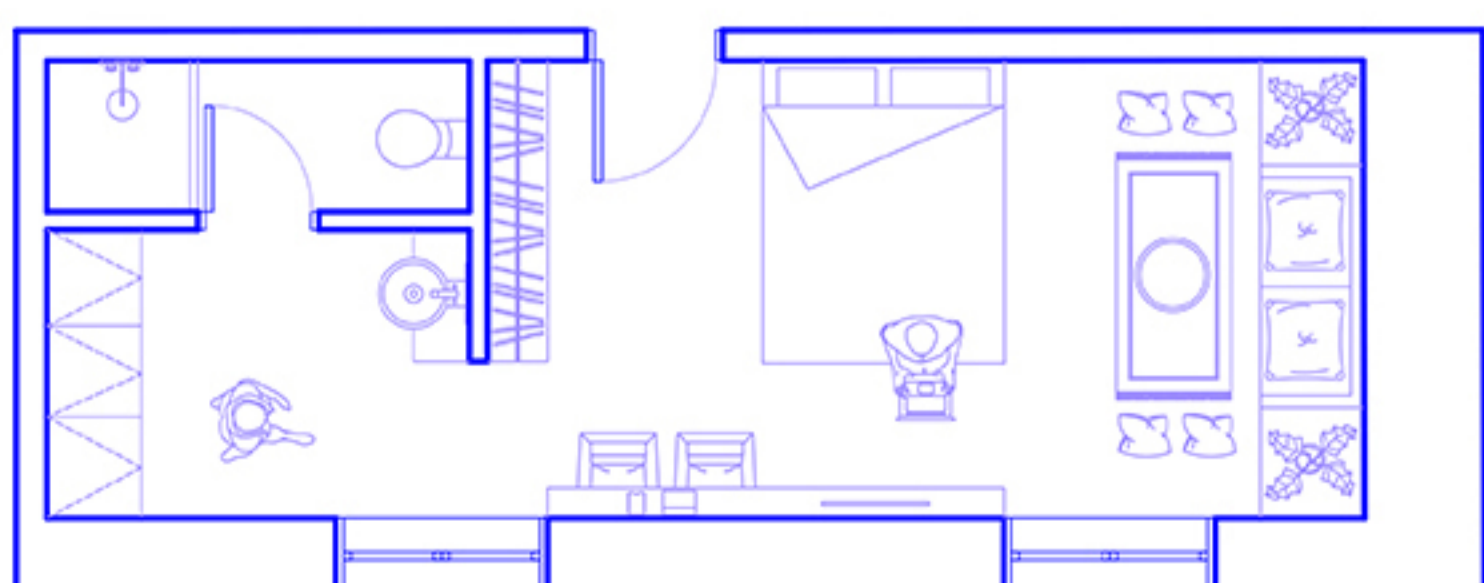
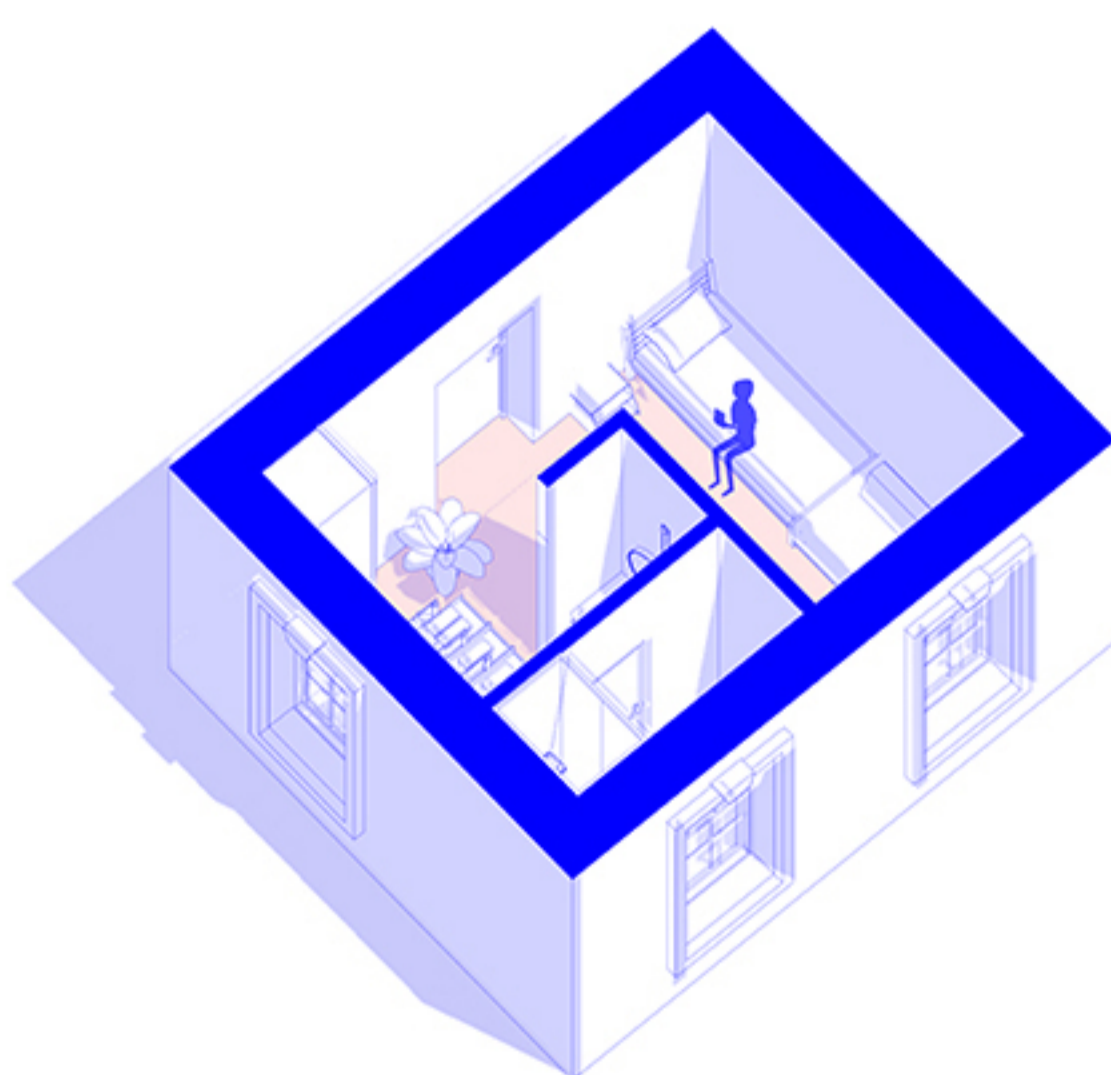
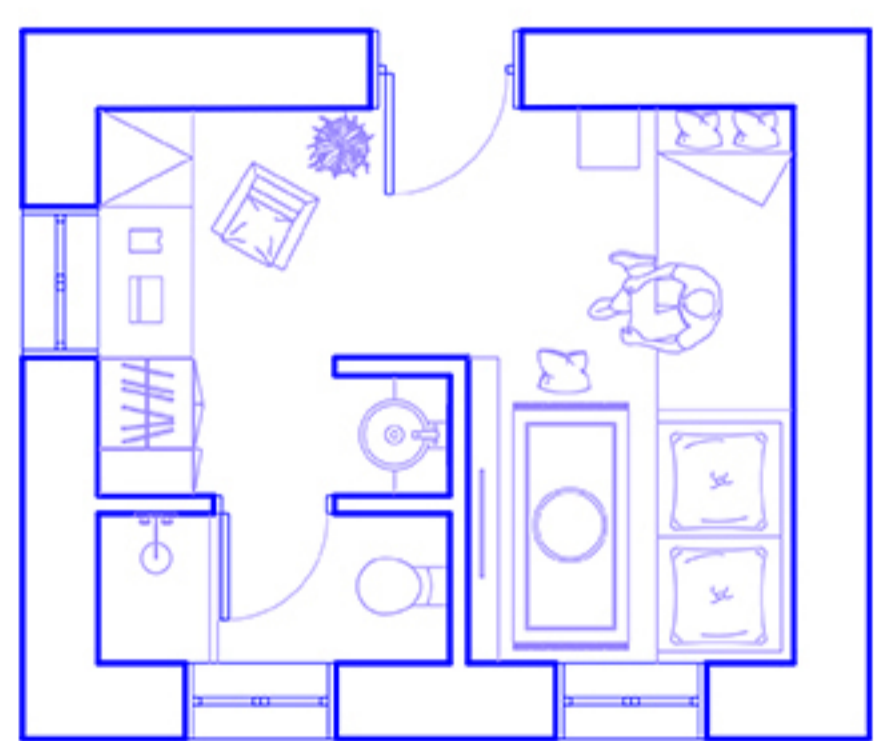
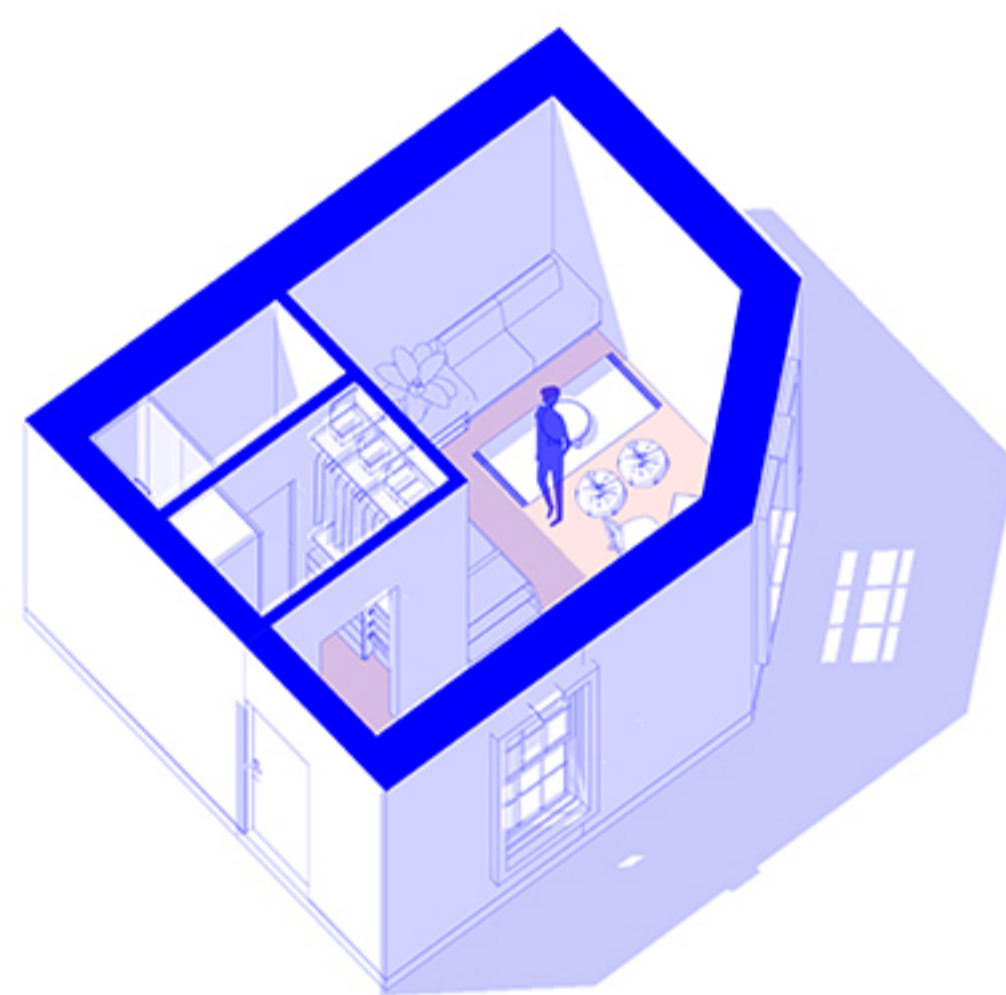
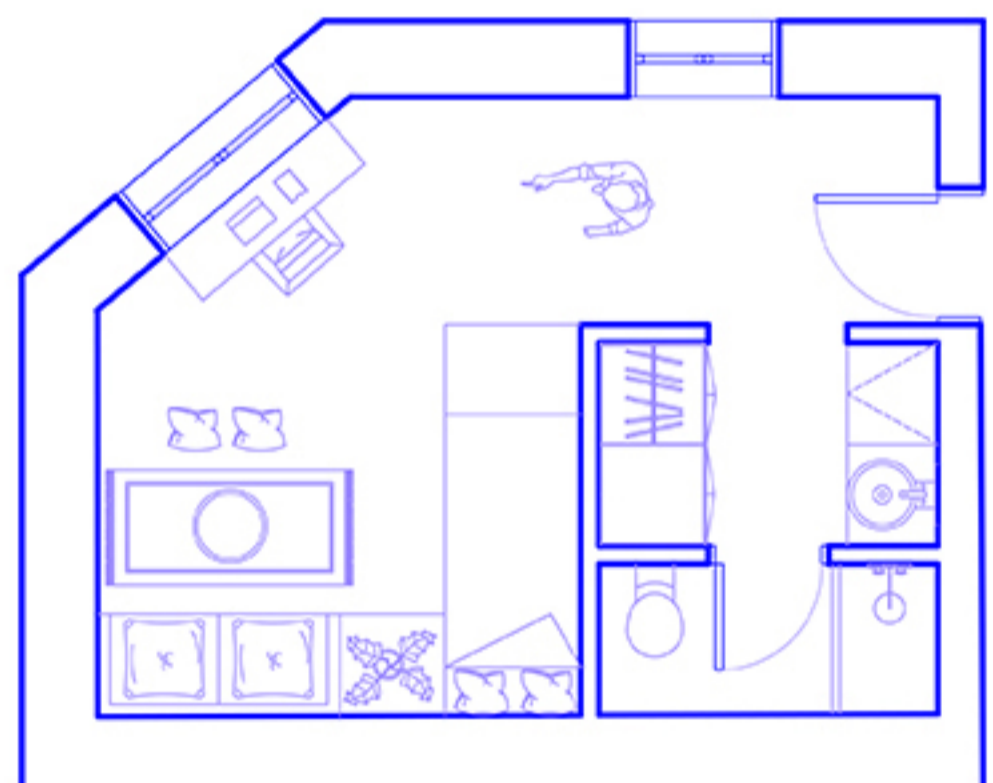
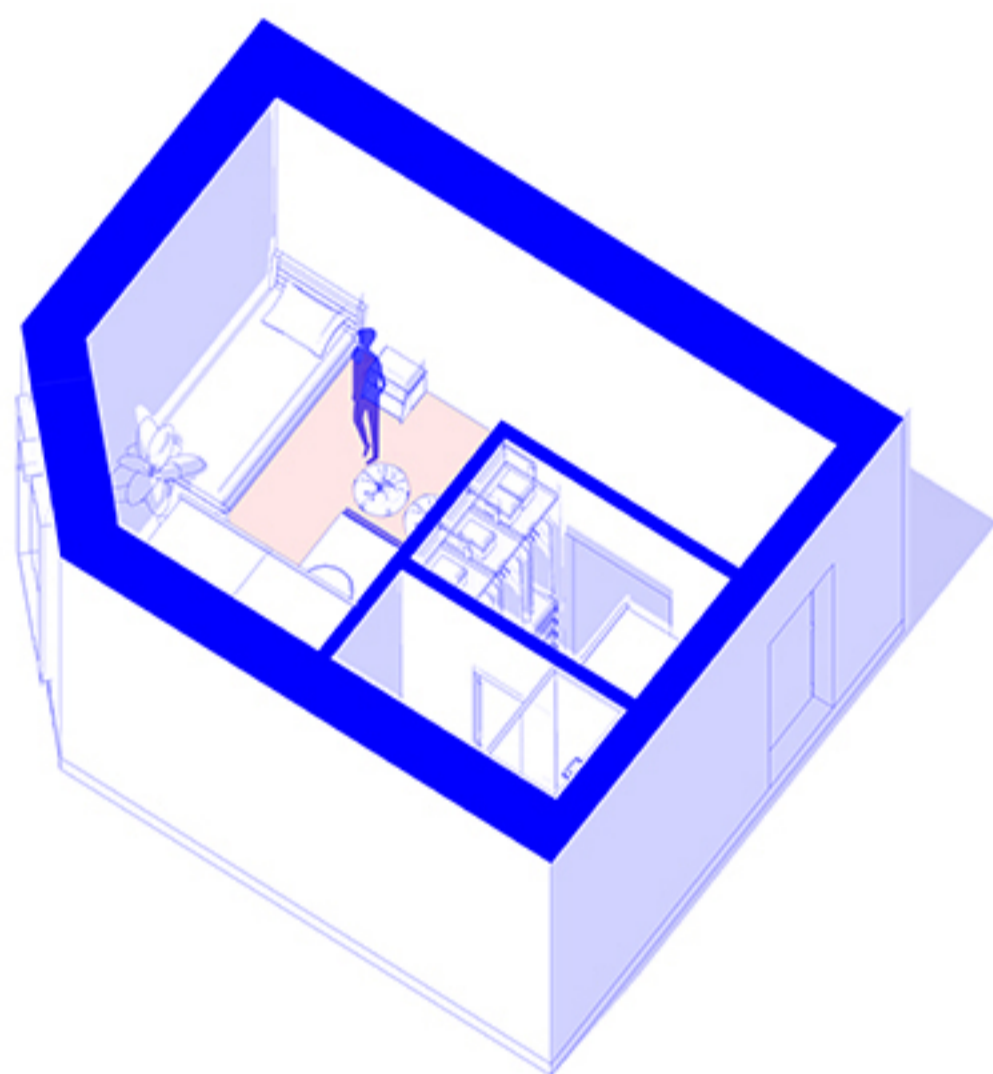
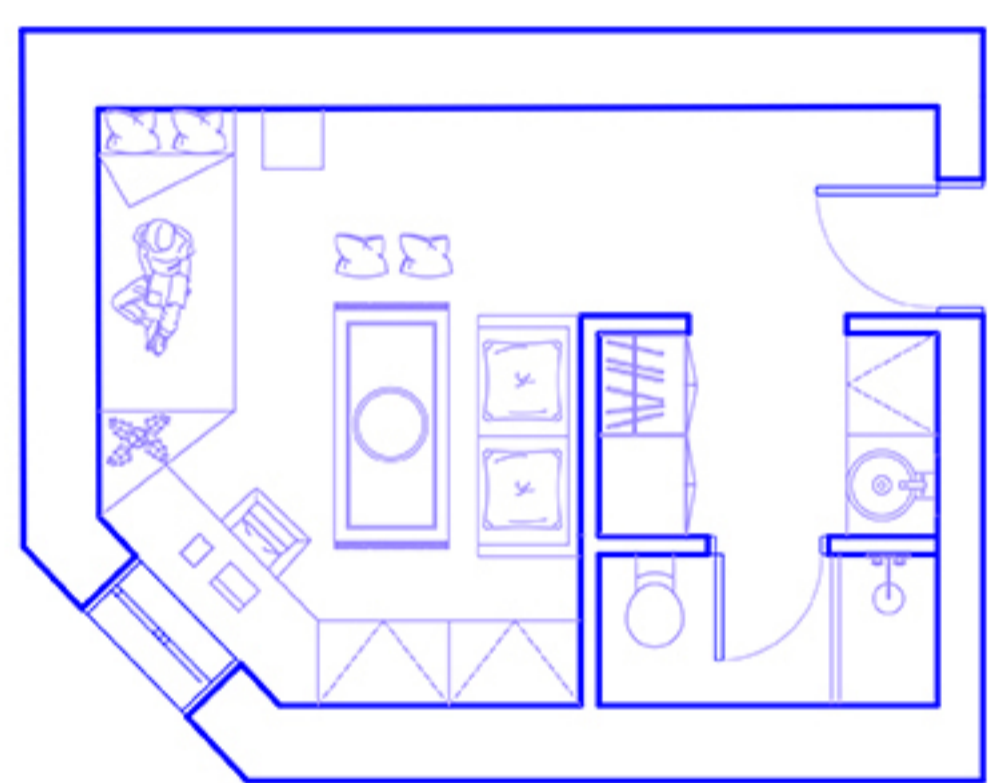
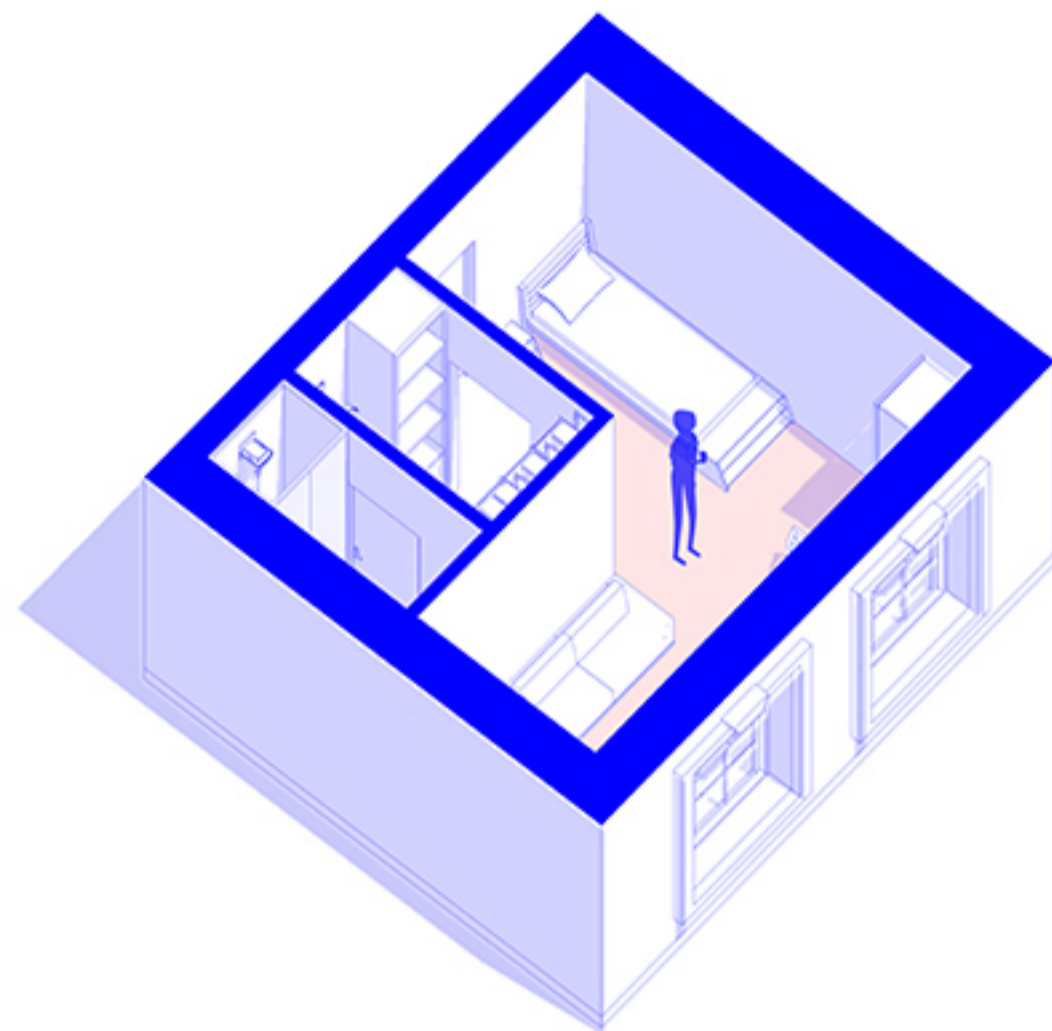
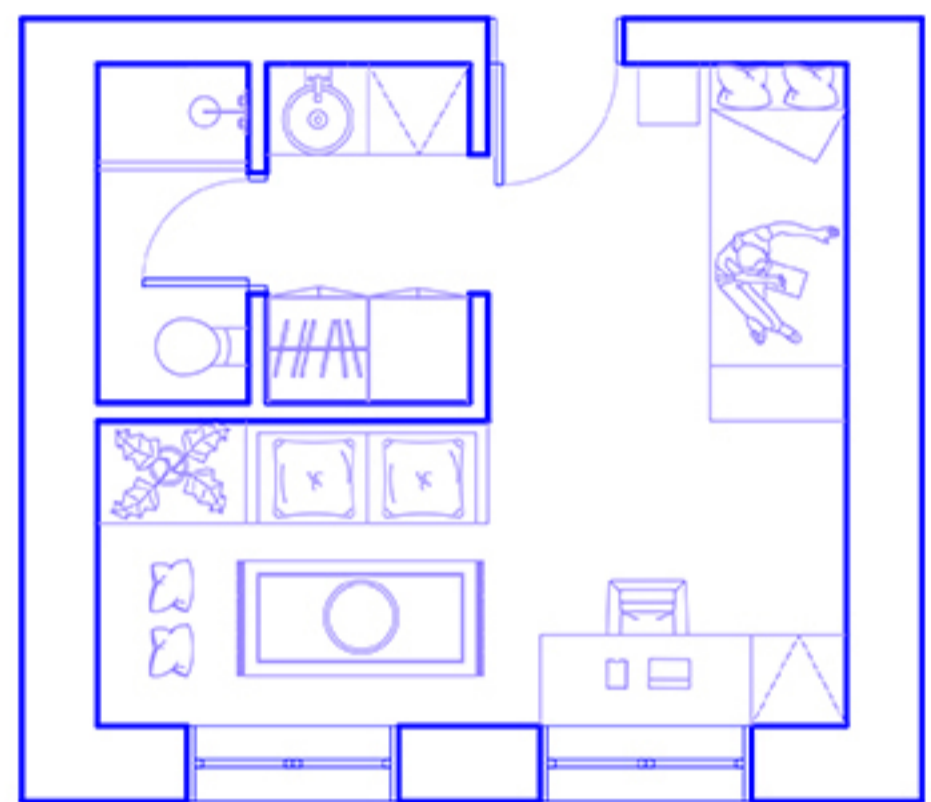
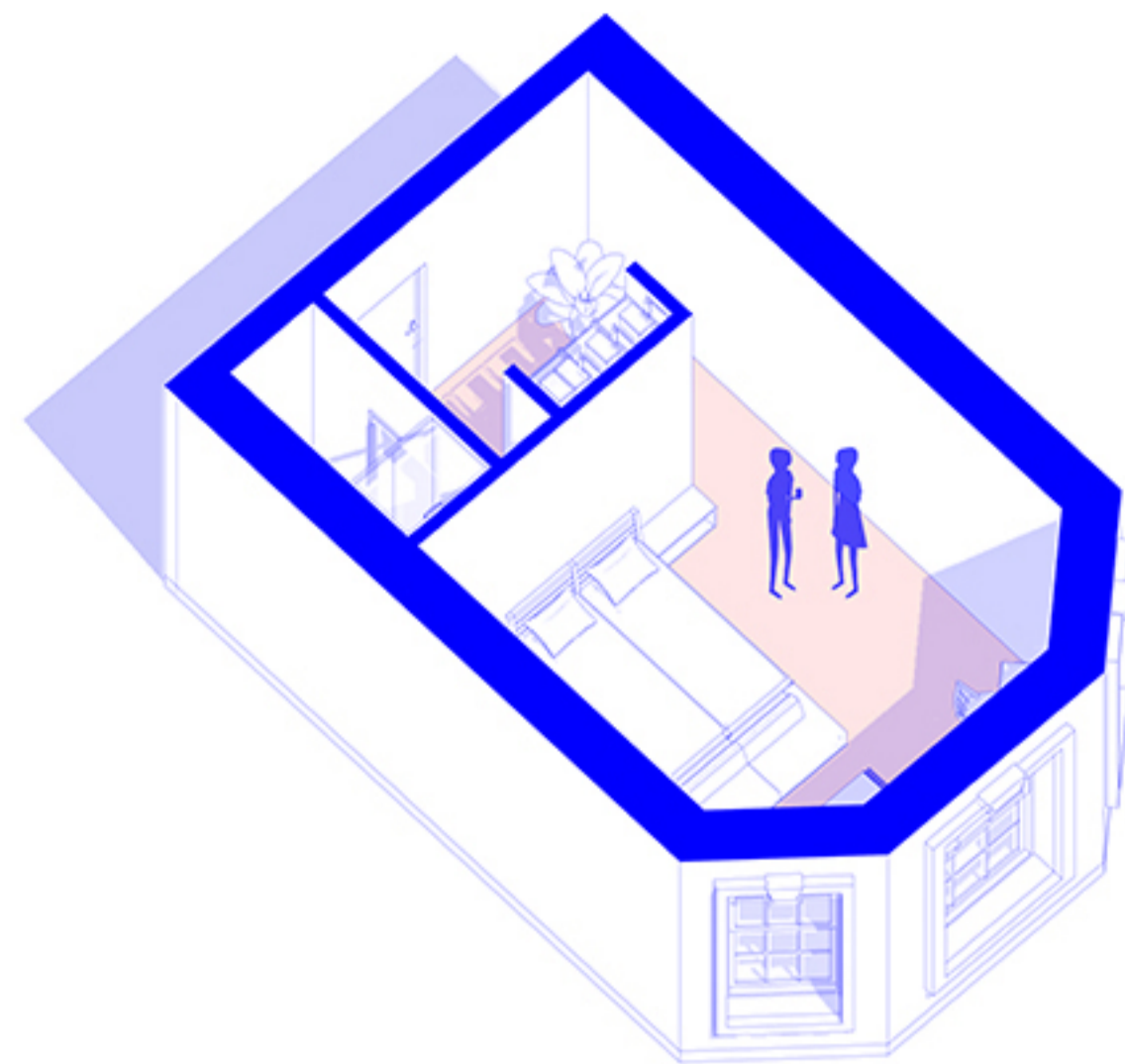
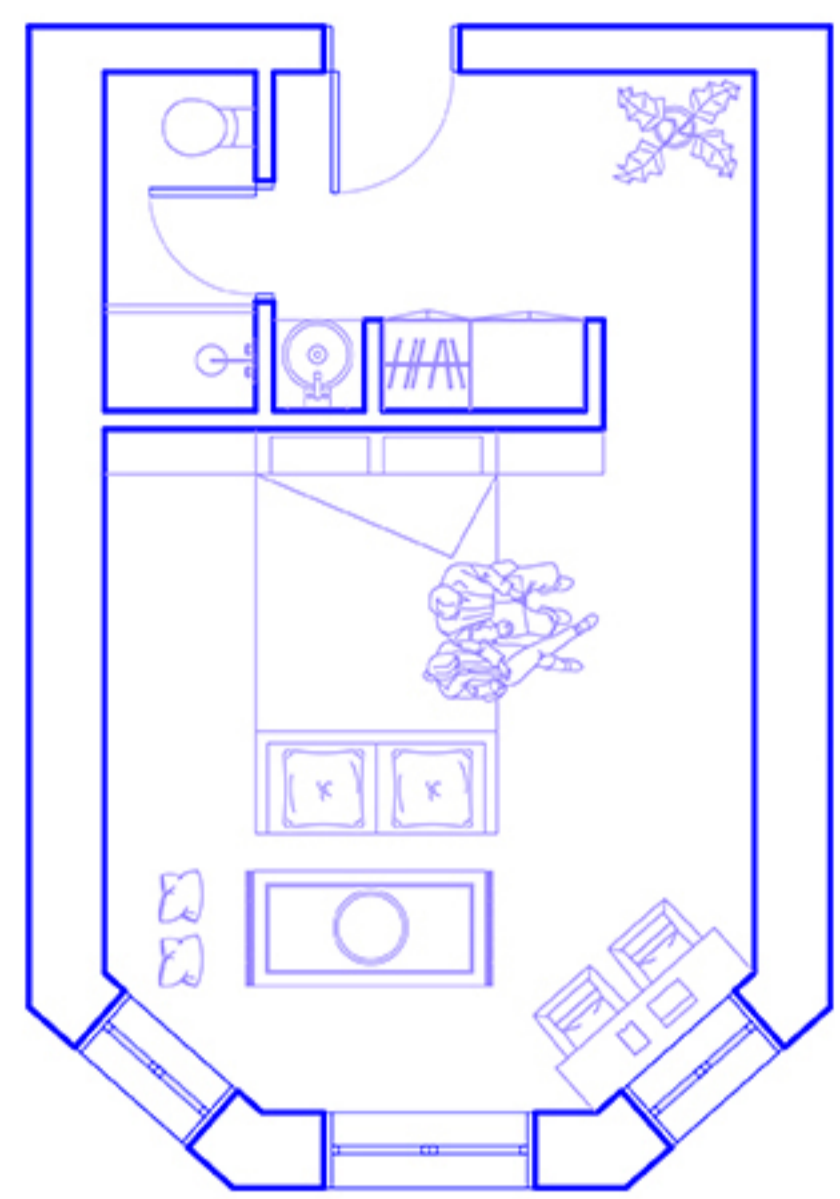
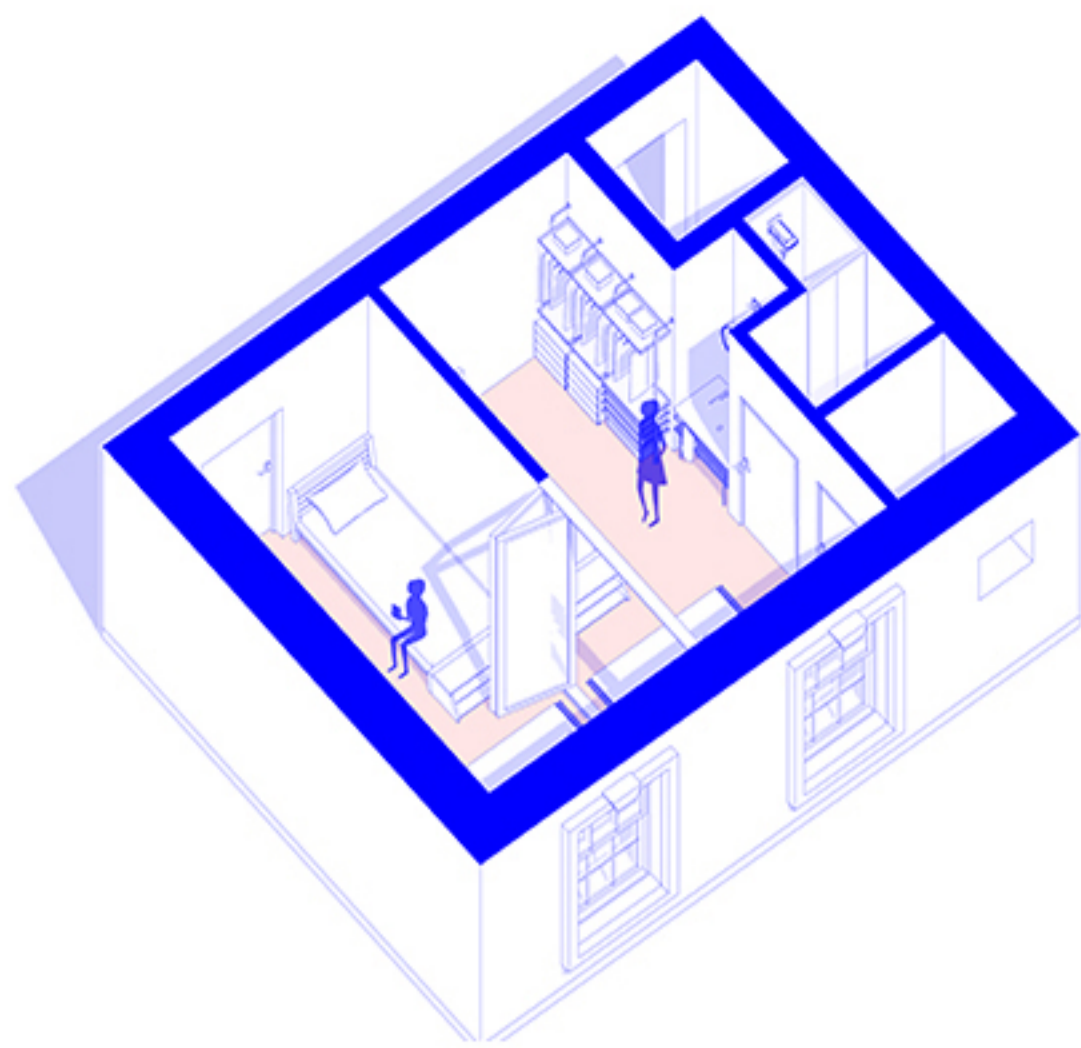
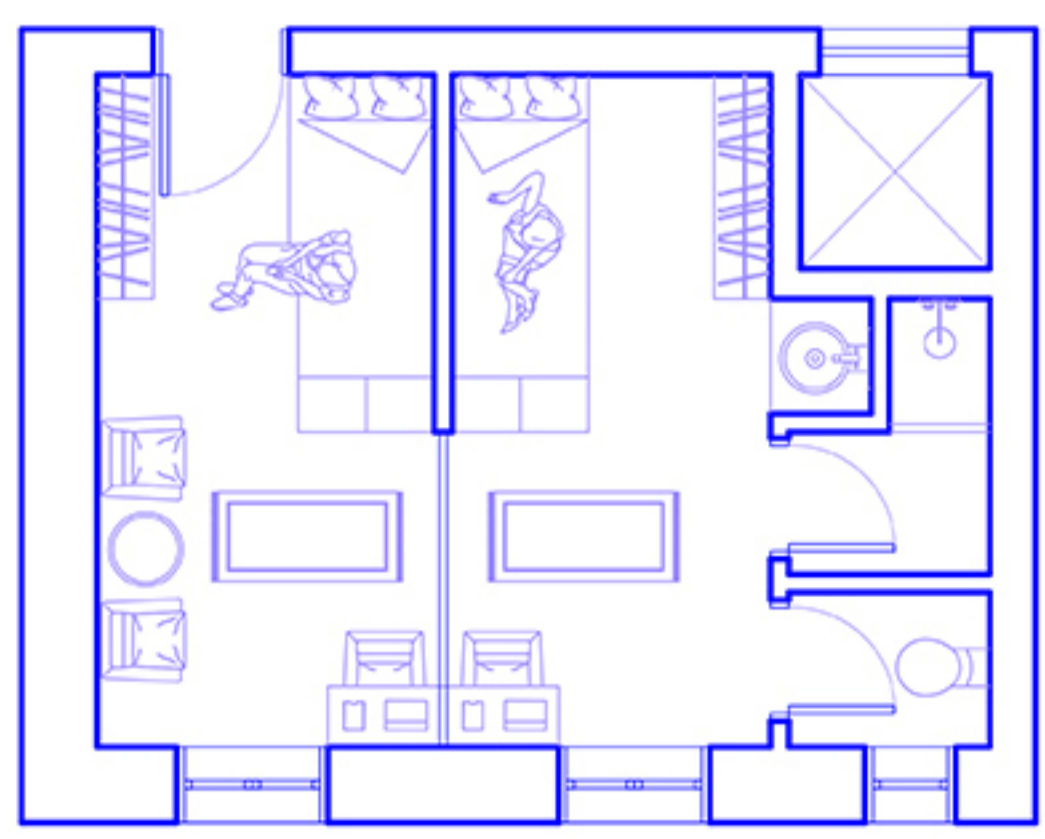
Παυσίλυπον - εξωτερική αυλή

Παυσίλυπον - όψη

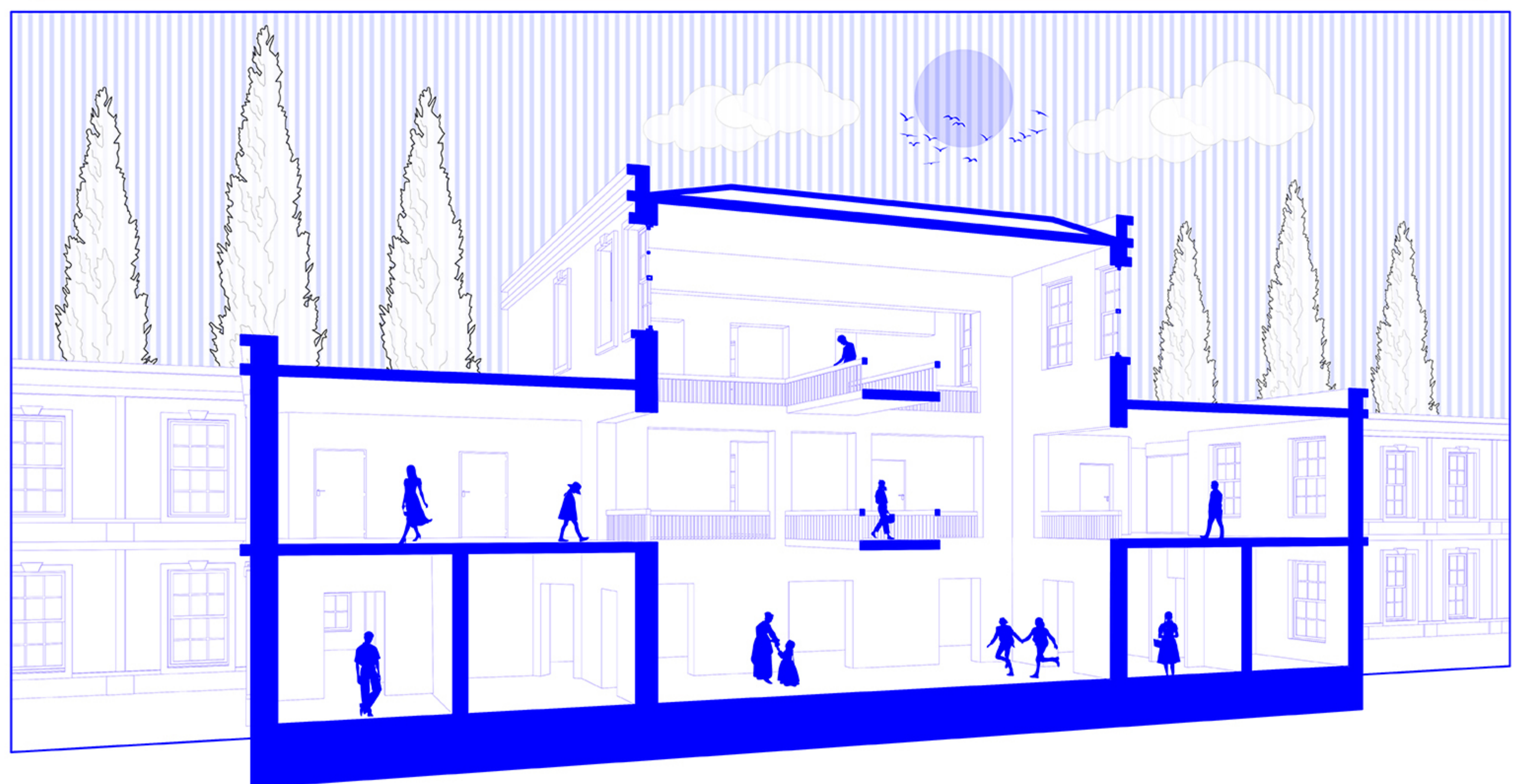
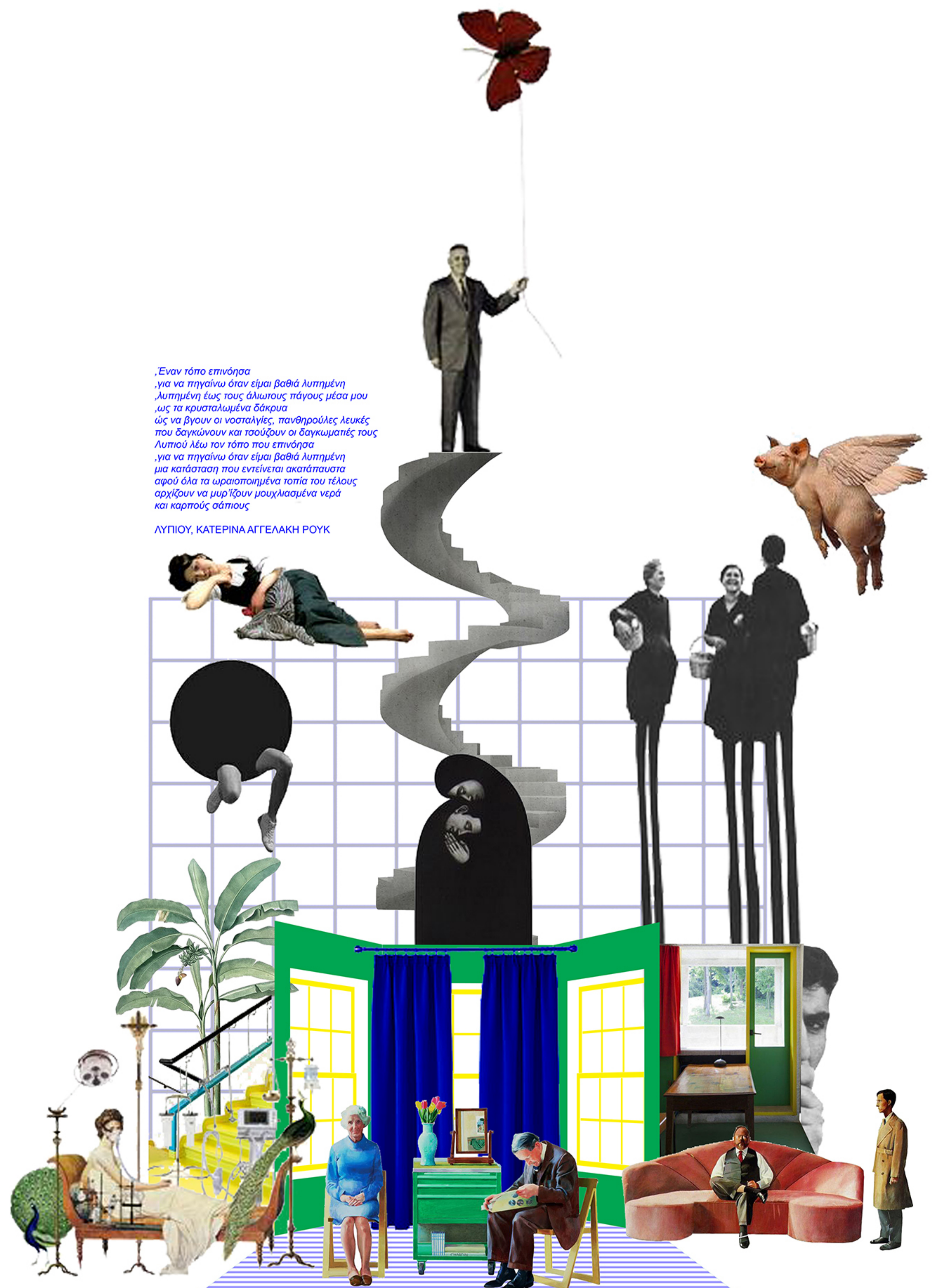

| Τυπολογίες δωματίων κλίμακα 1:50

Έναν τόπο επινόησης
για να πηγαίνω όταν είμαι βαθιά λυπημένη
Λυπημένη έως τους άλυστους πάγους μέσα μου
ως τα κρυσταλισμένα δάκρυα
ως να βγουν οι νασταλιγές, πανθηραίες λευκές
που δαγκώνουν και τσούζουν οι δαγκωματιές τους
Λυπού λέω τον τόπο που επινόησα
για να πηγαίνω όταν είμαι βαθιά λυπημένη
για κατάσταση που εντείνεται ακατάπαυστα
από όλα τα υφαισθησιμμένα τοπία του τέλους
αρχίζουν να μωρίζουν μουχλιασμένα νερά
και καρπούς σάπυς

ΛΥΠΙΟΥ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ ΡΟΥΚ

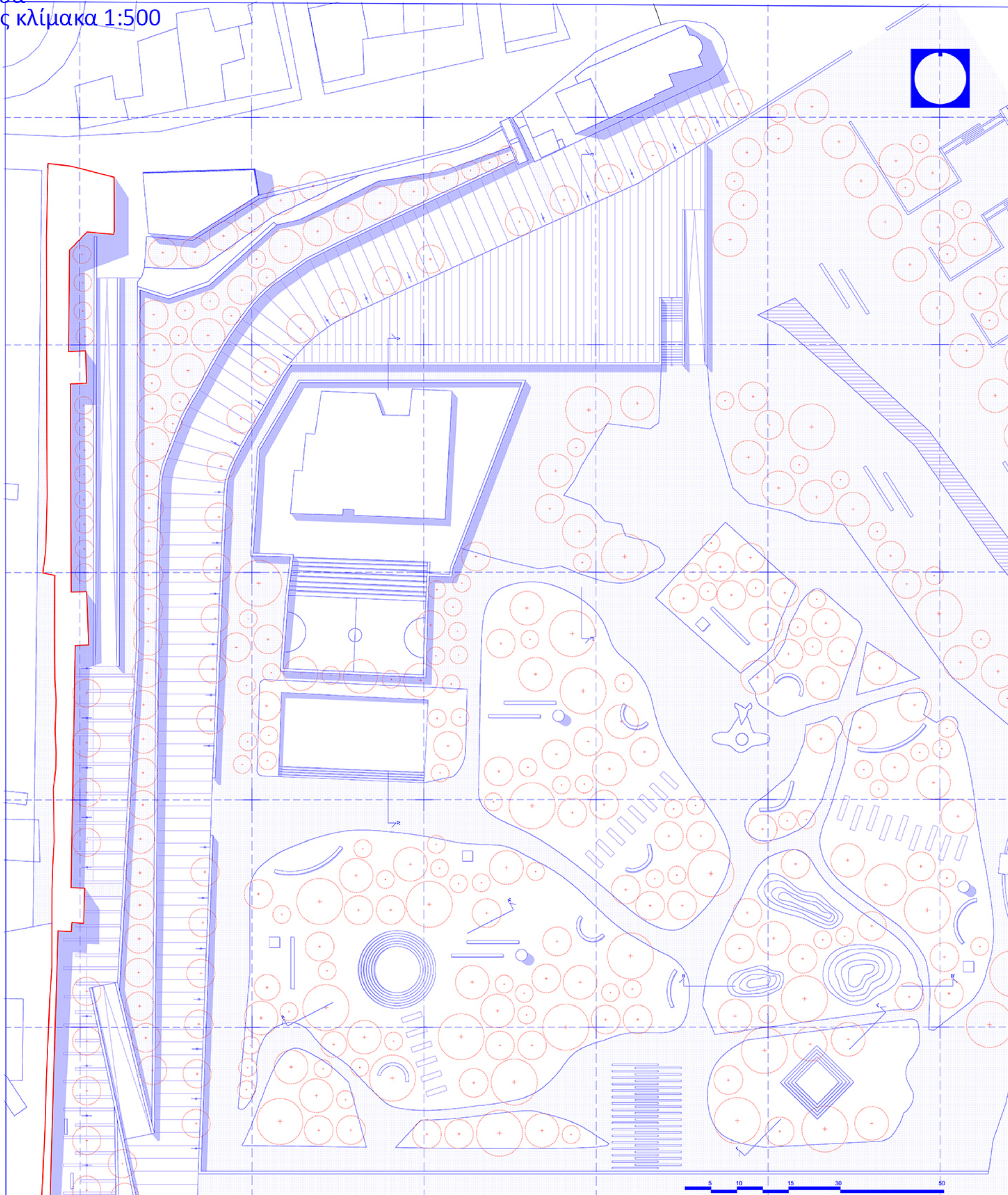
προοπτική τομή | Παισίλυτον

Οι κήποι του Πασά αποτελούν ένα μνημειακό πάρκο που βρίσκεται πίσω από το νοσοκομείο του Αγίου Δημητρίου και η κατασκευή τους ανάγεται γύρω στο 1904. Η ονομασία του πάρκου δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί καθώς δεν υπάρχει κάποια γραπτή μαρτυρία. Θεωρείται όμως ότι υπήρξαν το ησυχαστήριο του Οθωμανού Μεράρχου Σεϊφουλάχ Πασά. Στην πρόταση, η περιοχή λαμβάνει το ρόλο του 'θεραπευτικού' κήπου για το Παυσίλυπον, καθώς επίσης και του ανοιχτού δημόσιου πράσινου χώρου για τους ευρύτερους κατοίκους της περιοχής.

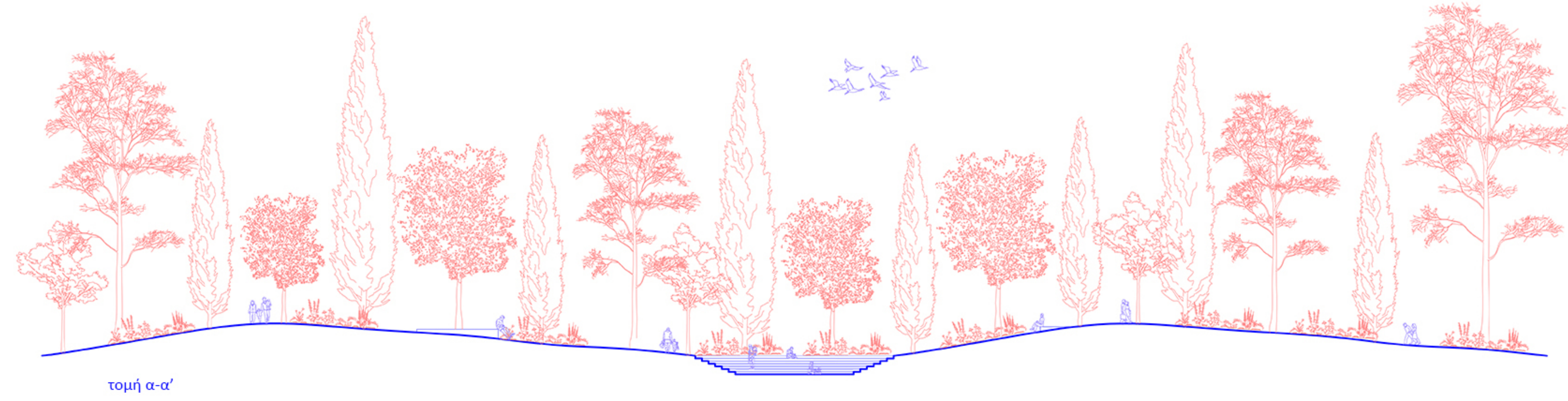
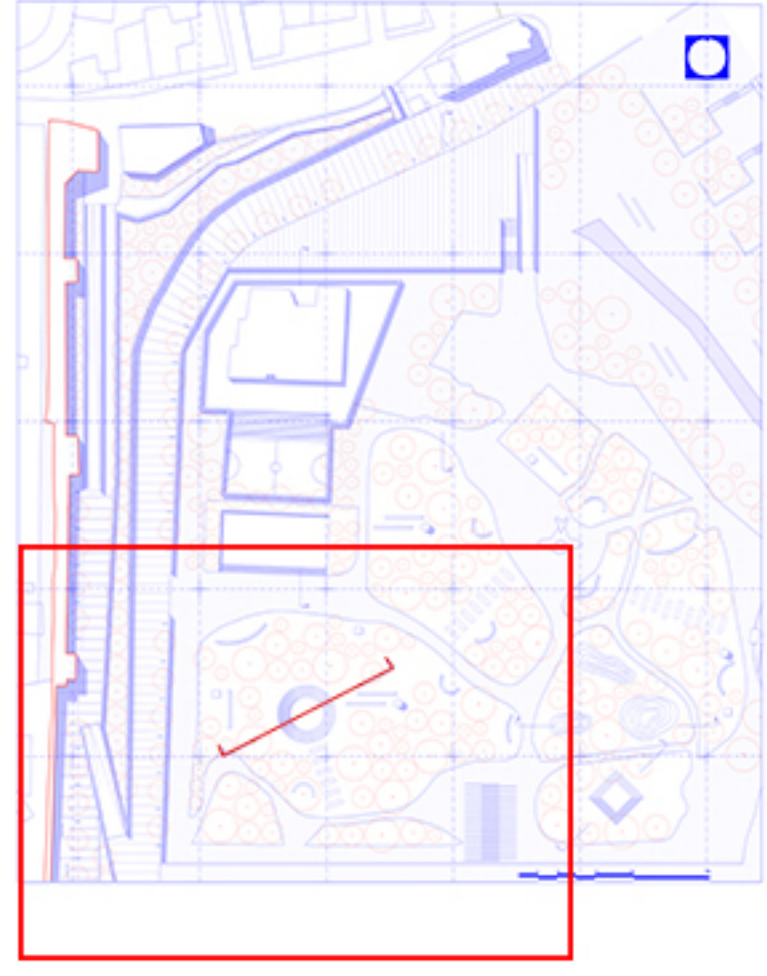
Ο κήπος εκφράζει το Απολλώνιο στοιχείο σε αντιδιαστολή με το Διονυσιακό στοιχείο του δάσους που βρίσκεται ακριβώς δίπλα, ταυτίζεται με τον παράδεισο της Εδέμ, την ισορροπία, την αρμονία και την οργάνωση. Οι καμπύλες διαδρομές αποδίδουν την εικόνα του Ουράνιου θόλου, ο κύκλος αποδίδει την αέναη ζωή και τα παραπάνω σε συνδυασμό δημιουργούν μια ενταία αντιληπτική δομή.

| Κήποι του πασά
σχέδιο ένταξης κλίμακα 1:500

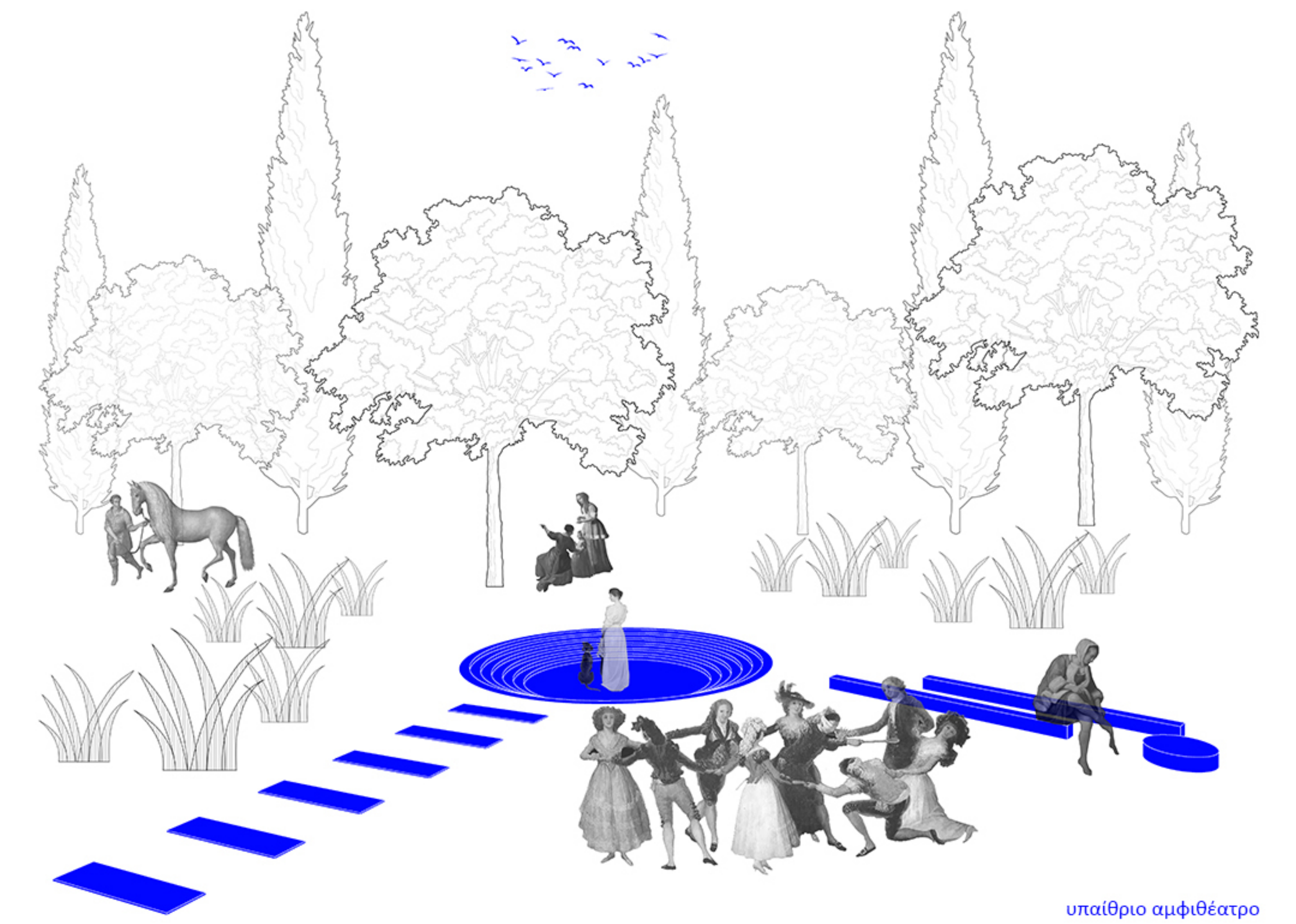

| Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

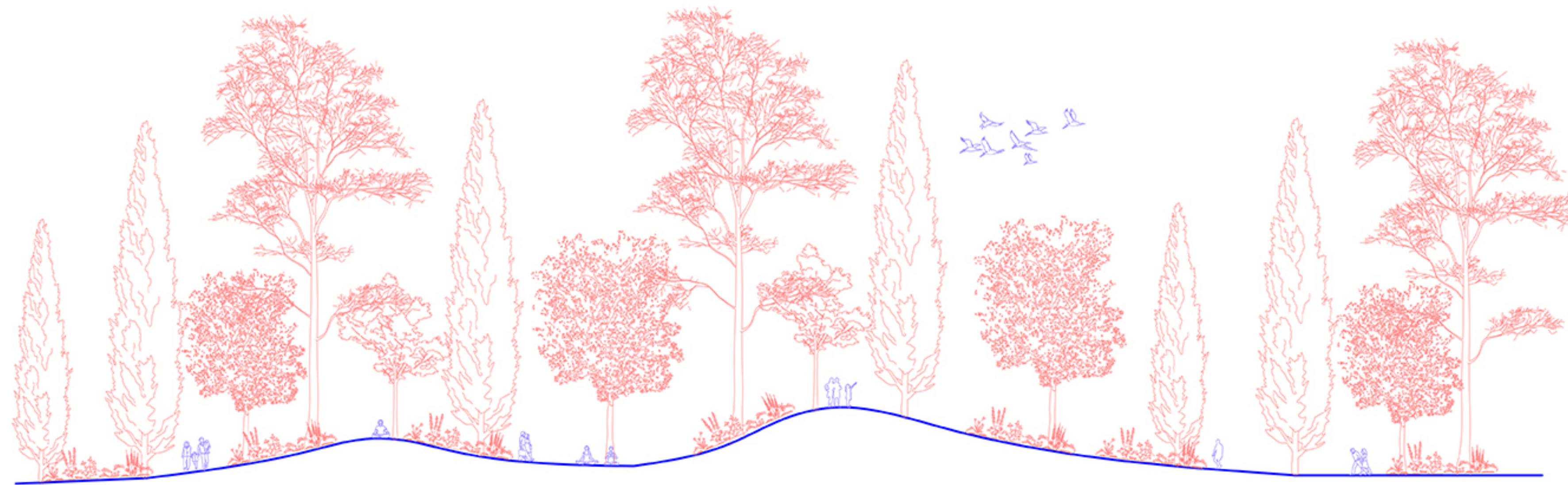
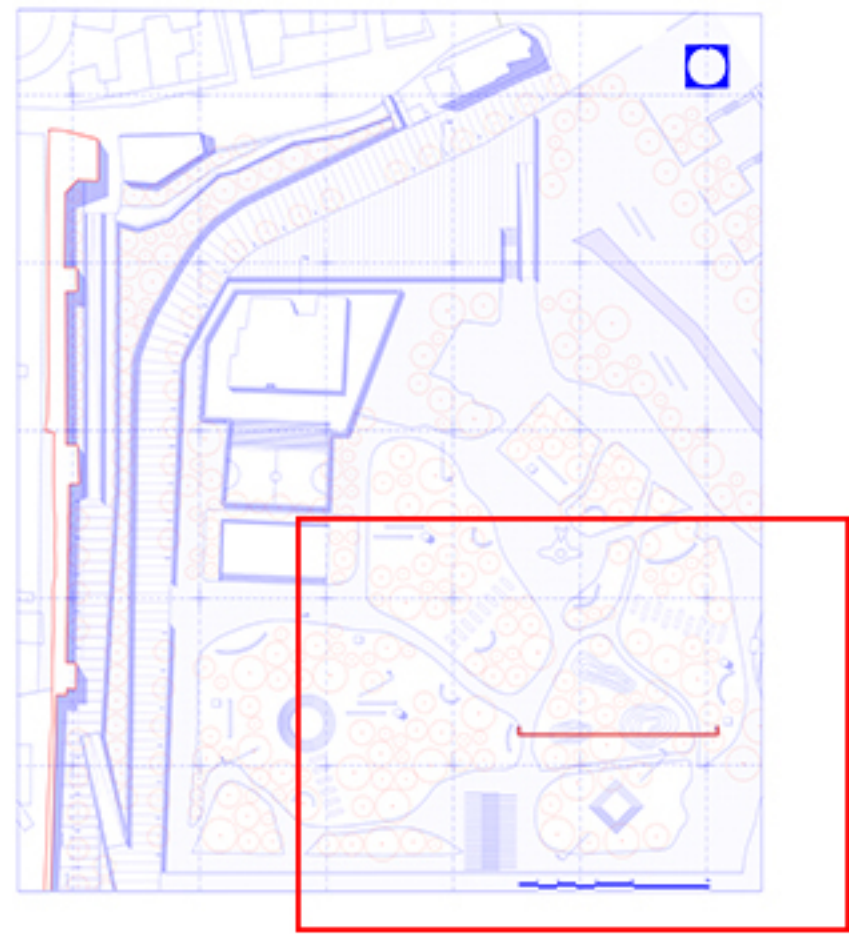
Κήποι του πασά
τομές κλίμακα 1:200 και τρισδιάστατες απεικονίσεις

τομή α-α'

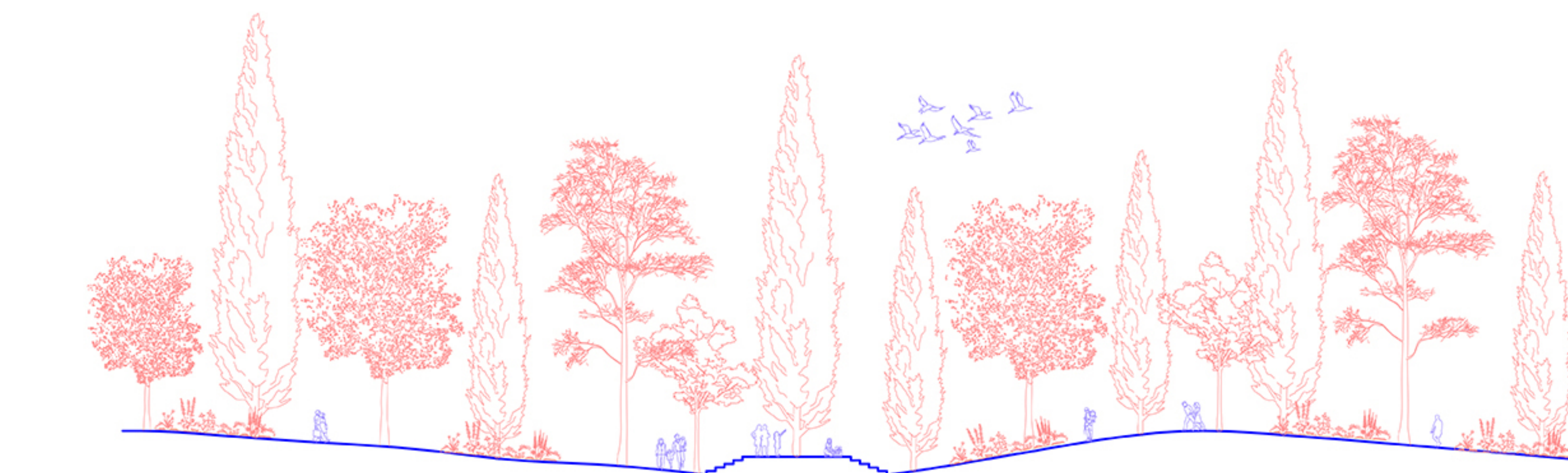
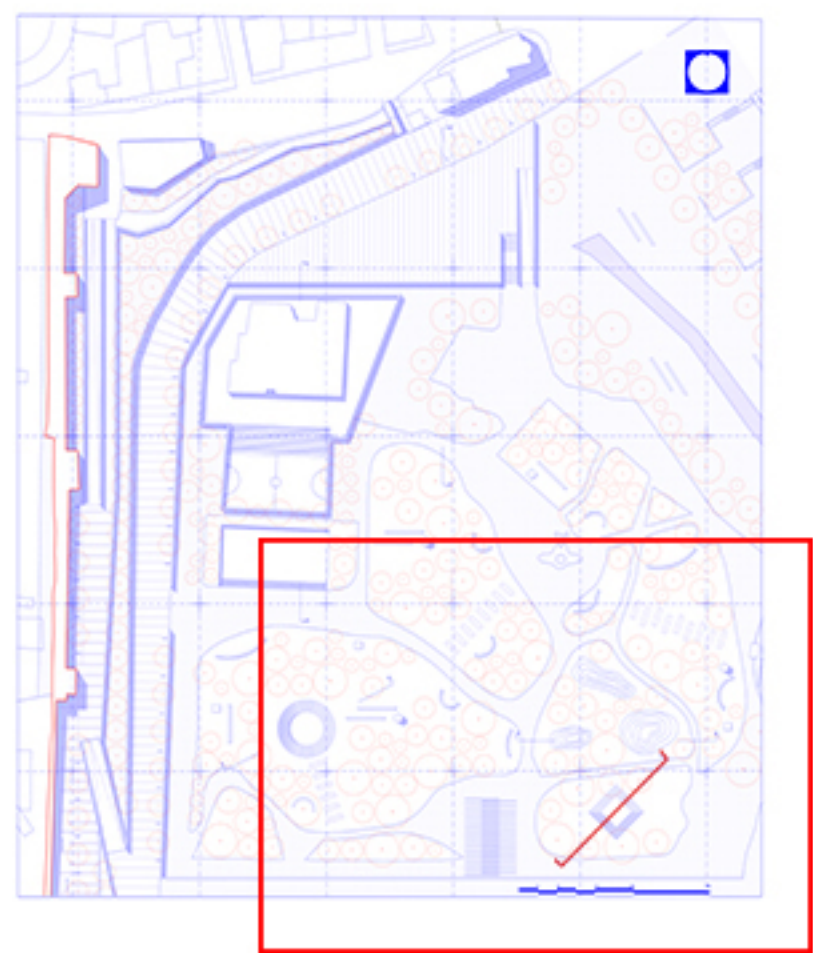
υπαίθριο αμφιθέατρο

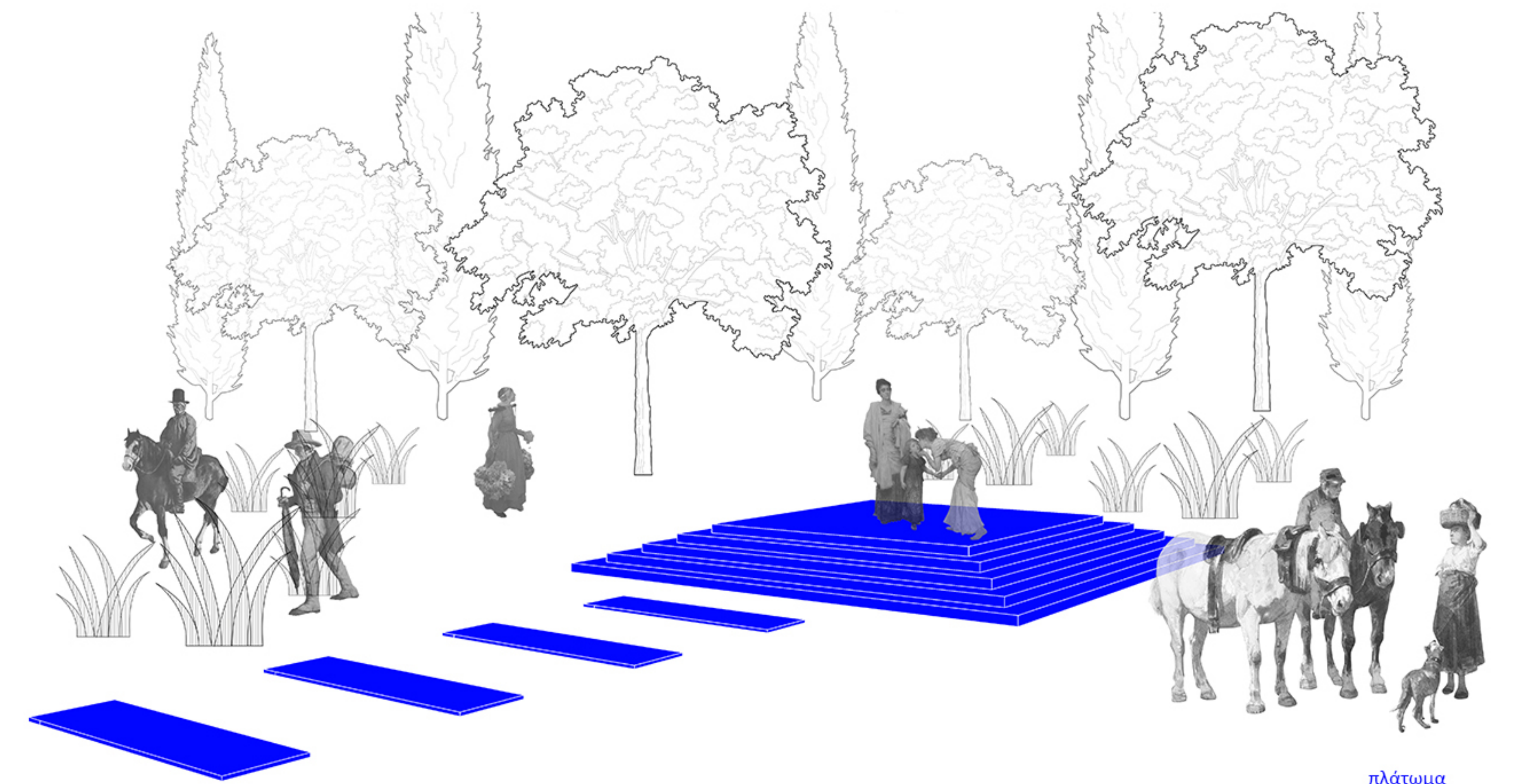
τομή β-β'

λόφοι

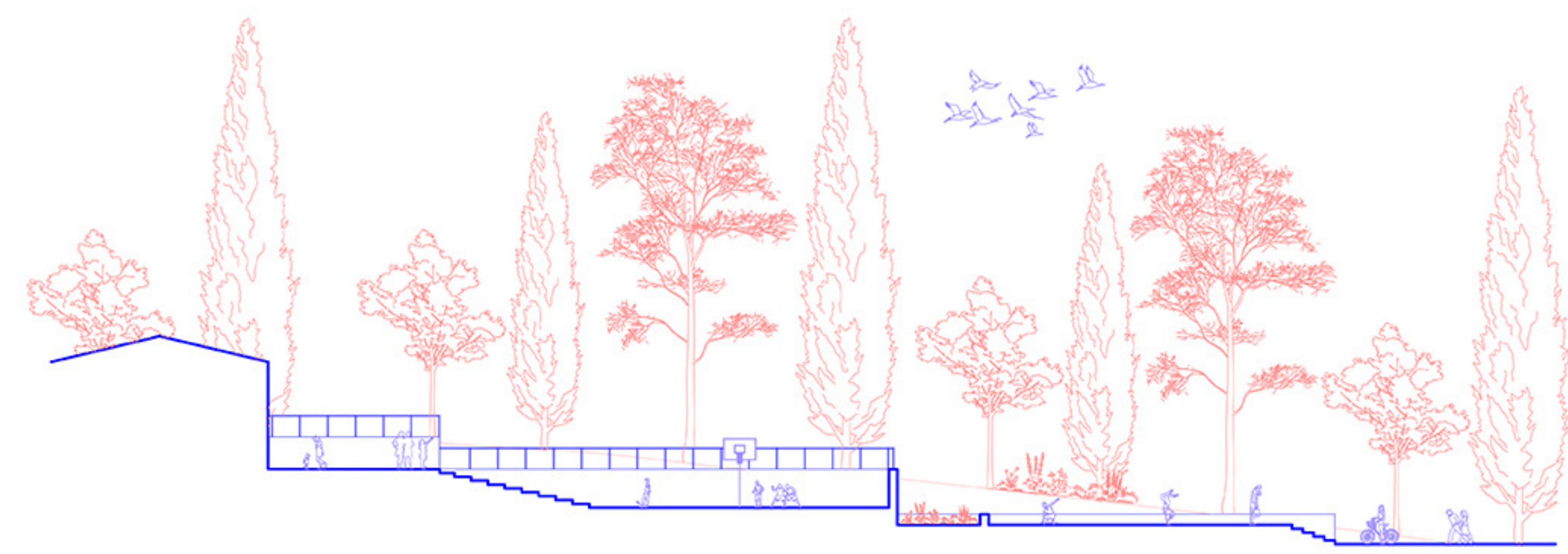
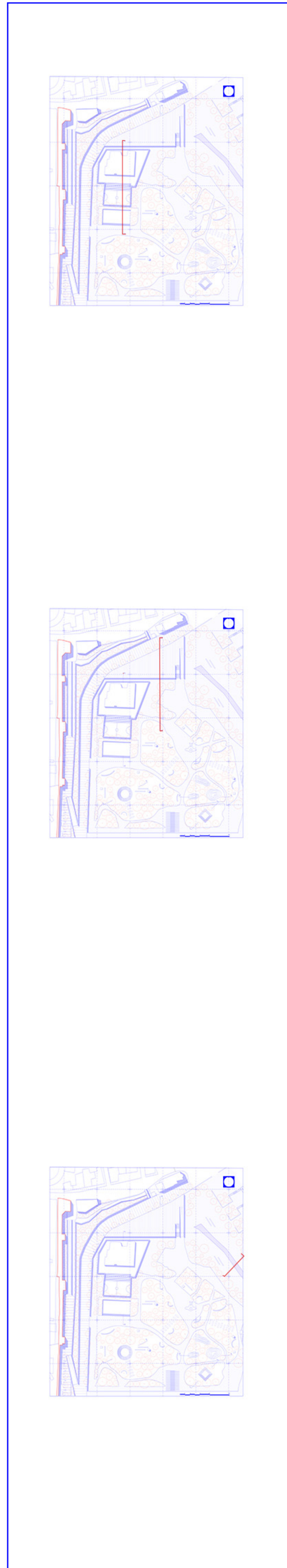

τομή γ-γ'

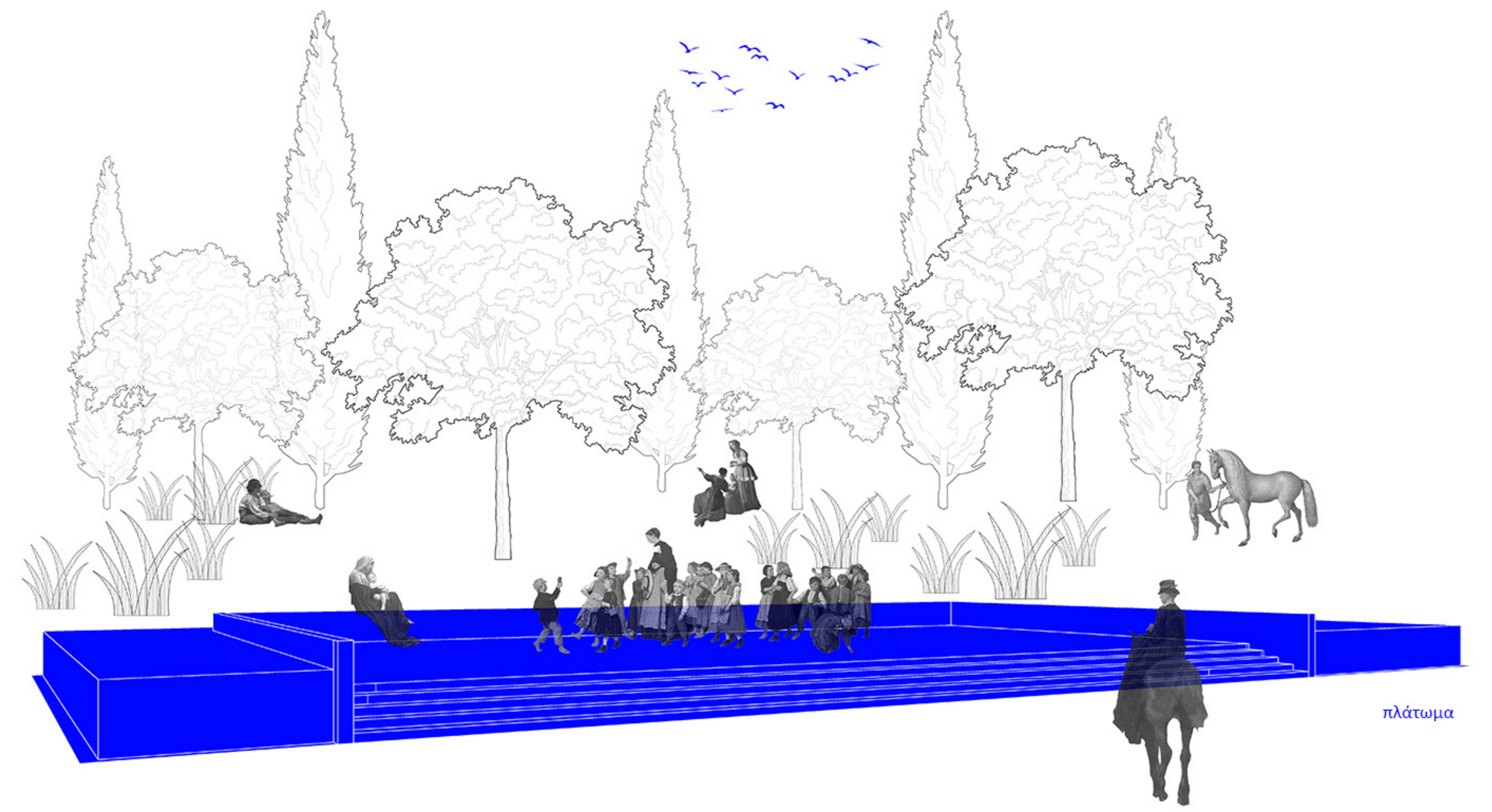

πλάτωμα

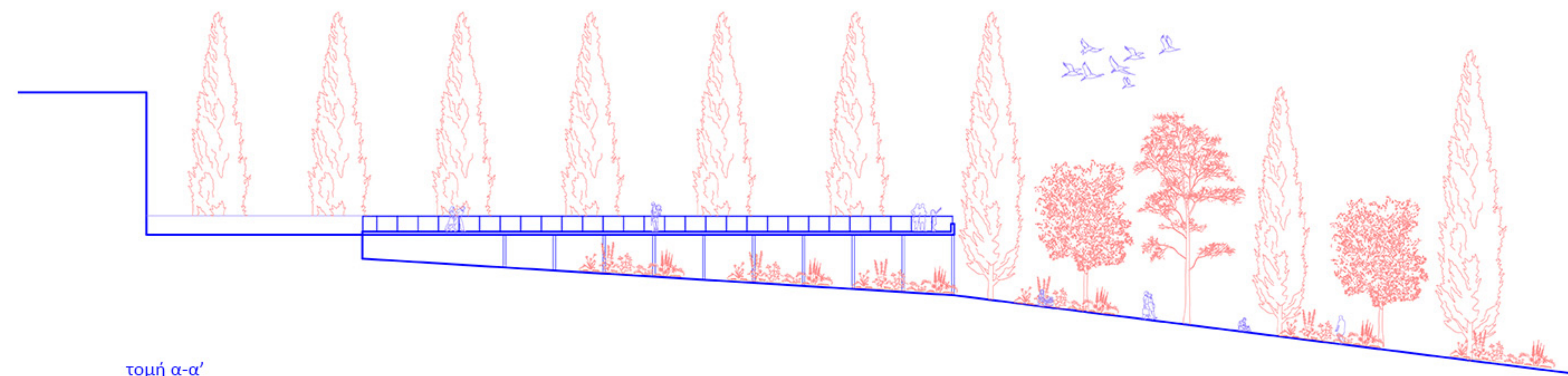
Κήποι του πασά
τομές κλίμακα 1:200 και τρισδιάστατες απεικονίσεις

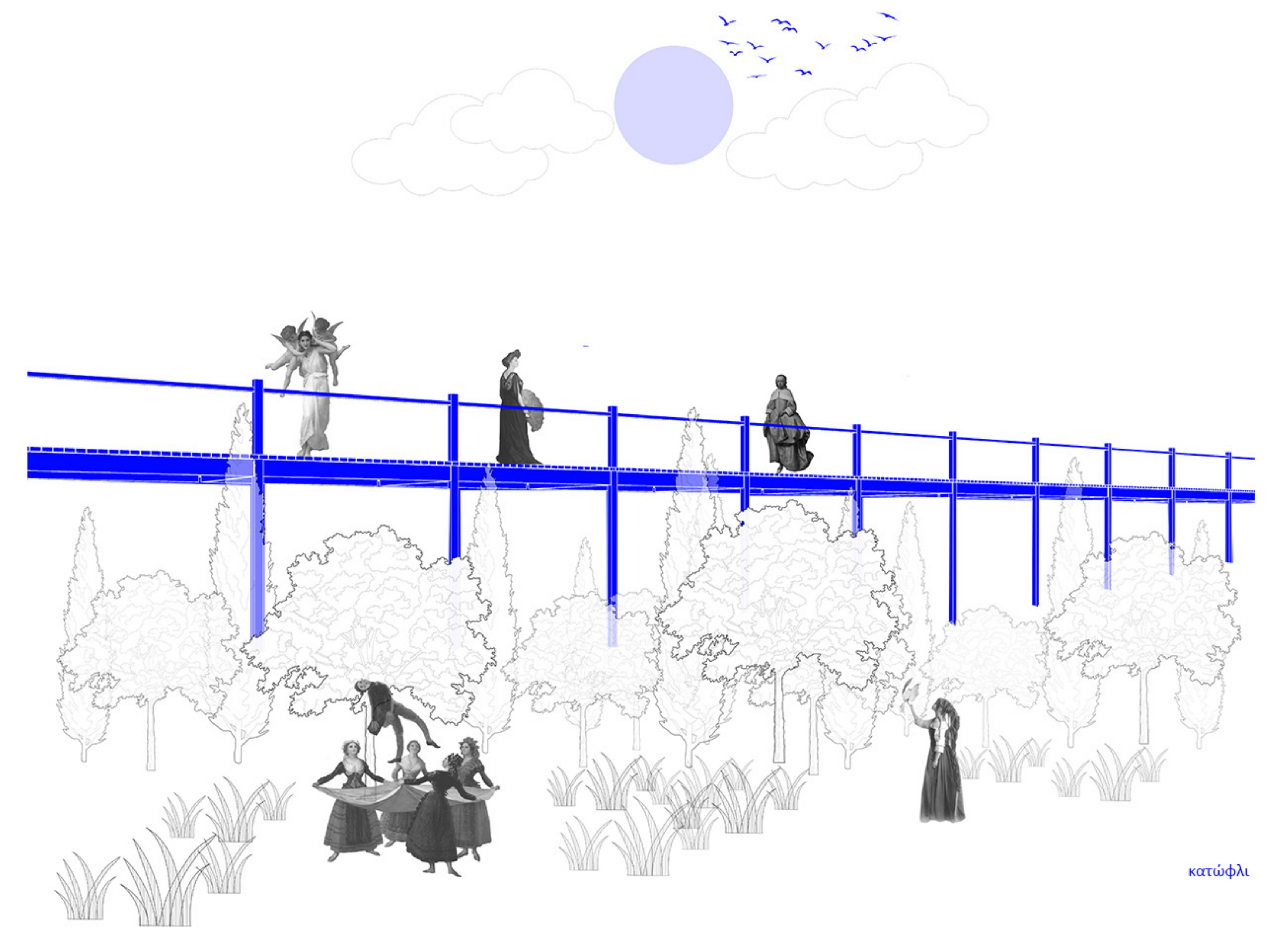
τομή α-α'

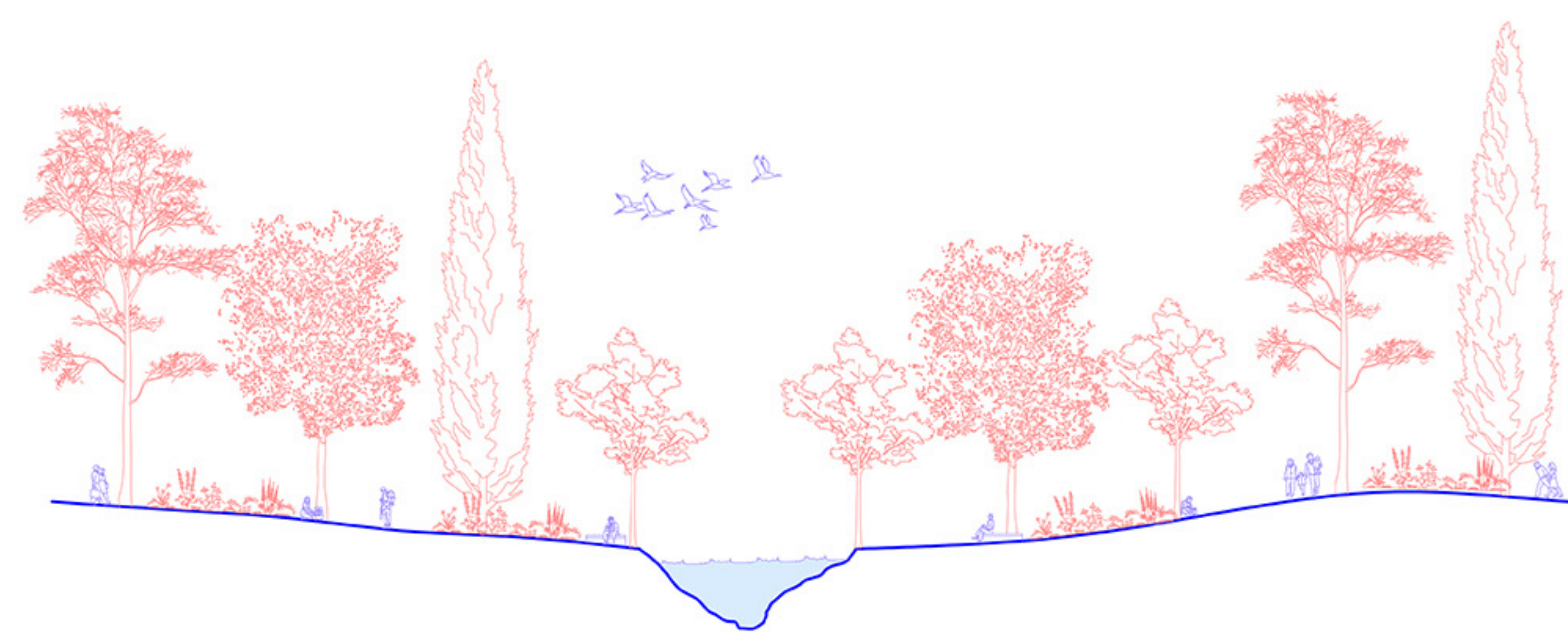
πλάτωμα

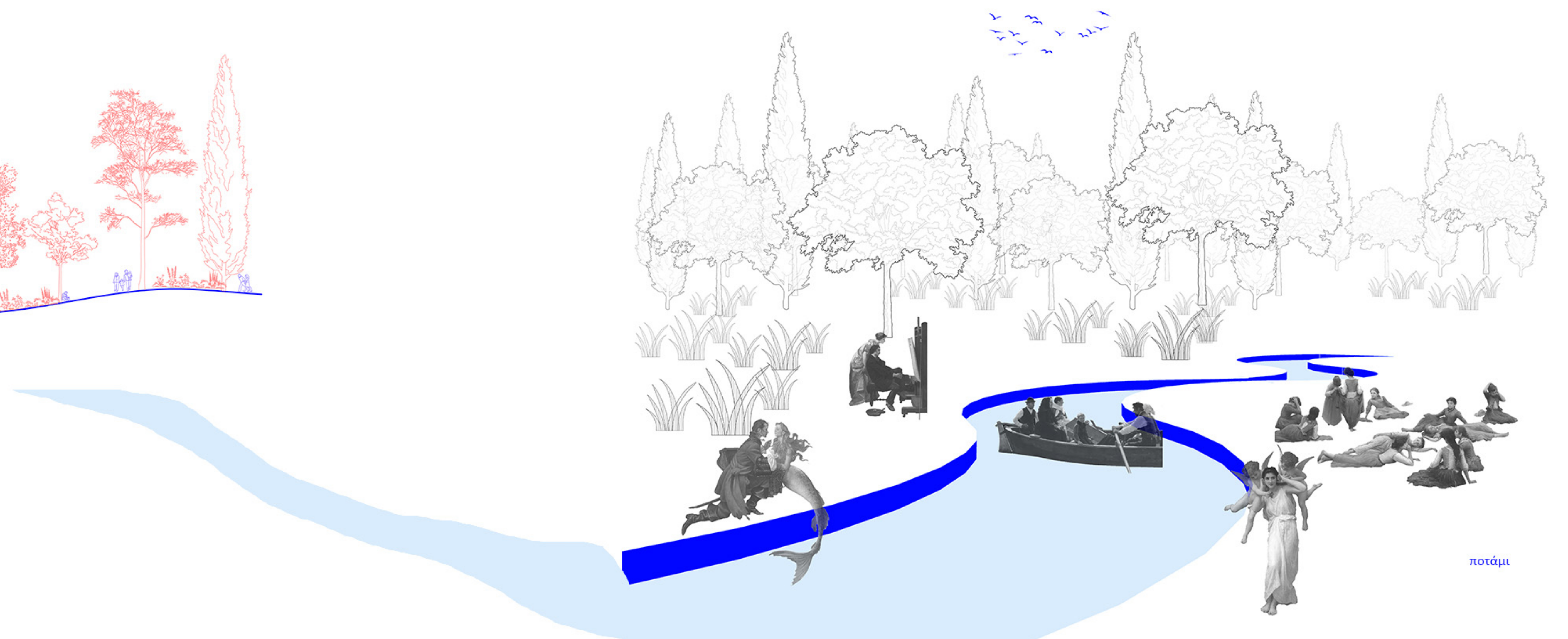
τομή α-α'

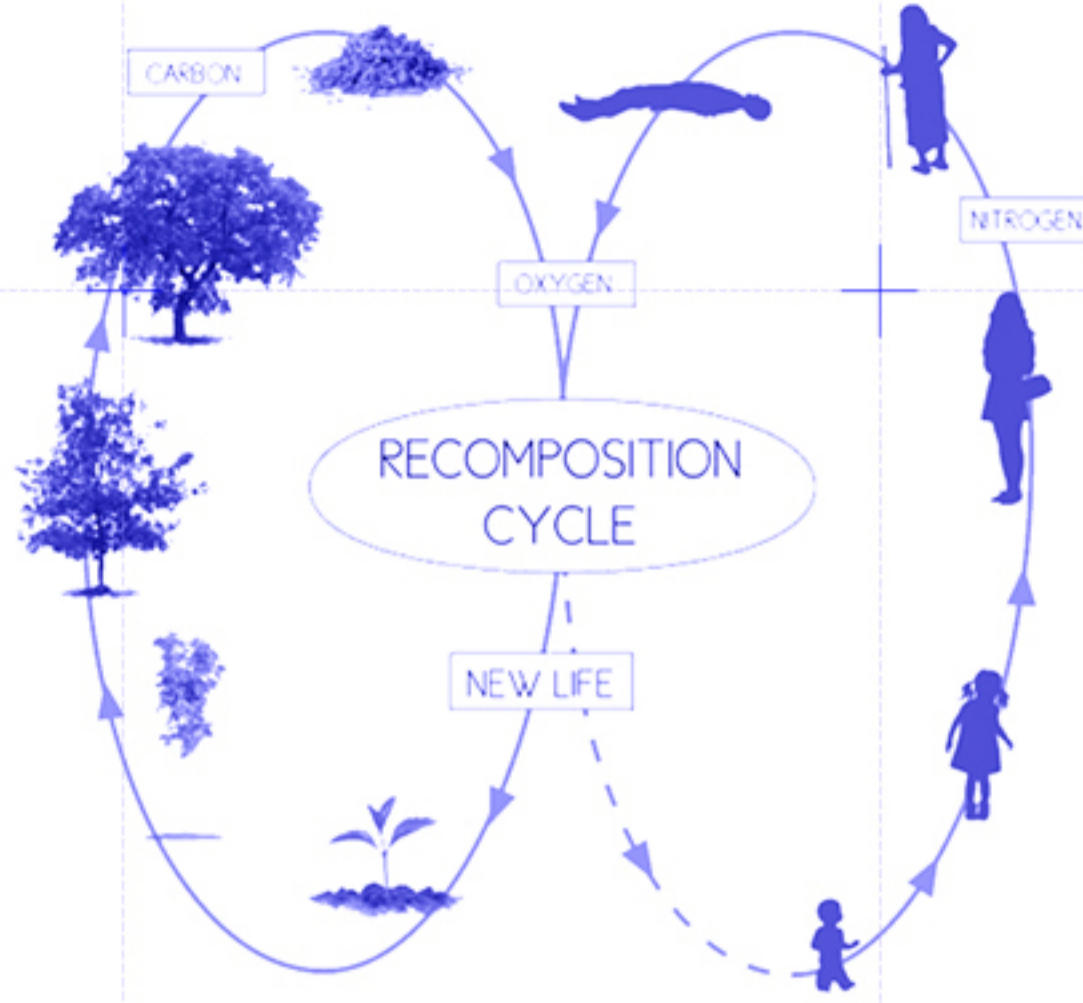
κατώφλι

τομή α-α'

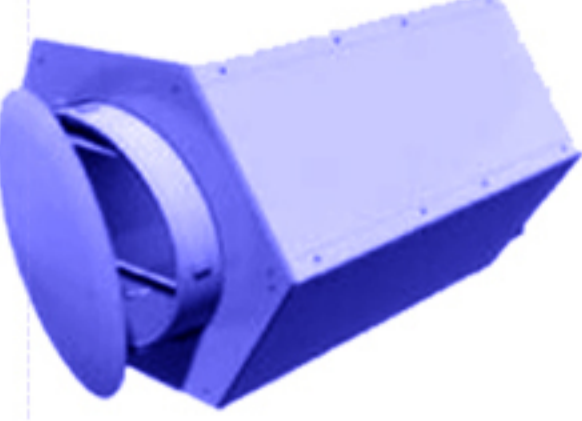
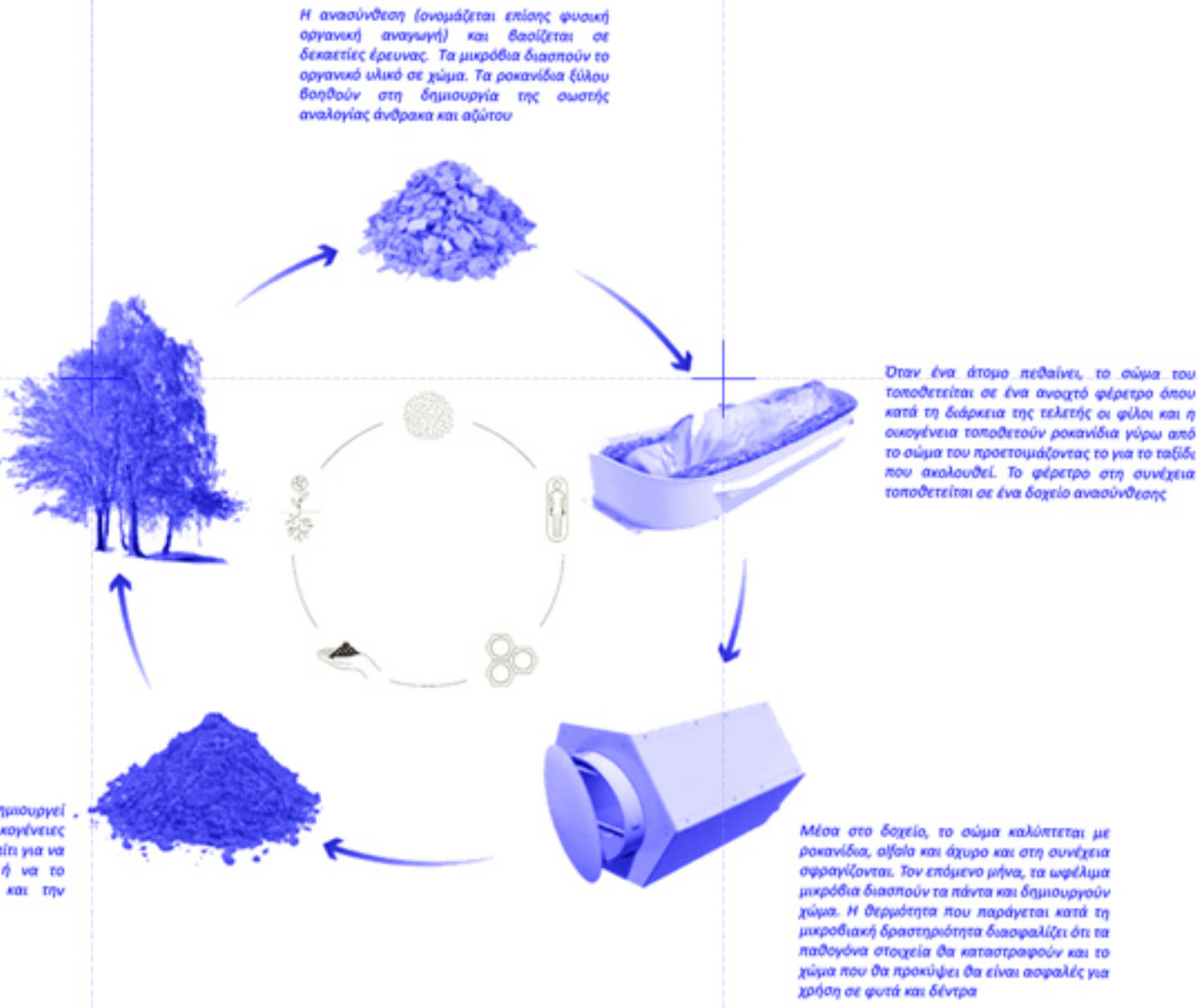

ποτάμι

Με αυτόν τον τρόπο οι θνητοί οργανισμοί που ζουν στο πλανήτη μας μετά τον θάνατο επιστρέφουν με νέα όψη. Τα άτομα αποσυντίθενται και ένας νέος κύκλος ζωής ξεκινάει.

Η διαδικασία αποσύνθεσης διασπείρει οξυγόνο και άζωτο στο χώρο στο οποίο για να αναβούν είναι κρίσιμος ο ρόλος των δέντρων των θαλάσσιων οργανισμών.

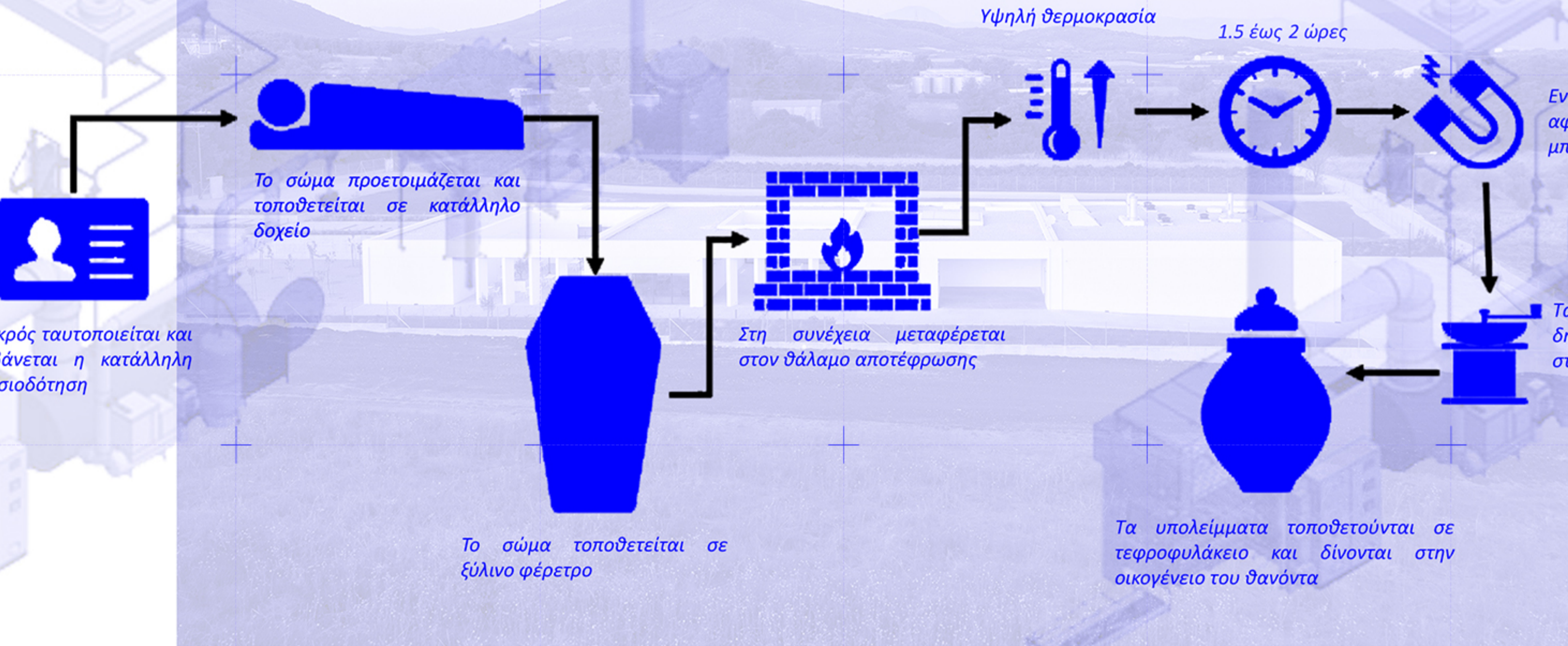

Η μονάδα κομποστοποίησης νεκρών σωμάτων και το κέντρο αποτέφρωσης χωροθετούνται στην δασώδη περιοχή δίπλα από τους κήπους του πασά. Το ρέμα της Ευαγγελίστριας, ως μέσο καθάρσης και αναγέννησης, κατέχει μεταβατικές συζεύξεις καθώς λειτουργεί ως όριο και σύνδεση των δύο περιοχών και ταυτίζεται με τον Αχέροντα ποταμό.

Η πύλη : Οι πρώην δεξαμενές λειτουργούν ως 'πύλη' για το κέντρο αποτέφρωσης και αποτελούν ένα μεταβατικό κατώφλι ανάμεσα στους δύο κόσμους, καθώς προετοιμάζει τον επισκέπτη μέσω μιας σωματικής και ψυχολογικής εμπειρίας.

Οι άξονες : Στο σχεδιασμό των νέων μονάδων μεταγράφονται ο κάθετος και οριζόντιος άξονας που εντοπίζονται στα κοιμητήρια της Ευαγγελίστριας. Συγκεκριμένα, ο άξονας που κατέχει τον πιο έντονο συμβολικό χαρακτήρα είναι ο κάθετος, καθώς η καθετότητα τονίζει την επιστροφή στη 'μήτρα' της γης. Ο συμβολισμός της καθετότητας υποδεικνύει δύο κατευθύνσεις, την κατεύθυνση προς τα ουράνια και το θείο και την κατεύθυνση προς τα κάτω, τη σύνδεση με το 'Επέκεινα'. Παράλληλα ο οριζόντιος άξονας συνδέεται με την ανάπαυση, δηλαδή την στάση του νεκρού σώματος.

Η φωτιά : Η φωτιά σαν απόδοση του φωτός είναι κατ' εσχολήν πηγή ζωής, καθορίζει την ανθρώπινη πρακτική και συμπεριφορά, έχει την ικανότητα να δώσει ζωή αλλά και να καταστρέψει. Το φως αποτελεί τον συνδετικό κρίκο των αντικειμένων μεταξύ τους, της Γης με τον Ήλιο, του κοσμικού με το θείο, της κόλασης με τον παράδεισο.

Λιθινή εποχή-3000 π.Χ

Μελετητές αναφέρουν ότι η αποτέφρωση πιθανότατα ξεκίνησε κατά την πρώτη εποχή του λίθου, περίπου το 3000 π.Χ., και πιθανότατα σε περιοχές της Ευρώπης και της Ανατολής.

Εποχή του Χαλκού-2000-1000 π.Χ

Η πρακτική της αποτέφρωσης διαδόθηκε στα βρετανικά νησιά και τρις χώρες της σημερινής Ισπανίας και Πορτογαλίας. Αποτεφρωτήρια αναπτύχθηκαν στην Ουγγαρία και στην Βόρεια Ιταλία ακόμη και στην Ιρλανδία.

Μυκηναϊκή εποχή-1000 π.Χ

Η καύση αποτέλεσε κυρίαρχο ταφικό έθιμο και ενθαρρυνόταν για λόγους υγείας και ταφής των νεκρών πολεμιστών.

Ρωμαϊκή εποχή | 600π.Χ-395 μ.Χ

Το 600 π.Χ. η αποτέφρωση έγινε τόσο διαδεδομένη που χρειάστηκε να εκδοθεί επίσημο διάταγμα στα μέσα του 5ου αιώνα κατά της καύσης πτωμάτων εντός της πόλης.

Εκχριστιανισμός-400μ.Χ

Οπίσσω, το 400 μ.Χ., ως αποτέλεσμα του εκχριστιανισμού της Αυτοκρατορίας από τον Κωνσταντίνο, η συμβατική ταφή στη γη αντικατέστησε πλήρως την αποτέφρωση για τα επόμενα 1.500 χρόνια.

Διεθνής έκθεση Βιέννης 1873

Η νεότερη ιστορία της αποτέφρωσης έχει τις ρίζες της στον 19ο αιώνα όταν ο Ιταλός καθηγητής Μπρουνέτι τελειοποίησε έναν κλιβανο αποτέφρωσης τον οποίο παρουσίασε στη Παγκόσμια Έκθεση της Βιέννης το 1873 και πολλοί επιστήμονες άρχισαν να βλέπουν την αποτέφρωση ως υγιεινολογική λύση.

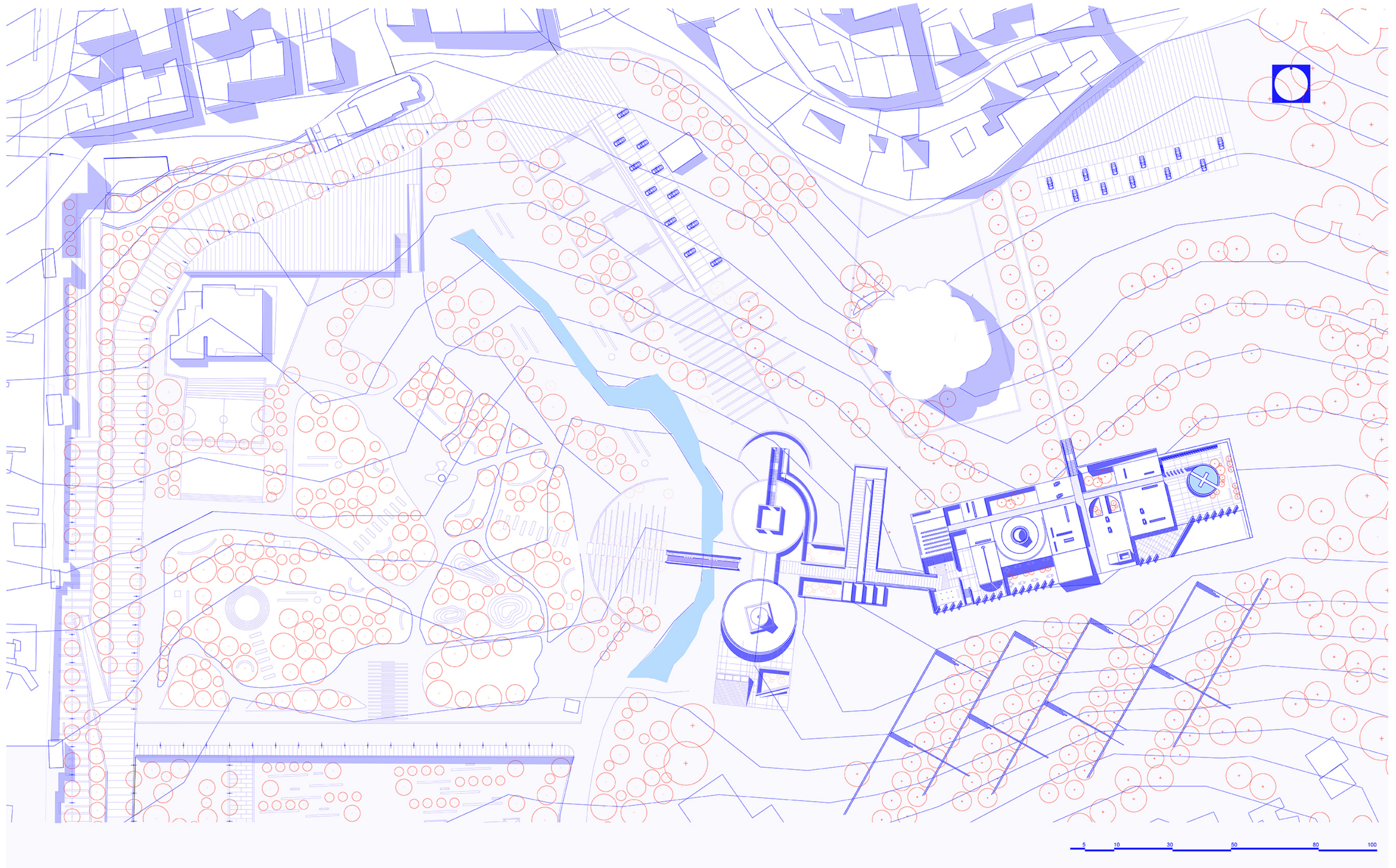

1884-2000

Τα πρώτα κρεματορία στην Ευρώπη κατασκευάστηκαν το 1878 στο Woking της Αγγλίας και στην Gotha της Γερμανίας. Το δεύτερο άνοιξε στο Λίνκαστερ της Πενσυλβάνια και μέχρι το 1900, υπήρχαν ήδη είκοσι αποτεφρωτήρια. Το 1999, υπήρχαν 1.468 αποτεφρωτήρια και 595.617 αποτεφρώσεις.

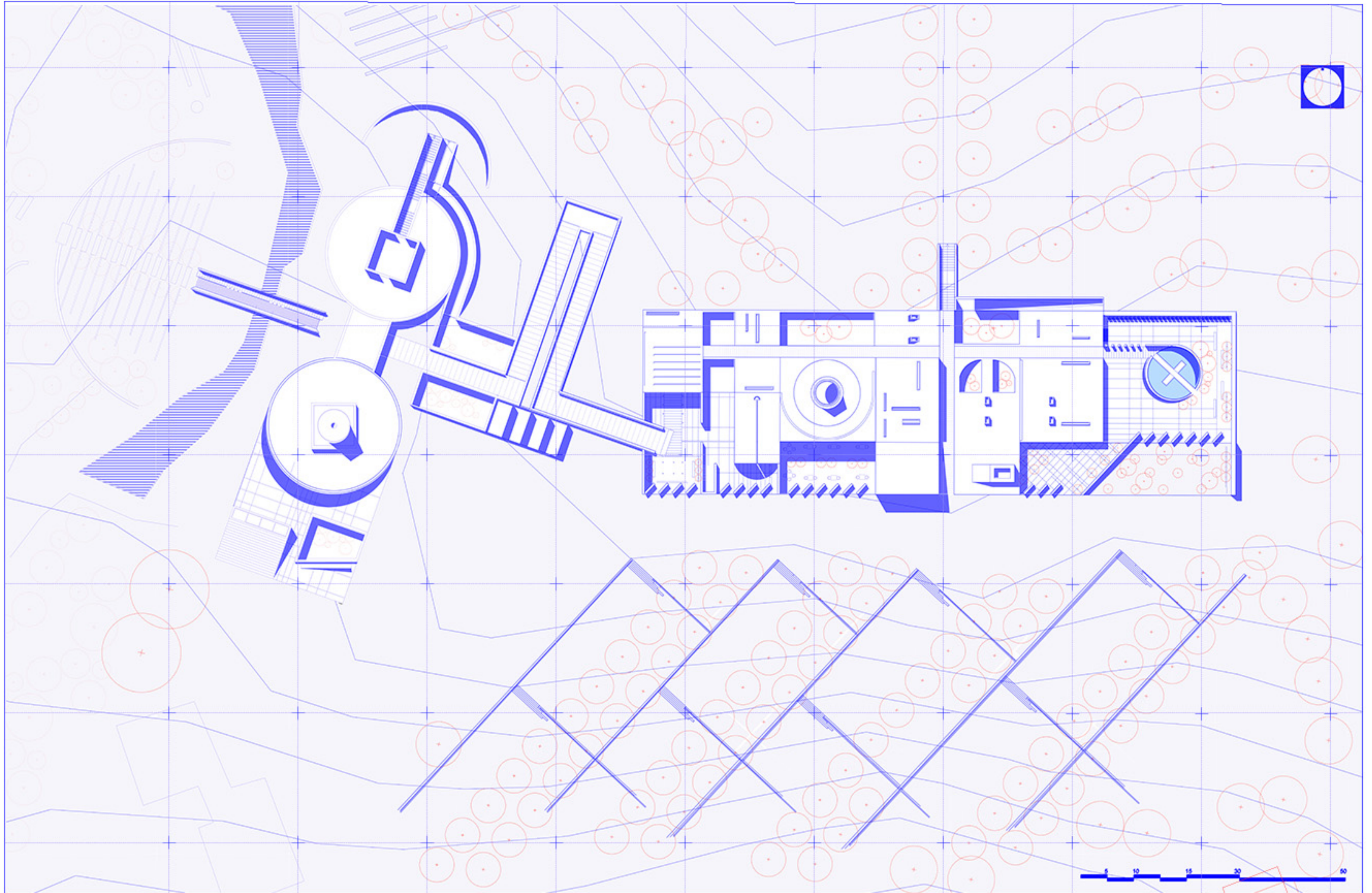

| Κέντρο αποτέφρωσης και κομποστοποίησης νεκρών σωμάτων
Σχέδιο ένταξης κλίμακα 1:500

| Κέντρο αποτέφρωσης και μονάδα κομποστοποίησης

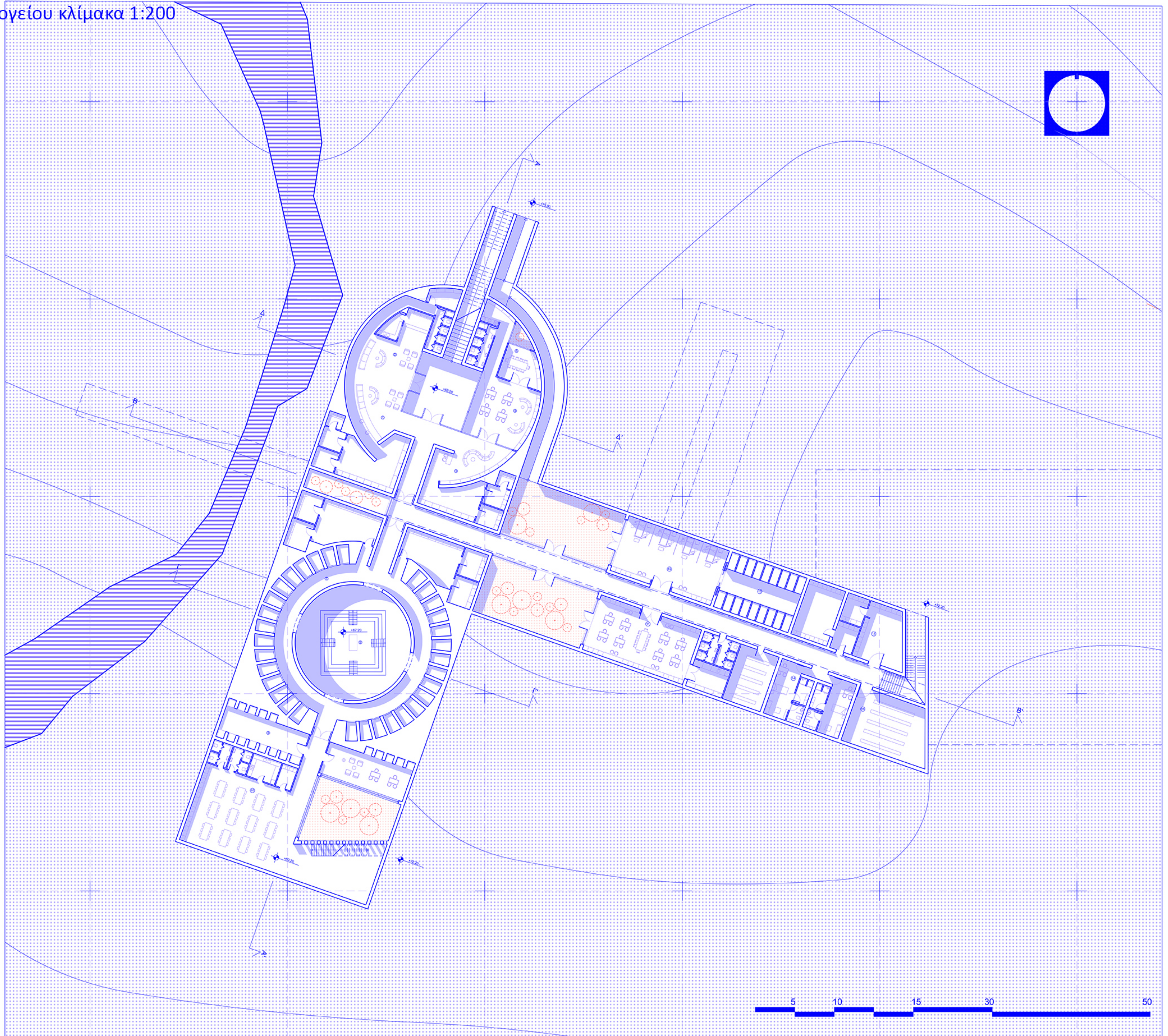
Σχέδιο ένταξης κλίμακα 1:200

| Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

| Μονάδα κομποστοποίησης νεκρών σωμάτων

Κάτοψη υπογείου κλίμακα 1:200

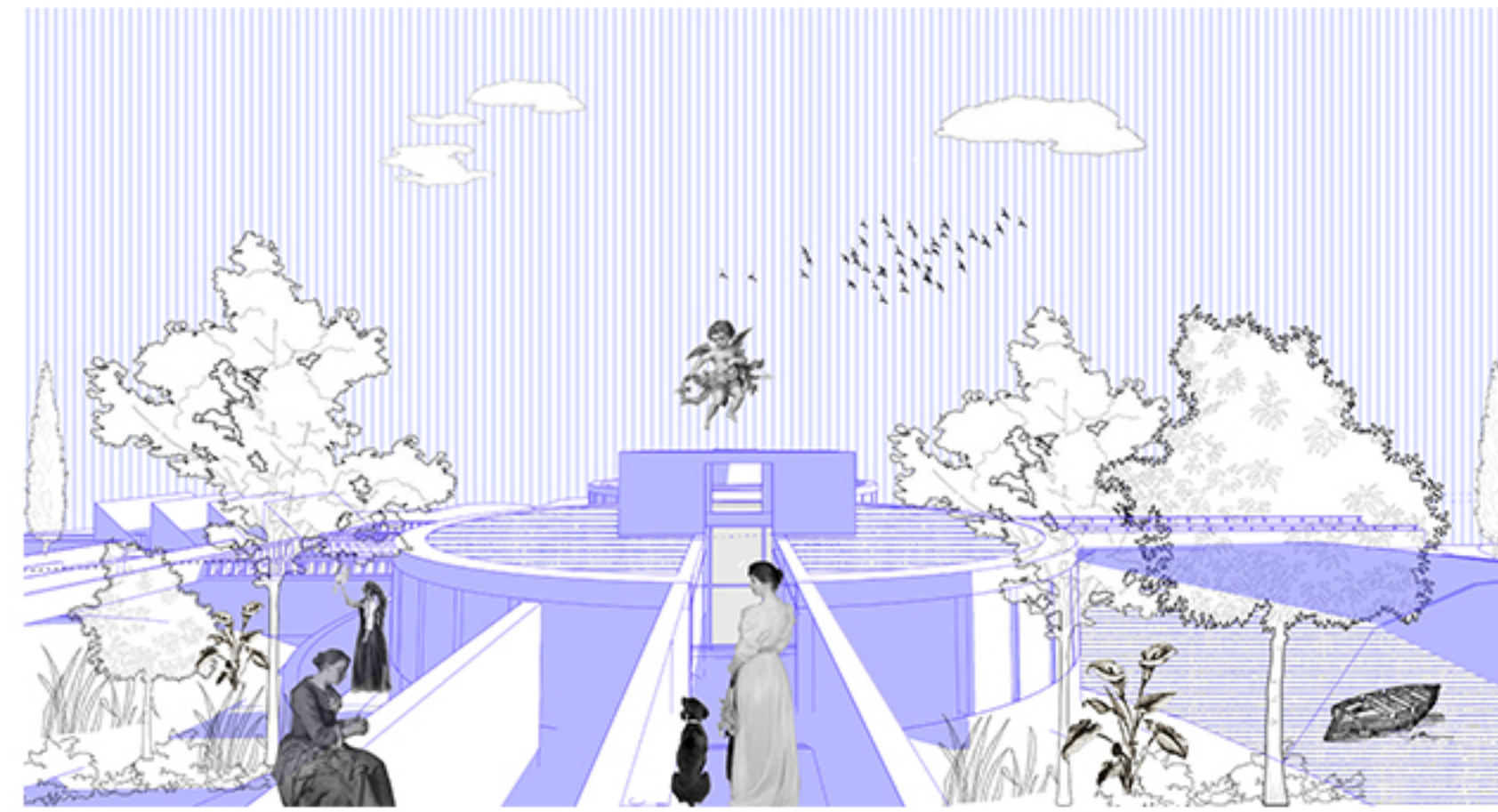
{Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

| Μονάδα κομποστοποίησης νεκρών σωμάτων

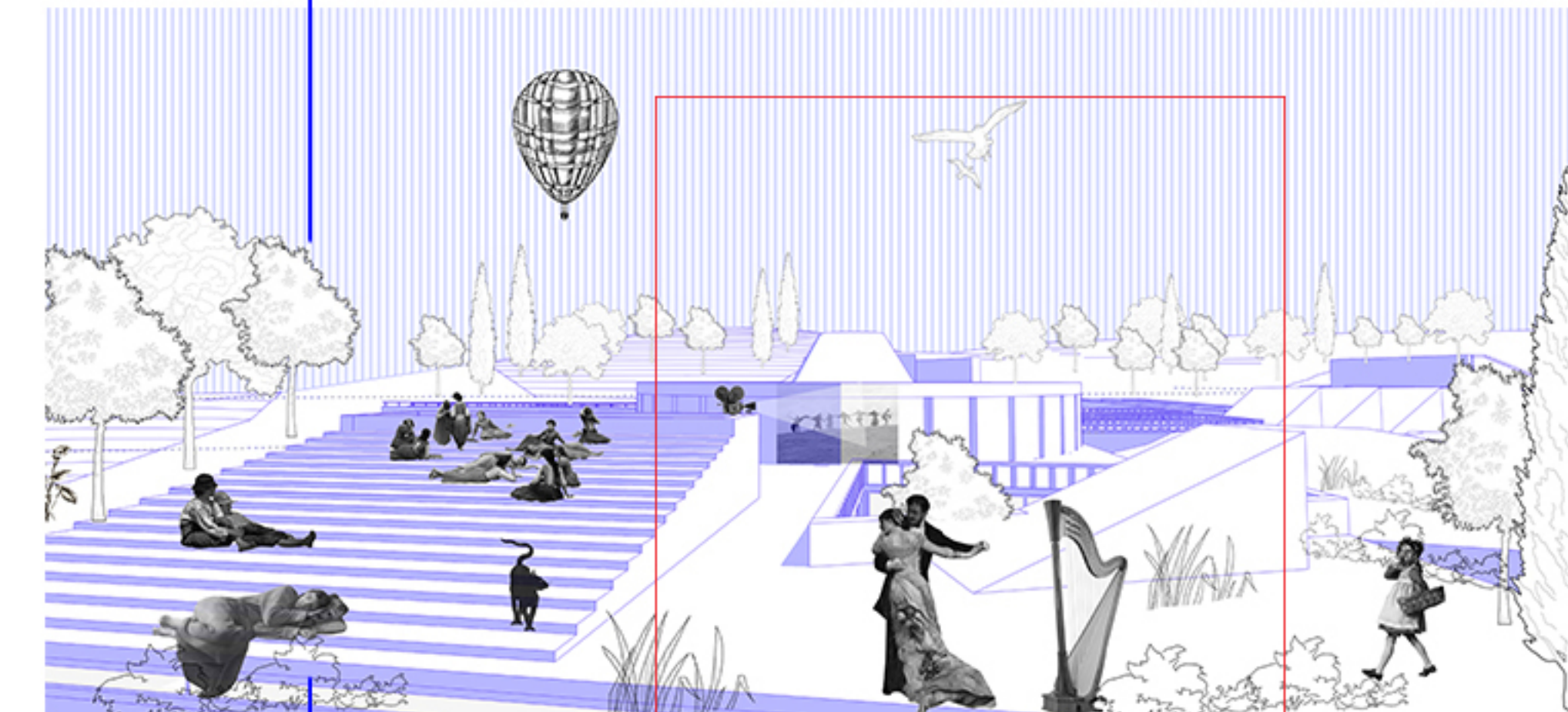
Τομές κλίμακα 1:200 και τρισδιάστατες απεικονίσεις

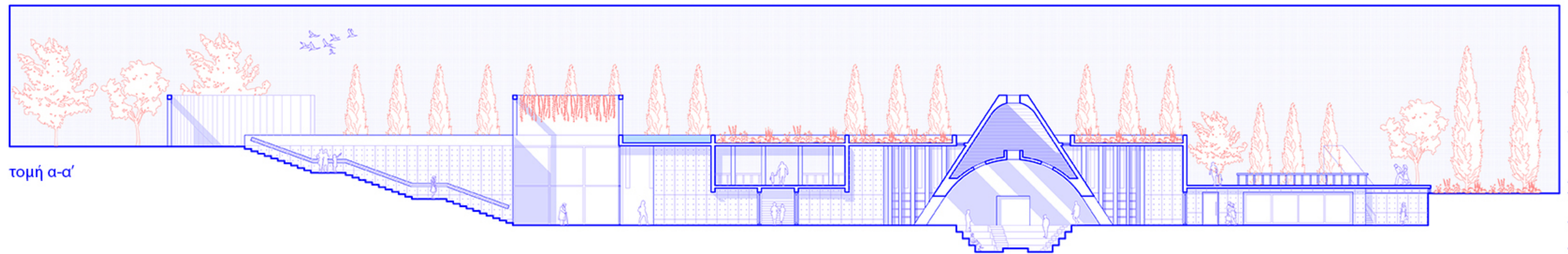
γέφυρα - σύνδεση

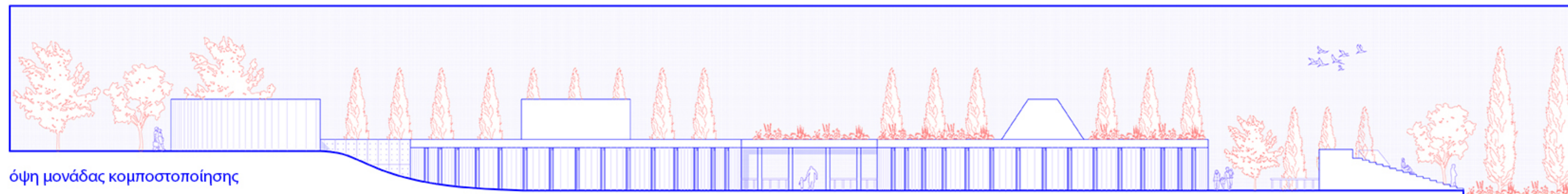
είσοδος

πλατεία - αμφιθέατρο

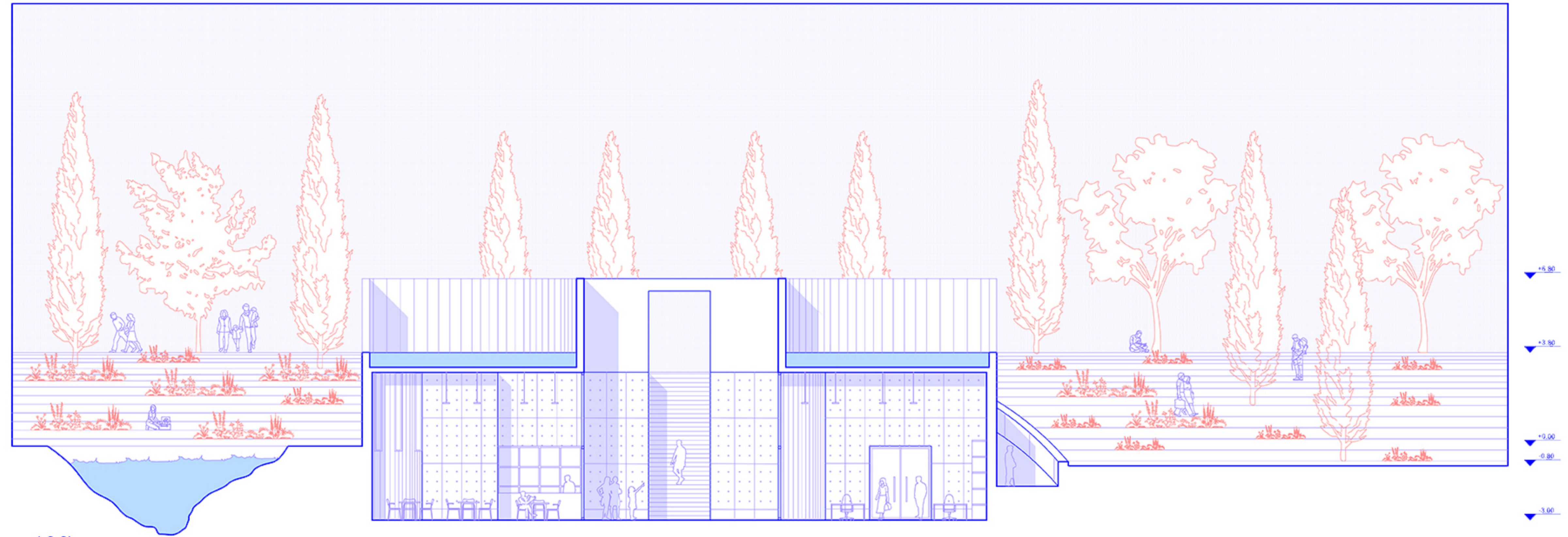
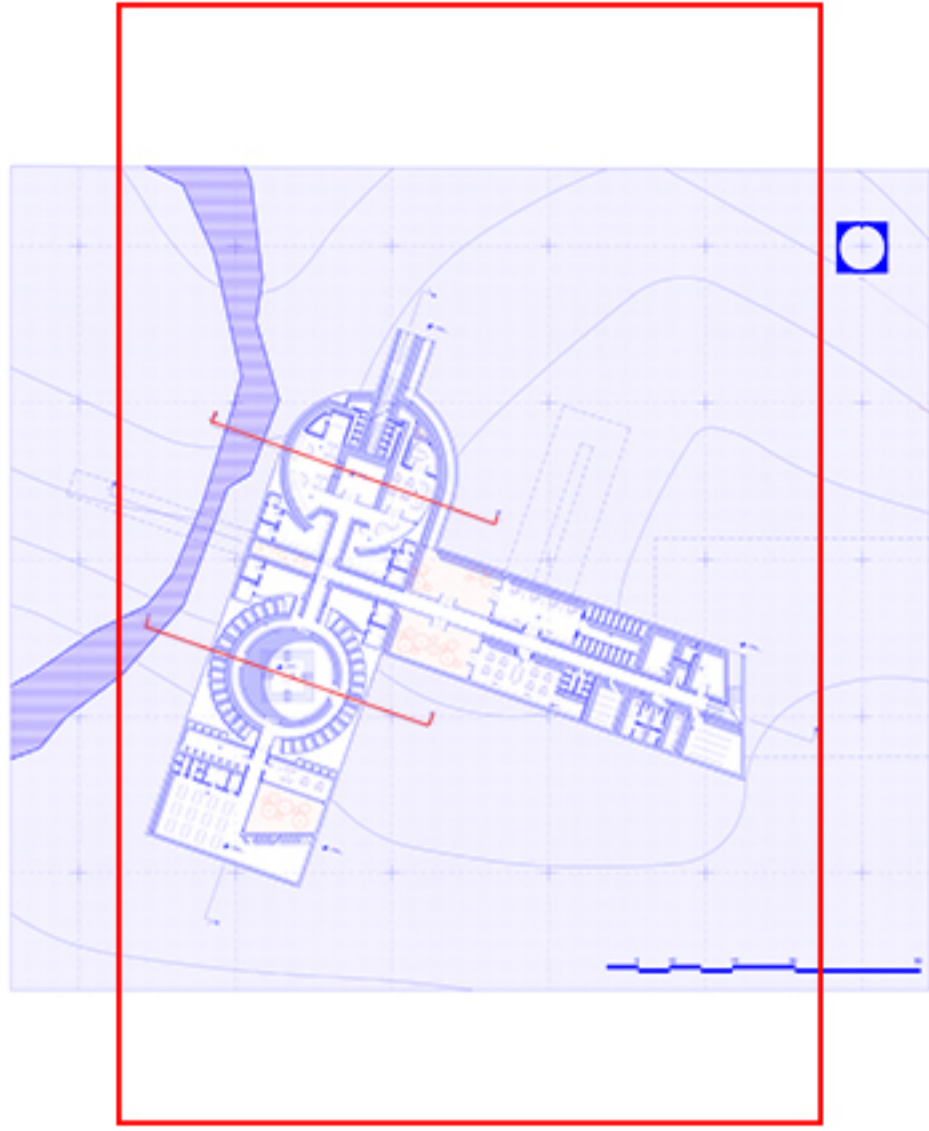
τομή α-α'

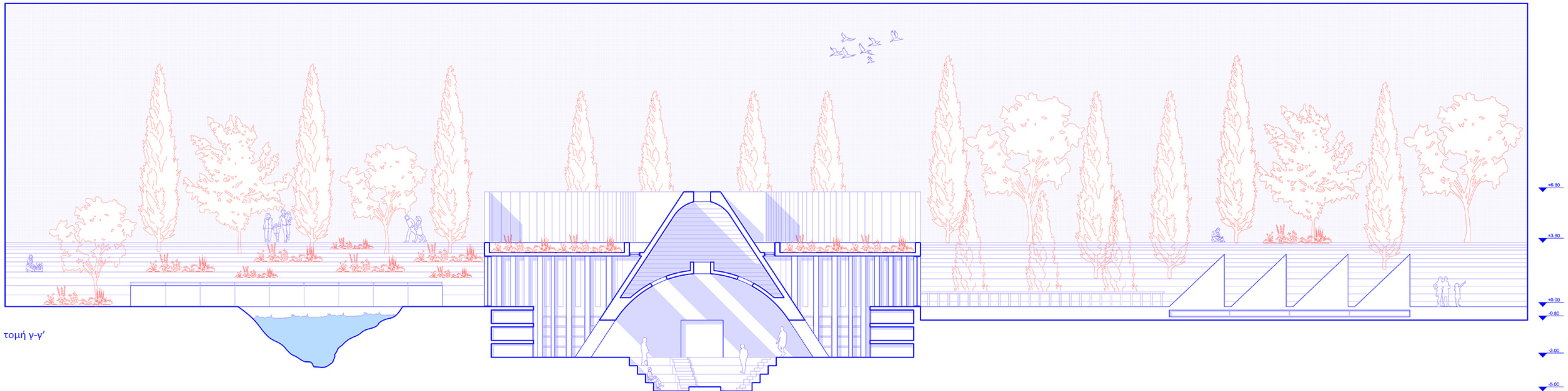
όψη μονάδας κομποστοποίησης

{Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

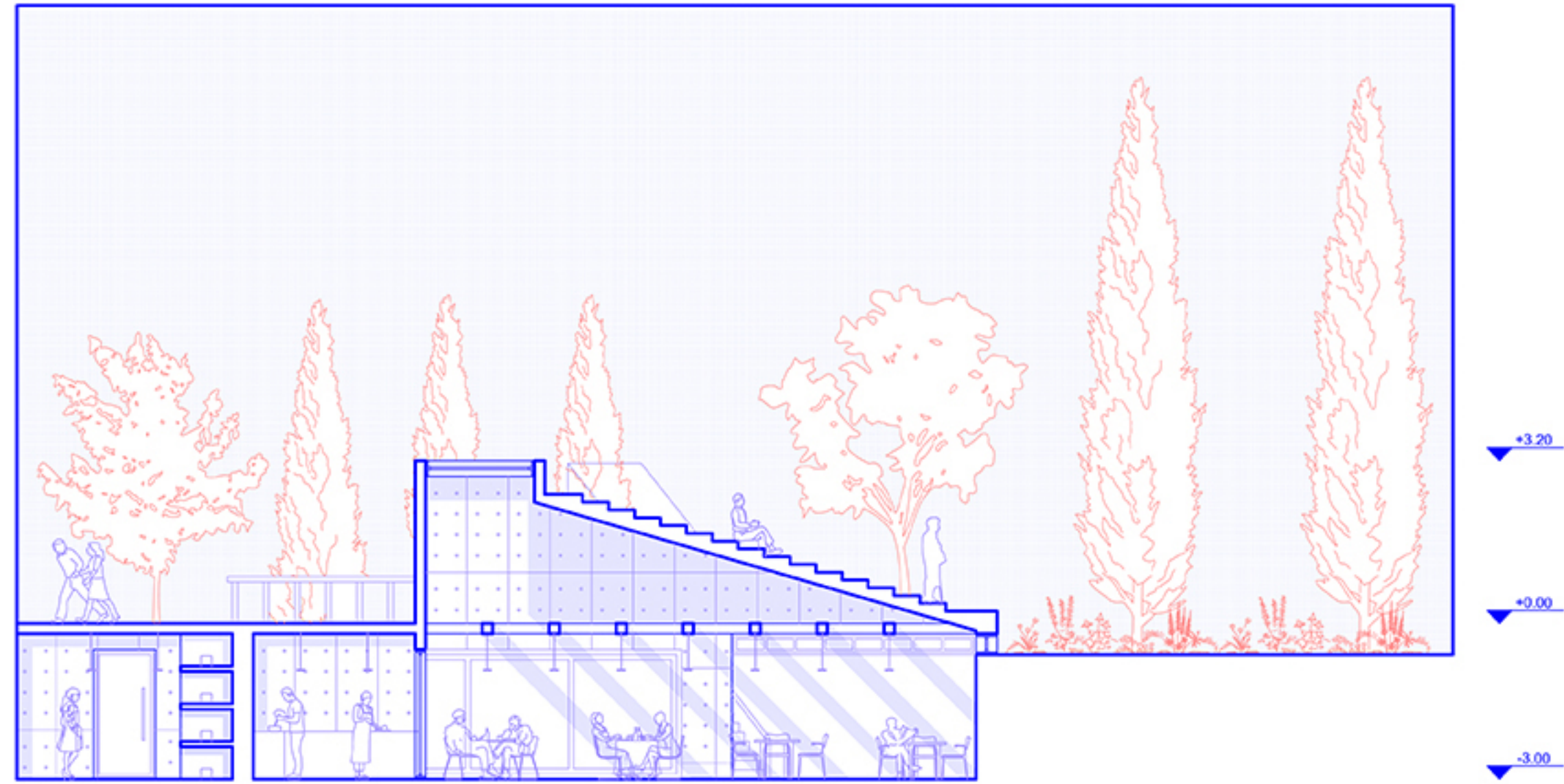
τομή δ-δ'

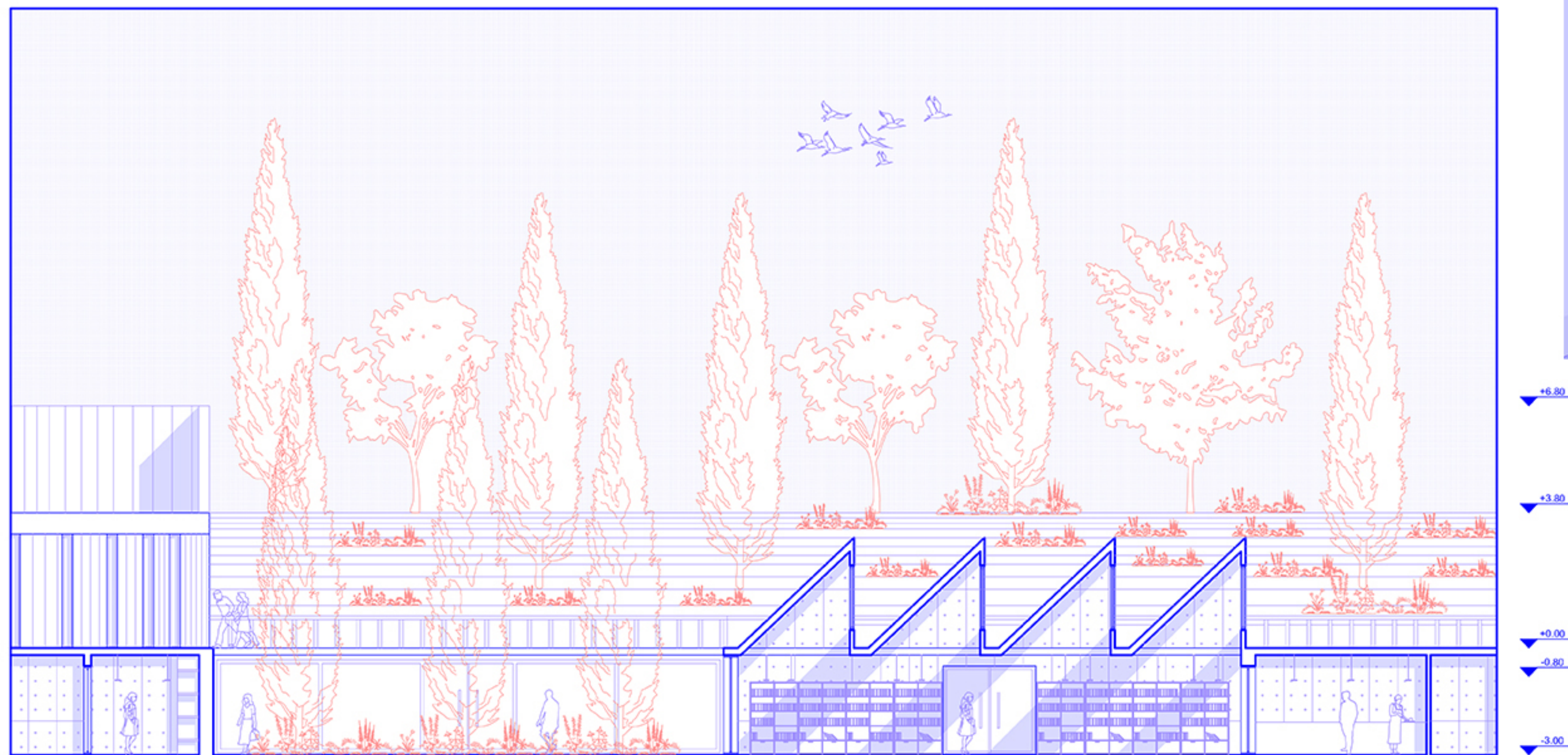
τομή γ-γ'

| Μονάδα κομποστοποίησης νεκρών σωμάτων

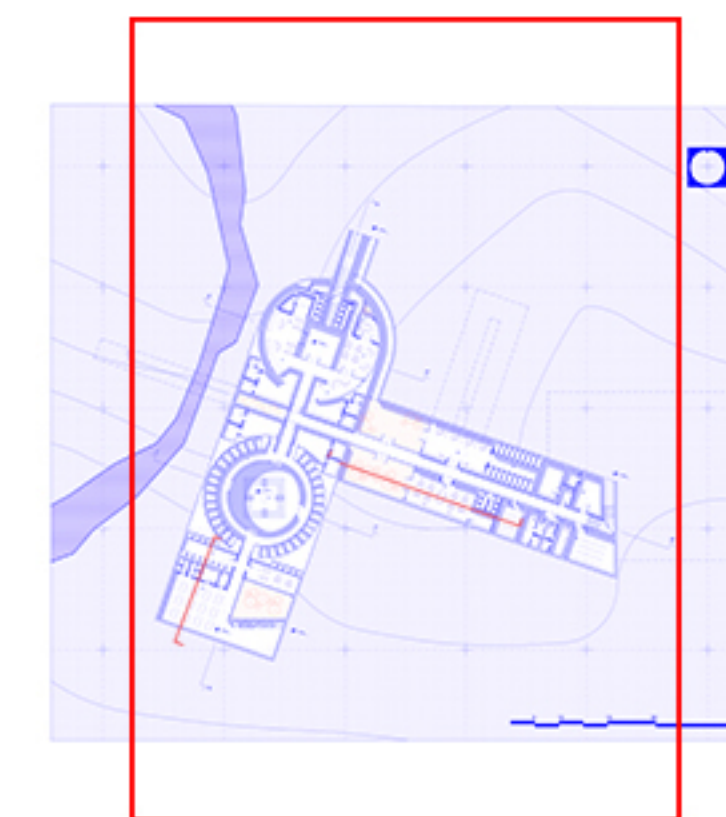
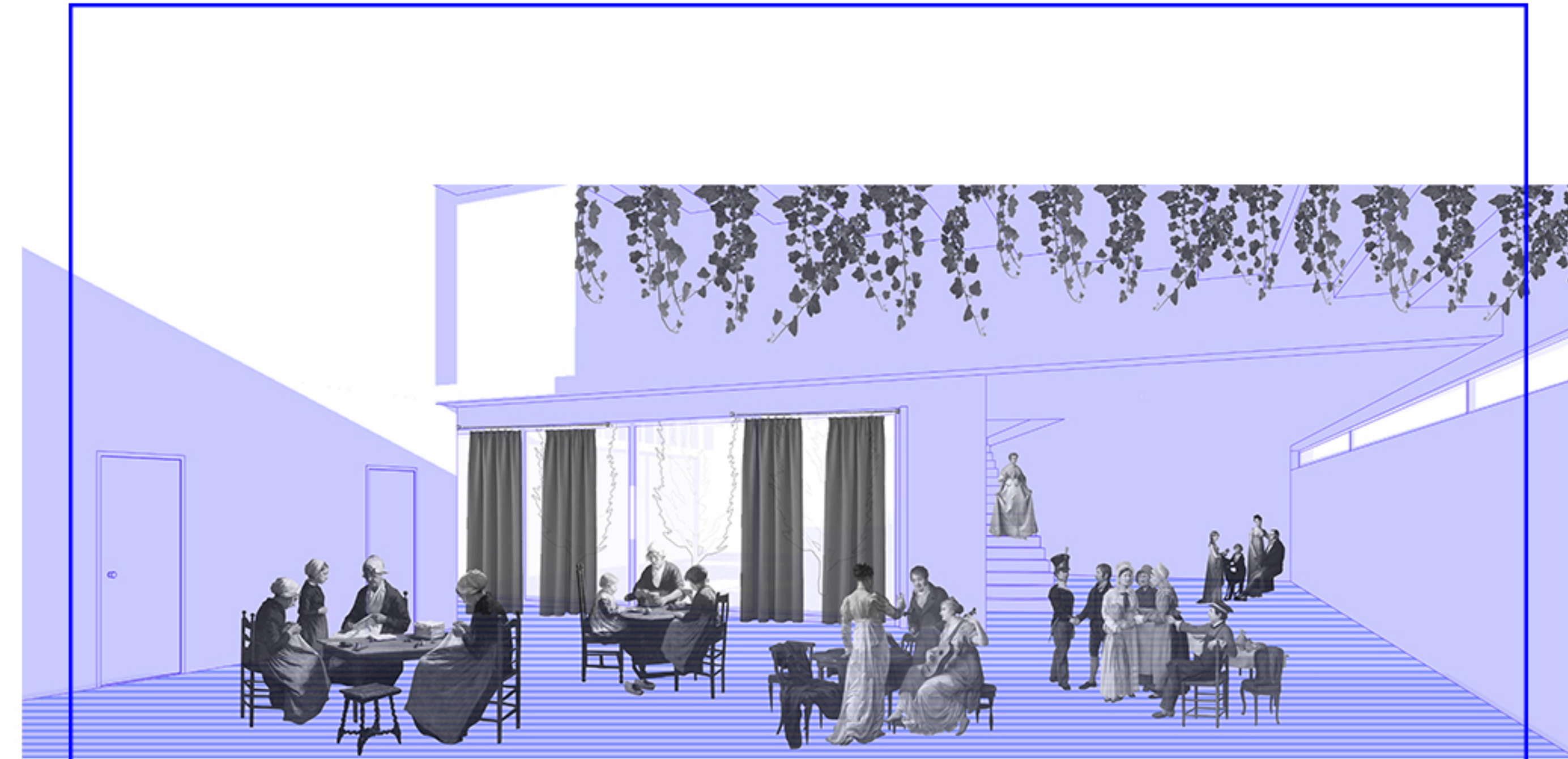
Τομές κλίμακα 1:100 και τρισδιάστατες απεικονίσεις

τομή χώρου εστίασης

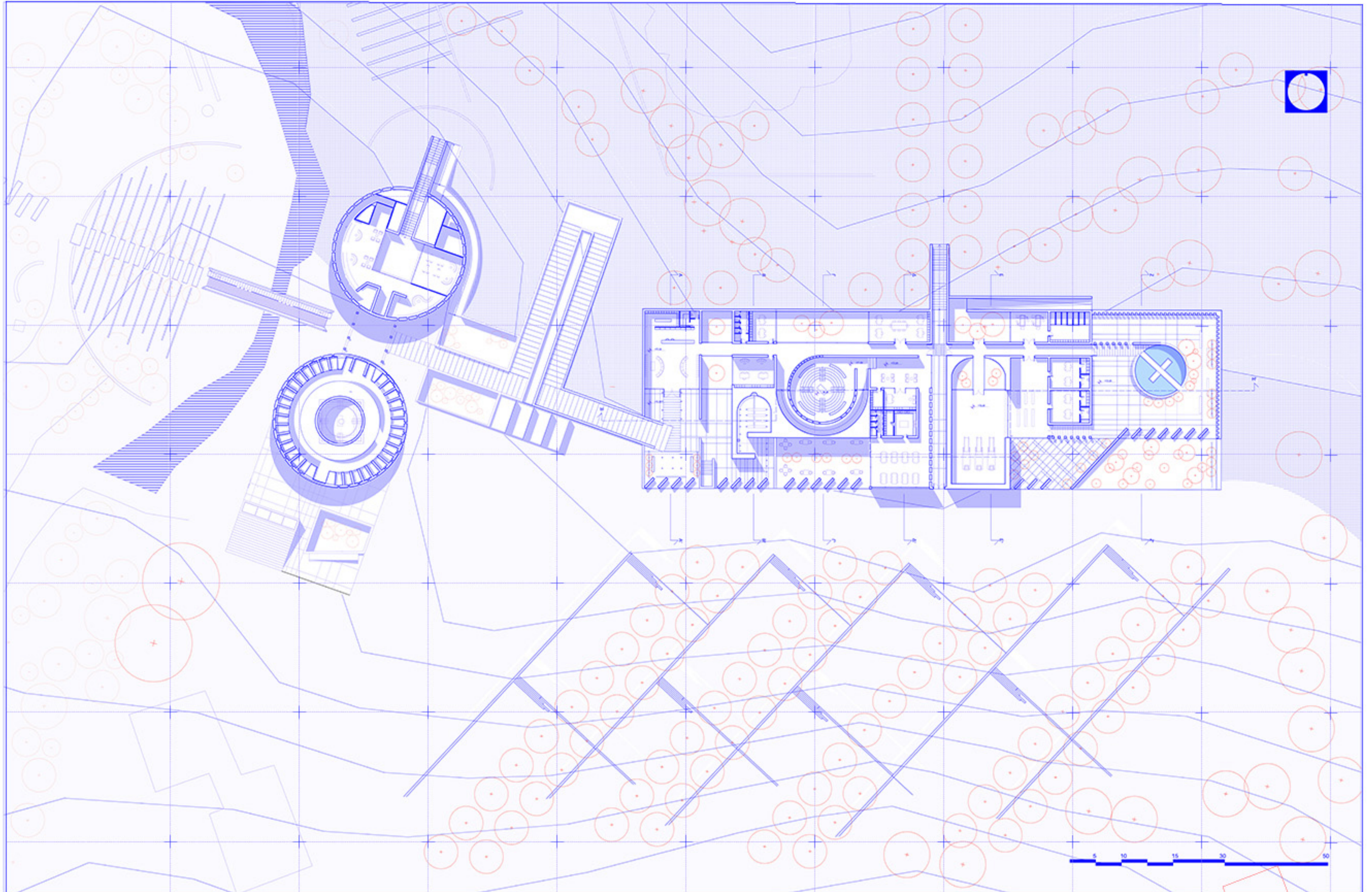

τομή γραφείων

| Κέντρο αποτέφρωσης και μονάδα κομποστοποίησης

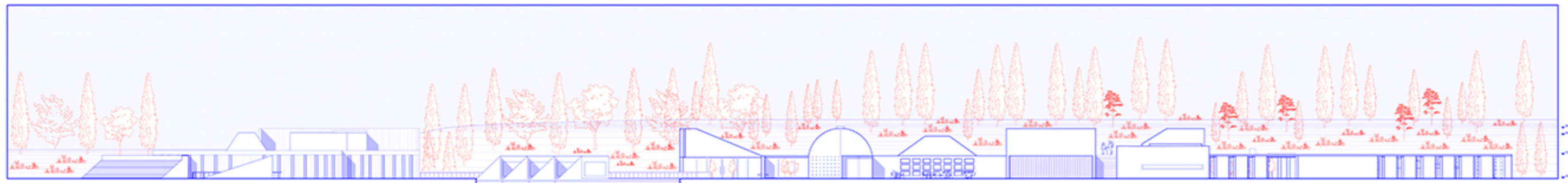
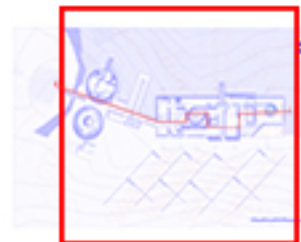
Κάτοψη κλίμακα 1:200

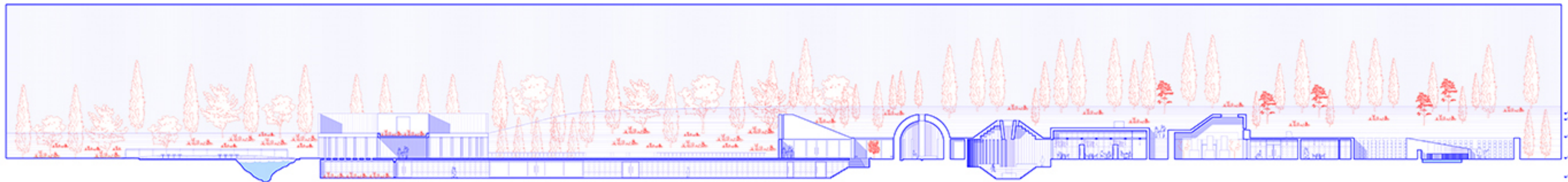
| Memento Mori: Περί μνήμης και φθαρτότητας για μια νέα ταφική τελετουργία στη Θεσσαλονίκη

| Κέντρο αποτέφρωσης και μονάδα κομποστοποίησης

Τομές κλίμακα 1:200

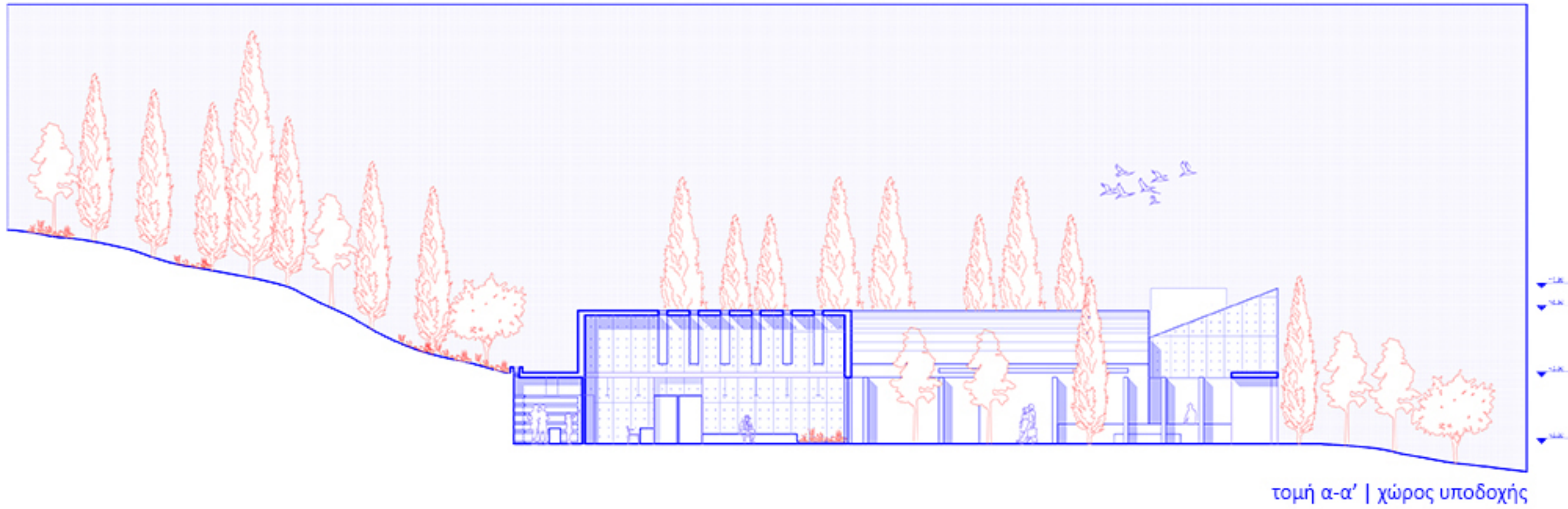
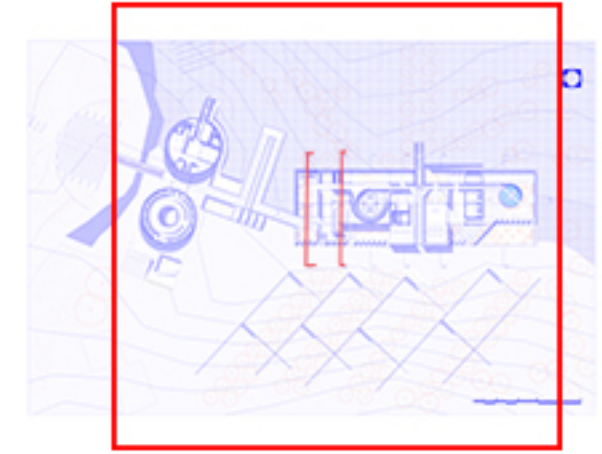
όψη κέντρου αποτέφρωσης και μονάδας κομποστοποίησης

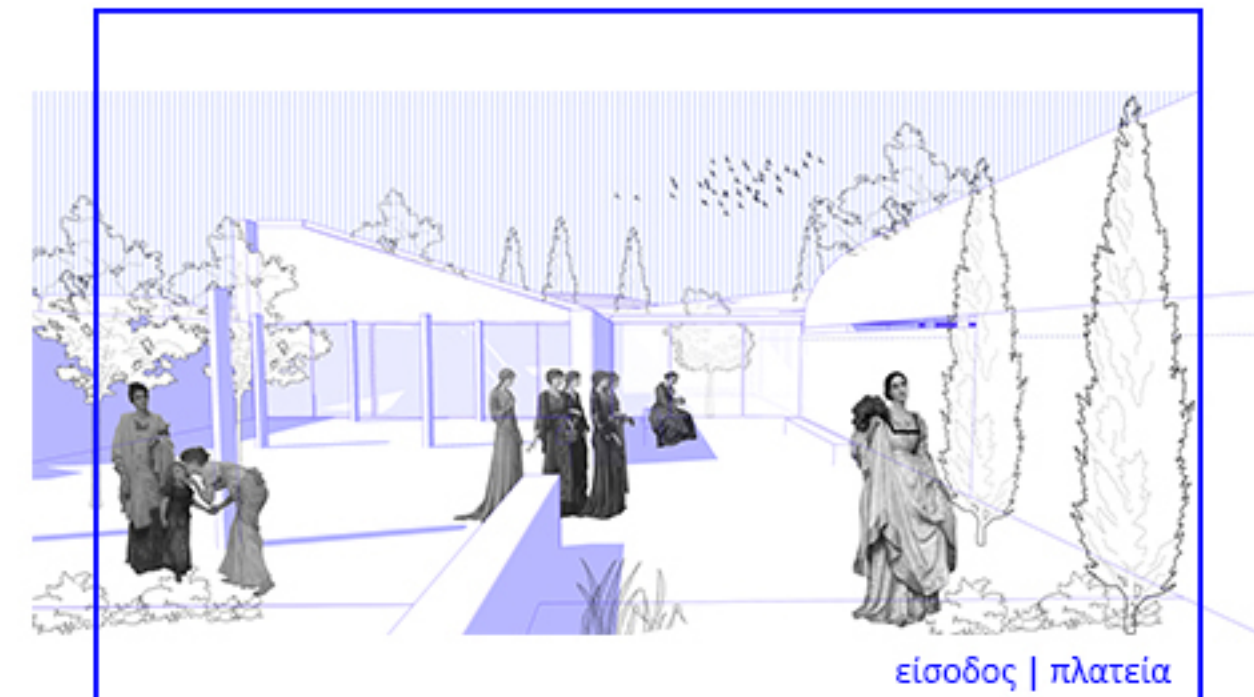
τομή κέντρου αποτέφρωσης και μονάδας κομποστοποίησης

| Κέντρο αποτέφρωσης και μονάδα κομποστοποίησης

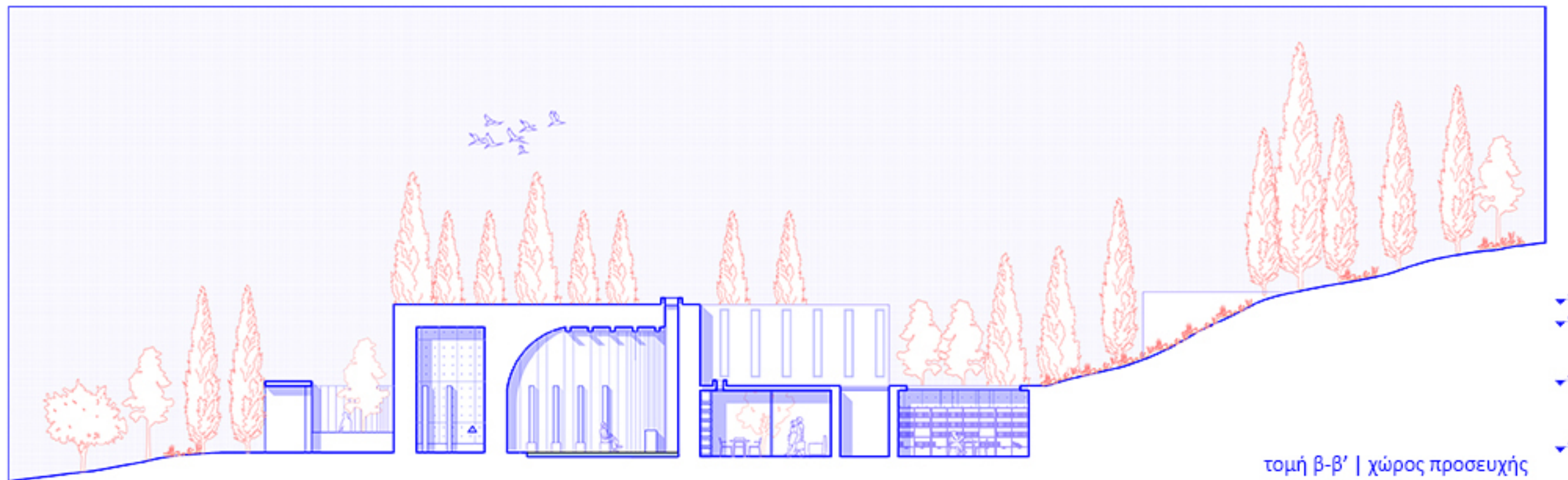
Σχέδιο ένταξης κλίμακα 1:200

τομή α-α' | χώρος υποδοχής

είσοδος | πλατεία

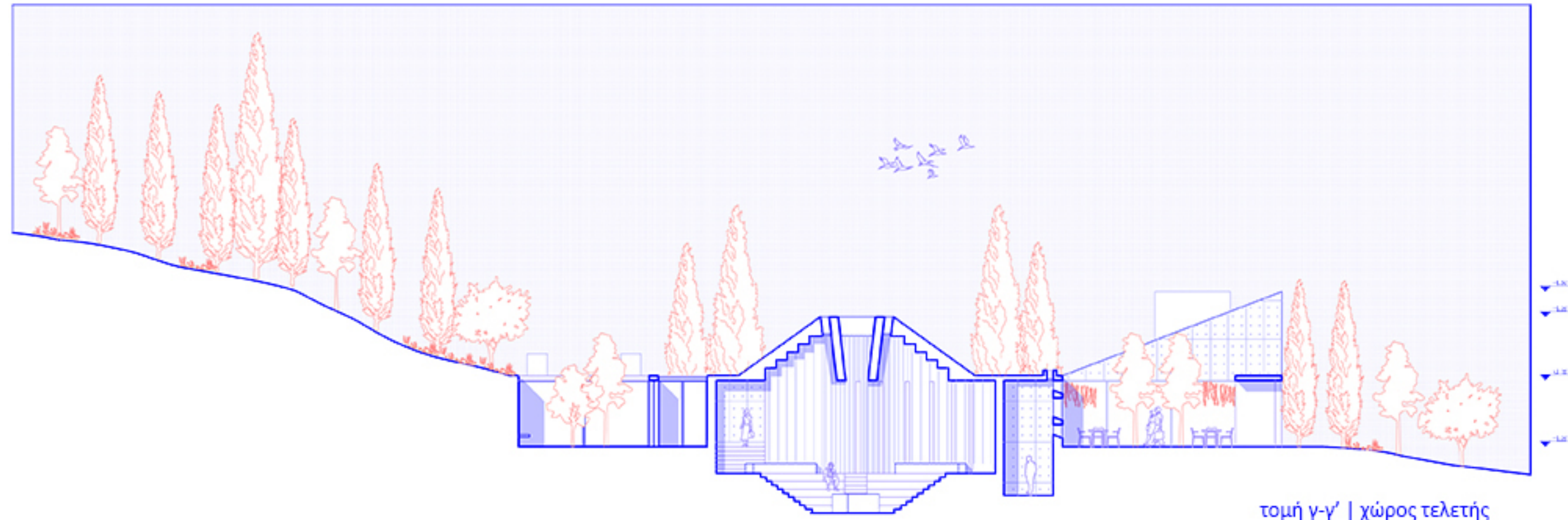
τομή β-β' | χώρος προσευχής

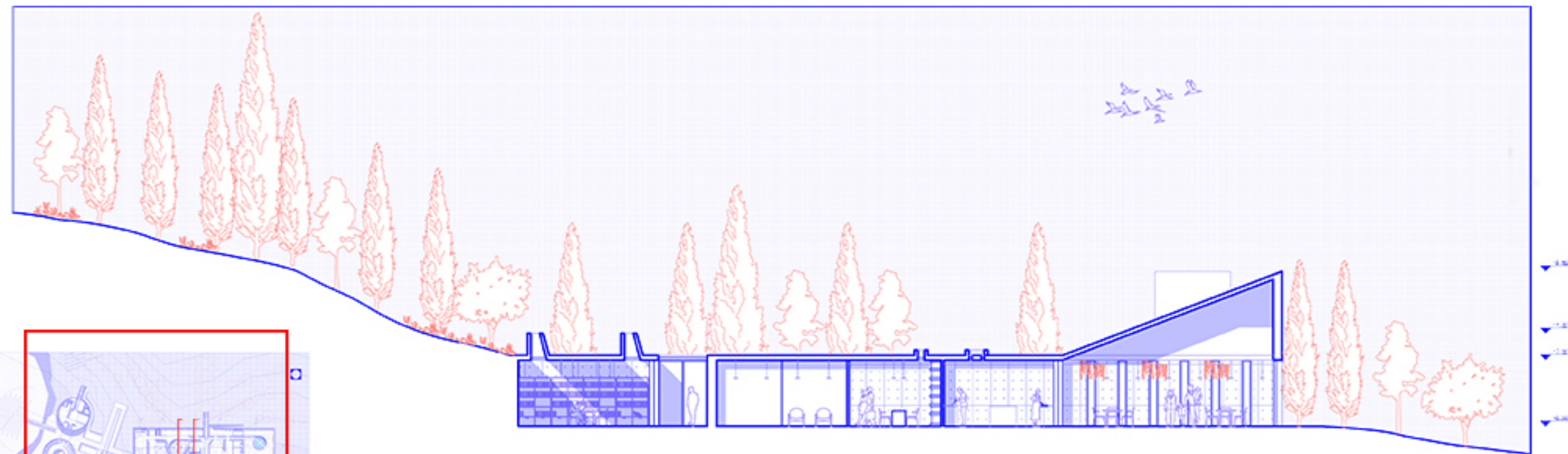
πλατεία | χώρος προσευχής

| Κέντρο αποτέφρωσης και μονάδα κομποστοποίησης

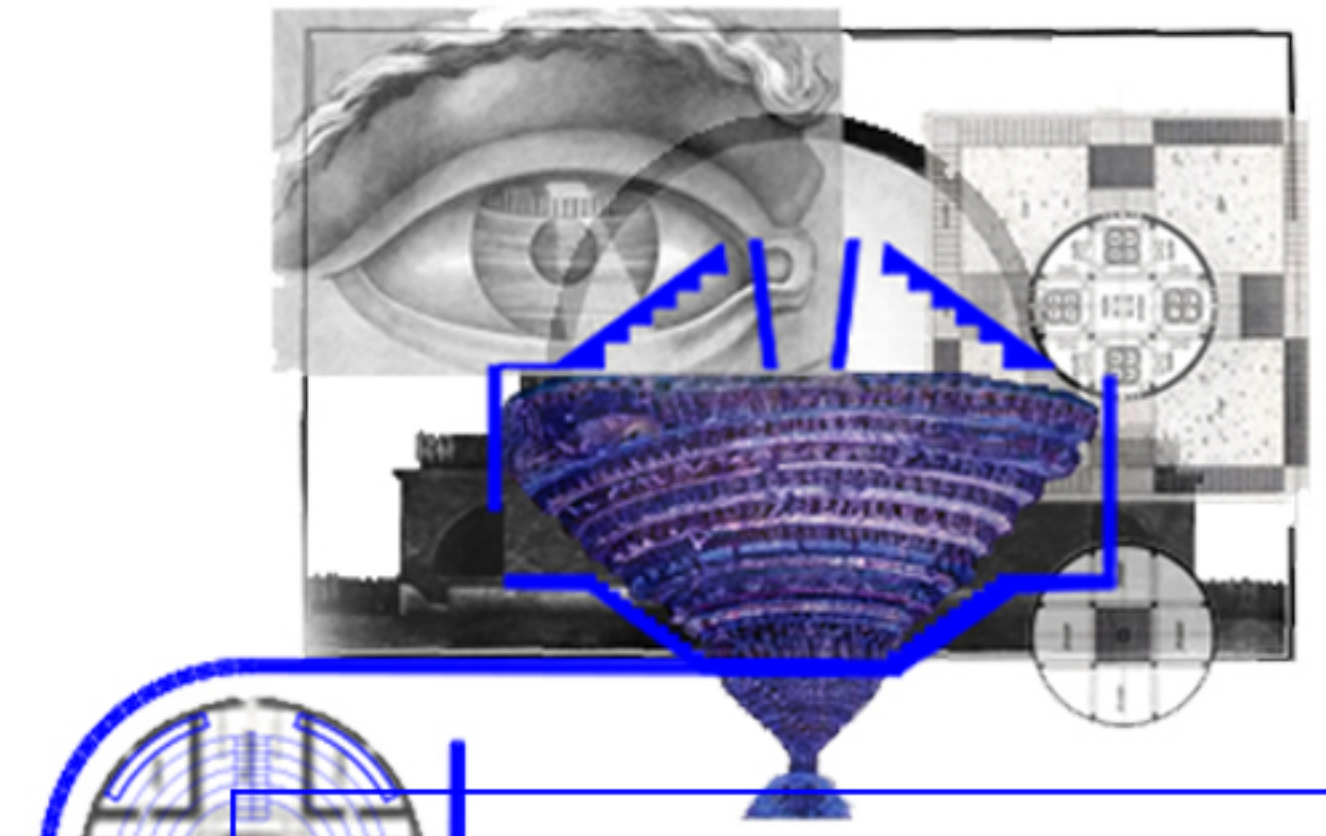
Τομές κλίμακα 1:200

τομή γ-γ' | χώρος τελετής

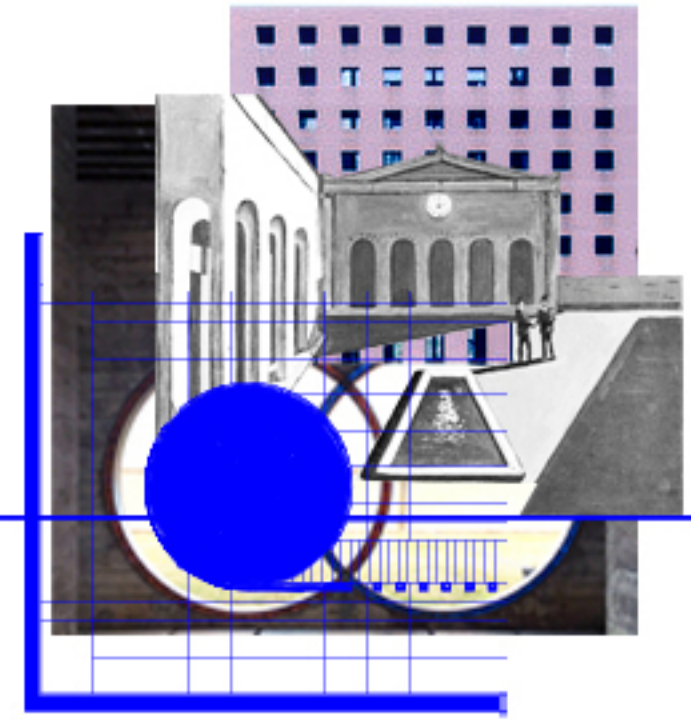
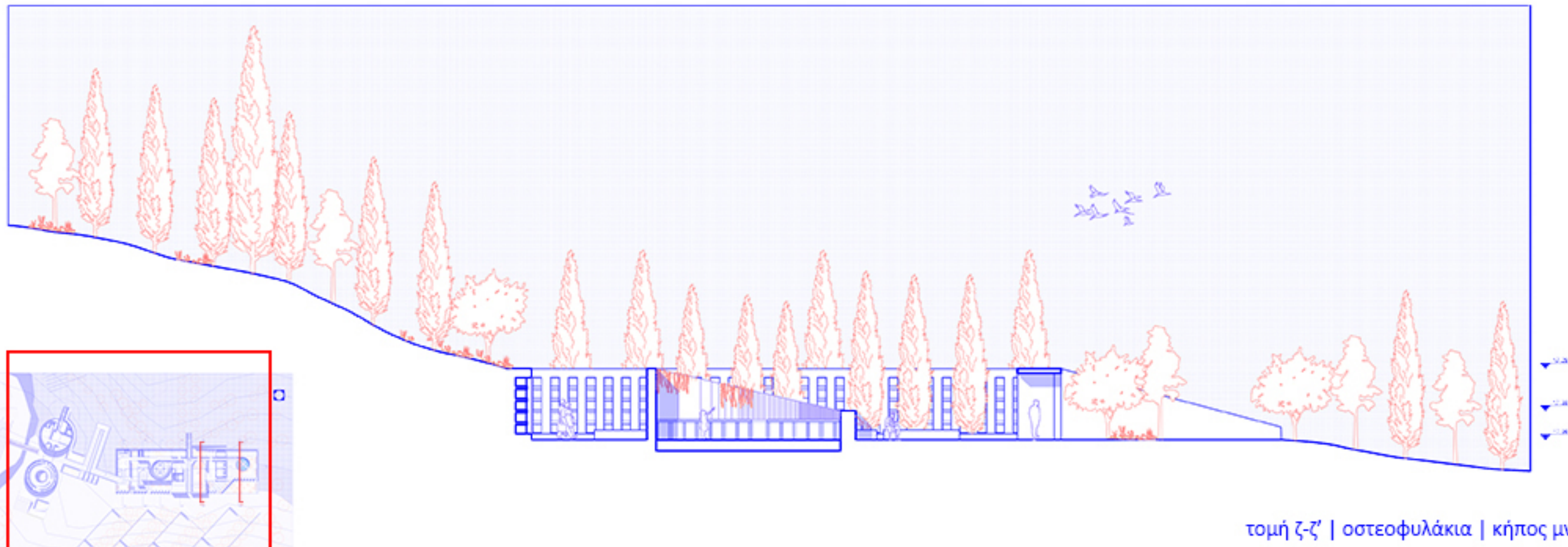
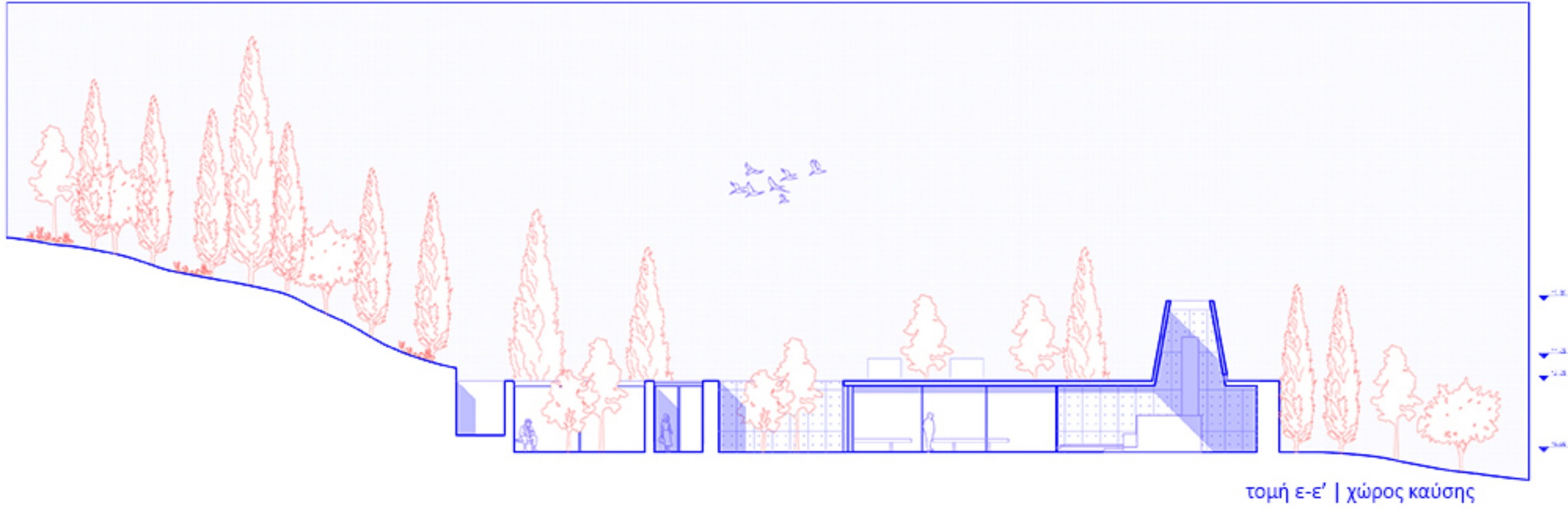
τομή δ-δ' | χώρος εστιατορίου

πλατεία | χώρος προσευχής

| Κέντρο αποτέφρωσης και μονάδα κομποστοποίησης

Τομές κλίμακα 1:200

κήπος μνήμης

Κατασκευαστική λεπτομέρεια γέφυρας
κλίμακα 1:200

20.82

